

Sopano
Trage
Gobner

I A 97
4

SOPHOCLIS
TRAGOEDIAE.

RECENSUIT ET EXPLANAVIT

EDUARDUS WUNDERUS.

VOL. I. SECT. III.

CONTINENS

OEDIPUM COLONEUM.

EDITIO QUINTA

QUAM CURAVIT

N. WECKLEIN.

LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

MDCCLXXXIX.

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ
ΟΙΔΙΠΟΥΣ

ΕΠΙ ΚΟΛΩΝΩΙ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ.
 ΑΝΤΙΓΟΝΗ.
 ΞΕΝΟΣ*.)
 ΧΟΡΟΣ *ἄττικῶν γερόντων.*
 ΙΣΜΗΝΗ.
 ΘΗΣΕΥΣ.
 ΚΡΕΩΝ.
 ΠΟΛΥΤΝΕΙΚΗΣ.
 ΛΙΓΓΕΛΟΣ.

*) Elmsleius et hic et in fabula ipsa in vitis codicibus pro ξένος scripsit *Ἀθηναῖός τις*, monens ad. v. 36: „Quae hic inducitur persona nimis absurde ξένος vulgo appellatur, vel etiam absurdius ξένος ἀλήτης, quomodo ipse Oedipus v. 1096 nominatur. Natus error e v. 33, ubi ὦ ξεῖνε eum appellat Oedipus. Eodem argumento χορὸς ξένων dici potuisset, qui vulgo est χορὸς Ἀττικῶν γερόντων.“ Non satis commodum profecto nomen ξένος videtur esse rectiusque, ut Dindorfius monuit, ὄδοιπόρος appellatus esset; patet enim ex fabula ipsa eum si non Coloniata[m] (cfr. v. 78), certe Atheniensem fuisse.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ*).

Ο ΕΠΙ ΚΟΛΩΝΩΙ ΟΙΔΙΠΟΥΣ *συννημέρος πῶς ἐστὶ τῷ ΤΥΡΑΝΝΩΙ.* τῆς γὰρ πατρίδος ἐκπεσὼν ὁ Οἰδίπους ἤδη γεραῖος ὢν ἀφικνεῖται εἰς Ἀθήνας, ὑπὸ τῆς θυγατρὸς Ἀντιγόνης χειραγωγούμενος. ἦσαν γὰρ**) τῶν ἀρσένων περὶ τὸν πατέρα φιλοστοργότεραι. ἀφικνεῖται δὲ εἰς Ἀθήνας κατὰ πνθόχρηστον, ὡς αὐτὸς φησι, *χρησθὲν αὐτῷ, παρὰ ταῖς σεμναῖς καλονόμεναις θεαῖς μεταλλάξαι τὸν βίον.* τὲ μὲν οὖν πρῶτον γέροντες ἐγγώριοι, ἐξ ὧν ὁ χορὸς συνέστηκε, πνθόμενοι συνέρχονται καὶ διαλέγονται πρὸς αὐτόν. ἔπειτα δὲ Ἰσμήνη *παραγενομένη τὰ κατὰ τὴν στάσιν ἀπαγγέλλει τῶν παιδῶν καὶ τὴν γενησομένην***)* ἄφιξιν τοῦ Κρέοντος πρὸς αὐτόν· ὃς καὶ παραγενόμενος ἐπὶ τῷ ἀγαγεῖν αὐτόν εἰς τοῦπίσω ἄπρακτος ἀπαλλάττεται. ὁ δὲ πρὸς τὸν Θεσέα διελθὼν τὸν χρησμὸν οὕτω τὸν βίον καταστρέφει παρὰ ταῖς θεαῖς.

Τὸ δὲ δράμα τῶν θαυμαστῶν¹⁾· ὃ καὶ ἤδη

*) De his argumenti expositionibus confer quae Dindorfius in annotationibus ad scholia Vol. II p. 14—18 monuit.

**) ἦσαν γὰρ] Excidisse videtur αἱ θυγατέρες, nisi negligentius locutus hoc ex praecedente θυγατρὸς colligi voluit, DINDORF.

***) γενησομένην pro γενομένην scripsit Elmsleius.

1) Adscribenda huc putavi, quae ad hanc fabulam pertinentia a M. Tullio Cicero alisque scriptoribus Graecis et Latinis memoriae prodita sunt, M. Tullius Cat. mai. c. 7: *Sophocles, inquit, ad summam senectutem*

tragoedias fecit; quod propter studium cum rem familiarem negligere videretur, a filiis in iudicium vocatus est, ut, quemadmodum nostro more male rem gerentibus patribus bonis interdici solet, sic illum quasi de-

γεγρακῶς ὁ Σοφοκλῆς ἐποίησε, χαριζόμενος οὐ μόνον τῇ πατρίδι²⁾, ἀλλὰ καὶ τῷ ἑαυτοῦ δήμῳ· ἦν γὰρ Κολωνήθεν³⁾. ὥστε τὸν μὲν δῆμον ἐπίσημον ἀποδείξει, χαρίσασθαι δὲ καὶ τὰ μέγιστα τοῖς Ἀθηναίοις, δι' ὧν ἀπορρήτους ἔσεσθαι καὶ τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦς κρατήσιν ὑποτίθεται ὁ Οἰδίπους προαναφωνῶν, καὶ ὅτι διαστασιάσουσιν πρὸς Θεβαίους ποτέ, καὶ τούτων κρατήσουσιν ἐκ χρησμῶν διὰ τὸν τάφον αὐτοῦ.

Ἡ δὲ σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν τῇ Ἀττικῇ

sipientem a re familiari removerent iudices. Tum senex dicitur eam fabulam, quam in manibus habebat et proxime scripserat, Oedipum Coloneum, recitasse iudicibus quae-sisseque, num illud carmen desipientis videretur. Quo recitato, sententiis iudicum est liberatus. Appuleius in Apologia p. 298: Sophocles poeta, Euripidi aemulus et superstes, vixit enim ad extremam senectam; cum igitur accusaretur a filio suomet dementiae, quasi iam per aetatem desiperet, protulisse dicitur Coloneum suam peregre regiam tragoediarum, quam forte tum in eo tempore conscribat, eamque iudicibus legisset, nec quidquam amplius pro defensione sua addidisse, nisi ut audacter dementiae condemnarent, si carmina senis displicerent. Ibi ego comperior omnes iudices tanto poetae adurrexisse, miris laudibus eum tulisse ob argumenti sollertiam et colturnum facundiae, nec ita multum omnes absuisse, quin accusatorem potius dementiae condemnarent. Valerius Maximus VIII 7, 12: Sophocles quoque gloriosum cum rerum natura certamen habuit, tam benigne mirifica illa opera sua exhibendo, quam illa operibus eius tempora liberaliter subministrando. Prope enim centesimum annum attingit, sub ipsum transitum ad mortem Oedipode Coloneo scripto, qua sola fabula omnium eiusdem studii poetarum praeripere gloriam potuit; idque ignotum esse posteris filius eius Iophon noluisset, sepulcro patris quae retuli insculpendo. Plu-

tarchus in libro de re publica ab sene gerenda p. 785 A: Σοφοκλῆς δὲ λέγεται μὲν ὑπὸ τῶν νῆων παρανομίας δίκην φεύγων ἀναγνῶναι τὴν ἐν Οἰδίποδι τῷ ἐπὶ Κολωνοῦ παράθεον, ἣ ἐστὶν ἀρχή, εὐίππου, ξένης, τὰςδε — βράσαις. Pseudo-Lucianus in Macrobiiis c. 24 T. III p. 226: Σοφοκλῆς ὁ τραγωδοποιὸς ὅρα σαφελῆς καταπιῶν ἀπεπνίγη πέντε καὶ ἐνενήκοντα ἡμέρας ἔτη. οὗτος ὑπὸ Ἰοφῶντος τοῦ νῆος ἐπὶ τέλει τοῦ βίου παρανομίας κρινόμενος ἀνέγνω τοῖς δικασταῖς Οἰδίπουν τὸν ἐπὶ Κολωνῷ, ἐπιδεικνύμενος διὰ τοῦ δράματος, ὅπως τὸν νοῦν ὑγιαίνει· ὡς τοὺς δικαστὰς τὸν μὲν ὑπερθανμάσαι, καταψηφίσασθαι δὲ τοῦ νῆος αὐτοῦ μανίαν. Commemoratum etiam de iudicio illo in vita Sophoclis est: φαίνεται δὲ καὶ παρὰ πολλοῖς ἢ πρὸς τὸν νῆον Ἰοφῶντα γενομένη αὐτῷ δίκη ποτέ — καὶ τότε τὸν Οἰδίποδα παραναγνῶναι. — Assentior autem prorsus Dindorfio, qui in vita Sophoclis p. XLII sqq. totam illam narrationem auctore potissimum Satyro, philosopho Peripatetico, fictam esse gravissimis argumentis demonstravit.

2) χαριζόμενος οὐ μόνον τῇ πατρίδι etc.] Scholiasta ad 457 πολλαχού δὲ οἱ τραγικοὶ χαρίζονται ταῖς πατρίσιν ἐνια. Cf. etiam schol. ad Ai. 202. El. 707. 731.

3) ἦν — Κολωνήθεν] Confer Dindorfium in vita Sophoclis p. X sq.

ἐν τῷ ἱππῷ Κολωνῷ, πρὸς τῷ ναῷ τῶν Σεμῶν. ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἐξ Ἀθηναίων ἀνδρῶν⁴⁾. προλογίζει Οἰδίπους.

Α Λ Λ Ω Σ.

Τὸν ἐπὶ Κολωνῷ Οἰδίποδα ἐπὶ τετελευτηκότῳ τῷ πάπῳ Σοφοκλῆς¹⁾ ὁ υἱοῦς ἐδίδαξεν, νῆος ὧν Ἀρίστωνος, ἐπὶ ἄρχοντος Μίκωνος, ὅς ἐστι τέταρτος ἀπὸ Καλλίου²⁾, ἐφ' οὗ φασιν οἱ πλείους τὸν Σοφοκλῆα τελευτῆσαι. σαφές δὲ τοῦτ' ἐστὶν ἐξ ὧν ὁ μὲν Ἀριστοφάνης ἐν τοῖς Βατραχίοις ἐπὶ Καλλίου³⁾ ἀνάγει τοὺς τραγικοὺς ὑπὲρ γῆς, ὁ δὲ Φρόνιχος ἐν Μούσαις, ὡς συγκαθῆκε τοῖς Βατραχίοις, φησὶν οὕτως·

μάκαρ Σοφοκλῆς, ὃς πολὺν χρόνον βίους ἀπέθανεν, εὐδαίμων ἀνὴρ καὶ δεξιός, πολλὰς ποιήσας καὶ καλὰς τραγωδίας· καλῶς ἐτελεύτησ', οὐδὲν ὑπομείνας κακόν.

ἐπὶ δὲ τῷ λεγομένῳ ἱππῷ Κολωνῷ τὸ δράμα κεῖται. ἔστι γὰρ καὶ ἕτερος Κολωνὸς ἀγοραῖος⁴⁾ πρὸς τῷ

4) ἐξ Ἀθηναίων ἀνδρῶν] Ex Coloniaiis chorum constare disertis verbis poeta ipse v. 78 dicit. Cum v. 145 τῆσδ' ἔφοροι χώρας appellentur, videntur custodes eius regionis in qua lucus Eumenidum erat cogitandi esse.

1) Σοφοκλῆς ὁ υἱοῦς — ἐπὶ ἄρχοντος Μίκωνος] i. e. Olymp. XCIV 3 sive a. 401 a. Chr. n.

2) ὃς τέταρτος ἀπὸ Καλλίου] Callias, Alexias, Pythodorus, Euclides, Micon, Quintus igitur a Callia Micon, si quintus a Gyge Croesus apud Herodotum I 13. Sed alteram numerandi rationem non solum recentiores, verum etiam nonnunquam sequuntur veteres. ELMSL.

3) ἐν τοῖς Βατραχίοις ἐπὶ Καλλίου] Consentit Ranarum ar-

gumenti scriptor: ἐδιδάχθη ἐπὶ Καλλίου τοῦ μετ' Ἀντιγένη διὰ Φιλωνίδου εἰς Ἀθήναις. Consentit etiam de Phrynichí Musis. ELMSL. Olymp. XCIII 3.

4) ἔστι γὰρ καὶ ἕτερος Κολωνὸς ἀγοραῖος] Duos Colonos, forensem, τὸν ἀγοραῖον, et equestrem, τὸν τῶν Ἰππέων, commemorant etiam Harpocratio in v. Κολωνίτας p. 219 [p. 107 ed. Lips.], Pollux VII 132 et Suidas [schol. ad Eur. Phoen. 1701]. Pausan. I 30, 4 Colonum equestrem ponit Academiae Platonis sepulcro et Timonis turri finitimum· κατὰ τοῦτο τῆς χώρας φαίνεται πύργος Τίμωνος —, δεικνύται δὲ καὶ χώρος καλούμενος Κολωνὸς ἱππιος, ἐνθα τῆς Ἀττικῆς πῶτον ἐλθεῖν λέγουσιν Οἰδίποδα, cum quibus congruit Tullius de Fin. V 1. REIS.

Εὐρουσακείῳ⁵⁾, πρὸς ᾧ οἱ μισθαροῦντες προειστή-
κεσαν, ὥστε καὶ τὴν παροιμίαν ἐπὶ τοῖς καθυστεροί-
ζουσι τῶν καιρῶν διαδοθῆναι·

ὕψ' ἦλθες, ἀλλ' εἰς τὸν Κολωνὸν ἔεσο.

μνημονεύει τῶν θυεῖν Κολωνῶν Φερεκράτης ἐν Πε-
τάλῃ διὰ τούτων·

οὔτος, πόθεν ἦλθες; — Εἰς Κολωνὸν ᾠχόμεν,⁶⁾
οὐ τὸν ἀγοραῖον, ἀλλὰ τὸν τῶν ἱππέων.

ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΥ ΤΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Τὰ πραχθέντα περὶ τὴν Οἰδίποδα ἴσμεν ἅπαντα
τὰ ἐν τῷ ἐτέρῳ Οἰδίποδι πεπῆρωται γὰρ καὶ
ἀφίκεται εἰς τὴν Ἀττικὴν ὁδηγούμενος ἐκ μιᾶς τῶν
θυγατέρων, Ἀντιγόνης. καὶ ἔστιν ἐν τῷ τεμένει τῶν
Σειμῶν, ὃ ἔστιν ἐν τῷ καλουμένῳ Ἰππίῳ Κολωνῷ,
οὕτω κληθέντι, ἐπεὶ καὶ Ποσειδῶνός ἐστιν ἱερὸν
Ἰππίου καὶ Προμηθέως, καὶ αὐτοῖς οἱ ὄρεωκόμοι
ἴστανται· ἔστι γὰρ αὐτῷ πνθόχρηστον ἐνταῦθα δεῖν
αὐτὸν ταφῆς τυχεῖν· οἷ μὴ ἔστιν ἐτέρῳ βέβηλος
τόπος, αὐτόθι κἀθῆται· καὶ κατὰ μικρὸν αὐτῷ τὰ
τῆς ὑποθέσεως προέρχεται. ὁρᾷ γὰρ τις αὐτὸν τῶν
ἐντεῦθεν, καὶ πορεύεται ἀγγελῶν, ὅτι τις ἄρα τῷ
χωρῷ τούτῳ προσκἀθῆται. καὶ ἐρχονται οἱ ἐν τῷ
τόπῳ ἐν χοροῦ σχήματι μαθησόμενοι τὰ πάντα.
πρῶτος οὖν ἔστι καταλύων τὴν ὁδοιπορίαν καὶ τῇ
θυγατρὶ διαλεγόμενος. ἄφατος δὲ ἔστι καθόλου ἡ
οἰκονομία ἐν τῷ δράματι, ὡς οὐδενὶ ἄλλῳ σχεδόν.

5) πρὸς τῷ Εὐρουσακείῳ] Prope
sacellum Eurysacis, qui fuit Aiacis
Telamonii filius. Pausan. I 35, 2
διαμένονσι δὲ καὶ ἐς τὸδε τῷ
Αἴαντι παρὰ Ἀθηναίοις τιμὰ
αὐτῷ τε καὶ τῷ Εὐρουσακείῳ καὶ

γὰρ Εὐρουσακίους βωμὸς ἔστιν
ἐν Ἀθήναις. BOTH.

6) Εἰς Κολωνὸν ἰέμεν Phere-
crati redditum ex Harpocrat. p.
114, 8.

Post haec argumenta placet de duabus rebus disserere, quas
non licet transire silentio, siquidem earum cognitio ad intellegen-
dos aliquot huius fabulae locos paene necessaria est, de vita dico
Oedipi Thebis post effossos oculos usque ad exsilium transacta et de
scaena fabulae.

DE VITA OEDIPI THEBIS POST EFFOSSOS OCULOS USQUE AD EXSILIUM TRANSACTA.

Cum in Oedipo Rege tota Oedipi vita ab initio usque ad amis-
sum oculorum visum a Sophocle explicata sit, non est mirandum
exstitisse, qui in hac fabula, quae illi arctissime conexa esset, reli-
quam vitam viri illius eadem perspicuitate describendam fuisse exi-
stimarent. Quod cum non factum viri quidam docti, sed silentio
quaedam Oedipi fata, quae commemorata explicatius ab aliis scripto-
ribus essent, a Sophocle praetermissa animadvertere sibi visi essent,
aut maluisse eum hanc eius vitae partem obscuriorem relinquere,
quam ea tradere, quae nec verisimilitudini fabulae nec dignitati con-
grua putasset¹⁾, aut propria aliqua fabula, quae media inter utrum-
que Oedipum fuisset, ea, quae Thebis vel incluso vel eiecto Oedipo
accidissent, complexum esse²⁾ suspicati sunt. Quod postremum
quam improbabile sit, sponte apparebit ex iis, quae deinceps ex-
positurus sum. Neque vero illud concedo, Sophoclem consulto quid-
quam, quod alicuius momenti in vita Oedipi fuisset, obscurum reli-
quisset, quia non aptum tragoediae dignitati existimaret, sed alia
silentio eum praeterisse puto, quae commemorare nihil necesse fuit,
alia secus tradidisse, ut, qui fuit admirabilis eius venustatis sensus,
tragoediae maiestati accommodata essent.

Ac primum quidem silentio negant viri docti recte praeter-
missum esse, quid responsi ab Apolline datum Creonti esset, qui
cum ab Oedipo (extr. O. R. 1432—1444. 1517—1521) post oculos
effossos enixe rogatus esset, ut ex patria terra se eiceret, prius se
hoc, quam Apollinis voluntatem explorasset, facturum negaverat.
At mea sententia quod Creon illa in fabula iactaverat, Apollinem
ea de re consulturum se esse, istiusmodi fuit, ad quod respici in
hac fabula non opus esset, in qua sufficit profecto dici id, quod
dictum est 431—441. 591. 765—771, Oedipum non eiectum eo
tempore, quo voluisset, sed invitum domi retentum esse. Qua tra-
ditione id simul consecutus poeta est, ut, sive fuit ea de re ora-

1) Est haec Iacobi sententia, quem vide in Quaestion. Sophocl.
vol. I p. 343.

2) Coniecit hoc Doederlinus ad O. C. 361 suae ed. p. 316.

culum editum sive non fuit, a Creonte inique Oedipum tractatum esse appareret, ut qui, si iusserat Apollo, statim, si non iusserat, nunquam debuerit ex urbe expelli. Non minus inutile fuit commemorari de oraculo a poeta, si fuit eiusmodi editum, ex quo, utrum retinendus an expellendus Oedipus esset, non posset certo intellegi. Verum enimvero apparet ex tota fabula Sophoclem nullum putasse oraculum editum, quo Creon impulsus esset, ut Oedipum Thebis eiceret. Primum enim ubi Oedipus exsillii sui mentionem facit, ita de eo loquitur, ut se iniuria et vi expulsus ex patria conqueratur (cf. 427—441); deinde filios suos, si voluissent, facile perficere potuisse dicit, ut non eiceretur, sed Thebis remaneret (cf. 441—444). Neutrum autem dici potuit, si ab Apolline mandatum Thebanis fuisset, ut Oedipum exterminarent. Denique nullo modo probabile est Sophoclem in ea esse sententia potuisse, ut duo secum pugnantia oracula ab eodem Apolline edita esse arbitraretur. Pugnaret autem eiusmodi oraculum, quo iussi Thebani essent Oedipum expellere, cum eo, quod editum expulso Oedipo ab Apolline Sophocles refert, fore, ut Oedipum vivum mortuumque Thebani salutis suae causa expeterent (389 sq.). Quo oraculo commotos Thebanos apud Sophoclem legimus, ut Oedipum arcessendum rursus et, ut in potestate sua esset, in confiniis terrae suae collocandum putarent, cum, quod parricida esset, in ipsam civitatem recipere nollent (cf. 407. 600 sq.).

Itaque manifestum hoc est, Sophoclem, ut Oedipus eo quo eiectus Thebis est tempore eiceretur, arbitrio et iniuria Creontis, penes quem imperium fuit, factum putari voluisse³⁾. Ac facile quidem apparet egregie id poetam sumpsisse. Ita enim Oedipus et purgatus omnino apparet, quod noluit, cum revocaretur, ad suos redire (590—601), et multo maiore dignus misericordia, quam si ex Apollinis mandato eiectus Thebis dictus esset.

Neque tamen illud neglegendum est, quod Oedipus Sophocleus nunquam id unum Creonti exprobrat, quod se Thebis emisit, sed hoc tantum reprehendit, quod, cum post detecta scelera sua invitus

3) Aliter tamen, quod obiter adicio, de Creonte indicavit Euripides Phoenissis, qui eum, simulatque occisis Eteocle et Polynice imperium acceperat, in exsilium mittere Oedipum facit, quod remanente eo unquam urbem salvam fore Tiresias negasset, v. 1579 sqq. τῶνδε δ' Οἰδίπῳ, λόγων ἄκουσον· ἀρχῆς τῆσδε γῆς ἔδωκέ μοι Ἐτεοκλῆς παῖς σός, γάμων φεράς διδοῦς Αἴμονι κόρης τε λῆπτρον Ἀντιγόνης σέθεν. οὐκὼν σ' εἰσὼ τῆνδε γῆν οἰκεῖν ἐτι· σαφῶς γὰρ εἶπε Τειρεσίας οὐ μὴ ποτε, σοῦ τῆνδε γῆν οἰκοῦντος, εὐ πράξειν πόλιν, ἀλλ' ἐκκομίζου. καὶ τὰδ' οὐχ ὕβρει λέγω, οὐδ' ἐχθρὸς ἂν σοί, διὰ δὲ τοῦς ἀλαστοράς τοῦς σοῦς, δεδαικῶς μὴ τι γῆ πάθῃ κακόν. Ceterum constat a Sophocle tradi Creontem statim post detecta Oedipi flagitia imperium Thebarum accepisse et tenuisse etiam tum, cum Oedipus patria expelleretur. Expulso demum Oedipo filii eius sibi arrogandum imperium putarunt secundum Sophoclem O. C. 367 sqq. Erravit Iacobus Quaest. Soph. p. 342, sub Polynicis regno Thebanos iussisse Oedipum ex patria expelli dicens.

retentus domi esset, postmodo, ubi versari domi iucundum fuerit, invitus ex patria expulsus sit (431—441. 591. 765—771). Nam hoc sine dubio ipse sensit Oedipus, iure quodam suo Thebanos potuisse se, qui et patrem occidisset et matrem uxorem duxisset, ex patria sua expulsus velle, quanquam scelera illa, quae invitus perpetrasset, oculis effosis satis iam expiata arbitratus videtur; verum illud merito indignari potuit, quod, si propter facinora illa abesse e patria debuit, non statim, ut voluerat, eiectus erat; neque propterea reprehendendus erat, quod Thebanos emolumento, quod ex praesentia ipsius in eos redundabat, frui noluit, cum incommodo, quod ex eadem oriri putabatur, laborare illi nollent.

Neque vero, quod quispiam obiecerit, Oedipus iis, quae filiis suis obiecit, omnino iniuria se in exsiliu esse missum ostendere voluit. Iis enim si potestas erat facta Oedipi, qui sine oraculo eiceretur, honeste in urbe retinendi, maximo iure crimini verti potuit, quod quam poterant et pietatis causa debebant patri suo misero opem ferre recusassent. Atque id ipsum est, quod iis ab Oedipo exprobratur dicente (441—444): οἱ δ' ἐπωφελεῖν οἱ τοῦ πατρὸς τῷ πατρὶ δυνάμενοι τὸ δρᾶν οὐκ ἠθέλησαν, ἀλλ' ἔπους σμικροῦ χάριν φυγᾶς σφιν ἔξω πτωχὸς ἠλώμην ἐγώ.

Iam sponte eo deducti sumus, ut quae causa dirarum illarum fuerit, quibus Oedipus prius quam Athenas pervenisset filios devovisse dicitur⁴⁾, paucis explicemus. Ac ne hanc quidem obscuram voluit Sophocles esse. Cum enim Oedipus nihil filiis suis exprobraverit, nisi quod non prohibuissent, quod prohibere potuissent, ne patria expelleretur (427—430. 441—444. 1356—1364), neque exsultantis ullam curam gessissent, sed sorores, quod ipsos facere convenissent, miserum patrem sublevare in exsilio passi essent (337—352. 1354—1369), cumque, si praeterea commisissent aliquid, quod iure in iis reprehendi posset, minime veri simile sit id Oedipum in tanto contra eos odio omisurum fuisse: quis tandem dubitabit, quin hanc solam ob causam, quod expelli se sivissent nec exsultantem comitati essent tum, cum eiceretur Thebis, filiis mala imprecatus sit? Quin adeo certo id intellegitur ex huius fabulae v. 1370 sqq. τοιγάρ σ' ὁ δαίμων εἰσορᾷ μὲν οὐ τί πω ὡς αὐτίκ', εἴπερ οἶδε κινούνται λόγοι πρὸς ἄστυ Θήβης. οὐ γὰρ ἔσθ' ὄπως πόλιν κείνην ἐρελεύεις, ἀλλὰ πρόσθεν αἵματι πεσῆ μιανθεῖς γῶ ξύναιμος ἔξ ἴσον. τοιάσδ' ἀράς σφῶν πρόσθε τ' ἐξανήν' ἐγὼ νῦν τ' ἀνακαλοῦμαι ξυμμάχους ἐλθεῖν ἐμοί, ἦν' ἀξιώτων τοῦς φρυτεύσαντας σέβειν, καὶ μὴ ἕξατιμάζητον, εἰ τυφλοῦ πατρὸς τοιάδ' ἐφύτην, quae ipsa verba Oedipus Polynici

4) Duobus in locis Sophocles dirarum illarum mentionem iniecit, 1299 ὦν ἐγὼ τὴν σὴν Ἐρινὺν αἰτίαν εἶναι λέγω. 1375 τοιάσδ' ἀράς σφῶν πρόσθε τ' ἐξανήν' ἐγὼ νῦν τ' ἀνακαλοῦμαι ξυμμάχους ἐλθεῖν ἐμοί. De diris illis ab aliis scriptoribus memoratis vide Valck. ad Eur. Phoen. 68.

dixit, postquam modo exposuit, quam impios se filios adversus patrem, cum expelleretur et in exsilio esset, praestitissent.

Discessit igitur Sophocles ab ea fama, quam secutus Euripides Phoenissis est⁵⁾, qui filios, quod Oedipum post scelera eius detecta domo inclusissent iniuriaque affecissent, diris illis, ut sanguine domum partirentur, ab eo devotos scripsit⁶⁾. Quamquam idem ille Euripides eadem in fabula Tiresiam fecit improbare factum illud filiorum his verbis (872 sqq.): Ἐτεοκλέους μὲν εἶνεκ' ἂν κλήσας στόμα χρησμούς ἐπέσχον, σοὶ δ', ἐπεὶ χοῖζεις μαθεῖν, λέξω· νοσεὶ γὰρ ἦδε γῆ πάλαι, Κρέον, ἐξ οὗ τεκνώθη Λαῖος βία θεῶν, πόσιν τ' ἐρυνσε μητρὶ μέλειον Οἰδίπουν. αἱ δ' αἰματωποὶ δεργμάτων διαφθοραὶ θεῶν σοφισμα κἀπίδειξις Ἑλλάδι. ἃ συγκαλῦσαι παῖδες Οἰδίπου χρόνῳ χοῖζοντες, ὡς δὴ θεοὺς ὑπεκδραμούμενοι, ἤμαρτον ἀμαθῶς· οὔτε γὰρ γέρα πατρὶ οὔτ' ἔξοδον διδόντες ἀνδρα δυστυγῆ ἐξηγγλώσαν· ἐκ δ' ἔπνευσ' αὐτοῖς ἀράς δεινὰς νοσῶν τε καὶ πρὸς ἡτιμασμένους. ἀγὰ τί οὐ δρωῶν, ποῖα δ' οὐ λέγων ἔπη εἰς ἔχθος ἦλθον παισὶ τοῖσιν Οἰδίπου.

Itaque longissime Sophoclem ab eorum sententia afuisse apparet, qui Oedipum, ut filiis suis mala imprecaretur, istiusmodi causis adductum narrarunt, quales sunt quae apud Athenaeum XI p. 465 E. F. (p. 1032 sq. ed. Dind.) et apud scholiastam ad O. C. 1375 commemoratae leguntur, de quibus vide Prolegg. Oed. R. p. 7 ed. quintae.

DE SCAENA FABULAE.

Scaena est in Colono equestri, Κολωνῷ ἱππῶν (§ 1), pago Attico tribus Antiochidis, qui multorum deorum religione sacer fuit (§ 2), ab Athenis, quarum turres e scaena conspici fingitur (v. 14 sq. 24), decem stadia remoto (§ 3). In propinquo (v. 16) lucus Furiarum est, in pago illo situs (§ 4), a mortalibus non calcatus, nedum habitatus (v. 39 sq.), lauru, olea vitibusque consitus, et lusciniarum cantu personans (v. 16—18); ante eum rudium saxorum strues, et ipsa sacra Furiis (v. 37—40 coll. cum v. 19 sqq. 84 sq.

5) Inclusum Oedipam a filiis esse Diodorus etiam IV 65 narrat, de diris tamen tacens.

6) Phoen. 58 sqq. μαθῶν (sc. Οἰδίπου) δὲ τὰ μὲν λέκτρα μητρῶν γάμων εἰς ὄμμαθ' αὐτοῦ δεινὸν ἐμβάλλει φόνον χρυσήλατοις πόρπαισιν αἰμάξας κόρας. ἐπεὶ δὲ τέκνων γένος ἐμῶν σιᾶζεται, κλειθροῖς ἐρυνσαν πατέρ', ἐν' ἀμνήμων τύχῃ γένοιτο, πολλῶν δεομένη σοφισμάτων. ζῶν δ' ἔστ' ἐν οἴκοις, πρὸς δὲ τῆς τύχης νοσῶν ἀράς ἀρᾶται παισὶν ἀνοσιωτάτας, θηκτῶ σιδήρῳ δῶμα διαλαχεῖν τόδε. Paulo aliter ipse Oedipus de diris illis loquens introducit ab eodem 1602 sqq. κτανῶν δ' ἔμαντοῦ πατέρ' ὁ θροσδαίμων ἐγὼ εἰς μητρὸς ἦλθον τῆς τάλαιπῶρον λέχος, παῖδάς τ' ἀδελφοὺς ἔτεκον, οὓς ἀπόλεσα ἀράς παραλαβὼν Λαῖον καὶ παισὶ δούς. Praeterea in his locis Phoen. dirarum illarum mentio fit: 336. 477 sq. 627. 1059 sqq. 1364. 1435. 1550 sqq.

96—101), vulgo χαλκοῦς sive χαλκόπους ὁδὸς dicta (§ 5), ξρεῖσμα Ἀθηναίων (§ 6).

Oedipus in scaenam ingressus versatur primum extra lucum, tum (v. 21—23) sedem capit in rudium saxorum strue illa, quam relinquit in nemus se abscondens (v. 113 sq.), accedente choro, a quo evocatus rursus in conspectum venit (v. 174 sq.), et e locis inaccessis recedere iussus in rudi saxo considit (v. 196 sq.).

§ 1.

Fuit regio edita et saxis aspera; unde ab Hermesianacte in elegia ex Leontii libro III reliqua πολυπρόφων κολώνη vocatur. Cf. Reisigius in Enarr. O. C. p. IV. — Celebratur amoenitas eius et religio per chorum v. 668—719. — Agri eius finguntur iuxta scaenam siti (v. 58 sqq.); incolae Coloniatae dicebantur (v. 58—65 ibique scholiasta).

§ 2.

Conditor pagi (ἀρχηγός), a quo nomen acceperit, deus Colonus secundum Sophoclem (v. 58—65) fuit. Ei deo statuam, iis qui in scaena erant conspiciendam, positam fuisse ostendit Sophocles v. 58 sqq. his utens verbis:

οἱ δὲ πλησίον γῦαι
τόνδ' ἱππότην Κολωνὸν εὐχονται σφίσι
ἀρχηγὸν εἶναι, καὶ φέρουσι τοῦνομα
τὸ τοῦδε κοινὸν πάντες ὀνομασμένοι.

Statuam enim dei illius (v. 65) a viatore, qui haec dicit, digito monstrari manifesto ex τόνδε pronomine apparet; videruntque hoc iam Doederlinus et Reisigius, qui recte Brunckium temeritatis et inscitiae coarguerunt, quod τόνδ' invitis codicibus in τὸν mutasset. De Colono enim cum nihilum inaudivisset Oedipus, non potuit ullo pacto τὸν ἱππότην Κολωνὸν dici. Quod qui pluribus ad verum illum docuit Hermannus, etsi recte τόνδ' servavit, tamen in explicando pronomine falsus est, locum monstrari ratus, quem tenere vel tenuisse olim Colonus iste credatur. Nam qui tandem, ut cetera omittam, Coloniatae illi locum praedicare conditorem (ἀρχηγόν) pagi sui poterant? Neque propterea, quod statuae illius a nullo scriptore vetere mentio fit, interpretatio nostra, quam verba Graeca unice tuentur, ullo modo in dubium vocanda est, praesertim cum hoc quoque unus Sophocles tradiderit, ad deum Colonus Coloniatas originem suam referre. Inepti autem profecto illi sunt, qui, quod caecus Oedipus sit, negant credi posse a viatore statuam dei illius monstrari. Non enim postulat viator ab Oedipo, ut oculos convertat in statuam, sed de Colono deo exponens simul statuam eius ibi, ubi Oedipus commoretur, positam exstare admonet, incolarum religionem ea re significaturus. Ceterum constat in

more veterum Graecorum positum fuisse, ut locorum conditores post mortem etiam colerentur. Cf. Herodot VI 38 καὶ οἱ τελευτήσαντι (Miltiadi, Cypseli filio) Χερσονηοῖται θύουσι, ὡς νόμος οἰκιστῆ, καὶ ἀγῶνα ἱππικόν τε καὶ γυμνικὸν ἐπιστάσι, ἐν τῷ Λαμψακηνῶν οὐδενὶ ἐγγίνεται ἀγωνίζεσθαι. Similiter statua Pandionis in tribu cognomine posita erat; cf. Aristoph. Pac. v. 1182. [Etiam in v. 44 libri τόνδ' pro τὸν et in v. 78 τοῖσδ' pro τοῖς habent. Nec probabile statuam Coloni sine ulla necessitate in scaena positam fuisse. Colonus autem incolae Coloniatae celeber deus est, ut non intellegatur, quidni τὸν ἱππότην Κολωνὸν dici potuerit].

Praeses Coloni (ἐπιστάτης τοῦ Κολωνοῦ) fuit Neptunus (v. 54 sq. 888 sq.), cui ara in eo posita fuit, extra scaenam sita (v. 887—889). Hinc ad eam confugit Polynices, ne supplex ab Oedipo patre aliquid petiturus reiceretur (v. 1156—1159). Commemorant de ea praeter Sophoclem Euripides Phoen. 1707 ἱερός Κολωνός, δάμαθ' ἱππίου θεοῦ, ubi cf. scholiasta, Thucydides VIII 67, quem locum § 3 attuli, et Pausanias I 30, 4 δεικνύται δὲ καὶ (sc. οὐ πόρρω τῆς Ἀκαδημίας) χώρος καλούμενος Κολωνός ἱππείας, ἐνθα τῆς Ἀττικῆς πρώτον ἐλθεῖν λέγουσιν Οἰδίποδα· διάφορα μὲν καὶ ταῦτα τῇ Ὀμήρῳ ποιήσει, λέγουσι δ' οὖν· καὶ βωμός Ποσειδῶνος ἱππείου καὶ Ἀθηνῶν ἱππείας. Minervae ara non memorata est a Sophocle in hac fabula, nisi cui indicata videtur v. 898 πρὸς τοῦσδε βωμούς; nam metri causa numerum singularem poeta ponere potuit, quo usus paullo ante erat v. 888 de Neptuni ara loquens. Minervam equestrem certe memoravit 1070 sqq. οὐ τὰν ἱππείαν τιμῶσιν Ἀθάναν καὶ τὸν πόντιον γαῖόχρον Πέας φίλον νιόν. Cognomen hoc unde acceperit, narrat Pausanias VIII 47, 1.

Secundum Neptunum maximo cultu Coloniatae Prometheum persecuti videntur (v. 55 sq.), de quo scholiasta ad v. 56 Τιτὰν Προμηθεύς· περὶ τοῦ τὸν Προμηθεῖα περὶ τὴν Ἀκαδημειαν καὶ τὸν Κολωνὸν ἰδρῦσθαι Ἀπολλόδωρος γράφει οὕτω τῇ π (apud Heyn. p. 400). Συντιμᾶται δὲ καὶ ἐν Ἀκαδημίᾳ τῇ Ἀθηνῶν, καθάπερ ὁ Ἥφαιστος. Καὶ ἔστιν αὐτοῦ παλαιὸν ἴδρυμα καὶ βωμός ἐν τῷ τεμένει τῆς θεοῦ. Δεικνύται δὲ καὶ βάσις ἀρχαία κατὰ τὴν εἰσοδον, ἐν ἣ τῷ τε Προμηθεῖος ἔστι τύπος καὶ τοῦ Ἥφαιστου. Πεποιήται δὲ (ὡς καὶ Ἀνσιμαχίδης φησὶν) ὁ μὲν Προμηθεύς πρῶτος καὶ πρεσβύτερος, ἐν δεξιᾷ σηπτρον ἔχων, ὁ δὲ Ἥφαιστος νεὸς καὶ δεύτερος. Καὶ βωμός ἀμφοῖν κοινός ἔστιν ἐν τῇ βᾶσει ἀποτετυπωμένος.

Pausan. I 30, 2 de Promethei ara haec scribit: ἐν Ἀκαδημίᾳ δὲ ἔστι Προμηθεῖος βωμός· καὶ θεοῦσιν ἀπ' αὐτοῦ πρὸς τὴν πόλιν ἔχοντες καιόμενας λαμπάδας· τὸ δὲ ἀγώνισμα ὁμοῦ τῷ δρόμῳ φυλάττει τὴν δᾶδα ἔτι καιομένην ἔστιν· ἀποσβεσθεῖσης δὲ, οὐδὲν ἔτι τῆς νίκης τῷ πρώτῳ, δευτέρῳ δὲ ἀντ' αὐτοῦ μέτεστιν· εἰ δὲ μηδὲ τούτω καιοίτο, ὁ τρίτος ἔστιν ὁ κρατῶν· εἰ δὲ καὶ πᾶσιν ἀποσβεσθεῖη, οὐδεὶς ἔστιν, ὅτῳ καταλείπεται ἡ νίκη.

Dicitur autem πυρφόρος Prometheus a Sophocle v. 55, quod antiquissimis temporibus δαδούχος, ut monuit iam Reisigius Enarr. p. XXXVII, non hominum fabricator fingebatur. Et dextra quidem ferebat facem; quo respicit Eurip. Phoen. 1121 δεξιᾷ δὲ λαμπάδα Τιτὰν Προμηθεύς ἔφερεν ὡς πρήσιον πόλιν. Facem ergo pro sceptro putasse videntur Lysimachides et Apollodorus apud scholiastam, cuius verba modo attulimus.

Ceterum imprimis conferenda sunt quae Carolus Fridericus Hermannus de Sacris Coloni et Religionibus cum Oedipi fabula coniunctis disputavit egregie in Quaest. Oedipod., quae Marburgi a. 1837 prodierunt, p. 63 sqq.

§ 3.

Thucyd. VIII 67 ξυνέλεξαν τὴν ἐκκλησίαν ἐς τὸν Κολωνόν· ἔστι δὲ ἱερόν Ποσειδῶνος ἔξω τῆς πόλεως, ἀπέχον σταδίους μάλιστα δέκα. Cf. Reisig. Enarr. p. XXVIII.

§ 4.

Apollod. III 5 extr. παραγενόμενος δὲ (sc. ὁ Οἰδίπους) σὺν Ἀντιγόῃ τῆς Ἀττικῆς εἰς Κολωνόν, ἐνθα τὸ τῶν Εὐμενίδων ἔστι τέμενος, καθίζει ἐκείτης, προσδεχθεὶς ὑπὸ Θησέως· καὶ μετ' οὐ πολὺν χρόνον ἀπέθανεν.

§ 5.

Ipsa illa saxa e terra quasi enata, in quibus Oedipus, cum primum in scaenam ingressus esset, sedem cepit, dicta esse χαλκόπουν sive χαλκοῦν ὁδὸν perspicue intellegitur ex v. 56 sqq. ὃν δ' ἐπιστεῖβεις τόπον, χθονὸς καλεῖται τῆσδε χαλκόπους ὁδός. Ad quem locum scholiasta haec adnotavit χαλκόπους ὁδός· ὡς οὕτω τινὸς καλουμένου τόπου ἐν τῷ ἱερῷ. Φησὶ δὲ Ἀπολλόδωρος (apud Heyn. p. 401) δι' αὐτοῦ κατάβασιν εἶναι εἰς Ἄιδου. Καὶ Ἴστρος δὲ μνημονεύει τοῦ χαλκοῦ ὁδοῦ, καὶ Ἀστυδάμας. Καὶ τις τῶν χρησιμοποιοῦν φησὶ·

Βοιωτοὶ δ' ἱπποιο ποτιστεῖχουσι Κολωνόν,
ἐνθα λίθος τριμάρανος ἔχει καὶ χάλκεος οὐδός.

Verum non ea tantum saxa, quae in scaena adumbrata apparebant, sed alia etiam extra scaenam sita, quae coniuncta cum illis fuisse censenda sunt, illo nomine insignita fuisse certo concludi potest ex iis, quae v. 1590 sq. scripta sunt:

ἐπεὶ δ' ἀφῖκτο τὸν καταρράκτην ὁδόν,
χαλκοῖς βάρθοισι γῆθεν ἐρριζωμένον.

Quorum verborum sensus hic est: „cum vero venisset ad limen viae in imam tellurem ducentis (ἐς τὰ κάτω ῥηκτόν), quae aeneis

gradibus ex ima terra stabilita erat⁴. Errat enim aliquantisper scholiasta, qui ad locum illum haec adnotavit: *ὃν ἐν ἀρχῇ εἶπε χαλκίπουν ὁδόν, τοῦτον νῦν ὑποτίθεται ἐκτὸς τῆς σκηνῆς, καὶ οὐκέτι ἐν ὄψει τοῦ θεάτρον· καὶ νῦν καταρράκτην προσηγόρευσε διὰ τὸ νομίζειν ἐκεῖνον τὸν τόπον κατάβασιν ἔχειν εἰς Ἄιδον· καὶ εἰσὶν οἱ δι' αὐτῆς τὴν ἀρπαγὴν φασὶ τῆς Κόρης γενέσθαι*. Tantum enim abest, ut quicquam scriptum in hac tragodia sit, ex quo scaenam fabulae mutatam esse conicere possimus, ut omnia eodem in loco geri manifestum sit. Sed illud tenendum est, quod recte iam monitum ab Hermanno ad v. 1586 suae edit., v. 1590 sq. eum liminis aerei locum sive partem significari, ubi hiatus fuerit, quo descendi ad inferos putabatur.

Ceterum Tartari introitum iam antiquissimis temporibus ferreis portis munitum et aereo limine existimatum esse notum est ex Hom. II. VIII 15

ἐνθα σιδήρειαί τε πύλαι καὶ χάλκεος οὐδός,

et Hesiodi Theogon. 811 sqq.

ἐνθάδε μαρμάρειαί τε πύλαι καὶ χάλκεος οὐδός
ἀστεμφής, ῥίξῃσι διηνεκέεσσιν ἀρηρώς,
ἀντοφνής.

§ 6.

Appellantur eadem illa saxa, quae modo limen aereum dicta vidimus, v. 58 *ἔρεισμα Ἀθηνῶν*. Reisig. Enarr. p. XXXVIII hoc sic interpretatur: „ipsum fundamentum (aerei liminis) imum erat aere stabilitum, ut urbs super late exstructa eo fulciri videretur; quare *ἔρεισμα Ἀθηνῶν*.“ At equidem fateor me non intellegere, quomodo Athenae, quae satis remotae ab his saxis erant, super iis exstructae dici potuerint. Vera videntur quae Dindorfius putat, illo poetico epitheto nihil aliud significari quam locum saxis firmum ad Athenas usque pertinentem.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΕΠΙ ΚΟΛΩΝΩ.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ.

Τέκνον τυφλοῦ γέροντος Ἀντιγόνη, τίνας
χώρους ἀφίγμεθ', ἢ τίνων ἀνδρῶν πόλιν;
τίς τὸν πλανήτην Οἰδίπου καθ' ἡμέραν
τὴν νῦν σπανιστοῖς δέξεται δωρήμασι;
σμικρὸν μὲν ἐξαιτοῦντα, τοῦ σμικροῦ δ' ἐτι 5
μείον φέροντα, καὶ τόδ' ἐξαρκούν ἐμοί.
στέργειν γὰρ αἱ πάθαι με χῶ χρόνος ξυνὼν
μακρὸς διδάσκει καὶ τὸ γενναῖον τρίτον.
ἄλλ', ὦ τέκνον, θάκησιν εἴ τινα βλέπεις

V. 1 seqq. Egregie Sophocles Oedipum, quo magis ei auditorum animos in ipso fabulae exordio conciliaret, talem introduxit, ut non solum summis miseriis coopertus, sed etiam singulari animi generositate insignis videretur. Nam quo quis generosiore animo summa quibus premi eum apparet mala fert, eo magis nostram et misericordiam excitare et benevolentiam parare sibi solet.

V. 3 sq. καθ' ἡμέραν τὴν νῦν] Primo mane aut certe sobrius in lucum Eumenidum Oedipus delatus videtur fingi. Cf. v. 98—100.

V. 4. Schol. σπανιστοῖς· εὐτελέσι. Id est vilibus et modicis, qualia mendicis dari solent. Locutionem *δέχεσθαι τινα δωρήμασιν* illustravit Abresch. ad Aesch. I p. 603. Addo Xen. Anab. V 5, 24 καὶ ξενίοις, ἣν μὲν ἔλθῃτε πρὸς τὴν Σιναπέων πόλιν, ἐκεῖ δεξόμεθα.

V. 6. Schol. μείον φέροντα·

βραχύτερον ἀποφερόμενον τοῖ αἰτηθέντος. οὐ γὰρ ὅσα αἰτεῖ τις λαμβάνει. De φέρειν, pro quo quispiam φέρεσθαι expectaverit, vide Reisigium p. XXVII. Deinde advertendum *ἐμοί* est, quod Oedipus statim ante de se ut de alio loquitur. Verum simillima exempla attulit Lobeck. ad Ai. p. 263 not. ed. sec.

V. 7 sq. χῶ χρόνος ξυνὼν μακρός] i. e. καὶ ὁ χρόνος, ὃς ἔννεστί μοι, μακρός ὢν, nobis: *und das Alter, in dem ich stehe, ein hohes*. Cf. Matth. § 277 b. Dicitur autem *χρόνος* saepe de aetate (cf. ad Philoct. 304), et *χρόνος μακρός*, ut hoc loco, de senectute (cf. O. R. 963). Itaque hoc dicit Oedipus: καὶ τὸ γῆρας, ὦ ἔννεμι. De locutione *ἔννεστί μοι γῆρας* ad Ai. 330 diximus.

V. 8. καὶ τὸ γενναῖον τρίτον] De addito *τρίτον* confert Neuius 331. Ai. 1174. O. R. 581.

V. 9. Libri θάκισιν. Quod

ἢ πρὸς βεβήλοις ἢ πρὸς ἄλσεσιν θεῶν, 10
 στῆσόν με κἀξίδρουσον, ὡς πυθώμεθα,
 ὅπου ποτ' ἐσμέν. μανθάνειν γὰρ ἤκομεν
 ξένοι πρὸς ἀστῶν, ἂν δ' ἀκούσωμεν τελείν.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

πάτερ ταλαίπωρ' Οἰδίπους, πύργοι μὲν, οὐ
 πόλιν στέγουσιν, ὡς ἀπ' ὀμμάτων, πρόσω· 15
 χῶρος δ' ὄδ' ἱρός, ὡς ἀπεικάσαι, βρύων
 δάφνης, ἐλαίας, ἀμπέλου· πυκνόπτεροι δ'
 εἶσω κατ' αὐτὸν εὐδοτομοῦσ' ἀηδόνες·
 οὐ κῶλα κάμψον τοῦδ' ἐπ' ἀξέστου πέτρου·

dedi ex emendatione Seidleri est. Significat autem θάκησις non idem quod θάκος, sed facultatem sedendi. Cfr. θάκημα 1380.

V. 10. βεβήλοις] βέβηλα genere neutro dicit pro βεβήλοις τόποις, ut v. 167 ἄβατα dixit ἀβάτους τόπους. DINDORF.

V. 11. στῆσόν με κἀξίδρουσον] Priore verbo finem eundi fieri, posteriore considerare se velle Oedipus significat. Monuit Iacobus.

Ibid. ὡς πυθώμεθα] Nam nisi consedisset Oedipus, non poterat Antigona ab eo discedere, in quem locum venissent, exploratura.

V. 12. Schol. μανθάνειν γὰρ ἤκομεν· εἰς γὰρ τοῦτο, φησὶν, ἐληλύθαμεν, ἅτε δὴ ξένοι ὄντες, παρὰ τῶν ἀστῶν μανθάνειν, τί ἐστι πρακτέον ἡμῖν. Videtur Oedipus ex Atheniensibus, ad quorum urbem se versari sciebat (cf. v. 25), de situ loci illius, in quo malorum finem consecuturus erat, cognoscere voluisse. Ignorabat enim, ut apparet e v. 38, 41 sq. 89 seqq., ad eum ipsum locum se iam pervenisse. De locutione ἤκομεν μανθάνειν cf. Matth. § 532.

V. 13. ἂν Id est ἂν.

V. 15. πόλιν στέγουσιν] Non est quod collato Ant. v. 122, ubi est στεφάνωμα πύργων, cum Wakefeldio ad Verg. Ge. I 71 et Doederlino in Spec. ed. Soph. p. 42 στέφουσιν scribamus. Nam verbis „turres quae urbem tegunt“ hoc significatur „turres quibus arx

muniri solet, ut urbem ibi sitam esse suspiceris“. Nec dubium est quin turres arcis intellegantur.

Ibid. ὡς ἀπ' ὀμμάτων] Quantum oculis conicere licet? De locutione ἀπ' ὀμμάτων vide Matth. § 396 not. 2 et § 572 et nos ad Philoct. 60. De ὡς cfr. Krueg. I § 69, 62, 6.

V. 16 sq. ὡς ἀπεικάσαι] Cfr. Matth. § 545 vel Krueg. I § 55, 1, 3. Sunt qui ἐπεικάσαι et hoc loco et Trach. 141 praefecerant ut usitatum in hac re verbum. Alii, cum cod. La a prima manu ἀπεικάσαι exhibeat, ex aliis libris σαφ' εἰκάσαι recipiunt.

Ibid. βρύων δάφνης] Verbi βρύειν cum genetivo coniuncti exempla ex Aeschylī Choeph. 68 aliisque scriptoribus allata ad Stephani thesaurum. DINDORF.

V. 17. πυκνόπτεροι δ'] Nihil aliud hoc significat nisi „frequentes“ illic esse lusciniās; sed ut oratio magis poetica evaderet, simplici πικνὰ praetulit poeta adiectivum cum πτεροῦ nomine compositum, quoniam de avibus agitur. DINDORF. De elisa in fine trimetri vocali cfr. Herm. Elem. doct. metr. p. 36 et ad Oed. R. v. 327 ed. nostrae.

V. 19. κῶλα κάμψον] κάμπτειν κῶλα, γόνυ significat „sedere, quiescere“. Vide Aesch. Prom. 32 [ibique Blomf. in gloss.] 396. Apollon. Rhod. I 1174 BR. ἐπὶ πέτρου ἀξέστου recte explicat schol. ἐπὶ λιθίνου βάρθρον, i. e.

μακρὰν γὰρ ὡς γέροντι προυστάλης ὁδόν. 20
 ΟΙΔ. κἀθ' ἕξέ νῦν με καὶ φύλασσε τὸν τυφλόν.
 ANT. χρόνον μὲν εἵνεκ' οὐ μαθεῖν με δεῖ τόδε.
 ΟΙΔ. ἔχεις διδάξαι δὴ μ', ὅποι καθέσταμεν;
 ANT. τὰς γοῦν Ἀθήνας οἶδα, τὸν δὲ χῶρον οὐ.
 ΟΙΔ. πᾶς γὰρ τις ἤνθα τοῦτό γ' ἡμῖν ἐμπόρων. 25
 ANT. ἀλλ' ὅστις ὁ τόπος, ἢ μάθω μολοῦσά ποι;
 ΟΙΔ. ναί, τέκνον, εἴπερ ἐστὶ γ' ἐξοικῆσιμος.
 ANT. ἀλλ' ἐστὶ μὲν οἰκητός. οἶομαι δὲ δεῖν
 οὐδέν· πέλας γὰρ ἄνδρα τόνδε νῶν ὄρω.
 ΟΙΔ. ἢ δεῦρο προσστείχοντα κἀξορμώμενον; 30
 ANT. καὶ δὴ μὲν οὖν παρόντα· χῶ τι σοι λέγειν
 εὐχαιρόν ἐστιν, ἐννεφ', ὡς ἀνῆρ ὄδε.
 ΟΙΔ. ᾧ ξεν', ἀκούων τῆσδε τῆς ὑπὲρ τ' ἔμοῦ
 αὐτῆς θ' ὀρώσης, οὐνεχ' ἡμῖν αἰσιος
 σκοπὸς προσήκεις ὧν ἀθλοῦμεν φράσαι, 35

petrae ad sedendum natura aptae. Cf. 101 βάρθρον ἀσιέπαρον.

V. 20. μακρὰν ὡς γέροντι ὁδόν] „Longum ut seni iter“. De accusativo vide Rost. § 104, 3 a. vel Krueg. I § 46, 6, 2.

V. 22. χρόνον εἵνεκα] Schol. τοῦ μὲν χρόνου οὐ συνειμί σοι χάριν οὐ χρεῖα μαθεῖν, ὅτι τυφλὸς εἶ καὶ ὅτι δεῖ σε προμηθεῖας τυχεῖν. Vide ad El. 380.

V. 23. ὅποι καθέσταμεν] Latet in verbo motus significatio. Sic Eur. Or. 1330 ἀνάγκης δ' εἰς ζυγὸν καθέσταμεν et Phoen. 1273 αἰχμὴν εἰς μίαν καθέστατον.

V. 24. Schol. τὰς γοῦν Ἀθήνας οἶδα· ὅτι ἐν τῇ Ἀττικῇ ἐσμέν, οἶδα· τίς δὲ ἐστὶν οὗτος ὁ δῆμος, ἀγνωσθ. Pagum Colonum esse postmodo comperit v. 59.

V. 25. Schol. ἤνθα· ὅτι αὐταὶ εἰσὶν αἱ Ἀθήναι. Ἐμπόρων δὲ ἀντὶ τοῦ ὀδοιπόρων. Vide ad Philoct. 534.

V. 28. Schol. οἶομαι δὲ δεῖν οὐδέν· οὐ γὰρ τοῦ προσελθούσαν ἐρωτήσαι με, ἰδὸν γὰρ ἀνῆρ πάρεστι, καὶ οὐ εἰσόμεθα. καλῶς δὲ τὰ τῆς οἰκονομίας, ἵνα μὴ μόνος Οἰδίπους ἀπολειφθῇ. Cf. 500 sqq. Neque interrupt

Soph. Trag. I. 3.

poeta colloquium excessu Antigoniae et eis quae Antigonom de consilio excedendi dicentem fecit cavet ne offenderet viator fortuito adveniens. De οὐδέν vide Matth. § 414 not.

V. 30. κἀξορμώμενον] Idem est atque „et cito quidem cursu“.

V. 31 sq. καὶ δὴ μὲν οὖν] De καὶ δὴ ad El. 310 exposui, de μὲν οὖν particulis „immo vero“ significantibus cf. Matth. § 625. — De ἀνῆρ ὄδε, eecum virum, vide eundem § 264, 5.

V. 33. ἀκούων] Expectaveris ἀκούσας, i. e. ἐπεὶ ἤκουσα. Sed vide ad Philoct. 259. Verbum finitum, ad quod participium referendum, omissum est, quia interrupta ab hospite Oedipi oratio est. De ὑπὲρ τ' ἔμοῦ pro ὑπὲρ ἔμοῦ τε cf. Ai. 53, O. R. 541, Philoct. 1294 et vide Matth. ad Eur. Hec. 459.

V. 34 sq. Schol. οὐνεχ' ἡμῖν αἰσιος· ὅτι αἰσιος ἡμῖν σκοπὸς ἀφίξει, ὥστε φράσαι περὶ ὧν ἀγνωσόμεν. Verba ὧν ἀθλοῦμεν cum nomine σκοπὸς coniungenda esse apparet. Ceterum recte Hellerus: σκοπὸς significat eum, a quo aliquid tam accurate quam a speculatore cognosci possit. — ὧν

ΞΕΝΟΣ.

πρὶν νῦν τὰ πλείον' ἰστορεῖν, ἐκ τῆσδ' ἔδρας
ἐξελθ'. ἔχεις γὰρ χῶρον οὐχ ἄγνόν πατεῖν.

ΟΙΔ. τίς δ' ἔσθ' ὁ χῶρος; τοῦ θεῶν νομίζεται;

ΞΕΝ. ἄδικτος, οὐδ' οἰκητός. αἱ γὰρ ἔμφοβοι
θεαὶ σφ' ἔχουσι, Γῆς τε καὶ Σκότου κόραι. 40

ΟΙΔ. τίνων τὸ σεμνὸν ὄνομ' ἂν εὐξαιμην κλύων;

ΞΕΝ. τὰς πάνθ' ὀρώσας Εὐμενίδας ὅ γ' ἐνθάδ' ἂν
εἴποι λεῶς νιν' ἄλλα δ' ἄλλαχού καλά.

ex Elmsleii coniectura scripsi pro τῶν. Nam quamvis saepe Sophocles articulo pro pronomine relativo usus sit, tamen nunquam id fecit nisi praecedenti vocali, veluti huius fab. 161. 304. 747. 1258. Cfr. Matth. § 292. Pariter El. 422 La θαλλὸν τῷ contra metrum pro θαλλόν, ᾧ exhibet. V. 36. Qui in scaenam prodit ξένος, viatorem fingi Atheniensem satis apparet ex iis, quae cum Oedipo colloquitur, DINDORF.

Ibid. τὰ πλείονα] I. e. plura illa, quae te dicturum esse video. Sic Philoct. 576 μὴ νῦν μ' ἔρη τὰ πλείονα. Cfr. Matth. § 266 not.

V. 37. οὐχ ἄγνόν πατεῖν] I. e. χῶρον ὃν πατεῖν οὐχ ἄγνόν ἔστι, 'non iustum, religioni non conveniens', ut dicimus δικαίος εἶμι παθεῖν et similia. Eur. Iph. T. 1045 βρέτας θιγεῖν ὀσίον ἔστ' ἔμοι μόνῃ. SEIDL. De activo vide Matth. § 535 not. et Elmsl. ad Heracl. 1011 p. 151.

V. 38. τοῦ θεῶν νομίζεται] Cfr. Ant. 738 οὐ τοῦ κρατοῦντος ἢ πόλις νομίζεται.

V. 39. ἄδικτος, οὐδ' οἰκητός] Sic Phil. 2 ἄστειπτος, οὐδ' οἰκουμένη. Loquitur hospes de loco Furiis sacro. Supra Antigone de omni, quam conspiciebat, regione dixerat, quam habitatam inde conceierat, quod virum quandam prope viderat.

V. 39. sq. αἱ γὰρ ἔμφοβοι — κόραι. Intellegendae sunt Furiae, similiter ab Aeschylō Eum. v. 419 appellatae Νυκτός αἰανῆ τέκνα.

De σφς pronomine vide Matth. § 147 a. 8.

V. 41. τίνων — κλύων] Breviter dictum hoc sensu: 'quae vocantur? ut audito earum sancto nomine invocare eas possim'. De κλύων vide ad v. 33.

V. 42. πάντα, scil. πάθη, ut est Ai. 836 αἰεὶ θ' ὀρώσας πάντα τὰν βροτοῖς πάθη σεμνάς Ἑρινύς. De nomine Eumenidum cfr. Paus. II 11, 4 ναὸς θεῶν ἃς Ἀθηναῖοι Σεμνάς, Σιννώνας δὲ Εὐμενίδας ὀνομάζουσι. Athenis vulgare quidem nomen Σεμναί, sed non inusitatum nomen Εὐμενίδες fuisse, documento est praeter hunc locum finis Aesch. Eum., de quo Argumentum haec habet: τὰς δὲ Ἑρινύας προῦνασα (Ἀθηναῖ) προσηγόρευσεν Εὐμενίδας. Alia nomina Furiarum erant Ἑρινύες, Ἀραι (de quo nomine vide Aesch. Eum. 420 Ἀραι δ' ἐν οἴκοις γῆς ὑπαίκευλήμεθα), Ποιναί (Aeschin. I § 190), Κῆρες (cfr. Aesch. Sept. 1047 Κῆρες Ἑρινύες, Soph. Oed. R. 472).

V. 43. εἴποι λεῶς νιν] De νιν, i. e. αὐτάς, cfr. Matth. § 146. Tum scholiasta: ἄλλα δ' ἄλλαχού καλά παρ' ὅσον ἄλλοι ἄλλοις ὀνόμασι καλοῦσιν αὐτάς. ἄλλα ὀνόματα παρ' ἄλλοις καλά νομίζεται, παρ' ἡμῖν δὲ τοῦτο, τὸ ὀνομάζειν αὐτάς Εὐμενίδας. Cfr. Plutarch. Themist. c. 27 ὃ ξένη, νόμοι διαφέρουσι ἀνθρώπων' ἄλλα δ' ἄλλοις καλά καλὸν δὲ πᾶσι τὰ οἰκεῖα κοσμεῖν καὶ σώζειν.

ΟΙΔ. ἀλλ' ἕλερ' μὲ τὸν ἱκέτην δεξαίματο·
ὡς οὐχ ἔδρας γῆς τῆσδ' ἂν ἐξέλθοιμ' ἔτι. 45

ΞΕΝ. τί δ' ἔστι τοῦτο;

ΟΙΔ. ξυμφορᾶς ξύνθημ' ἐμῆς.

ΞΕΝ. ἀλλ' οὐδ' ἐμοὶ τοι τοῦξανιστάναι πόλεως
δίχ' ἔστι θάροςος, πρὶν γ' ἂν ἐνδείξω, τί δρωῶ.

ΟΙΔ. πρὸς νυν θεῶν, ᾧ ξεῖνε, μὴ μ' ἀτιμάσης,
τοιόνδ' ἀλήτην, ᾧν σε προστρέπω φράσαι. 50

ΞΕΝ. σήμαινε, κοῦν ἄτιμος ἐκ γ' ἐμοῦ φανῆ.

ΟΙΔ. τίς ἔσθ' ὁ χῶρος δῆτ', ἐν ᾧ βεβήκαμεν;

V. 44. μὲ pro μὲν scripsit Nauckius. Particula μὲν hic parum apta.

V. 45. Pro ᾧστ', quod libri habent, et scholiasta auctore, qui adnotat: ἐγὼ γὰρ οὐκ ἀναστήσομαι ἐντεῦθεν, et sententia flagitante, cum Elmsleio ᾧς restitui. Nam ᾧστε si scriberetur, hoc poeta diceret: 'itaque fretus tutela harum' etc. At non quod tutela earum confidebat, sed quod ab Apolline responsum tulerat, vitam ibi finire fatale sibi esse, Oedipus ex hoc loco unquam se exiturum negavit. Accedit, quod insolentissime ᾧστε positum esset pendens ab ea sententia, quae nec enuntiata est, nec suppleri recte potest, 'excipiente me propitiæ'. — Tum pro γῆς nomine, quod inutile videretur, quidam γέ particulam posuerunt, quam alienissimam ab hoc loco esse intellegent qui, quid γέ significet, sciunt. Simillime Eur. Hel. 797 ὄρας τάφρον τοῦδ' ἀθλίους ἔδρας ἐμάς; Alia exempla attulit Reisig. ad hunc locum p. 181 et Matth. § 380 not. 3.

V. 46. Schol. τί δ' ἔστι τοῦτο· ἀντὶ τοῦ δια τὴν οὐκ ἀνίστασαι.

Ibid. ξυμφορᾶς ξύνθημ' ἐμῆς] Hoc dicit Oedipus: 'non surgo, quia hoc fatum meum est a deo constitutum' (cfr. ad Philoct. 1096 sq.) sive 'praedictum, ut in hoc quem occupavi loco vitam finiam'. Cfr. v. 84—91.

V. 47 sq. Ex Seidleri coniectura scripsi οὐδ' ἐμοὶ τοι. Libri οὐδὲ μέντοι. Ad ξξανιστάναι

intellegendum sè esse apparet. Ceterum θάροςος ἔστί μοι sive θάροςος ἔχω cum inflexivo iunctum etiam Phil. 596 οὔτως γὰρ πλείον τὸ θάροςος εἶχε θατέρον δρᾶσειν τάδε, ad quem locum vide quae adnotavimus. De articulo cfr. 442, Ai. 114 ἐπειδὴ τέρωπις ἦδε σοι τὸ δρᾶν, Krueg. II § 50, 6, 6. Tum πόλεως δίχα est, ut recte Dindorfius monuit, 'priusquam civium sententiam cognovero'.

V. 48. Schol. πρὶν γ' ἂν ἐνδείξω· ἕως οὐ τῇ πόλει ἐνδείξω, τί χρὴ ποιεῖν i. e. 'priusquam rem civibus indicavero et audivero quid faciam'. Non opus est cum Martino ἐξειδῶ scribere.

V. 49 sq. μὴ μ' ἀτιμάσης — ᾧν σε πρ. φράσαι] Id est μὴ μ' ἀτιμάσης τούτων, ᾧ σε φράσαι ἱκετεύω. Vide ad O. R. 788 (761) καὶ μ' ὁ Φοῖβος ᾧν μὲν ἱούμην ἄτιμον ἐξέπεμψεν, et Matth. § 338. Adde huius fab. 1273. 1278. — Recte Hermannus: τοιόνδε dicit, quod et senex et caecus et egenus sit.

V. 51. Cum La ἄτιμος γ' ἐκ γ' exhibeat, particula γέ autem satis inutilis sit, haud scio an ex deterioribus libris ἐξ ἐμοῦ recipi debeat.

V. 52. ἐν ᾧ βεβήκαμεν] 'In quo versamur'. De hac perfecti notionē vide quae exposui in libello sic inscripto: Die schwierigsten Lehren der griechischen Syntax. Gramae, 1848 p. 2 sq.

ΞΕΝ. ὅσ' οἶδα κἀγὼ πάντ' ἐπιστήσῃ κλύων.
 χῶρος μὲν ἱρὸς πᾶς ὅδ' ἐστ'· ἔχει δέ νιν
 σεμνὸς Ποσειδῶν· ἐν δ' ὁ πυρφόρος θεὸς 55
 Τιτὰν Προμηθεύς· ὃν δ' ἐπιστεῖβεις τόπον,
 χθονὸς καλεῖται τῆσδε χαλκόπους ὁδός,
 ἔρεισμι' Ἀθηναίων· οἱ δὲ πλησίοι γῦναι
 τόνδ' ἱππότην Κολωνὸν εὐχονται σφίσι
 ἀρχηγὸν εἶναι, καὶ φέρουσι τοῦνομα 60
 τὸ τοῦδε κωιδὸν πάντες ὀνομασμένοι.
 τοιαυτὰ σοι ταῦτ' ἐστίν, ὃ ξέν', οὐ λόγοις
 τιμώμεν', ἀλλὰ τῇ ξυνουσίᾳ πλέον.
 ΟΙΔ. ἦ γὰρ τινες ναίουσι τούσδε τοὺς τόπους;

V. 53. ὅσ' οἶδα κἀγὼ] Nos potius expectemus ὅσα οἶδα ἐγὼ καὶ σὺ ἐπιστήσῃ. Sed illud Graecis idem valebat. In talibus enim vel bis ponunt καί, ut Xen. Cyrop. V 1, 23 ὅπως καὶ γιγνώσκειτε, οὕτω καὶ ποιεῖτε, vel eodem loco, quo nos ponimus, vel denique καὶ in eo membro ponunt, ubi nos omitimus, in eo autem omittunt, ubi nos ponimus. Sic 77 αὐτοῦ μὲν, οὐπερ κἀφάνης, i. e. ubi apparuit, ibi etiam mane. Xen. Cyrop. IV 2, 2 στρατεύονται μεθ' ὧνπερ καὶ οἰκοῦσι i. e. μεθ' ὧνπερ οἰκοῦσι, μετὰ τούτων καὶ στρατεύονται, si quidem ad nostram loquendi rationem Graecam locutionem accommodare volueris. Xen. An. VII 7, 47. SEIDL. Conf. huius fab. 870 οἶον κἀμέ. Ai. 525 Αἴας, ἔχειν σ' ἂν οἶκτον, ὡς κἀγὼ, φρονὶ θέλοιμ' ἄν. El. 1301 ἄλλ', ὃ κασίγνηθ', ὅδ', ὅπως καὶ σοὶ φίλον, καὶ τοῦμόν ἐσται τῆσδε. Adde Seidler. ad Eurip. Iph. T. 577. Rost § 134, 5 e. a.

V. 54. ἔχει δέ νιν — Ποσειδῶν] Eodem sensu hic ἔχει usurpatum, quo v. 39 sq. et Trach. v. 200. Cfr. Blomf. ad Aesch. Sept. adv. Th. gloss. 69.

V. 55—60. σεμνὸς Ποσειδῶν — εὐχονται σφίσι ἀρχηγὸν εἶναι] Ad intellegendum hunc locum vide quae in Argum. § 1 sq. exposita sunt. De ἐν δέ cfr. quae ad El. 700 adnotavimus. Nauckius ἦδ' coniecit probabiliter. — De voc.

ἀρχηγός vide Blomf. ad Aesch. Agam. gloss. 250.

V. 60 sq. καὶ φέρουσι τοῦνομα — ὀνομασμένοι] τοῦνομα non minus pertinet ad φέρουσι, quam ad ὀνομασμένοι. Plena locutio esset: φέρουσι τὸ τοῦδε ὄνομα, ὀνομασμένοι αὐτό. Eur. Ion 800 ὄνομα δὲ ποῖον αὐτὸν ὀνομάζει πατήρ; coll. Hell 1209. SEIDL. Adde Phil. 605 (597). Ceterum πάντες non tam ad γῦναι quam ad homines, qui incolunt γῦνας, referendum esse sponte apparet.

V. 62. τοιαυτὰ σοι ταῦτ' ἐστίν] Eadem formula usus est poeta Electr. 696 et 761. Respicit autem chorus ea, quae exposuit inde a v. 54, ita ut sensus hic sit: adeo sanctus hic locus est, de quo quaesivisti.

V. 63 sq. οὐ λόγοις — πλέον] I. e. quae non tam verbis (poetarum) quam frequentia hominum hunc locum venerantium celebrantur. Scilicet Sophocles quasi respondet eis auditoribus qui tacite rogant, cur adhuc nihil de ea sanctitate loci audiverint. Cfr. Paus. I 30, 4 δεικνύται δὲ καὶ χῶρος καλούμενος Κολωνὸς ἱππιος, ἐνθα τῆς Ἀττικῆς πρώτον ἔλθειν λέγουσιν Οὐδῆποδα· διάφορα μὲν καὶ ταῦτα τῇ Ὀμήρῳ ποιήσει, λέγουσι δ' οὖν.

V. 64. γὰρ ad τῇ ξυνουσίᾳ pertinet; nam ex frequentia visentium locum habitari efficit Oedipus. Verba τούσδε τοὺς τόπους de toto

ΞΕΝ. καὶ κάρτα, τοῦδε τοῦ θεοῦ γ' ἐπόννημοι. 65
 ΟΙΔ. ἄρχει τις αὐτῶν, ἢ πῖ τῷ πλήθει λόγος;
 ΞΕΝ. ἐκ τοῦ κατ' ἄστυ βασιλέως τάδ' ἄρχεται.
 ΟΙΔ. οὗτος δὲ τίς λόγῳ τε καὶ σθένει κρατεῖ;
 ΞΕΝ. Θησεύς καλεῖται, τοῦ πρὶν Αἰγέως τόκος.
 ΟΙΔ. ἄρ' ἂν τις αὐτῷ πομπὸς ἐξ ὑμῶν μόλοι; 70
 ΞΕΝ. ὡς πρὸς τί, λέξων ἢ καταρτίσων, παρῆ;
 ΟΙΔ. ὡς ἂν προσαρκῶν σμικρὰ κερδάνη μέγα.
 ΞΕΝ. καὶ τίς πρὸς ἀνδρὸς μὴ βλέποντος ἄρχεισις;
 ΟΙΔ. ὅσ' ἂν λέγωμεν, πάνθ' ὀρῶντα λέξομεν.

pago intellegenda sunt; v. 39 de solo Eumenidum iuco sermo fuerat.

V. 65. καὶ κάρτα] I. e. μάλιστα. Sic 301 καὶ κάρθ', ὅταν περ τοῦνομ' ἀσθῆται τὸ σόν. Verbo τοῦ θεοῦ significari Κολωνὸν manifestum est. Hinc schol. ἐπόννημοι· Κολωνιάται καλούμενοι. De genetivo, quocum innotuit hoc nomen, cfr. 1321 (1316).

V. 66. ἢ πῖ τῷ πλήθει λόγος] Si scripsit poeta λόγος, quod dubium videri possit, praesertim cum scholiasta haec sic interpretetur, ἢ ἐπὶ τῷ πλήθει ἐστὶν ἢ ἰσχύς, ut quod Bonitzius coniecit κράτος legisse videatur, cum Iacobus sic accipiendum erit, ut sit populi potestas legum rogandarum et iubendarum. Cfr. v. 68.

V. 67. ἐκ τοῦ κατ' ἄστυ βασιλέως] Terram Atticam ante Thesei tempora κατὰ πόλεις ὀκησθαι, sed ἔξωνοκίσθαι τὰς πόλεις ab Theseo in eiusque facti memoriam ξυνοικίαν festum celebrari narrat Thucydides II 15. DINDORF.

V. 68. οὗτος δὲ — κρατεῖ;] I. e. τίς δὲ οὗτος ἐστὶν ὁ λόγῳ τε καὶ σθένει, i. e. βουλῇ τε καὶ ἰσχύϊ (nobis mit Rat und That) κρατῶν; Aptè confert Doederl. Eur. Iph. A. 1020 sq. στρατός τ' ἂν οὐ μέμφαιτό μ', εἰ τὰ πράγματα λελογισμένως πρόσσοιμι μάλλον ἢ σθένει.

V. 70. ἄρ' ἂν τις αὐτῷ — μόλοι;] Poetarum proprium est verba veniendi nonnumquam cum nudo dativo iungere. Exempla collegit Matth. § 388 d et § 401 III.

De formula optandi ἄρ' ἂν τις μόλοι vel τίς ἂν μόλοι vel πῶς ἂν τις μόλοι cfr. ad v. 1095 sq. Πομπός hic est qui mittitur alicuius accessendi vel deducendi causa.

V. 71. ὡς πρὸς τί — παρῆ] παρῆ ex Dindorffii coniectura scripsi pro μόλειν: 'Ut adsit cuius rei causa, dicunturne (aliquid) an directurus?'

V. 72. ὡς ἂν — κερδάνη μέγα] 'Ut pro exiguo beneficio magnum lucrum auferat'. Quo quid significetur, pluribus explicatur v. 92 sq. 576—605. 626 sq. et 646 sq.

V. 73. καὶ τίς etc.] Sic 1439. Similis est καὶ πῶς particularum usus.

V. 74. ὅσ' — ὀρῶντα λέξομεν] Quamquam oculis caecus sit, tamen mente se caecum esse negat Oedipus; ita ut, quaecunque prolaturus sit verba, plena consilii sive sapientiae fore iisque se profuturum Atheniensibus esse affirmet. Cfr. de usu verbi ὀρᾶν s. βλέπειν suam vim ex caeci hominis oppositione repetentis O. R. 371 τυφλὸς τὰ τ' ὅσα τὸν τε νοῦν τὰ τ' ὄμματ' εἴ. 747 δεινῶς ἀθρυμῶ, μὴ βλέπων ὁ μάντις ἦ. Insolentius autem dicentem Oedipum cum hic tum alibi, veluti v. 138, induxit Sophocles, ut, cum externa eius species adeo misera et deformis esset, ut facile eum omnes, ad quos accessisset, aversarentur, mentis quodam acumine iisdem sui admirationem iniceret.

V. 75. οἷσθ' — ὡς νῦν μὴ

ΞΕΝ. οἶσθ' ὡς ξέν', ὡς νῦν μὴ σφαλῆς; ἐπέπερ εἰ 75
γενναῖος ὡς ἰδόντι, πλὴν τοῦ δαίμονος,
αὐτοῦ μὲν', οὐπερ κἀφάνης, ἕως ἐγὼ
τοῖς ἐνθάδ' αὐτοῦ, μὴ κατ' ἄστν, δημόταις
λέξω τάδ' ἐλθῶν. οἶδε γὰρ κρινοῦσί σοι,
ἢ χροῖ σε μίμνειν, ἢ πορευέσθαι πάλιν. 80

ΟΙΛ. ὦ τέκνον, ἢ βέβηκεν ἡμῖν ὁ ξένος;

ΑΝΤ. βέβηκεν, ὥστε πᾶν ἐν ἡσυχῶ, πάτερ,
ἔξεστι φρονεῖν, ὡς ἐμοῦ μόνης πέλας.

ΟΙΛ. ὦ πότνια δεινῶπες, εὔτε νῦν ἔδρας
πρώτων ἐφ' ὑμῶν τῆσδε γυνὴ ἔκαμψ' ἐγώ, 85
Φοῖβῳ τε κάμοι μὴ γένησθ' ἀγνώμονες,
ὅς μοι, τὰ πόλλ' ἐκείν' ὅτ' ἐξέχρη κακά,

σφαλῆς:] Ut dicitur οἶσθ' ὡς ποιήσον, 'fac, scin quomodo?' ita quod hic scriptum est, significat: 'cave ne labaris, scin quomodo?' id est, ut scias, quomodo cavendum tibi sit, ne labaris.

V. 76. γενναῖος — πλὴν τοῦ δαίμονος] I. e. κακοδαίμων μὲν, γενναῖος δέ. Referendum δαίμων ad caecitatem et mendicitatem. Similis sententia est apud Eur. Iph. A. 1403 τὸ μὲν σόν, ὦ νεάνι, γενναῖος ἔχει τὸ τῆς τύχης δὲ καὶ τὸ τῆς θεοῦ νοσεῖ. — ὡς ἰδόντι proprie est 'ut es ei, qui te viderit', id est 'secundum eius iudicium, qui te viderit'. Cfr. Matth. § 388 a. Krueg. I § 48, 6, 5 et huius fab. 807.

V. 77. ἕως — λέξω] De omissa particula ἄν vide ad v. 1221.

V. 78. τοῖς ἐνθάδ' αὐτοῦ] Sic Aristoph. Vesp. 765 ἐνθάδε αὐτοῦ μένον et Eupolis apud Stobaeum IV 33 ἦν δὲ τις τῶν ἐνθάδ' αὐτοῦ μηδὲ ἐν χεῖρον φρονῶν ἐπιτιθῆται τῇ ποιήσει, πᾶν δοκεῖ κακῶς φρονεῖν.

V. 79. λέξω] Coniunctivum esse iam Seidler. monuit. Cfr. Phil. 764, Trach. 148, Krueg. I § 54, 17, 3. Versu seq. de ἢ χροῖ, i. e. πότερον sive εἰ χροῖ, vide Elmsl. ad Eur. Med. 480. Plerique cum Turnebo εἰ χροῖ scribant. Tum κρίνειν τινὶ eodem fere sensu

dictum est, quo δικάζειν τινὶ dici solere constat.

V. 81. βέβηκεν ἡμῖν] De dativo ethico vid. Matth. § 389 f.

V. 82. ἐν ἡσυχῶ] Id enim exoptatum erat Oedipo, ut preces suae nullius voce interpellarentur. Atque hoc scite instituit poeta, quo simul spectatores fabulae summam tranquillae cognoscerent. REISIG.

V. 83. ὡς ἐμοῦ μόνης πέλας] Id est 'sic existimanti, me unam prope esse'. Vide quae ad O. R. 11 adnotavimus. Videtur autem non ἐμοῦ πέλας οὐσης, sed ἐμοῦ πέλας ὄντι (σοι) cogitandum esse.

V. 84. ὦ πότνια δεινῶπες] Prius est substantivum ut v. 1050, posterius adiectivum, simili sensu positum quo v. 42 τὰς πάνθ' ὀρώσας. Cfr. huius fab. 1229 (1224), Ai. 716, Philoct. 1099.

V. 84 sq. εὔτε — ἔκαμψ' ἐγώ] γυνὴ pro γῆς ex coniectura Burgesii scripsi. Vide quae ad v. 19 adnotata sunt. Sensus hic est: 'quandoquidem vos primae estis, in quarum sede hac genua posui' sive 'quandoquidem in hac sede vestra primum genua posui'.

V. 86. Schol. ἀγνώμονες ἐναντιογνώμονες, ἀσύγνωστοι. Neuius confert Trach. 473, 1266. Butt. Ind. in Demosth. Mid.

V. 87. τὰ πόλλ' ἐκείνα — κακά] Cfr. Oed. R. 790 sqq. Ibid. ἐξέχρη] 'Vaticinatus est'.

ταύτην ἔλεξε παῦλαν ἐν χρόνῳ μακρῷ,
ἐλθόντι χώραν τερούταν, ὅπου θεῶν
σεμνῶν ἔδραν λάβοιμι καὶ ξενίστασιν, 90
ἐνταῦθα κάμψειν τὸν ταλαίπωρον βίον,
κέρδη μὲν οἰκήσαντα τοῖς δεδεγμένοις,
ἄτην δὲ τοῖς πέμψασιν, οἳ μ' ἀπήλασαν.
σημεῖα δ' ἤξειν τῶνδ' ἐμοὶ φερέγγνα,
ἢ σεισμόν, ἢ βροντήν τιν', ἢ Λιδὸς σέλας. 95
ἐγνώκα μὲν νῦν, ὡς με τήνδε τὴν ὁδὸν
οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ πιστὸν ἐξ ὑμῶν πτερόν
ἐξήγαγ' ἐς τόδ' ἄλσος. οὐ γὰρ ἂν ποτε
πρώταισιν ὑμῖν ἀντέκνυθ' ὁδοιπορῶν,
νήφων αἰόνοις, καπὶ σεμνὸν ἐξόμην 100

Simplex χροῖ hoc sensu El. 35, passivum ἐχρησθη hac ipsa fabula 355 usurpatum est.

V. 88 sq. ταύτην — τερούταν] Explicatio verborum ταύτην παῦλαν scilicet τῶν πολλῶν καιῶν, continetur toto versu 91. Tum ἐν χρόνῳ μακρῷ est 'post longum tempus'. Vide ad Philoct. v. 233. Deinde ἐλθόντι maluit poeta dicere quam ἐλθόντα, quod Elmsleius exspectabat, quod participium cum praecedentibus potius verbis quam cum sequentibus v. 91 coniungi voluit. Denique τερούταν, ut recte monuit Dindorfus, poeta extremam dixit earum regionum, quae Oedipo peragrandae essent.

V. 91. κάμψειν τὸν ταλ. βίον]. Confert Musgr. Eur. Hipp. 87 τέλος δὲ κάμψαιμ', ὥσπερ ἠξάμην, βίον. Adde eiusd. Hel. 1666 ὅταν δὲ κάμψης καὶ τελευτήσης βίον et El. 956 πρὶν ἂν πέλας γραμμῆς ἐνηται καὶ τέλος κάμψη βίον.

V. 92 sq. κέρδη μὲν οἰκήσαντα — ἄτην δὲ] Insolentior locutio κέρδη et ἄτην οἰκεῖν τινι, a nemine dum interpretem, quod sciam, recte explanata, adnumeranda iis locutionibus est, de quibus in Censura Ai. ab Lobeck. edit. p. 80 sqq. exposui. Itaque hoc dicit Oedipus: οἰκήσαν οἰκήσαντα κερδαλέαν μὲν τοῖς δεδεγμένοις, ἄτην δὲ τοῖς πέμψασιν. De re cfr. v. 621 et

626 sqq. κοῦποι' Οἰδίπουν ἐρεῖς ἀχρεῖον οἰκητήρα διέξασθαι τόπων τῶν ἐνθάδε. Alii κέρδη μὲν, οἰκήσαντα, τοῖς δ. scribunt, κέρδη et ἄτην ad κάμψειν — βίον apposita rati. Doederlinus coniecit οἰκίσαντα, malim ἀρκέσαντα vel ἀρκέσοντα eadem significatione dictum qua Ai. 439 οὐδ' ἔργα μείω χειρὸς ἀρκέσας ἐμῆς.

V. 94. φερέγγνα Herwerdenus restituit pro παρεγγύα (παρηγγύα), cuius verbi significatio ab hoc loco aliena est.

V. 96 sqq. τήνδε τὴν ὁδὸν — ἐξήγαγ' ἐς τόδ' ἄλσος] Similiter etiam prosaici scriptores loquuntur, veluti Xenoph. Hellen. I 2, 11 ἐξῆλθον δὲ τινὰς καὶ ἄλλας ἐξόδους τοῦ χειμῶνος ἐς τὴν ἠπειρον. Illic enim quemadmodum ἐξόδον ἐξελεθεῖν dictum est, eodem modo hic ὁδὸν ἐξάγειν positum, coll. iis, quae in Censura Ai. ab Lobeck. edit. p. 50 sqq. exposui.

V. 97. οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ] 'Sine dubio'. Philoct. 195 sqq. καὶ νῦν ἔ πονεῖ δίχα κηδεμόνων, οὐκ ἔσθ' ὡς οὐ θεῶν του μελέτη, sc. πονεῖ.

Ibid. πτερόν] I. e. οἰωνός, 'auspicium, omen'.

V. 100. αἰόνοις] Aquam enim mulsam sine vino libabant Eumenidibus, cfr. 158—160, 481 et Pausaniam II 11. Quare Aeschylus

βάθρον τόδ' ἀσκέπαρον. ἀλλά μοι, θεαί,
βίου κατ' ὁμφὰς τὰς Ἀπόλλωνος δότε
πέρασιν ἤδη καὶ καταστροφὴν τινα,
εἰ μὴ δοκῶ τι μειόνως ἔχειν, αἰὲ
μόχθοις λατρεύων τοῖς ὑπερτάτοις βροτῶν. 105
ἴτ', ὃ γλυκείαι παῖδες ἀρχαῖον Σκότου,
ἴτ', ὃ μεγίστης Παλλάδος καλούμεναι
πασῶν Ἀθῆναι τιμωπτάτη πόλις,
οἰκτεῖρατ' ἀνδρὸς Οἰδίπου τόδ' ἄθλιον
εἰδωλον· οὐ γὰρ δὴ τόδ' ἀρχαῖον δέμας. 110

ANT. σίγα. πορεύονται γὰρ οἶδε δὴ τινες
χρόνῳ παλαιοί, σῆς ἔδρας ἐπίσκοποι.

OIA. σιγήσομαί τε καὶ σύ μ' ἐκποδῶν ὁδοῦ

Eumen. 107 earum χάσ ἀόινους,
νηφάλια μειλίγματα nominat.
REISIG.

Ibid. Schol. κατὰ σεμνὸν ἐξό-
μην· ὃ ἄνω εἶπεν (19), τοῦδ'
ἐπ' ἀξέστον πέτρον. Ἀσκέπα-
ρον δὲ τὸν ἄγλυφον καὶ ἀπελέ-
ητον καὶ ἀξέστον, οὐκ εἰργα-
σμένον. Cfr. ἀδρέπανος i. e.
'intactus a falce' frg. 804.

V. 103. πέρασιν] gl. τελείω-
σιν. BR. De καταστροφὴν com-
parant Thucyd. II 46, ubi scho-
liasta θάνατος explicat.

V. 104. εἰ μὴ δοκῶ τι μειόνως
ἔχειν] Hermannus: 'nisi forte vi-
lior vobis esse videor, quam cui
hoc beneficium concedatis, cum
quae extrema sunt hominum mala
sustineam'. Nexui sententiarum
aptiora sunt quae habet scholiasta:
εἰ μὴ δοκῶ ὑμῖν ἐλαττόνως
ἔχειν τὰ κακὰ καὶ δεῖσθαι προσ-
θήκης τῶν κακῶν, quem sensum
magis effingunt haec: μειόνως
ἔχειν κακῶν, μόχθοις . . ὑπερ-
τάτοις αἰεὶ i. e. 'nisi forte putatis me
etiā nunc parum habere malorum
qui summis semper laboribus ob-
noxius sim'.

V. 105. μόχθοις λατρεύων]
Cfr. Aesch. Prom. 1000 τῆδε λα-
τρεύειν πέτρον. Sed cum huius
loci diversa ratio sit, nescio an
scripserit Sophocles μόχθους λα-
τρεύων τοὺς ὑπερτάτους. Vide
quae in Censura Ai. ab Lobeck.

edit. p. 84 sq. exposui. Certe
λατρεύειν μόχθοις vel πόνοις
alibi nunquam dictum esse videtur.

V. 106. Schol. ἴτ', ὃ γλυ-
κείαι· εὐφρήως τὰς Ἐρινύας
γλυκείας φησίν, ἵνα μὴ πικραὶ
αὐτῷ γένοινται. Rectius Iacob-
sius γλυκείας appellare Oedipum
deas putat, per quas se ad τὸν
γλυκὴν λιμένα malorum suorum
deductum iri speret.

V. 107. Παλλάδος καλούμεναι]
Coniunctum participium cum ge-
netivo eadem ratione, qua supra 65
τοῦδε τοῦ θεοῦ γ' ἐπώνυμοι
dictum. Cfr. Eur. Ion. 8 ἔστιν
γὰρ οὐκ ἄσημος Ἑλλήνων πόλις,
τῆς χουσιλόγγου Παλλάδος κε-
κλημένη.

V. 109 sq. ἀνδρὸς Οἰδίπου
etc.] Hermannus ad El. 45 hoc
sic intellegendum monet, quasi dic-
tum sit Οἰδίπου τόδε εἰδωλον
ἀνδρὸς, 'hanc speciem viri, quae
sola reliqua est Oedipo'.

V. 111. πορεύονται γὰρ οἶδε]
I. e. πορεύονται γὰρ ὡδε, 'pro-
fisciscuntur enim huc'. Sic 723
ἄσπον ἐρχεται Κρέων ὃδ' ἡμῖν.
Antig. 155 ἀλλ' ὅδε γὰρ δὴ βα-
σιλεὺς χώρας — χωρεῖ. Alia
exempla attulit Matth. § 471, 12.

V. 113. τε in τοι mutat Nau-
ckius. ἐκποδῶν ὁδοῦ cum H.
Keckio scripsi pro ἐξ ὁδοῦ πόδα.
Cfr. Eur. Phoen. 978 ὅπου χθσ-
νὸς τῆσδ' ἐκποδῶν μάλιστ' ἔσθ.

κρούσων κατ' ἄλσος, τῶνδ' ἕως ἂν ἐκμάθω
τίνας λόγους ἐροῦσιν. ἐν γὰρ τῷ μαθεῖν 115
ἐνεστὶν ἠδύλεια τῶν ποιουμένων.

(στροφή α')

ΧΟΡΟΣ.

Ἄρα. τίς ἄρ' ἦν; ποῦ ναίει;
ποῦ κυρεῖ ἐκτόπιος συθεῖς
ὁ πάντων ὁ πάντων ἀγορέστατος; 120
προσπεύθου, λεῦσδέ νιν,
προσδέξου πανταχῆ.
πλανάτας πλανάτας τις ὁ πρέσβυς, οὐδ'
ἔγχωρος· προσέβα γὰρ οὐκ 125
ἂν ποτ' ἀστιβὲς ἄλσος ἐς
τῶνδ' ἀμαιμακετῶν κορῶν,
ἄς τρέμομεν λέγειν

V. 114 sq. τῶνδ' ἕως ἂν —
ἐροῦσιν] Id est ἕως ἂν ἐκμάθω,
τίνας οἶδε λόγους ἐροῦσιν. Sic
135 sq. ὃν ἐγὼ — γινῶμαι ποῦ
μοί ποτε ναίει. Conf. Plat. Gorg.
p. 488 C οὐχ οἶός τ' ἢ μαθεῖν
σου τί ποτε λέγεις, Krueg. I § 47,
10, 8.

V. 115. ἐν γὰρ τῷ μαθεῖν
etc.] Hoc dicit: 'caute et tute agat
qui rebus omnibus diligenter ex-
ploratis ad agendum accedet'.

V. 118. τίς ἄρ' ἦν;] ἦν dicit,
quia Oedipum, quem in luco Eu-
menidum versari audierat, non iam
conspicit. Tum ναίειν notum est
saepe sic usurpari a poetis, ut
'versari' significet. Sic 137, Trach.
99. Eodem modo οἰκεῖν usurpa-
tur. Vide huius fab. 1336. Cfr.
Seidl. ad Eur. El. 302. De corre-
pta penultima vide Matth. § 23 b.

V. 119. ἐκτόπιος συθεῖς] I. e.
ἐν τοῦ τόπου ὀρμησας. Cfr. Matth.
§ 446, 9. Krueg. II § 57, 5, 2.

V. 120. ὁ πάντων ἀγορέστα-
τος] 'Omnium impudentissimus'.
Scholiasta: παρ' ὅσον οὐδεὶς
αὐτῷ τῶν ἄλλων ἤρκεσε τόπων,
ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τούτων ἦλθεν
ἀφόβως. Forma ἀγορέστατος,
quasi ab ἀγορῆς ducta, falsa ra-
tione pro ἀγορεστότατος ficta

esse videtur. Cfr. γόοις ἀγορε-
στοτάτοις Aesch. Pers. 548.

V. 121 sq. προσπεύθου —
προσδέξου πανταχῆ] Sic ex Her-
manni conjectura dedi. Libri λεῦσ-
σατ' αὐτόν, προσδέξου, προσ-
πεύθου πανταχῆ. Apte Elmsl.
comparat Aesch. Eum. 254 ἄρα,
ἄρα μάλ' αὐ' λεῦσδέ τε πάντα,
μὴ λάθῃ φνύδα βᾶς ματροφόρος
ἀτίτας. De locutione προσδέξου
πανταχῆ confer Philoct. 42 προσ-
βαίη μακρῶν.

V. 125. προσέβα — ἄλσος ἐς]
'Accessisset in lucum'. De collo-
catione praepositionis ἄλσος ἐς
τῶνδ' comparat Neuius El. 14
τοσοῦνδ' ἐς ἦβης. O. R. 178 ἀπὸ
πρὸς ἐσπέρον θεοῦ. Eur. Phoen.
24 λειμῶν' ἐς Ἥρας. Adde Aesch.
Sept. c. Th. 168 βροῦτη πεσοῦσας
πρὸς πολισοῦχον θεῶν. Simi-
liter Latini poetae; cf. Fr. Iacobs.
Anthol. Pal. T. II p. 94.

V. 127. Schol. ἀμαιμακετῶν·
ἀκαταμαχίτων ἢ ἀπροσπειλά-
στων.

V. 128. ἄς τρέμομεν λέγειν]
'Quas proprio nomine Ἐρινύων
appellare perhorrescimus'. Cfr.
Eur. Or. 36 sq. τὸ μητρὸς δ'
αἰμά τιν τροχηλατεῖ μανίαισιν·
ὀνομάζειν γὰρ αἰδοῦμαι θεῶς

καὶ παραμειβόμεσθ' ἀδέριτος, 130
 ἀφώνως, ἀλόγως τὸ τᾶς 130
 εὐφήμου στόμα φροντίδος
 ἰέντες, τὰ δὲ νῦν τιν' ἤκειν
 λόγος οὐκ ἀλέγονθ',
 ὃν ἐγὼ λεύσσω περὶ πᾶν οὐπω 135
 δύναμαι τέμενος 135
 γυνῶναι ποῦ μοί ποτε ναίει.

(σύστημα.)

ΟΙΔΙΠΟΥΣ.

ὅδ' ἐκείνος ἐγώ· φωνῇ γὰρ ὄρω,
 τὸ φατιζόμενον.

XOP. ἰὼ ἰὼ, 140

δεινὸς μὲν ὄραν, δεινὸς δὲ κλύειν.

OIA. μή μ', ἱκετεύω, προσίδητ' ἄνομον. 140

Εὐμενίδας, αἱ τόνδ' ἐξαμιλλῶν-
 ται φόβω.

V. 129 sq. καὶ παραμειβόμεσθ' — [ἰέντες] 'Et quas, i. e. quarum sedem, praeterimus defixis oculis, neque vaciterantes neque sermocinantes, tacitas preces ore emittentes', quod germanice dicas: 'nur in andachtsvollem Gebete die Lippen bewegend'. Quia motio oris pro voce est, στόμα ἰέναι pro φωνῇ ἰέναι dicitur. Cfr. etiam v. 489 ἄπυστα φωνῶν μηδὲ μημύων βοήν.

V. 132 sq. τὰ δὲ νῦν — ἀλέγονθ' I. e. τανῶν δὲ ἤκειν τις λέγεται οὐκ ἀλέγων. Enuntiatum relativum ut saepe in enuntiatum primarium traducitur. Οὐκ ἀλέγονθ' ('impudentem', ut Hom. Od. XIX 154 κύνες οὐκ ἀλεγούσας) restituit Blaydesius pro οὐδὲν ἄζονθ' et responsionis causa et quia activum ἄζειν nusquam legitur.

V. 134 sqq. Schol. ὃν ἐγὼ λεύσσω· τὸ ἐξῆς ὃν ἐγὼ, λεύσσω περὶ πᾶν τέμενος, οὐπω δύναμαι γυνῶναι, ποῦ μοί ποτε ναίει. Cfr. v. 114 sq.

V. 137 sq. ὅδ' ἐκείνος — τὸ φατιζόμενον] Ut e. versu 139 ἰὼ ἰὼ, δεινὸς μὲν ὄραν, δεινὸς δὲ κλύειν, cognoscimus, poetam ita

voluisse Oedipum e latebris in conspectum chori prodire, ut ille non modo visu eius, sed etiam oratione verecundo quodam horrore percelleretur, ita ex verbis τὸ φατιζόμενον ('ut dici solet?') apparet, debere verbis praecedentibus, φωνῇ ὄρω, ipsum illud, quod vulgo dici soleat, contineri, neque illud dubium est, quin eo hoc significetur: 'voce video, i. e. si quem video, voce video', 'durch die Stimme sehe ich, gewinne ich eine Anschauung'. Quod quidem dictum mirabile profecto choro videri debebat, qui non in voce, sed in oculis sitam esse facultatem videndi sciret, necdum illud cognitum haberet, caecum esse, qui in lucum Furiarum ingressus esset. Contra spectatores, qui iam scirent caecum esse Oedipum, facile intellegere poterant, hoc etiam dicere, cum in conspectum chori prodisset: 'en ego sum ille, quem quaeritis; ubi enim versemini, voce vestra cognosco (cfr. v. 323), non oculis video; caecus enim sum'. — De ultima syllaba vocabuli φατιζόμενον ancipiti vide ad v. 1739.

V. 140. Schol. ἄνομον' ὡς ἄνομον. Rectius statuemus, προσορᾶν τινα ἄνομον similiter dictum esse atque λαγχάνειν, κίχχανειν,

XOP. Ζεῦ ἀλεξήτορ, τίς ποθ' ὁ πρόσβυς;
 OIA. οὐ πάνν μοίρας εἰδαμονίσει 145
 πρώτης, ὃ τῆσδ' ἐφοροὶ χώρας.
 δηλῶ δ'· οὐ γὰρ ἂν ὦδ' ἀλλοτρίοις 145
 ὄμμασιν εἶρπον,
 κἀπὶ σμικροῖς μέγας ὄρμονν.
 (ἀντιστροφή α'.)

XOP. ἐγὼ ἀλαῶν ὀμμάτων 150
 ἄρα καὶ ἦσθα φντάλιμος;
 θυσαίων μακρῶν θ', ὅσ' ἐπεικάσαι. 150
 ἀλλ' οὐ μὲν ἐν γ' ἐμοί

τυγχάνειν cum duplici genetivo (vide quae ad 446 adnotavimus), porro εχειν, δέχεσθαι (cfr. Thucyd. II 72), alia cum duplici accusativo iungi solent, ita ut προσορᾶν τινα ἄνομον nobis sit: an (in) jemanden einen Frevler sehen. Urgenda enim in verbo προσορᾶν maxime videndi notio est coll. O. R. v. 175 sq. Deinde cum ex chori sententia nemini omnino liceret lucum illum tangere, quem Oedipus occuparat, quin nefas committeret, non poterat ille ἄνομον ita accipere, ut negaret Oedipus se nefas commisisse, quod locum illum ingressus esset, sed necessario sic debebat interpretari, ut esset homo omnino scelestus sive nefarius. Atque ipsum etiam Oedipum, quem chorus modo et visu horrendum et voce appellasset, primum omnium ita illum placare convenit, ut negaret culpa sua factum esse, talis ut evaderet, id est, ut primum negaret, nefariorum scelerum se reum esse, deinde ut, id quod fecit v. 142 sq., affirmaret, in sortem miserimam se coniectum esse. De qua re vide quae Oedipus ipse exposuit v. 957—996.

V. 142 sq. οὐ πάνν . . πρώτης] I. e. οὐ πάνν πρώτης εἰδαμονίσει μοίρας (ἐστὶν ὁ πρόσβυς vel εἰμὴ), 'haud prima ad praedicandum sors mea est' sive 'haud dixerim eum me esse, cuius in primis sors praedicari possit'. De genetivo insolito cfr. Pind. Pyth.

III 60 οἶας εἰμὲν αἴσας, Eur. Iph. T. 1490 τῆς σαζομένης μοίρας ὄντες, Plut. Num. 2 κρείττονος ἢ μοίρας, Krueg. II 47, 6, 6.

V. 144. δηλῶ δ'· οὐ γὰρ ἂν etc.] I. e. 'manifesto autem hoc ostendo eo, quod' sive 'manifestum autem id de me fit eo quod' etc. Sic 1145 δεικνύμι δ'· ὦν γὰρ ὄμοσ', οὐκ ἐψενσαμῆν οὐδὲν σε.

V. 144 sqq. οὐ γὰρ ἂν — ὄρμονν] 'Neque enim (sc. nisi infortunatissimus essem) sic (ut nunc) alienis oculis utens (v. 33 sq.) migrarem et magnus parvis niterer. i. e. magnum corpus meum infirma puella sustineret'. Cum locutione ἐπὶ σμικροῖς ὄρμονν cfr. quod dictum Solonis Plut. Sol. c. 19 refert: ἐπὶ θυσι βουλαῖς ὥσπερ ἀγκύραις ὀρομοῦσαν ἦτρον ἐν σάλω τὴν πόλιν ἐσεσθαι.

V. 149. φντάλιμος] Scil. ἀλαῶν ὀμμάτων i. e. 'Num cum caecis oculis natus es?' Cfr. locutiones φῦσαι ὀδόντας, περὰ, πάγωνα, alias, de quibus vide ad v. 1606 sq.

V. 150. θυσαίων μακρῶν τε] Haec ad praecedentia apponuntur: 'tu qui es longum aevum infelix'. Ibid. ὅσ' ἐπεικάσαι] 'Quantum concicere licet'. ὅσα, quod pro ὡς Bothius restituit, eodem modo usurpatum a Thucydide VI 25 ὅσα ἤδη δοκεῖν αὐτῷ. Cf. Matth. § 545.

V. 151. ἐν γ' ἐμοί] 'Per me' sive 'mea culpa'. Vide ad Philoct. v. 61.

προσθήσεις τάσδ' ἀράς.
 περᾶς γάρ, περᾶς' ἀλλ' ἵνα τῶδ' ἐν ἀ- 155
 φθέρκτω μὴ προπέσης νάπει 155
 ποιάντι, κάθυδρος οὐ
 κρατῆρ μελιχίων ποτῶν
 θεύματι συντρέχει 160
 (τό, ξένε πάμορ', εὖ φύλαξαι),
 μεταστάθ', ἀπόβαθι — πολ- 160
 λὰ κέλευθος ἐρατύει —
 κλύεις, ὃ πολύμοχθ' ἀλάτα; 165
 λόγον εἰ τιν' ἔχεις
 πρὸς ἐμὰν λέσχαν, ἀβάτων ἀποβάς
 ἵνα πᾶσι νόμος, 165
 φῶνι· πρόσθεν δ' ἀπερύκου.

(σύστημα.)

OIA. θύγατερ, ποῖ τις φροντίδος ἔλθῃ; 170
 ANT. ὃ πάτερ, ἀστοῖς ἴσα χρῆ μελετᾶν,

V. 152. προσθήσεις τάσδ' ἀράς] Malis, quibus iam oppressus teneris, diras adiunges, quibus devoverere, ubi nemus inaccessum intraveris.

V. 154. περᾶς γάρ, περᾶς] I. e. video te procedere. Γὰρ reddit rationem proximorum verborum, DINDORF.

V. 154—160. ἀλλ' ἵνα — ἀπόβαθι] Verborum ἀλλ' ἵνα — μὴ προπέσης apodosis sequitur v. 160 μεταστάθ', ἀπόβαθι. Monuit iam scholiasta.

V. 155 sq. προπέσης — οὐ] Temere feraris eo ubi? etc.

V. 157. μελιχίων ποτῶν] Vide ad v. 100. Cfr. etiam 472 sq. et 481.

V. 159. τὸ . . φύλαξαι] 'Id cave'. Haec tamquam per parenthesis inposita sunt, post quae oratio verbis ἀλλ' ἵνα v. 154 inchoata continuatur. τὸ pro τῶν scripsit Heathius.

V. 161. πολλὰ κέλευθος ἐρατύει] Schol. πολλή ἐστιν ὁδὸς ἢ διαχωρίζοντά σε ἡμῶν. Melius haec chorus secum conqueritur: 'multa via nos ab illo seungit ut

non exandire nos videatur'. Cfr. Hom. Il. X 151 εἶται ἄγχι νεῶν, ὀλίγος δ' ἐτι χῶρος ἐρύκει. Alii scribunt cum Musgravio ἐρατύοι, quod interpretantur: 'multa te via ab isto saltu seungat' sive 'arceat'. Gleditschius coniecit κέλευσις ἐρατύει i. e. 'gravissima mea admonitio te retinet'.

V. 163 sq. λόγον . . λέσχαν] 'Si sermonem habes ad meam sermocinationem' i. e. 'si mecum sermocinari vis'.

V. 164. ἀβάτων ἀποβάς ἵνα etc.] Id est ἐκεῖσε, ἵνα. Sic infra 812. 900. Tum ad νόμος (ἔστ') intellege φωνεῖν.

V. 166. Schol. πρότερον δὲ μὴ διαλέγον.

V. 167. ποῖ τις φροντίδος ἔλθῃ;] Sic 310 ποῖ φροντῶν ἔλθω; Trach. 705 οὐκ ἔχω τάλαινα, ποῖ γνώμης πέσω.

V. 168. Schol. ἀστοῖς ἴσα χρῆ μελετᾶν' ἃ ἐκεῖνοι ἀσίουσι, τούτων καὶ σὲ δεῖ ἐπιμέλειαν ἔχειν. Cf. Eur. Med. 222 χρῆ δὲ ξέγον μὲν κάρτα προσχωρεῖν πόλει.

εἰκοντας ἃ δεῖ κἀκούοντας.

OIA. πρόσθιγέ νῦν μου. 170

ANT. ψαύω καὶ δῆ.

OIA. ὃ ξεῖνοι, μὴ δῆτ' ἀδικηθῶ
 σοὶ πιστεύσας καὶ μεταναστᾶς. 175XOP. οὔτοι μήποτε σ' ἐκ τῶνδ' ἐδράνων,
 ὃ γέρον, ἄκοντά τις ἄρη.
 (στροφή β.)

OIA. προβῶ; 175

XOP. ἔτι βαῖνε πόρσω.

OIA. ἔτ' οὖν; 180

XOP. προβίβαζε, κούρα, πόρσω· σὺ γὰρ αἴεις.

V. 169. La exhibet κῶνκᾶ-
 κούοντας, unde Hermannus con-
 iecit κού κατοκνοῦντας vel κούκ
 ἀπιθοῦντας. Sed recte Jebbiius
 adnotare videtur: 'Cum κού notis-
 sima esset crasis, κἀκούοντας
 autem minus frequens, primo
 aspectu librarius κού scribere in-
 stituerat, deinde animadverso er-
 rore κἀκούοντας recte scripsit,
 κού tamen delere neglexit'.

V. 170. καὶ δῆ] De harum
 particularum usu ad El. 310 expo-
 suimus.

V. 171. μὴ δῆτ' ἀδικηθῶ]
 I. e. μὴ δῆτ' ἀδικήσῃ με. Sim-
 milititer Trach. 802 μῆδ' αὐτοῦ
 θάνα. Alia exempla collegerunt
 Elmsl. ad Eur. Heracl. 559 et
 Matth. ad Troad. 173 et Gr. Gr.
 § 516.

V. 172. Schol. σοὶ πιστεύ-
 σας· κατὰ τινὰ συνήθειαν ποιη-
 τικὴν πληθυντικὸν προσηκόν
 ἐνικὸν ἐπέξευξε.

V. 173 sq. οὔτοι μήποτε σ'
 — ἄρη] 'Non verendum, ne quis
 invitum te ex his locis excitet'.
 Τάδε ἐδράνα ea sunt loca, quae
 occupare Oedipus recte potuit, non
 violata loci religione. De οὐ μὴ
 vide ad v. 404. ἄρη restituit Elms-
 leius pro ἄξει. Nam usus parti-
 cularum οὐ μὴ sequente indicativo
 fut., cum unus praeter hunc locum,
 quo apud Sophoclem is usus in-
 venit, El. 1052, de interpola-
 tione suspectus sit, a Sophocle ut

a vetustiore Graecitate non vul-
 gari alienus esse videtur. Aliter
 res se habet in enuntiatio secundario,
 in quo illas particulas vim
 suam non retinere plenam consen-
 taneum est. Cfr. Phil. 11, Eur.
 Phoen. 1590, Xenoph. hist. Gr. I
 6, 32. Cum ἄρη cfr. ἐξάραντες
 v. 264.

V. 175. προβῶ;] Libri ἔτ' οὖν,
 ἔτι προβῶ; Eieci cum Hermanno
 ἔτ' οὖν ἔτι, sed in v. proximo
 ἔτ' οὖν pro ἔτι posui et sensus
 et metri causa. Praeterea ἔτι βαῖνε
 pro ἐπίβαινε Reiskius, πόρσω pro
 πρόσσω Bothius scripsit. Ut sensum
 totius loci perspectum habeas, ten-
 nenda haec sunt, bene ab Her-
 mannō monita: Iusserat chorus
 Oedipum v. 160 sqq. ex eo loco,
 in quo stabat, abire. Dubitantem,
 faciatne an non, v. 168 sq. ut fa-
 ciat hortatur filia. Ibi progredi
 incipit v. 170, petitque, ne quid
 severius de se statuatur, ubi locum
 sacrum reliquerit. Affirmat chorus
 non vi abstractum iri ex sede illa,
 i. e. ex eo loco huius in qua est
 regionis, quem tenere non sit ne-
 fas. Ita confirmatus rogat, satisne
 iam progressus sit, an pergere
 amplius debeat.

V. 177. ἔτ' οὖν;] Quaerere sic
 Oedipus videtur, postquam paul-
 lisper iam progressus est.

V. 178. σὺ γὰρ αἴεις] Tu
 enim, inquit, intellegis et vides,
 qua ducere patrem debeas. HERM.

ANT. ∘ ∘ ∘ ∘ ∘ ∘ ∘ ∘ ∘

ΟΙΑ. ---

ANT. ∘ ∘ ∘ ∘ ∘ ∘ ∘

ἔπει μάν, ἔπε' ὄδ' ἀμανροῦ κώλω, πάτερ, ἤ σ' ἄγω.

ΟΙΑ. --- ∘ ∘ ∘ ∘ ∘ ∘

XOP. τόλμα ξείνος ἐπὶ ξένης, 180

ὦ τλάμων, ὅ τι καὶ πόλις 185

τέτροφεν ἄφιλον ἀποστρυγεῖν,
καὶ τὸ φίλον σέβεσθαι.

(σύστημα.)

ΟΙΑ. ἄγε νῦν σύ με, παῖ,

ἴν' ἂν εὐσεβίας ἐπιβαίνοντες 185

τὸ μὲν εἰπομεν, τὸ δ' ἀκούσασμεν, 190

καὶ μὴ χρεῖα πολεμῶμεν.

XOP. αὐτοῦ μηκέτι τοῦδ' ἀντιπέτρον

V. 179. ἔπει μάν] Sic Hom. Il. V 765 ἄγει μάν οἱ ἔπορον Ἀθηναίην ἀγγελεῖην, Aesch. Suppl. 1029 ἴτε μάν. Conf. Matth. § 605.

Ibid. ἀμανροῦ κώλω] Non 'infirmo', ut Brunckius vertit, quasi ἀφανροῦ legerit, sed 'caeco'. Cf. 1639 ἀμανραῖς χροσίην. REIS. Sed vide quae ad 1015 adnotata sunt. — ὄδε, 'huc'. Cf. 1542 ὄδ' ἔπεσθε.

V. 178. Quas in textu notavi-
mus lacunas, ex antistr. viri docti
statuerunt.

V. 180. τόλμα] 'In animum
induc!' nobis: 'entschliesse dich!'
Vide El. 531, 1051, Trach. 1070,
Phil. 870, 872. Fr. Iacobs. in Ad-
dit. ad Athen. p. 309 sq. et Matth.
ad Eur. Hec. 330.

V. 181 sqq. ὅ τι καὶ etc.] I. e.
καὶ ἀποστρυγεῖν ὅ τι πόλις —
ἀφιλον, καὶ τὸ φ. etc. Vide ad
53. — τέτροφεν, i. e. ἔχει. Cf.
Al. 503, 1125, O. R. 356, 374,
Trach. 117.

V. 184 sqq. παῖ, ἴν' ἂν] De
hiatu vide Herm. Elem. d. m. p.
373. — Ordo verborum est: ἄγε
με ἐκεῖσε, ἵνα τὸ μὲν εἰπομεν
ἂν etc., 'age me illuc, ubi alia
audire, alia dicere, i. e. ubi collo-
qui possimus'. Sic infra 1288

λέξει τ' ἀκούσαι τ'. Eurip. He-
racl. 183 εἰπεῖν ἀκούσαι τ' ἐν
μέρει πάρεστί μοι, Thuc. IV 22
ἐννέδρους . . οἷτινες λέγοντες
καὶ ἀκούσαντες περὶ ἐκάστων
ἐνυβήσονται. — εὐσεβίας ἐπι-
βαίνοντες, i. e. εὐσεβοῦντες. Vide
quae ad Phil. 1435 adnotavi.

V. 187. καὶ μὴ χρεῖα πολε-
μῶμεν] Non apta haec ex ἴν' ἂν
particulis sunt, sed opposita ver-
bis ἄγε με. Ceterum χρεῖα πο-
λεμῶμεν eadem ratione dictum, qua
Verg. Aen. IV 38 pugnabis amori
dixit pro 'resistes amori'. Cf. Ant.
1106 ἀνάγκη δ' οὐχὶ δυσμαχη-
τέον.

V. 188. αὐτοῦ] Scil. πόδα κλί-
νον: 'ibi ubi es, conside'.

V. 188 sq. Schol. ἀντιπέτρον
τοῦ ἰσοπέτρον, τοῦ κατ' ἴσον
βεβηκότος τῶ πέτρῳ βήματος
δὲ ὅπερ ἄνω εἶπε χαλκοῦν οὐ-
δόν. Τοῦτον δὲ τὸν πέτρον ὑπο-
τίθεται τοῦ ἀβάτον ὄριον. Alii
interpretantur 'extra gradum ad-
versus sive ante rupem situm'.
Sed cum sedem ipsam saxeam
dici appareat, probatur quod Mus-
gravius coniecit ἀντοπέτρον, ut
Verg. Aen. I 167 vino sedilia saxo
dixit et Soph. Phil. 35 αὐτόξυλον
ἐκπαμα.

βήματος ἔξω πόδα κλίνης.

(ἀντιστροφή β').

ΟΙΑ. οὔτως; 190

XOP. ἄλις, ὡς ἀκούεις.

ΟΙΑ. ἦ 'σθῶ; 195

XOP. λέγριός γ' ἐπ' ἄκρου λᾶος βραχὺς οὐκλάσας.

ANT. πάτερ, ἐμὸν τόδ' ἐν ἡσυχίᾳ,

ΟΙΑ. ἰὼ μοὶ μοι.

ANT. βάσει βάσιν ἄροοσαι, 195

γεραδὸν ἐς χεῖρα σῶμα σὸν προκλίνας φιλιαν ἐμάν. 200

ΟΙΑ. ὦ μοι δύσφρονός ἄτας.

XOP. ὦ τλάμων, ὅτε νῦν χαλᾶς, 200

αὔδασον, τίς ἐφυς βροτῶν, 205

τίς σε πολύπονος ἄγει, τίν' ἂν

σοῖ πατρίδ' ἐκπυθοίμαν.

(ἀνομοιόστροφα.)

ΟΙΑ. ὦ ξένοι,

V. 190. οὔτως;] 'Sic,' sc. 'con-
sistam?' i. e. 'hic maneam?'

Ibid. ἄλις, ὡς ἀκούεις] 'Sa-
tis,' sc. 'progressus es, ut iam
audisti'. De ἀκούεις vide ad 33.

V. 191. ἦ 'σθῶ] I. e. ἦ ἔσθῶ.

Aptum ἔσθῶ sensui est, sed suspec-
tum propter formam aoristi ve-
teribus non usitatam, frequentem
vero apud scholiastas aliosque in-
firmas aetatis scriptores. DINDORF.
Quaerit Oedipus, componere a filia
ad sedendum debeat. Tum βραχὺς
est, ut recte monet Dindorfius,
'brevis,' utpote flexis genibus in
sede humili considens, dictumque
βραχὺς οὐκλάσας similiter atque
dici solet ταχὺς ἔρπει et sim.,
de quibus ad Philoct. 1062 monui-
mus. De verbo οὐκλάσαι conferunt
editores Phrynich. in Bekkeri Anecd.
p. 56 οὐκλάσαι τὸ τὰ γόνατα
κάμψαι ἐγκαθίζοντα.

V. 193. πάτερ, ἐμὸν τόδ']
Scil. τὸ καθίζειν σε.

V. 193 sqq. ἐν ἡσυχίᾳ — φι-
λιαν ἐμάν] 'Placide gressum
gressui accommoda senile corpus
tuum reclinas in manum meam
amicam.' ἐν ἡσυχίᾳ similiter dic-
tum atque supra v. 82 ἐν ἡσυχίᾳ.

V. 194. ἰὼ μοὶ μοι] Sentit Oe-
dipus, quam misera res sit caecitas,
ubi in loco saxis aspero ad
sedem istam non sine adiumento
filiae eniti se posse intellegit.
HERM.

V. 196. γεραδὸν cum Dindorfio
scripsi. Libri γεραῖόν. Idem recte
γεραδὸν habent v. 238.

V. 198. ὦ μοι δύσφρονός
ἄτας] Caecitatem suam dicere Oe-
dipum, non flagitia, quae impru-
dens commiserit, cum per se patet,
tum recte ab Hermanno monitum.

V. 199. Schol. ὅτε νῦν χα-
λᾶς ὅτε νῦν εἴκεις καὶ οὐκ
ἀντιτείνεις τῶ ἐξελεθεῖν. λέγει
δὲ ἐν τοῦ ἱεροῦ. Est potius
χαλᾶς 'remittis' i. e. 'membra
quiete laxas'.

V. 201 sq. La exhibit τίς ὦν
et in margine γρ. τίς ὁ πολύπο-
νος. Scripsi τίς σε, ut etiam
Antigonae, cui πολύπονος vel
maxime convenit, aliquid tribuatur.
Cfr. v. 559. Verba τίν' ἂν — ἐκ-
πυθοίμαν simili cum abundantia
dicta sunt atque in Philoct. 222
ποιᾶς πάτρας ὑμᾶς — τυχοίμ'
ἂν εἰπών; id est: τίνας πατρι-
δος εἶ;

- ἀπόπολις· ἀλλὰ μή,
 ΧΟΡ. τί τόδ' ἀπεννέπεις, γέρον; 205
 ΟΙΑ. μή, μή, μή μ' ἀνέρη τίς εἰμι, 210
 μηδ' ἐξετάσης πέρα ματεύων.
 ΧΟΡ. τί τόδ';
 ΟΙΑ. αἰνὰ φύσις.
 ΧΟΡ. αὔδα.
 ΟΙΑ. τέκνον, ὦ μοι, τί γεγώνω;
 ΧΟΡ. τίνος εἰ σπέματος, ὦ 210
 ξένε, φώνει, πατρόθεν. 215
 ΟΙΑ. ὦ μοι ἐγώ, τί πάθω, τέκνον ἐμόν;
 ΑΝΤ. λέγ', ἐπέπερ ἐπ' ἔσχατα βαίνεις.
 ΟΙΑ. ἀλλ' ἐρῶ. οὐ γὰρ ἔγω κατακρυφάν.
 ΧΟΡ. μακρὰ μέλλετον, ἀλλὰ τάχυνε. 215
 ΟΙΑ. Λαῖον ἴστε τιν' ὄντ'; 220

V. 204. Schol. ἀπόπολις· ἔρημος καὶ ἀπολις εἰμι. ἀλλὰ μή· τὸ ἐξῆς· ἀλλὰ μὴ με ἀνέρη τίς εἰμι, μηδὲ ἐξετάσης. ἐπαθὲς δὲ τὸ χωρίον, τῶν μὲν σπυδόντων μαθεῖν, τοῦ δὲ κατακρυφάντος λέγειν. Οἱ δὲ διὰ βραχέων ἀκούοντες τάλλα συμβάλλουσιν. οὐδὲν δὲ θαναστὸν ἐπίστασθαι τοὺς Ἀθηναίους τὰ ἐν Θήβαις πραττόμενα, μάλιστα οὕτως ἐπισήμων ὄντων τῶν κατὰ τὴν Σφίγγα. Ceterum bene Dindorfius, Aptissimum huic loco est, inquit, triplicatum μή, quo etiam Meleager, quamvis paulo aliter, usus est Anthol. Pal. 12, 80 μὴ μή, πρὸς σε Διός, μὴ πρὸς Διός, ὦ φιλάβουλε, κινήσης τέφρη πύρ ὑπολαμπόμενον.

V. 207. μηδὲ μ' Gleditschius metri causa scripsit.

V. 208. τόδ'; αἰνὰ ex mea conl. est. Libri τόδε; δεινά. Adiectivum αἰνός usurpatum a Sophocle Ai. 687. Schol. ἡ ἐμὴ γέννα δεινὴ ἐστὶ καὶ ἀθλία.

V. 210. τίνος εἰ σπέματος — πατρόθεν] 'Qua stirpe paterna sis'. πατρόθεν, id est πρὸς πατρός, dictum pro πατρίον. Similiter Hom. Il. X 68 πατρόθεν ἐν γενεῆς ὀνομάζων ἄνδρα ἕκαστον.

V. 212. τί πάθω] 'Quid agam?'

Sie Hom. Il. XI 404, Trach. 973. Cf. Valck. ad Eur. Phoen. 902, Blomf. ad Aesch. Pers. 909 et Pflugk. ad Eur. Hec. 614.

V. 213. λέγ', ἐπέπερ — βαίνεις] 'Dic, quoniam in extremis versaris'. Cum enim iam illud ei exciderit, infandam esse originem suam, eo est adductus, ut detrectare confessionem sceleris nequeat. HERMANN.

V. 214. Schol. κατακρυφάν· ἀποφρῆν τὸ μὴ εἰπεῖν.

V. 215. μέλλετον — τάχυνε ex Herm. et Elmsl. coniecturis est; libri μέλλετ' — τάχυνετ' vel τάχυνετε.

V. 216. Λαῖον ἴστε τιν' ;] I. e. ἐγγονόν τινα Λαῖον. In libris post τιν' adiectum ἀπόγονον, pro quo cum Dindorfio ὄντ' scripsi. Ex eiusdem coniectura restitui ὄσοῶ pro codicum scriptura ὦ ὦ λού. Possis etiam cum Reisigio ἀπόγονον delere et cum Hermanno ὦ λού λού (ΟΙΑ. Λαῖον ἴστε τιν' ; ὦ. ΧΟ. λού λού) scribere. Ceterum scholiasta: ἐν διατέθειται γνωρίζομενον ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων Οἰδίποδα, ὑπὲρ τοῦ μὴ γενεαλογεῖν ἄνωθεν ἐνοχλεῖν αὐτὸν τοῖς θεωμένοις. ἀλλ' ὄγε Εὐρύπιδης τοιοῦτος. ἐν γούνταις Ἰκέτιαι [v. 104 sqq.] τὸν

- ΧΟΡ. ὄσοῶ.
 ΟΙΑ. τό τε Λαβδακιδᾶν γένος;
 ΧΟΡ. ὦ Ζεῦ.
 ΟΙΑ. ἄθλιον Οἰδιπόδαν;
 ΧΟΡ. σὺ γὰρ ὄδ' εἰ;
 ΟΙΑ. δέος ἴσχετε μηδὲν ὄσ' αὐδῶ. 220
 ΧΟΡ. ὦ ὦ ὦ, δύσμορος, ὦ ὦ.
 ΟΙΑ. θύγατερ, τί ποτ' αὐτίκα κύρσει; 225
 ΧΟΡ. ἔξω πόρῳ βαίνετε χώρας.
 ΟΙΑ. ἂ δ' ὑπέσχεο ποῖ καταθήσεις;
 ΧΟΡ. οὐδενὶ μοιριδία τίσις ἐρχεται
 ἂν προπάθῃ τὸ τίνειν· ἀπάτα δ' ἀπά- 225 230

Θησεία ὑποτίθεται τοὺς περὶ τὸν Ἄδραστον ἀγροῦντα ἕνεκα τοῦ μηνύειν τὸ δράμα.

V. 218. Οἰδιπόδαν] De hac accusativi forma vide Valck. ad Phoen. 820.

V. 219. Schol. δέος ἴσχετε μηδὲν ὄσα, φησί, λέγω περὶ τούτων, μηδὲν φοβείσθε. Cf. Matth. § 421 not. 4. Ceterum recte Erfurdus monuit videri Coloniatas deorum iram metuisse, quod hominem consceleratum excepissent.

V. 220. ὦ ὦ — ὦ ὦ cum Dindorfio scripsi pro ὦ ὦ ὦ — ὦ ὦ. Cum eodem ex Hermanni coniectura totum versum choro tribui. Vulgo δύσμορος Oedipo assignatum est.

V. 221. Schol. τί ποτ' αὐτίκα κύρσει· τί προβήσεται ἡμῖν· ὄσα γὰρ τούτους μυσათομένους με. De κύρσει comparat Nevius Phil. 275. Eur. Hec. 679 ἔτερα δ' ἀφ' ἑτέρων κακὰ κακῶν κερεῖ. Seidl. ad Iph. T. 741.

V. 222. Schol. ἔξω — χώρας· ἀκούσαντες τὰ κατ' αὐτὸν αἰτιόσιν ἐξίεναι τοῦ χωρίου. φησὶν οὖν ὁ Οἰδίπους, ὅτι πρότερον ὑπέσχεσθε τὸ μὴ ἐκβαλεῖν με· οἱ δὲ φασιν, οὐδεμίαν τίσις ἐρχεται τοῖς προπαθοῦσιν ἀντιτιμωρομένοις. καὶ ἡμεῖς οὖν ἀπατηθέντες ὑπὸ σοῦ ἐν μέρει ἀπατώμεν σε. πέφρασαι δὲ δυνάτω.

Soph. Trag. I. 3.

V. 223. ποῖ καταθήσεις;] Musgravius: 'quomodo exsolves?' Sic infra 476 τὸ δ' ἐνθεν ποῖ τελευτήσαι με χρῆ; Cf. 383, 1734. SCHAEF.

V. 224 sq. οὐδενὶ — τὸ τίνειν] Patet ἂν, quod ex mea coniectura pro ὦν scripsi, pro ἂν dictum esse, ut v. 13. Ant. 1057. O. R. 580. Ai. 1085. Itaque sensus hic est: 'nemini poena fatalis contingit, cum rependit iniurias prius acceptas' i. e. 'per naturam et ius gentium licet iniurias prius acceptas rependere'. De locutione τίνειν τὰ πάθῃ conf. huius fab. v. 1203, Aesch. Eum. 647 τίνειν μύσος, de ἐρχεσθαί τιμι quae ad Philoct. 141 adnotavimus. Μοιριδία τίσις Hermanno sic intellegendum videtur, ut nulla necessitate constituta esse iustae vindictae poena dicatur.

V. 225 sqq. ἀπάτα — ἔχειν] Recte scholiasta: ἡ δὲ ἀπάτη, φησί, παραβαλλομένη ἐτέραις ἀπάταις, τῷ προπατησαντι πόνον ἔχειν ἀντιδίδοσι καὶ οὐ χάριν. Fraus alia, inquit, pro fraudibus repensa incommodum, non gratiam habere dat. Magis perspicue sic dicas: 'qui deceptus ab alio hunc vicissim decipit, non ei sane quod gratum, sed quod ingratum sit, reddit.' HERM. Recte addit Dindorfius: deceptum autem chorus se dicit, qui promissa sua dederit nondum cognitio famoso Oedipi nomine. De infinitivo ἔχειν vide Matth. § 535 not. 1.

ταις ἐτέραις ἐτέρα παραβαλλομέ-
να πόνον, οὐ χάριν ἀντιδίδωσιν ἐ-
χειν. σὺ δὲ τῶνδ' ἐδράνων πάλιν ἐκτοπος
αὐθις ἄφορμος ἐμᾶς χθονὸς ἐκδορε,
μή τι πέρα χρέος
ἐμᾶ πόλει προσάψης.

230 235

[ANT. ὦ ξένοι

αἰδόφρονες, ἀλλ' ἐπεὶ
γεραὸν πατέρα τόνδ' ἐμὸν
οὐκ ἀνέτλατ' ἔργων
ἀκόντων ἀίοντες αὐδάν,
ἀλλ' ἐμὲ τὰν μελέαν, ἰκετεύομεν,
ὦ ξένοι, οἴκτειράδ', ἄ

235 240

V. 228 sq. σὺ δὲ τῶνδ' — ἐκ-
δορε] Locutio τῶνδ' ἐδράνων
ἐκτοπος similis est illis, de qui-
bus Matth. § 339 exposuit, signifi-
cans ἐκ τῶνδ' ἐδράνων συνθεῖς.
Tum ἄφορμος, i. e., ut recte schol.
interpretatur, ἀφορηθεὶς ἐκδορε,
ex abundantia dictum, tragicis usi-
tata accommodataque illis locis, in
quibus inculcanda graviter aliqua
res animo auditoris est. Cf. ad
O. R. 188 sq.

V. 230 sq. μή τι — προσά-
ψης] 'Ne quod ultra civitati meae
negotium facessas;' scilicet, ut
recte monet Erfurdus, praeter
molestiam, quam civibus creavit
eo, quod locum inaccessum in-
travit.

V. 232. Schol. τὸ τῆς Ἀντι-
γόνης πρόσωπον ὅλον καὶ τοῦ
χοροῦ τὸ τετραστικόν (i. e. v.
232—253) ἀθετοῦνται. Κριεῖτον
γὰρ φασὶν εὐθὺς τῷ δικαιολο-
γικῷ χρησασθαι τὸν Οἰδίπουν
πρὸς αὐτοὺς. Ἀλλὰ τὰ πράγ-
ματα αὐτοῖς οὐκ ἐν καιρῷ ἔστιν,
ἀλλ' ἐν δυσπραγίᾳ, ὥστε ἐπα-
φρόδιτον εἶναι αὐτοῖς τὴν ἐλε-
εινολογίαν, καὶ τοῦτο τὸ πρόσω-
πον ἢ Ἀντιγόνη πληροῖ. Ἐπεὶ
μέντοι οὕτοι οὐκ πείθονται, τότε
δικαιολογικώτερον καὶ ὥσπερ
ἀπολογούμενος ἐκφέρει τὰ ἐξῆς
ὁ Οἰδίπους, ὅτι ἀνουσία ἔστιν
αὐτοῦ τὰ ἀμαρτήματα. Οὐδὲν
δὲ ἐν τοῖς Διδύμοις τούτων ὀβε-

λισθὲν εὐρομεν. Scimus eiusmodi
suspiciones a scholiastis notatas
non temere factas esse, et apparet,
orationem Antigoniae nec satis
commode interponi et ipsam ali-
quid molesti habere. Etiam locu-
tionem v. 252 sq. οὐ σθένειοιμεν
ἂν φωνεῖν πέρα τῶν πρὸς σὲ
νῦν εἰρημένων vulgarem esse
quibus sentit. Itaque non possu-
mus non assentire grammaticis et
Alexandrinis et huius aetatis hos
v. eicientibus.

V. 232 sq. ὦ ξένοι αἰδόφρο-
νες] 'O hospites, qui clementiae
laude floretis.' De postposito ad-
iectivo vide ad 7 sq., de notione
nominis αἰδώς, 'clementiam' sive
'miserordiam' significantis, ad
1263, Elmsl. ad Eur. Heracl. 461,
O. Müller. ad Aesch. Eum. p. 134,
nos ad Eur. Iph. T. 949. Particula
ἀλλὰ post vocativum posita ut
infra v. 507 et saepius particula
δέ. Cf. quae ad Aesch. Prom. 3
adnotavimus.

V. 233 sq. ἐπεὶ — αὐδάν]
'Quoniam grandaeum hunc patrem
meum non tulistis, i. e. abominami-
ni, facta, quae invitae et inscius
commisit, exponentem audientes'.
De usu adiectivi ἄκων ad O. R.
1206 monuimus. Cum in La cor-
rector post γεραὸν inseruerit
ἀλαόν, probabile poetam pro γε-
ραὸν . . . ἐμὸν scripsisse γεραὸν
ἀλαὸν ἀνδρα τόνδ'.

πατρός ὑπὲρ τοῦμοῦ μόνου ἄντομαι,
ἄντομαι οὐκ ἀλαοῖς προσορωμένα
ὄμμα σὸν ὀμμασιν, ὥς τις ἀφ' αἵματος 240 245
ὑμετέρου προφανείσα, τὸν ἄθλιον
αἰδοῦς κῦρσαι· ἐν ὑμῖν ὡς θεῶ
κείμεθα τλάμονες· ἀλλ' ἴτε, νεύσατε
τὰν ἀδόκητον χάριν.
πρὸς σ' ὅ τι σοὶ φίλον ἐκ σέθεν ἄντομαι, 245 250
ἢ τέκνον, ἢ λέχος, ἢ χρέος, ἢ θεός.
οὐ γὰρ ἴδοις ἂν ἀθρῶν βροτόν, ὅστις ἂν,

V. 238. τοῦμοῦ μόνου de Her-
manni coniectura recepi. Libri τοῦ
μόνου. Cum autem μόνου parum
aptum sit, fortasse praestat τοῦδ'
ἐμοῦ scribere. Alii coniecerunt
τοῦ δυσμόρου, τοῦ παμμόρου,
τοῦ τλάμονος, τοῦδ' ἀθλίου,
τοῦδ' ἀμμόρου, alia.

V. 239 sqq. ἄντομαι — προ-
φανείσα] Nihil potuit venustius
inveniri ad senes emolliendos vere-
cundo virginis vultu atque pudico
oculorum lumine; nam ὀμματίων
ἐν ἀγηνίαις ἔρρει πᾶς Ἀφρο-
δίτα. Sed idem poeta, ut omnem
proturvitas suspicionem averteret,
summum decorem addidit in his:
ὡς τις ἀφ' αἵματος ὑμετέρου
προφανείσα, ut modestiam signifi-
ficaret eam, qua liberi intuentur
parentes suos. Nam ne licenter
aspicerent feminae alienos viros,
mos etiā apud Graecos prohibuit.
Νόμος γυναικας ἀνδρῶν μὴ
βλέπειν ἐναντίον, inquit Euripi-
des a Musgravio memoratus. De-
lectant ab hac parte nitida quae-
dam poetarum dicta a Th. Gata-
kero inter se composita in Advers.
p. 503. REISIG.

V. 241 sq. τὸν ἄθλιον — κῦρ-
σαι] Sc. ἄντομαι, 'obtestor vos,
ut miser clementiam consequatur'.
Cf. Matth. § 535 b not.

V. 242 sq. ἐν ὑμῖν — κείμεθα]
Sic O. R. 314 ἐν σοὶ γὰρ ἔσμεν.
Cf. Matth. § 577. Quod libri post
ὑμῖν exhibent γὰρ, metri causa
delevit Brunckius. Bergkiius con-
iecit ὕμμι γὰρ. Cf. ὕμμε Ant.
846.

V. 244. τὰν ἀδόκητον χάριν]

Ipsa articulo haec referri ad verba
v. 227 πόνον, οὐ χάριν ἀντιδί-
δωσιν, a Reisigio monitum. Ver-
bum ἀδόκητον Iacobsius adnotavit
ad augendam beneficii gratiam fa-
cere. Cfr. Eur. fragm. 554 ἐκ τῶν
ἀέλπτων ἢ χάρις μείζων βρο-
τοῖς.

V. 245. πρὸς σ' ὅ τι — ἐκ
σέθεν ἄντομαι] De praepositione
a nomine, ad quod pertinet, in-
serto pronomine diiuncta cf. Matth.
§ 465 n. 3, Krueg. II § 68, 5, 2
et Philoct. 468 sq. — Ex schol. ὁ
ἐκ σέθεν τίμιον ἔστι σοὶ vult
Tournierus τίμιον pro σοὶ φίλον
in textum recipi. At φίλον aptius
est et sublesta scholiastae auctori-
tas. Ἐκ σέθεν etsi tantummodo
ad τέκνον referri potest, tamen,
recte monente Hermanno, ob id
ipsum convenit huic, in qua est
Antigona, commotioni animi. Elms-
leius coniecit οἴκοθεν, ut est Phil.
469 πρὸς τ' εἰ τί σοὶ κατ' οἶκόν
ἔστι προσφιλές.

V. 246. ἢ λέχος, ἢ χρέος, ἢ
θεός] λέχος uxorem significat;
vide Trach. 27 et quae ad Philoct.
669 adnotata sunt. Χρέος Her-
manno videtur esse necessitudo,
res necessaria, qua quis aegre ca-
reat, ideoque ea delectetur; brevius
igitur χρήματα, ut Reisigio in-
terpretatur. Nomine θεός di pen-
ates aut familiares significari mihi
cum Reisigio videntur.

V. 247. οὐ γὰρ ἴδοις ἂν ἀθρῶν
βροτόν] 'Non enim videas, si di-
ligenter circumspicias, mortalem'.
Abundanter ἀθρῶν additum putat
Lobeck. ad Ai. 882.

εἰ θεὸς ἄγοι, φυγεῖν δύναίτο.

XOP. ἀλλ' ἴσθι, τέκνον Οἰδίπου, σέ τ' ἐξ ἴσου 250
οἰκτείρομεν καὶ τόνδε συμφορᾶς χάριν, 255
τὰ δ' ἐκ θεῶν τρέμοντες οὐ σθένοιμεν ἄν
φανεῖν πέρα τῶν πρὸς σέ νῦν εἰρημένων.]

OIA. τί δῆτα δόξης, ἢ τί κληθόνοσ καλῆς
μάτην θεούσης ὠφέλημα γίγνεται, 255
εἰ τὰς Ἀθήνας φασὶ θεοσεβειστάτας 260
εἶναι, μόνας δὲ τὸν κακούμενον ξένον
σῶζειν οἶας τε, καὶ μόνας ἀρκεῖν ἔχειν;
κἄμοιγε ποῦ ταῦτ' ἐστίν, οἵτινες βᾶθρων

V. 248. εἰ θεὸς ἄγοι] *Agere omnino de summa potestate dictum, ut 998 θεῶν ἀγόντων. Cf. Herod. VII 8, Valck. ad Eur. Hipp. 1435, Antig. 624 ὅτω φρένας θεὸς ἄγει πρὸς ἅπαν. Eadem sententia in El. 696 sq. et similis in Ai. 456. REISIG.*

V. 249. φυγεῖν pro ἐκφυγεῖν scripsi cum Dindorfio.

V. 252. τὰ δ' ἐκ θεῶν] Vide quae ad Ant. 193 adnotata sunt.

V. 252 sq. Schol. οὐ σθένοιμεν ἄν φανεῖν. ἀλλ' ἐμμένοιμεν τοῖς λεχθεῖσιν. λέγομεν δὲ τὸ ἀναστῆναι τοῦτον τοῦ ἱεροῦ (καὶ) μὴ μολύνειν αὐτό.

V. 254. Schol. τί δῆτα δόξης. ὡς μάτην τῆς περὶ τῶν Ἀθηναίων κατεχούσης δόξης, ὅτι ἄρα φιλοκτιόμενος τις εἴη καὶ ἐνεταδόκος. καὶ ὁ Κρηναῖος (Callimachus) οὐνεκεν οἰκτεῖσθαι οἶδε μόνη πόλιον, ἐν τῷ τέλει τοῦ β' τῶν Ἀττίων.

V. 255. μάτην θεούσης] Famam dicit, quae frustra divulgatur, si ipse expellatur. DINDORF. Gleditschius *θροούσης* coniecit.

V. 256. Libri τὰς τ', quod in Trichinius τ' delevit, quod in La saepius temere additum est. Vide Art. Soph. emend. p. 27.

Ibid. *θεοσεβειστάτας*] Testificatur hanc virtutem Oedipus 1125 sqq. (1120 sqq.), Aeschylus *Eum.* 871 *χώρας μετασχεῖν τῆσδε θεοφιλεστάτης*, Pericles apud Thucyd. II 41, Demosth. or. Lept. § 90 Wolf., Isocrat. de permutat. p. 314 B. C. H. ST. et alii. REISIG.

V. 257. μόνας] Recte Erfurd-tius: 'prae ceteris civitatibus'. Cf. O. R. 299. Ceterum schol. *ἐπεὶ καὶ ἔλεον βαμὸς ἐν Ἀθήναις ἴθρονται*. Hanc famam Atheniensium inprimis Euripides in Heraclidis et Supplicibus, Isocrates in Panegyrico (§ 54) celebravit.

V. 259. κἄμοιγε ποῦ ταῦτ' ἐστίν, οἵτινες] Cf. Platon. Crit. p. 53 extr. *λογοὶ δὲ ἐκείνοι οἱ περὶ δικαιοσύνης τε καὶ τῆς ἄλλης ἀρετῆς ποῦ ἦν εἶσονται*; De καὶ particula in initio membri posita similiter atque a nobis 'und' et a Romanis 'et' usurpari solet bene exposuit Bonitzius (*Beiträge zur Erklärung des Sophocles*) p. 82 sqq. collatis cum aliis exemplis, tum Ai. v. 460 *πότερα πρὸς οἶκον, ναυλόχουσι λιπὼν ἔθρας μόνους τ' Ἀρείδας, πέλαγος Ἀγλαῖον περῶ; καὶ ποῖον ὄμμα πατρὶ δηλώσω φανείς Τελαμῶνι*; Tum ταῦτα pronomine patet significari ornamenta Athenarum antea praedicata. Postremo οἵτινες non tam verbis praecedentibus accommodatum est quam sensui eorum huic: 'et quae in re mihi istarum virtutum fructum praebetis?' Similia exempla attulit Matth. § 481.

V. 259 sq. οἵτινες — ἐξάραντες εἴτ' ἐλαύνετε] 'Qui me primum ex locis inaccessis removistis', ut possem hic manere, 'deinde exterminatis'. De εἴτα vide 273, 911, 1002, Ant. 496 et ad O. R. 447 et Matth. § 566, 3.

ἐκ τῶνδ' ἐξάραντες εἴτ' ἐλαύνετε, 260
ὄνομα μόνον δειδαντες; οὐ γὰρ δὴ τό γε 265
σῶμ', οὐδὲ τὰργα τᾶμ'. ἐπεὶ τὰ γ' ἔργα μου
πεπονθότ' ἐστὶ μᾶλλον ἢ δεδρακότα,
εἰ σοὶ τὰ μητρὸς καὶ πατρὸς χρεῖη λέγειν,
ὧν εἵνεκ' ἐκφοβῆ με τοῦτ' ἐγὼ καλῶς 265
ἐξοῖδα. καίτοι πῶς ἐγὼ κακὸς φύσιν, 270
ὅστις παθὼν μὲν ἀντέδρων, ὥστ', εἰ φρονῶν
ἐπρασσον, οὐδ' ἄν ὦδ' ἐγγιγνόμην κακός;
νῦν δ' οὐδὲν εἰδὼς ἰκόμην ἴν' ἰκόμην,
ὕφ' ὧν δ' ἐπασχον εἰδόντων ἀπωλλύμην. 270

V. 261. οὐ γὰρ δὴ τό γε σῶμ'] Sc. *δειδαντες*. Corpus enim certe non tam metuendum quam vel despicendum vel miserandum. Quare 281 *μηδέ μου — ἀτιμάσης*. REIS.

V. 262 sq. ἐπεὶ τὰ γ' ἔργα — δεδρακότα] Ad facta transfert, quae de persona dicta intelleguntur, *πεπονθότος ἐστὶ μᾶλλον ἢ δεδρακότος*. DINDORF. Simile est quod dictum O. R. 1190 *γάμον τεκνοῦντα καὶ τεκνούμενον*. Cfr. etiam *γεγηθὸς ἔσπει δάκρυον ὀμμάτων ἄπο* El. 1231.

V. 264. εἴ σοι — λέγειν] Breviter dictum haec sententia: 'quod intellegeres, si quae ad matrem et patrem pertinent, tibi exponere mihi liceret'. Cf. 1196 (1191) *πατρῶα καὶ μητρῶα πήμαθ' ἀπαθεῖς*.

V. 265 sq. ὧν εἵνεκ' — ἐξοῖδα] I. e. 'quorum factorum causa, sat scio, me abominaris'. Hoc enim sensu verba τοῦτ' ἐγὼ κ. ἐξοῖδα addi iis verbis solent, quorum de veritate non dubitandum significatur. Cfr. 359, 452. *Ὦν* sono distinguendum prae ceteris verbis, ita ut eadem vi positum putandum sit, qua vulgo pronomen demonstrativum ponitur, ut in Phil. 268.

V. 266. καίτοι πῶς ἐγὼ κακὸς φύσιν] Hoc quoque breviter dictum pro: *καίτοι πῶς ἐκφοβῆ με ὡς κακὸν φύσιν ὄντα*. Dicitur autem *κακὸς φύσιν*, ut recte monet Bothius, qui malus natura,

non casu ad committenda flagitia adductus est.

V. 267 sq. ὅστις — κακός] 'Qui primum acceptis tantum iniurias ultus sim, ita ut, si sciens, cuius iniurias ulciscerer, reddidissim', ne sic quidem sceleratus essem'. De tota sententia confer 229 (244) sqq. *Μὲν* particulam spectare ad sententiae partem eam, quae omissa sit, *δρῶν δὲ οὐκ ἦδη οὐδ' δρῶν*, sed contineri tamen iis, quae adiciat, *νῦν δὲ* etc., recte Hermannus monuit. De imperfecto *ἐπρασσον* confer v. 147 sq. 952. O. R. 125. 432. Ant. 260 sq. 906. Adde Pflugk, ad Eur. Hel. 937. Eodem modo Latini; cfr. Matth. ad Cic. Epist. CXXXI 1 et ad Catil. II 2, 3. Pro *ἐγγιγνόμην* coniecit Nauckius *ἐφαινόμην*.

V. 269. νῦν δ'] 'Nunc vero'. Sic O. R. 263. Ai. 450. 1060. El. 335. Cfr. Matth. § 607. — De dictione *ἴκ. ἴν' ἴκ.*, qua uti solent Graeci, quando de rebus iniunctis brevi praecidunt, confert Schaefferus v. 336. O. R. 1376 *βλαστοῦσ' ὅπως ἐβλαστο*. Enr. Or. 78 *ἐπεὶ πρὸς Ἴλιον ἐπλενοσ ὅπως ἐπλενα θεομανεῖ πότιμω*.

V. 270. εἰδόντων ἀπωλλύμην] I. e. *ὑπὸ τούτων εἰδόντων ἀπωλλύμην*. Ut enim periret, parentes Oedipum exponi iusserant. Vide O. R. 1173 sqq. De *ἀπωλλύμην* vide ad O. R. 1454 (1420). Cfr. Krueger. I § 53, 2, 2.

ἀνθ' ὧν ἱκνοῦμαι πρὸς θεῶν ὑμᾶς, ξένοι, 275
ὥσπερ με κἀνεστήσαθ', ὥδε σώσατε,
καὶ μὴ θεοὺς τιμῶντες εἶτα τοὺς θεοὺς
μοίραις ποιεῖσθ' ἐν οὐδαμαῖς· ἠγείσθε δὲ
βλέπειν μὲν αὐτοὺς πρὸς τὸν εὐσεβῆ βροτῶν, 275
βλέπειν δὲ πρὸς τοὺς δυσσεβεῖς, φρυγὴν δὲ
του 280

μήπω γενέσθαι φωτὸς ἀνοσίῳ θεῶν·
ξὺν οἷς συ μὴ κάλυπτε τὰς εὐδαίμονας
ἐργοῖς Ἀθήνας ἀνοσίῳ ὑπηρετῶν.
ἀλλ' ὥσπερ ἔλαβες τὸν ἱκέτην ἐχέγγυον, 280

V. 271. ἀνθ' ὧν] 'Quare'. Sic O. R. 264.

V. 272. ὥσπερ με κἀνεστήσαθ' ἀνεστήσατε non est 'erexistis' sive 'solati estis, opem mihi fecistis', ut interpretatus est Bothius, sed '(fide interposita) movistis ut luo, inaccesso excederem'. De καὶ ad ὥδε σώσατε referendo vide ad v. 53.

V. 273 sq. μὴ — οὐδαμαῖς] Bene Reisius: 'ne cultui deorum studentes eisdem studio vestro dehonestate'. Quo hoc dicit Oedipus: cavete vero, ne, cum me expellitis honorandorum deorum causa (256), deos ipsos (Iovem ξένιον et ἱκέσιον et Apollinem maxime intellege) negligatis. Cfr. Phil. 974 θεοὺς προτείνων τοὺς θεοὺς ψευδεῖς τιθεῖς.

Ibid. τοὺς θεοὺς — ἐν οὐδαμαῖς] ποιεῖσθ' ἐν οὐδαμαῖς scripsi pro ποιεῖσθε μηδαμῶς. Nam ποιεῖσθαί τινα μοίραις μηδαμῶς dici non posse apparet, ποιεῖσθαί τινα ἐν οὐδεμιᾷ μοίρᾳ dici solet. Pluralem etiam Plato legg. p. 923 B habet: κατατιθέναι τι ἐν μοίραις ἐλάττωσι. Propter pluralem autem Sophocles formam οὐδαμοί, quae inprimis apud Herodotum invenitur, admisit. Cfr. Krueger. II § 24, 1, 2. Scripsi autem ἐν οὐδαμαῖς, non ἐν μηδαμαῖς, quia negationem μὴ negatio οὐ, non μὴ excipere debet (ut post verba metuendi). Nam caveatur (μὴ) ne honor deorum tollatur (οὐ). Cfr. Krueger. I § 67, 1.

V. 276 sq. φρυγὴν δὲ — θεῶν] θεῶν scripsi cum C. Schenkelio pro βροτῶν quod ex clausula v. 275 ortum est. Nam θεῶν et sententia, de qua vide v. 247 sqq., et quod sequitur ξὺν οἷς requirit. φωτός autem gen. subiectivum, θεῶν gen. obiectivum esse apparet.

V. 278 sp. ξὺν οἷς] I. e. 'quibus consentiens'. σὺ μὴ — ὑπηρετῶν] Noli, inquit, scelere tuo obscurare Athenas. CAMERAR. Scholiasta interpretatur ἀφάνιζε, Elmsleius καταίχουσε. Quae explicationes eodem omnes redeunt, et facile derivari possunt ex propria verbi significatione. Non puto tamen Sophoclem hoc verbo sic usurum fuisse, nisi additis verbis ἐργοῖς ἀνοσίῳ ὑπηρετῶν sententiae perspicuitati consulisset. DINDORF. Εὐδαίμονες Athenae dici hic non propter opes aut divitias videntur, sed propter gloriam, de qua v. 258 sqq. dictum. Similiter πράσσειν εὐτυχῶς Ant. 701 positum est.

V. 280. Schol. ἐχέγγυον, ἀσφαλῆ. — Ἐχέγγυος, quod sponsorem promissis stantem ac fide dignum significat, hic de eo dictum videtur, qui alius sponsione fretus est. Respicit autem ad chori verba 174 sq. (171 sq.). HERM. Idem hoc versu Oedipus dixit atque 272 ὥσπερ μ' ἀραῖον cf. O. R. 276 ὥσπερ μ' ἀραῖον ἔλαβες, ὡδ', ἀναξ, ἐρῶ.

ἴδον με κἀκφύλασσε, μηδέ μου κάρα 285
τὸ δυσπρόσοπτον εἰσορῶν ἀτιμίας.
ἤκω γὰρ ἱερὸς εὐσεβῆς τε, καὶ φέρων
ὄνησιν ἀστοῖς τοῖσδ'· ὅταν δ' ὁ κύριος
παρῆ τις, ὑμῶν ὅστις ἐστὶν ἠγεμών, 285
τότ' εἰσακούων πάντ' ἐπιστήσῃ· τὰ δὲ 290
μεταξὺ τούτου μηδαμῶς γίγνου κακός.

XOP. ταρβεῖν μὲν, ὃ γεραιέ, τάνθυμῆματα
πολλή' ὅτ' ἀνάγκη τὰπὸ σοῦ· λόγοισι γὰρ
οὐκ ὠνόμασται βραχέσι. τοὺς δὲ τῆσδε γῆς 290
ἀνακτας ἀρκεῖ ταῦτά μοι διειδένα. 295

OIA. καὶ ποῦ' σθ' ὁ κραίνων τῆσδε τῆς χώρας, ξένοι;
XOP. πατροῶν ἄστρῳ γῆς ἔχει σκοπὸς δὲ νιν,
ὅς κἀμὲ δεῦρ' ἐπεμφεν, οἴχεται στελῶν.

[OIA. ἦ καὶ δοκεῖτε τοῦ τυφλοῦ τιν' ἐντροπῆν 295

V. 281. μηδέ μου — ἀτιμίας] Vide ad 261.

V. 282. Quod deteriores libri habent δυσπρόσοπον, non iniuria praetulit Nauckius.

V. 283. ἱερὸς εὐσεβῆς τε] ἱερὸν se appellare videtur, quod ἱκέτης erat, i. e. quod supplex accessit Eumenidumque opem imploravit: εὐσεβῆ, quod Apollinis oracula observans in loca sacra venerat. Pallis εὐαγῆς coniecit, quo bene Oedipum non amplius impurum esse significatur.

V. 283 sq. Schol. καὶ φέρων ὄνησιν ἀστοῖς· ἔρει γὰρ, ὡς ἔσται ποτὲ αὐτοῖς ἔχθρα πρὸς Θεβαίων, ἐν ἣ κρατήσουσιν αὐτῶν διὰ τὸ τάφον αὐτοῦ παρ' Ἀθηναίους τυγχάνειν. ἦν γὰρ τι λόγιον, ἐν ἣ ἂν ταφῆ χώρα, ἐκείνην μηδὲν κακὸν πείσεσθαι ὑπὸ Θεβαίων. Cfr. v. 92.

V. 284 sq. ὅταν δ' ὁ κύριος παρῆ τις] Τίς pronomen addit, quia nomen eius omittit, quod viator v. 69 memoraverat, chorus vero nondum enuntiaverat. DINDORF.

V. 286 sq. τὰ δὲ μεταξὺ τούτου] 'Interea vero'. Cfr. Matth. ad Eur. Hec. 433 et Doederlin. brachyl. p. 15. — κακός, i. e. 'fidem mihi datam fallens'.

V. 288. ταρβεῖν] 'Revereri'. Sic Hom. Od. XVIII 391. DOED.

Eadem est verbi θαρσεῖν structura. Vide ad 648. Tum τάνθυμῆματα sunt 'monita' sive 'admonitiones', coll. v. 1194.

V. 290. βραχέσι] οὐ βραχέσι λόγοις non est 'longa oratione', sed 'non levibus dictis'. βραχὺς enim etiam 'exiguum [tenuem], humilem, debilem' significat; vide ad 191. [Adde 880]. HERM.

V. 290 sq. τοὺς δὲ — διειδένα] ἀνακτας de uno Theseo intellegendum est. Sic infra 884 γὰς πρόμοι. 1037 γὰς τὰσδε δαμοῦχοις.

V. 292. ὁ κραίνων — χώρας] O. R. 14 ὁ κρατῶντων Οιδίπους χώρας ἐμῆς. Sic Latine 'potens' dicitur. Cfr. interpp. ad Horat. carm. 13, 1.

V. 293. πατροῶν ἄστρῳ γῆς] Sic Ant. 937 ὁ γῆς Θήβης ἄστρῳ πατροῶν. — Σκοπός viator ille apte v. 35 dicitur, parum apte hic; nam speculatoris munere non fungitur. Itaque πομπός scribendum esse videtur.

V. 295—303. Uncis inclusi hos versus ut ab histrione additos, quorum v. 297—300 spurios esse certissimis argumentis probavit Henr. Hirtzelius in Mus. Rhen. a. 1863 vol. XVIII p. 306 sqq. Is qui hos versus interpolavit, v. 551—554 aliter ac debebat intellexisse videtur. Theseus enim nomen Oedipi non audivit, sed ex eis quae ille

- ἢ φροντίδ' ἔξιν αὐτόν, ὥστ' ἔλθειν πέλας; ³⁰⁰
 ΧΟΡ. καὶ κάρθ', ὅταν περ τοῦνομ' αἰσθηται τὸ σόν.
 ΟΙΔ. τίς ἔσθ' ὃ κείνω τοῦτο τοῦπος ἀγγέλων;
 ΧΟΡ. μακρὰ κέλευθος' πολλὰ δ' ἐμπόρων ἐπη
 φιλεῖ πλανᾶσθαι, τῶν ἐκείνος αἰών, ³⁰⁰
 θάρσει, παρέσται. πολὺ γάρ, ὃ γέρον, τὸ σόν ³⁰⁵
 ὄνομα διήκει πάντας, ὥστε, κεί βραδὺς
 εὔδει, κλύων σου δεῦρ' ἀφίξεται ταχύς].
 ΟΙΔ. ἀλλ' εὐτυχῆς ἵκοιτο τῆ θ' αὐτοῦ πόλει
 ἐμοί τε. τίς γὰρ ἔσθ' ὃς οὐχ αὐτῷ φίλος; ³⁰⁵
 ΑΝΤ. ὦ Ζεῦ, τί λέξω; ποῖ φρενῶν ἔλθω, πάτερ; ³¹⁰
 ΟΙΔ. τί δ' ἔστι, τέκνον Ἀντιγόνη;
 ΑΝΤ. γυναιχ' ὄρω
 στείχουσεν ἡμῶν ἄβσον, Αἰτναίας ἐπὶ
 πάλον βεβῶσαν κρατὶ δ' ἠλιοστειγῆς

viator de facie Oedipi dixit, coniectura assecutus est. Praeterea offendit, quod iter decem quindecimve stadiorum μακρὰ κέλευθος v. 299 dicitur, offendit locutio βραδὺς εὔδει, quam in βραδὺς γῆρα Dindorfius corrigebat, in βραδὺς σπεύδει Eldickius, in βραδὺς ἔρπει Brunckius, offendunt denique verba θάρσει παρέσται ex v. 726 huc translata.

V. 297. καὶ κάρθ'] Vide ad 65.

V. 298. τοῦτο τοῦπος] I. e. nomen Oedipi. Id enim non professus erat Oedipus apud viatorem, qui regem accessurus abierat.

V. 301. θάρσει] 'Confide mihi, crede mihi'. Cf. Philoct. 667, 774. πολὺ — διήκει πάντας, 'nomen tuum cum celebre sit ad omnes divulgatum est'. Cf. Eur. Hipp. 1 πολλὴ μὲν ἐν βροτοῖσι κούνη ἀνάνυμος θεὰ κέκλημαι Κύπρις.

V. 302 sq. καὶ βραδὺς εὔδει] 'etiamsi vel maxime remissus domi sedet' interpretatur hanc locutionem satis miram Hermannus.

V. 303. κλύων σου] I. e. κλέος σου ἀκούσας (Ant. 1182), ut dicitur βῆξις σου Ai. 999. Cf. Matth. §. 342. Krueg. II § 47, 10, 6. De ἀφίξεται ταχύς cfr. ad 196.

V. 305. τίς γὰρ — φίλος] ἔσθ' ὃς reposuit Nauckius. Libri ἔσθ' ὃς. De sententia comparant Ai. 1367.

Eur. Med. 86 ὡς πᾶς τις αὐτόν τοῦ πέλας μᾶλλον φιλεῖ. Fr. 460 ἐκείνο γὰρ πέπονθ', ὅπερ πάντες βροτοὶ φίλων μάλιστα ἐμαντόν οὐκ αἰσχύνονται. Men. mon. 407 οὐκ ἔστιν οὐδείς ὅστις οὐχ αὐτῷ φίλος.

V. 307. Scite instituit poeta, dum expectatur Theseus, ut spectatores earum rerum scientia, quae praeparantur, opportuno Ismenae adventu imbuerentur. REIS.

V. 308. Αἰτναίας ἐπὶ πάλον] Non conspicitur haec bestia in theatro [cuius rei rationem explicans famuli mentionem facit poeta v. 334]. Mulum potius, cuius generis multus ut hodie quoque in itineribus usus erat, quam equum intellegendum videri, monet Boeckhii collata Photii glossa Lex. p. 366, 12 ξόκουν αἱ Σικελικαὶ ἡμίονοι σπονδαῖται εἶναι. Non minus laudabantur Αἰτναῖοι ἵπποι, de quibus vide schol. Aristoph. Pac. 73. DINDORF. De perfecti usu βεβῶσαν vide ad v. 52.

V. 309. ἠλιοστειγῆς] 'Sole privans, i. e. solis aestum arcens'; unde σιαστική explicatur a scholiasta. Tam mire tamen hoc dictum est, ut ἠλιοστειγῆς praefertendum videatur, quod coniecit Coraëns in Prodromo Bibl. Gr. p. 298. De pileis Thessalicis, quibus peregri-

- κυνῆ πρόσωπα Θεσσαλῆς νιν ἀμπέχει. ³¹⁰
 τί φῶ;
 ἄρ' ἔστιν; ἄρ' οὐκ ἔστιν; ἢ γνώμη πλανᾶ;
 καὶ φημί κάποφημι, κούνη ἔχω τί φῶ,
 τάλαινα.
 οὐκ ἔστιν ἄλλη. φαιδρὰ γοῦν ἀπ' ὀμμάτων ³¹⁵
 σαίνει με προσστείχουσα· σημαίνει δ', ὅτι ³²⁰
 μόνης τόδ' ἔστ' ἀδελφόν Ἰσμήνης κάρα.
 ΟΙΔ. πῶς εἶπας, ὦ παῖ;
 ΑΝΤ. παῖδα σὴν, ἐμὴν δ' ὄρω
 ὄμμαμον· αὐδῆ δ' αὐτίκ' ἔξεστιν μαθεῖν.
 ΙΣΜΗΝΗ.
 ὦ δισὰ πατρός καὶ κασιγνήτης ἐμοί ³²⁰
 ἥδιστα προσφωνήμαθ', ὡς ὑμᾶς μόλις ³²⁵
 εὔρουσα λύπη δεύτερον μόλις βλέπω.

natores maxime usi videntur, Callimachi fragmentum attulit scholiasta, emendatum a Naekio in dissertatione Bonnae edita a. 1821. Cfr. Valcken. ad Theocriti Adon. p. 344. DINDORF. Κρατὶ δαίτυς loci est; vide 411. 700. 715. 1260. Trach. 7. 172. 767. El. 174. 692. Philoct. 144 et Matth. § 406 b. Si tamen scribitur ἠλιοστειγῆς, melius verba κρατὶ ἠλιοστειγῆς coniunguntur in hanc vim: 'capiti solem arcens'.

V. 310. De duplici accusativo πρόσωπα νιν vide Krueg. II 46, 16, 3.

V. 311. Pro iambo τί φῶ; requiri bacchius videtur. Hinc Hermannus poetam τί φῶ νιν, Meinekii τί φωνῶ scripsisse suspicatur.

V. 312. ἄρ' ἔστιν etc.] Apte Elmsleius confert Eur. Iphig. T. 577 ἄρ' εἰσίν; ἄρ' οὐκ εἰσίν; τίς φράσειεν ἄν; Verba ἢ γνώμη πλανᾶ; recte Reisingius interpretatur: 'an sententia fallit?' Cfr. 1075 προμνᾶται τί μοι γνώμα.

V. 314. τάλαινα] Antigona se conqueritur propter fluctuationem animi.

V. 315 sq. φαιδρὰ γοῦν — σαίνει με] Adiectivum φαιδρὰ iungendum cum substantivo est,

cuius notio latet in verbo σαίνει, coll. Censura mea Ai. ab Lobeck. edit. p. 86. Neque in eo haerendum est, quod non coniunctum adiectivum illud est cum verbis ἀπ' ὀμμάτων, i. e. ὄμμασιν. Simillima enim ratio locutionum Homericarum κραιπνὰ ποσὶ προβιβᾶς, κούφρα ποσὶ προβιβᾶς, quas in eadem illa Censura p. 20 illustravi. — De verbi σαίνειν usu cf. Blomf. gl. ad Aesch. Sept. c. Th. 379, de numero plurali adiectivi φαιδρὰ Lobeck. ad Ai. p. 246 ed. sec. dixit.

V. 316. σημαίνει] Sc. ἢ προσστείχουσα διὰ τὸ φαιδροῖς ὄμμασί με σαίνειν.

V. 317. ἔστ' ἀδελφόν] Sic optime emendavit Herwerdenus in Observationibus in Comicos (Lugd. Bat. 1855) p. 133 codicum scripturam ἔστ' ἄδελφον coll. Ant. v. 1 ὦ κοινόν αὐτάδελφον Ἰσμήνης κάρα.

V. 319. αὐδῆ — μαθεῖν] Scholiasta: ἐκ τῆς φωνῆς ἔξεστι μαθεῖν. — Dobraeus non iniuria ἔξεσται scribendum putavit.

V. 320 sq. ὦ δισὰ — προσφωνήμαθ'] 'O gemina patris et sororis dulcissima mihi alloquia', i. e. quam dulce mihi est vos ambos, pater et soror, alloqui!

V. 321 sq. ὡς ὑμᾶς — βλέπω]

- OIA. ὦ τέκνον, ἦκεις;
 ISM. ὦ πάτερ δύσμοιρ' ὄραν.
 OIA. πρόσψανσον, ὦ παί. 390
 ISM. διγγάνω δυοῖν ὁμοῦ.
 OIA. τέκνον, πέφηνας; 325 320
 ISM. οὐκ ἄνευ μόχθου γ' ἐγώ.
 OIA. ὦ σπέρμ' ὄμαιμον. 328
 ISM. ὦ δυσάθλια τροφαί.
 OIA. ἦ τῆσδε κάμου; 331
 ISM. δυσμόρου τ' ἐμοῦ τρίτης.
 OIA. τέκνον, τί δ' ἦλθες;
 ISM. σῆ, πάτερ, προμηθία.
 OIA. πότερα πόθοισι;
 ISM. καὶ λόγων γ' ἀντάγγελος
 ξὺν ᾧπερ εἶχον οἰκετῶν πιστῶ μόνῳ. 330
 OIA. οἱ δ' ἀνθόμαιμοι ποῦ νεανία πονεῖν; 335
 ISM. εἰς' οὐπέρ εἰσι. δεινὰ τὰν κείνοις ταυῖν.

I. e. quam vos aegre repertos prae dolore aegre rursus adspicio! Itaque et dulcissimum sibi esse ait rursus alloqui patrem et sororem, et tristissimum eos tantis oppressos malis videre. De dativo *λύπη* confer 328 *σῆ προμηθία*, 329 *πόθοισι* et Matth. § 397, 3. Iacobus: *λύπη* — *βλέπω*, lacrimis nimirum obortis.

V. 324. In libris versus 324—326 sic se excipiunt: 326. 325. 324, quem ordinem sententiarum causa inverti secutus Musgravium, qui versus hoc modo disposuerat: 325. 324. 326. In Musgraviano ordine nulla causa erat repetitae interrogationis ὦ τέκνον ἦκεις; τέκνον πέφηνας, in nostro Oedipus τέκνον πέφηνας; dicit, cum filiam sibi adesse manus attractione sentiat.

V. 325. γ' ἐγώ pro γέ μοι A. Pallis restituit.

V. 326. Dindorfius coniecit ὦ δὲ ἀθλία τροφαί, cui dictioni non concinere videntur quae sequuntur *δυσμόρου τ' ἐμοῦ τρίτης*. Τροφή significare hic 'vitae condicionem' sive 'vivendi genus' ut El. 1183 φεῦ τῆς ἀνύμφου

δυσμόρου τε σῆς τροφῆς, apparet e versu proximo.

V. 328. *σῆ προμηθία*] 'Propter providam curam tui'. Vide Matth. § 466, 2, Krueg. I § 47, 7, 8, de dativo vide ad v. 321. Cum autem post *σῆ προμηθία* non intellegatur, cur Oedipus πότερα πόθοισι; interroget, poeta scripsisse videtur *σῆ, πάτερ, προθυμία*, 'studio tui'. Saepius in libris vocabula *προμηθία* et *προθυμία* commutata esse notum est.

V. 329. καὶ λόγων γ' ἀντάγγελος] I. e. 'et desiderio tui et ut ipsa nuntios ad te referam'.

V. 330. ξὺν ᾧπερ εἶχον etc.] Sic Xen. An. VII 3, 48 ἀλλ' ἐγώ μὲν σὺν οἷς ἔχω τὰ ἄκρα καταλήψομαι.

V. 331. οἱ δ' — πονεῖν] Simillime dixit Euripides Or. 1472 ποῦ δῆτ' ἀμύνειν οἱ κατὰ στέγας Φρύγες; Addit Dindorfius Hom. Il. XIII 312 ἀμύνειν εἰσὶ καὶ ἄλλοι et Odys. II 59. 60.

V. 332. εἰς' οὐπέρ εἰσι] Cf. ad 269. — Deinde de locutione τὰ ἐν κείνοις δεινὰ ἐστι confer v. 365 ἂ δ' ἀμφὶ τοῖν σοῖν δυσ-

- OIA. ὦ πάντ' ἐκείνω τοῖς ἐν Αἰγύπτῳ νόμοις
 φύσιν κατεικασθέντε καὶ βίου τροφάς.
 ἐκεῖ γὰρ οἱ μὲν ἄρσενες κατὰ στέγας 335
 θακοῦσιν ἰστουργοῦντες, αἱ δὲ σύννομοι 340
 τᾶξω βίου τροφεῖα πορδύνουσ' αἰ.
 σφῶν δ', ὦ τέκν', οὓς μὲν εἰκὸς ἦν πονεῖν τάδε,
 κατ' οἶκον οἰκουροῦσιν ὥστε παρθένοι
 σφῶ δ' ἀντ' ἐκείνων τὰμὰ δυστήνου κακὰ 340
 ὑπερπονεῖτον. ἦ μὲν ἐξ ὄτου νέας 345
 τροφῆς ἐληξε καὶ κατίσχυσεν δέμας,
 αἰεὶ μεθ' ἡμῶν δύσμορος πλανωμένη
 γερονταγωγεί, πολλὰ μὲν κατ' ἀγρίαν
 ὕλην ἄσιτος νηλίπους τ' ἄλωμένη, 345
 πολλοῖσι δ' ὄμβροις ἡλίου τε καύμασιν 350
 μοχθοῦσα τλήμων δευτέρ' ἡγείται τὰ τῆς
 οἴκοι διατῆς, εἰ πατὴρ τροφήν ἔχοι.
 σὺ δ', ὦ τέκνον, πρόσθεν μὲν ἐξίκου πατρὶ

μόρου παιδῶν κακὰ νῦν ἐστι, ταῦτα σημανοῦσ' ἐλήλυθα.

V. 333. Brevi Ismenae oratione deceptus Oedipus filios suos otiosos sedere domi putat. Quod cum minus placeat, Meinekus cum A. Schoellio v. 333—339 interpolatori tribuit. At haec ut alia, de quibus vide quae ad El. v. 62 in ed. quarta adnotavimus, amicitiae Herodoti condonanda videntur. Nam respicit Sophocles ea quae Herod. II 35 refert, in primis haec: αἱ μὲν γυναῖκες ἀγοράζουσι καὶ καπηλεύουσι, οἱ δὲ ἄνδρες κατ' οἴκους ἔδοντες ὑφαίνουσι. — De Aegyptiorum moribus dissimilimis aliarum gentium egerunt etiam Nymphodorus apud scholiastam aique Eustathius ad Iliad. A p. 31 lin. 12. Quod fratres autem moribus Aegyptiorum similes dicuntur, homines rebus, de eo confer, quem Hellenus laudat, Heusing. ad Cic. Off. I 22. Adde Matth. ad Cic. or. Sull. c. XXVI § 72 et Gr. Gr. § 453 not. 1. Krueg. I § 48, 13, 9 et II § 48, 13, 5.

V. 336. Schol. αἱ δὲ σύννομοι· αἱ ἀδελφαὶ ἢ αἱ γυναῖκες. Cf. El. 600. Reisigius comparat Arist. Av. 209.

V. 337. τᾶξω βίου τροφεῖα] 'Quae foris quaerenda sunt vitae alimenta'. Similiter infra 1263 *θροεπτήρια*.

V. 338. σφῶν] σφῶν dicit Oedipus intellegens liberos suos utriusque sexus. De forma σφῶν cfr. Butt. Lexil. I p. 51.

V. 340. τὰμὰ δυστήνου κακὰ] Eodem modo dictum, quo Phil. 1126 τὰν ἐμὰν μελέου τροφάν. Cf. Matth. § 466, 1.

V. 347. δευτέρ' ἡγείται] Cum antegressum esset γερονταγωγεί cum conexis, paulatim subiungitur hoc versu δευτέρ' ἡγείται etc., quae cum priore enuntiatione non copula aliqua conglutinantur, sed leniter alia interfluente enuntiatione commiscetur, πολλὰ μὲν — μοχθοῦσα τλήμων. Fusius hoc genus sum persecutus in Coniect. p. 315—317. REIS. p. 387, ubi alia huius generis exempla attulit. Ceterum cf. Phil. 1442 ὡς τὰλλα πάντα δευτέρ' ἡγείται πατὴρ Ζεύς.

V. 348. εἰ πατὴρ το. ἔχοι] 'Dummodo pater victum habeat'. Cf. Matth. § 524 not. 3 et § 617.

V. 349. πρόσθεν μὲν ἐξίκου] Verbis πρόσθεν μὲν respondent

μαντεί' ἄγουσα πάντα Καδμείων λάθρα, 350
 ἂ τοῦδ' ἐχρήσθη σώματος, φύλαξ τέ μου 355
 πιστὴ κατέστης, γῆς ὅτ' ἐξηλαννόμην·
 νῦν δ' αὖ τιν' ἤκεις μῦθον, Ἰσημήνη, πατρὶ
 φέρουσα; τίς σ' ἐξῆρεν οἰκοθεν στόλος;
 ἤκεις γὰρ οὐ κενή γε, τοῦτ' ἐγὼ σαφῶς 355
 ἐξοῖδα, μὴ οὐχὶ δεῖμ' ἐμοὶ φέρουσά τι. 360
ISM. ἐγὼ τὰ μὲν παθήμαδ' ἄπαθον, πάτερ,
 ζητοῦσα τὴν σὴν, ποῦ κατοικοῖς, τροφήν,
 παρεῖο' ἔασω. δις γὰρ οὐχὶ βούλομαι
 πονοῦσά τ' ἀλγεῖν καὶ λέγουσ' αὐθις πάλιν. 360
 ἂ δ' ἀμφὶ τοῖν σοῖν δυσμόροιν παῖδοιν κακὰ 365
 νῦν ἔστι, ταῦτα σηματοῦσ' ἐλήλυθα.
 πρὶν μὲν γὰρ αὐτοῖς ἦν ἔρις, Κρέοντι τε

353 νῦν δέ. Tum ἐξίκου notat 'advenisti', proprie 'pervenisti'. Cf. Phil. 197 ἐξήκοι χρόνος. Ai. 1043 ἐξίκουτ' ἀνήο. El. 387 ἀλλ' ἐξίκουτο τοῦδέ γ' εἴνεκ' ἐν τάχει. Adde ἐξήγαγε, quod supra 98 positum est, et ἐξηγοῦμενος 1589.

V. 350. Schol. *μαντεί' ἄγουσα ποῖα μαντεία; ὅτι, ὅπου ἂν ταφῆσεται, σωτήριος ἔσται τῇ γῆ ἐκείνῃ.* Non num id erat oraculum, sed potissimum. Cf. 87 sqq.
 V. 351. *ἂ τοῦδ' ἐχο. σώματος*] De genitivo ex verbo ἐχρήσθη apto confer Philoct. 439 ἀναξίου φωτὸς ἐξερήσομαι. Hom. Od. XI 174 εἰπέ δέ μοι πατρός τε καὶ υἱός etc. De substantivi σώματος usu ad O. R. 624 diximus. — *φύλαξ τε* pro φύλαξ δὲ ex Elmsleii coniectura reposui.

V. 353. *νῦν δ' αὖ τιν' ἤκεις etc.*] Cf. Ant. 7 καὶ νῦν τί τοῦτ' αὐφαι πανδήμο πόλει κήρυγμα θείναι τὸν στρατηγὸν ἀρτίως;

V. 354. *τίς σ' — στόλος;*] 'Quae te excivit domo expeditio?' i. e. cuius rei expediendae causa domo existit?

V. 355 sq. *ἤκεις γὰρ οὐ κενή γε — μὴ οὐχὶ etc.*] 'Neque enim vacua huc venisti, certo scio, quin aliquid terroris mihi afferas', id est, neque enim ad me venisti, quin aliquid afferas, quod quidem, ut fert fortuna mea, non potest

non esse aliquid terribile. De *μη οὐ* particulis cum participio coniunctis exposui pluribus ad O. R. 12 sq.

V. 358. *τὴν σὴν — τροφήν*] Obscurius dicto *τὴν σὴν τροφήν* poeta explicandi causa addidit *ποῦ κατοικοῖς*. DINDORF.

V. 359 sq. *παρεῖο' ἔασω*] Ai. 754 ἀφέντ' ἔάν, itemque Eur. Troad. 690. Cf. Valck. ad Herod. II 30. REIS. Schol. *τὸ ἐξῆς· δις γὰρ οὐ βούλομαι ἀλγεῖν.* De sententia cfr. Aesch. Prom. 669 καίτοι καὶ λέγουσ' ὀδύρομαι κτέ., Eur. Hec. 519 νῦν τε γὰρ λέγων κακὰ τέγγω τὸδ' ὄμμα πρὸς τάφω δ' ὅτ' ὄλλυτο, Verg. Aen. II 3 *insandum, regina, ubes renovare dolorem . . . quis talia fando temperat a lacrimis?*

V. 363. *ἦν ἔρις*] I. e. ἀγαθὴ ἔρις. Nam Hesiod. Op. et D. v. 11 sqq. secutus Sophocles aemulationem bonam et aemulationem malam (*ἔριν κακὴν* v. 368) statuit. Itaque non est quod ex Tyrwhitti coniectura cum Bruncchio aliisque *ἔρας* recipias, praesertim cum quos Bruncchius comparavit locos Eur. Phoen. 631. Alcest. 1101. Suppl. 139. Iph. 813, ei ab hoc loco non nihil discrepent. Praeterea probabiliter Meinekius *αὐτοῖν* pro *αὐτοῖς* coniecit. Particulae *τὲ* respondet δὲ in *μηδέ*, quia e dis-

θρόνους ἔασθαι, μηδὲ χραίνεσθαι πόλιν,
 λόγῳ σκοποῦσι τὴν πάλαι γένους φθοράν, 365
 οἷα κατέσχε τὸν σὸν ἄθλιον δόμον· 370
 νῦν δ' ἐκ θεῶν του κάλιτηρίου φρενὸς
 εἰσῆλθε τοῖν τρις ἄθλιον ἔρις κακὴ
 ἀρχῆς λαβέσθαι καὶ κράτους τυραννικοῦ.
 χῶ μὲν νεάζων καὶ χρόνῳ μείων γεγῶς 370
 τὸν πρόσθε γεννηθέντα Πολυνείκη θρόνων 375
 ἀποστερίσκει, κάξελήλακεν πάτρας.
 ὃ δ', ὡς καθ' ἰμᾶς ἔσθ' ὁ πληθύνων λόγος,
 τὸ κοῖλον Ἄργος βᾶς φρυγᾶς προσλαμβάνει
 κῆδός τε καινὸν καὶ ξυνασπιστὰς φίλους, 375
 ὡς αὐτίκ' Ἄργος ἢ τὸ Καδμείων πέδον 380
 τιμῇ καθέξον ἢ πρὸς οὐρανὸν βιβῶν.

inunctione in oppositionem transit. Cf. Matth. § 609 et § 626, Krueg. I § 69, 16, 6.

V. 364. *μηδὲ χραίνεσθαι πόλιν*] Si scripsit Sophocles versu sequente *φόνῳ* pro *λόγῳ*, quod scripsisse eum Blaydesius suspicatus est, compara Ai. 43 *δοκῶν ἐν ὑμῖν χεῖρα χραίνεσθαι φόνῳ*.

V. 367. *κάλιτηριον* ex Tourpii coniectura recepi pro *κάξ ἀλιτηροῦ*. Dindorfius coniecit *κάξ ἀλιτηρίας*.

V. 368. *εἰσῆλθε τοῖν τρις ἀθλ.]* De locutione *εἰσέρχεσθαι τινι* cfr. Matth. § 402 c. Krueg. II § 48, 11, 3. *τρις ἀθλιον* pro *τρισαθλιον* caesurae causa scripsit Porsonus. Cf. Hom. Od. V 306 *τοῖς μάκρας Δαναοὶ καὶ τετρακίς*, Aristoph. Plut. 851 *καὶ τρις κακοδαίμων καὶ τετρακίς καὶ πεντάκίς*.

V. 370 sq. Notatus hic locus litera *χ* a grammaticis, quod Sophocles Polynicen maiorem natu dixit, minorem autem Eteoclem. Alii enim, ut Euripides, contrarium prodiderunt. HERM.

V. 371. *θρόνον ἀποστερίσκει*] I. e. 'regno exclusit', non 'de regno deiecit'. Recte Reisigius ad h. l. p. 244 de regno pluralem *θρόνοι* usurpari a tragicis solere monet, cum *θρόνος* nil nisi ipsam

sellam regalem, quod solium vocatur, significare videatur.

V. 373. *ὁ πληθύνων λόγος*] Comparant Aesch. Ag. 860 *ὡς ἐπλήθυνον λόγοι*. Simile est quod infra 930 posuit, *ὁ πληθύνων χρόνος*.

V. 374. *τὸ κοῖλον Ἄργος*] Illustratum hoc a scholiasta et Musgravio, qui: 'in universum, inquit, τόπος κοῖλος est locus montium ambiu cinctus, qui speciem excavati habet'.

V. 375. *κῆδός τε καινὸν*] In καινὸν reprehensio aliqua latet, quod Polynices, cum conubium non esset inter Thebanos et Argivos, tamen Adrasti filiam duxerit. DOED.

V. 376 sq. *ὡς αὐτίκ' — τιμῇ καθέξον*] Recte haec explicat scholiasta is, qui adnotavit: *ὡς πορθησόντων Ἀργείων τὰς Θήβας καὶ κατὰ τοῦτο ἐνδόξων γεννησομένων*. De dictione *ὡς Ἄργος καθέξον* cfr. Matth. § 568, 3, de *κατέχειν* Ant. 605.

V. 377. *ἢ πρὸς οὐρανὸν βιβῶν*] Id est *ὡς τῶν Ἀργείων αὐτίκα τοὺς Θεβαίους ἢ νικησόντων ἢ ἐνκλεεστάτους ἐπιδειξόντων*. Cfr. v. 1305 sqq., Hom. II. XVIII 308 *ἀλλὰ μάλ' ἀντην στήσομαι, ἢ κε φέρῃσι μέγα κράτος ἢ κε φερομένην*, XIII 327 *ὄφρα ταχιστα εἶδομεν, ἧέ το*

- ταῦτ' οὐκ ἀριθμὸς ἐστίν, ὦ πάτερ, λόγων,
ἀλλ' ἔργα δεινὰ τοῦς δὲ σοῦς ὄπη θεοὶ
πόνους κατοικτιοῦσιν, οὐκ ἔχω μαθεῖν. 380
- ΟΙΔ. ἤδη γὰρ ἔσχεσ' ἐλπίδ', ὡς ἐμοῖ θεοῦς 385
ὄραν τιν' ἔξειν, ὥστε σωθῆναι ποτε;
- ΙΣΜ. ἔγωγε τοῖς νῦν γ', ὦ πάτερ, ματεύμασιν.
ΟΙΔ. ποίοισι τούτοις; τί δὲ τεθέσπισται, τέκνον;
ΙΣΜ. σὲ τοῖς ἐκεῖ ζητητὸν ἀνθρώποις ποτὲ 385
θανόντ' ἔσεσθαι ζῶντά τ' εὐσοίας χάριν. 390
- ΟΙΔ. τίς δ' ἂν τοιοῦδ' ὑπ' ἀνδρὸς εὐ' πράξειεν ἄν;
ΙΣΜ. ἐν σοὶ τὰ κείνων φασὶ γίνεσθαι κράτη.
ΟΙΔ. ὅτ' οὐκέτ' εἰμὶ, τρηκαυτ' ἄρ' εἴμ' ἀνήρ;

εὐχος ὀρέξομεν ἢ εἰ τις ἡμῖν,
Aesch. Sept. 45 Ἄρη τ' Ἐνώ καὶ
φιλαίματον Φόβον ὠρκαμότησαν
ἢ πόλει κατασφαγὰς θέντες λα-
πάξειν ἄστυ Καδμείων βίβη, ἢ
γῆν θανόντες τήνδε φράσειν
φῶν et cum dictione πρὸς οὐ-
ρανον βιβῶν Isoer. or. XV § 134
τὰ μὲν ἀμαρτανόμενα παροφον-
ται, τὸ δὲ κατορθωθὲν οὐρανό-
μηκες ποιήσουσιν.

V. 378. ταῦτ' οὐκ ἀριθμὸς
— λόγων] 'Haec non sunt inania
verba'. Conf. Elmsl. ad Eur.
Heracl. 997 et, quos Heller. lau-
dat, Bergl. ad Aristophan. Nub.
1205 et Boeckh. de tragg. vett.
p. 93.

V. 379. τοῦς δὲ σοῦς — μαθεῖν]
ὄπη cum Halmio scripsi pro ὄποι.
Postquam de fratrum suorum factis
horrendis dixit Ismena, miserum
habiturus exitum, spem ostendit,
ex oraculo, quod v. 385 sq. com-
memorat, conceptam, fore, ut pa-
tris laboribus di misericordia com-
moti finem tandem imponant, sed
qua via finem imposituri sint,
perspicere se posse negat, memor
consiliorum, quae a Thebanis agi-
tari sciebat, exposita v. 392 sqq.
καὶ μὴν Κρέοντα etc. Apparet
autem ex iis, quae statim respon-
det Oedipus, verbo κατοικτιζέειν
hic animum significari non tantum
misericordia affectum, sed etiam
ad auxiliandum paratum, ita ut
sit misereri, sich erbarmen.

V. 381 sq. ὡς — ἔξειν] Vide
de hac abundantia dictionis Matth.
§ 539 not. 1, Krueg. I § 55, 4 10.
Schol. ὄραν' φροντίδα.

V. 383. τοῖς νῦν γ' — ματ.]
Nōn addidit poeta, ut hoc oracu-
lum ab antiquiore eiusdem argu-
menti oraculo distingueret; quod
supra est expositum ab Oedipo
v. 87—95. Clarius etiam distinxit
v. 452 τῆσδέ τε ματεῖ' ἀνοῦσαν
συννοῶν τε τὰξ' ἐμοῦ παλαίφραθ',
ἀμοὶ Φοῖβος ἦνυσέν ποτε. Is-
mena unde oraculum accepit,
dixit v. 413. DINDORF.

V. 385 sq. σὲ τοῖς — εὐσοίας
χάριν] 'Te a Thebanis propter
salutem civitatis suae aliquando
mortuum expetitur fore vivumque'.
Scholiasta ἐν τοῖς ἀναγκασιτέροις
τῶν ἀντιγράφων γο. εὐσοίας χά-
ριν, ὃ καὶ οἱ ὑπομνηματισάμε-
νοι ἀξιοῦσιν. εὐσοίαν δὲ φασὶ
τὴν εὐθύνειαν, καθάπερ καὶ ἐν
Ἀμφιτρύωνι. 'ἐπεὶ δὲ βλάστη,
τῶν τριῶν μίαν λαβεῖν εὐσοίαν
ἀρκεῖ.'

V. 387. ὑπ' deest in optimo
libro Ia. Fortasse poeta scripsit
τίς δ' ἀντὶ τοιοῦδ' ἀνδρὸς,
'pro tali homine' sive 'ob talem
hominem'.

V. 388. ἐν σοὶ — κράτη] 'In
te contineri dicunt illorum impe-
rium'. De ἐν vide ad v. 242, de
κράτη cfr. Ai. 1016 et O. R. 586.

V. 389. ἀνήρ] 'Vir' κατ' ἔξο-
χήν. Sic apud Arist. Equit. 391

- ΙΣΜ. νῦν γὰρ θεοὶ σ' ὀρθοῦσι, πρόσθε δ' ὄλλυσαν. 390
ΟΙΔ. γέροντα δ' ὀρθοῦν φλαῦρον, ὃς νέος πέση. 395
ΙΣΜ. καὶ μὴν Κρέοντά γ' ἴσθι σοὶ τούτων χάριν
ἤξοντα βαιοῖ κούχλι μνηρίου χρόνου.
ΟΙΔ. ὅπως τί δράσῃ, θύγατερ; ἐρημηνέ μοι.
ΙΣΜ. ὡς σ' ἄγχι γῆς στήσωσι Καδμείας, ὅπως 395
κρατῶσι μὲν σου, γῆς δὲ μὴ ὑβαίνης ὄρων. 400
ΟΙΔ. ἢ δ' ὠφέλησις τίς θίρασι κειμένον;
ΙΣΜ. κείνοις ὁ τύμβος δυστυχῶν ὁ σὸς βαρύς.
ΟΙΔ. κἄνευ θεοῖ τις τοῦτό γ' ἂν γνώμη μάθοι.

ἀλλ' ὅμως οὗτος τοιοῦτος ὢν
ἀπαντα τὸν βλον, κατ' ἀνήρ' ἔδοξεν
εἶναι, ibid. 1254 μὲν ἡσ', ὅτι ἀνήρ'
γεγένησαι δι' ἐμέ. BR. Vide
quae ad Ai. 512 adnotavimus. Eo-
dem modo Latini nomen viri usur-
parunt. Sic M. Tullius Philipp.
II c. 14 quod non fecisti, ignosco;
virum res illa quaerebat. Cfr. Ser-
vius ad Verg. Aen. VI 553. Ges-
ner. Thes. L. L. T. IV p. 1038
nr. 5.

V. 390. νῦν γὰρ — ὄλλυσαν]
Simillime chorus v. 1555 sq. πολ-
λῶν γὰρ . . πημάτων ἐκνομή-
ων πάλιν σφε δαίμων δίκαιος
αὔξει.

V. 391. Schol. γέροντα δ'
ὀρθοῦν' τὸν ἀπαξ ἐν νεότητι
πεσόντα ἐν γῆσ' ὀρθοῦσθαι ἀδύ-
νατον. Rectius Brunckius φλαῦ-
ρον interpretatur εὐτελής, 'vile,
frivole'. Cfr. Blomf. ad Aesch.
Pers. 222 gloss. De ὃς πέση
vide Krueg. I § 54, 15, 3.

V. 393. βαιοῦ — χρόνον] Prop-
rie 'intra breve tempus, i. e. post
breve tempus'. Cfr. Mauth. § 377,
2 a. De locutionis abundantia β.
κούχλι μνηρίον vide ad O. R. 58.

V. 395 sq. Schol. στήσωσι
κατοικίωσι; ὅπως κρατῶσι μὲν
σου' ἀντὶ τοῦ ὅπως σχῶσί σε.
Ceterum recte Seidlerus: Exteris
omnino potuit mortuus Oedipus
prodesse, cum exsilio scelus iam
esset expiatum; Thebani autem
mediam quandam ingressi viam
atque ita oraculi mentem inter-
pretati sunt, quasi iis lucrum pa-
raturus esset mortuus, in quorum

non tam terra quam potestate foret.
In confini igitur loco facilis se
vindicturos sibi sepulcrum, quam
si in media alius populi terra con-
ditus esset. Ceterum confer 785
ἦνεις ἐμ' ἄξων, οὐχ ἴν' εἰς δό-
μους ἄγης, ἀλλ' ὡς πάραυλον
οἰκίσης.

V. 396. ἐμβαίνης ὄρων] Cum
genetivo eiusdem generis verbum
coniunctum O. R. 825 et infra v.
924. Cfr. Krueg. II § 47, 23, 4.

V. 397. Schol. κειμένον' ἀντὶ
τοῦ οἰκοῦντος. Ismene tamen,
ut ex responsione eius apparet,
de sepulto Oedipo hoc dictum ac-
cepit.

V. 398. Schol. κείνοις ὁ τύμ-
βος· ὁ τύμβος δυστυχῶν ὁ σὸς
κείνοις βαρύς, ἀντὶ τοῦ ἐπὶ
ξένης σου θαπτομένου δυστυχί-
σουσιν ἐκεῖνοι. Dicit igitur Is-
mene: 'illis grave quid a manibus
tuis metuendum, infeliciter (i. e.
peregrina in terra) sepultus'. Vide
405—407. Apte confert Neuius
Aesch. Choeph. 912 ΟΡ. τεκοῦσα
γὰρ μ' ἔρριψας ἐς τὸ δυστυχές.
ΚΑ. οὔτοι σ' ἀπέριψ' εἰς δό-
μους δορυξένους. Sed potius
τύμβος δυστυχῶν eodem sensu
quo ἀθλιος τύμβος Eur. El. 519
de sepulcro neglecto ac iustis hon-
oribus destituto interpretandum
videtur, praesertim cum secundum
v. 403 sepulcrum in peregrina terra
esse debeat. De notione nominis
βαρύς vide ad O. R. 527.

V. 399. κἄνευ — μάθοι] Recte
Brunckius: 'me etiam mortuum
illis infensum fore, ἀραῖον, si
me non sirit in patria terra se-

- ΙΣΜ. τούτου χάριν τοίνυν σε προσθέσθαι πέλας 400
 χάρας θέλονσι, μηδ' ἴν' ἄν σαντοῦ κρατοῖς. 405
 ΟΙΛ. ἢ καὶ κατασκευῶσι Θηβαίᾳ κόνει;
 ΙΣΜ. ἀλλ' οὐκ ἔξ τοῦμφυλον αἰμά σ', ὃ πάτερ.
 ΟΙΛ. οὐκ ἄρ' ἐμοῦ γε μὴ κρατήσωσιν ποτε.
 ΙΣΜ. ἔσται ποτ' ἄρα τοῦτο Καδμείοις βάρος. 405
 ΟΙΛ. ποίας φανείσης, ὃ τέκνον, ξυναλλαγῆς; 410
 ΙΣΜ. τῆς σῆς ὑπ' ὀργῆς, σοῖς ὅταν στῶσιν τάφοις.
 ΟΙΛ. ἂ δ' ἐννέπεις κλύουσα τοῦ λέγεις, τέκνον;
 ΙΣΜ. ἀνδρῶν θεωρῶν Δελφικῆς ἀφ' ἐστίας.
 ΟΙΛ. καὶ ταῦτ' ἐφ' ἡμῖν Φοῖβος εἰρηκῶς κυρεῖ; 410
 ΙΣΜ. ὡς φασιν οἱ μολόντες εἰς Θήβης πέδον. 415
 ΟΙΛ. παίδων τις οὖν ἤκουσε τῶν ἐμῶν τάδε;
 ΙΣΜ. ἄμφω γ' ὁμοίως, κάξεπίστασθον καλῶς.
 ΟΙΛ. καὶδ' οἱ κάκιστοι τῶνδ' ἀκούσαντες πάρος
 τοῦμοῦ πόθου προὔθεντο τὴν τυραννίδα; 415

peliri, vel non monente deo quis facile mente intellegat'. γνώμη similiter μαντικῆ ὀρρονitur O. R. 398 γνώμη κρησίας οὐδ' ἀπ' οἰωνῶν μαθάν.

V. 400. Schol. προσθέσθαι· ἀντι τοῦ κατοικίσει. χάρας· τῆς Θήβης.

V. 401. Schol. μηδ' ἴν' ἄν σαντοῦ· μηδὲ ἔάν σε, ὅπον ἄν σαντοῦ ἐξουσίαση. λείπει τὸ ἔάν ὄχημα· ἢ ἀπὸ κοινοῦ τὸ προσθέσθαι. Ita vero commune est προσθέσθαι, ut post μηδέ ex προσθέσθαι sponte subaudiatur ἔάν. Cum Brunckio κρατοῖς scripsi pro κρατῆς. Sensus est: 'ubi te non in sua potestate habeant?'

V. 402. Schol. κατασκευῶσι· οἶον ἐν Θήβαις με χῶσονσιν; cfr. Epigramm. Gr. ed. Kaib. p. 493 θανόντα . . γαῖα κατεσκεύασεν et εὐσκόλαστον infra v. 1707.

V. 403. Schol. τοῦμφυλον αἶμα· ὃ πατρῶος φόνος. Cfr. O. R. 101. Reisius comparat Eur. Suppl. 148 Τυδεὺς μὲν αἶμα συγγενῆς φεῖγαν χθονός et huius fab. 600 sq. De verbis οὐκ ἔξ σε αἶμα, sc. κατασκευῶσθαι etc., confert Neuius Ant. 538.

V. 404. οὐκ — μὴ κρατήσωσιν ποτε] 'Nunquam igitur me

in sua potestate habebunt? vel potius 'habeant?'. Cfr. v. 450. 649. 849. 1024. 1702 sq. Ai. 83. 560. Phil. 103. 381. Schol. εἰ οὐ θάπτουσι με ἐν Θήβῃ.

V. 405. Schol. βάρος· διὰ τὸ μὴ κατασεῖν σε.

V. 406. Schol. ποίας φανείσης· ποίας αἰτίας γενομένης βλαβήσονται; ἀντι τοῦ ὑπὸ θεῶν, ὑπὸ Ἑρινύων, ἢ ὑπὸ τίνος; Vide ad O. R. 34.

V. 407. τῆς σῆς ὑπ' ὀργῆς — τάφοις] I. e. ὑπὸ σοῦ ὀργισθέντος (sc. magna clade afficientur), ὅταν ἐν τῷ σῷ τύμβῳ στῶσιν, 'manes tui irati Thebanis, a quibus eiectus sis, cladem iis inferent, ubi in sepulcro tuo constiterint?'. De re vide ad 453, de dativo not. extr. ad 309.

V. 409. ἀνδρῶν — ἐστίας] Recte Winsemius: 'a legatis, qui redierant ab ara Delphica?'

V. 410. ἐφ' ἡμῖν] Proprie 'quae ad me pertineant, i. e. de me?'. Cfr. Phil. 1384. Alia exempla attulit Matth. § 586 s.

V. 411. ὤσιν φασί γ'· coniecit. Pro εἰς Θήβης πέδον sensui magis conveniat εἰς Θήβας πάλιν.

V. 414 sq. καὶδ'] Vide 1005 et

- ΙΣΜ. ἀλγῶ κλύουσα ταῦτ' ἐγώ, φέρω δ' ὄμως. 420
 ΟΙΛ. ἀλλ' οἱ θεοὶ σφιν μῆτε τὴν πεπωμένην
 ἔριν κατασβέσειαν, ἐν δ' ἐμοὶ τέλος
 αὐτοῖν γένοιτο τῆσδε τῆς μάχης πέρι,
 ἧς νῦν ἔχονται κἀπαναροῦνται δόρυ· 420
 ὡς οὐτ' ἄν ὄς νῦν σκῆπτρα καὶ θρόνους ἔχει 425
 μείνειεν, οὐτ' ἄν οἱ ξεληλυθὼς πάλιν
 ἔλθοι ποτ' αὐθις· οἱ γε τὸν φύσαντ' ἐμὲ
 οὔτως ἀτίμως πατρίδος ἐξωθούμενον
 οὐκ ἔσχον, οὐδ' ἤμυναν· ἀλλ' ἀνάστατος 425
 αὐτοῖν ἐπέμφθην, κάξεκηρύχθην φυγᾶς. 430
 εἰποῖς ἄν, ὡς θέλοντι τοῦτ' ἐμοὶ τότε
 πόλις τὸ δῶρον εἰκότως κατήρσειεν.

Matth. § 603 extr. — πάρος προὔθεντο ex abundantia dictum, tragicis valde frequentata; cfr. Lobeck. ad Ai. 741. Elmsl. ad Heracl. 141. Neuius comparat Eur. Heraclid. 201 ἢ γὰρ αἰσχύνῃ πάρος τοῦ ζῆν παρ' ἐσθλοῖς ἀνδράσιν, νομίζεται. De τοῦμοῦ πόθου vide ad 328. Eadem sententia enuntiata aliis verbis 444 sq.

V. 416. φέρω δ' ὄμως] 'Nuntio tamen'. Eo enim significato saepe φέρω, ut Latinorum fero, a poetis dici iam ad Ai. 770 monuimus. Aptam dictionem habebis, si aut ἀλγῶ φέρουσα . . φέρω δ' ὄμως scribes aut cum Naenckio ἀλγῶ λέγουσα . . λέγω δ' ὄμως.

V. 418 sq. ἐν δ' ἐμοὶ τέλος etc.] Respondet δὲ particula μῆτε particulae; cfr. Matth. § 609. Krueg. I § 69, 16, 6. Fortasse tamen ex Elmsleii coniectura ἐν τ' recipiendum. De ἐν praep. monitum ad 242, de addita περί praepositione conf. Matth. § 380 not. 4.

V. 420. ἧς — δόρυ] κἀπαναροῦνται scripsi pro κἀπαναροῦνται, non cum Hermannō κἀπαναίρονται. Nam saepissime in libris eae formae verbi αἰρω, quae ἄρ habent, in formas verbi αἰρέω vel alias deturpatae sunt. Sensus est: 'quam nunc committere parant, mox manus inter se conserant?'. Scholiasta: κατ' ἀλλήλων ἐπαίρουσιν. De conformatione ora-

tionis ἧς ἔχ. κἀπ. δόρυ confer O. R. 1246 sq., Ant. 531 sq. et ex Latinis Verg. Aen. IV 71 sq. quam (cervam) procul incautam nemora inter Cresia fixit pastor agens tellis, liquitque volatile ferrum nescius. Krueg. I § 59, 2, 6.

V. 421. Schol. εἰ γὰρ ἐν τῇ ἐμῇ ἐξουσία γένοιτο, οὐδὲ εἰς αὐτῶν ζήσεται. De ὡς vide Matth. § 628, 3 b. — Verba σκῆπτρα καὶ θρόνους coniunxit poeta etiam infra 448. 1354; similiter κράτη καὶ θρόνους dixit Ant. 173 et O. R. 237.

V. 424. Cum dici soleat ἄτιμον ἐκβάλλεσθαι, ἐξωθεισθαι, ἐξελάνεσθαι ut O. R. 670, Phil. 1028, Eur. Phoen. 627, 1761, Bacch. 1313, Med. 438, 1357, etiam hic ἄτιμον scribendum videtur.

V. 425. ἔσχον] I. e. ἐκόλυσαν, ut infra 888; de dictione ἔσχον ἐξωθούμενον vide Matth. § 555.

V. 426. Schol. αὐτοῖν ἐπέμφθην· τὸ ἐφ' ἐαντοῖς οὐκ ἐπήρκεσαν. ἐνῆν γὰρ αὐτοῖς τὸ ἐφ' αὐτοῖς τοῦτο πράξει, ὡς ἀτάκτως κενολασμένον τῇ πηρώσει. De dativo cfr. 444 et Matth. § 395. Krueg. I § 48, 15, 3.

V. 427 sq. εἰποῖς ἄν — κατήρσειεν] Dicit hoc respiciens ad ea, quae O. R. 1436 sqq. dixerat. Cfr. etiam huius fab. 765 sqq. Scholiasta: θέλοντι τὸ ἐξορισθῆναι. De τότε Neuius Popponem ad Thucyd. I 101, Soph. Ant. 135

οὐ δῆτ', ἐπεὶ τοι τὴν μὲν ἀντίχ' ἡμέραν,
 ὀπηρὶά' ἔξει θυμός, ἠδιστον δέ μοι 430
 τὸ κατθανεῖν ἦν καὶ τὸ λευσοθῆναι πέτροις, 435
 οὐδεὶς ἔρωτος τοῦδ' ἐφαίνεται' ὠφελῶν·
 χρόνῳ δ', ὅτ' ἤδη πᾶς ὁ μόχθος ἦν πέπων,
 καμάνθανον τὸν θυμὸν ἐδοραμόντα μοι
 μείζω κολαστὴν τῶν πρὶν ἡμαρτημένων, 435
 τὸ τηρῆν' ἤδη τοῦτο μὲν πόλις βία 440
 ἤλαννέ μ' ἐκ γῆς χρόνιον· οἱ δ' ἐπωφελεῖν
 οἱ τοῦ πατρὸς τῷ πατρὶ δυνάμενοι τὸ δρᾶν
 οὐκ ἠθέλησαν, ἀλλ' ἔπους σμικροῦ χάριν
 φηγᾶς σφιν ἔξω πτωχὸς ἠλώμην ἐγώ. 440
 ἐκ ταῖνδε δ' οὐδὲν παρθένοι, ὅσον φύσις 445
 δίδωσιν αὐταῖν, καὶ τροφὰς ἔχω βίου
 κοίτης τ' ἄδειαν καὶ γένους ἐπάρεσιν·

et Ai. 650 confert. Adde quae nos ad Ai. 631 adnotavimus.

V. 432. ἔρωτος τοῦδ' — ὠφελῶν] Diindorfius, ὠφελῶν, inquit, cum genetivo constructum, quia significat ἀπολαύσαι ἐποίει, ut explicat scholiasta. Sic ὠφελείσθαι τοῦδε τοῦ νόμου apud Antiphontem p. 131, 27. Alii verba corrupta putant et coniecit Pappageorgius ἔρωτ' ἐς τόνδ' . . ὠφελῶν, Meklerus ἔρωτος τοῦδ' . . ἐφαίνεται στροφῆς, elegantius Herwerdennus ἐρώντα.

V. 433. χρόνῳ δ' — πέπων] Hesyehius: πέπων ἐκλυτος, ἀσθενής. Cfr. ὀργὴ πέπειρα Trach. 728. De χρόνῳ monitum ad Philoct. 233. Tantum autem abest, ut in repetitis verbis χρόνῳ et (437) χρόνιον ulla sit offensio, ut magna sit venustas in vocabulo eo, cuius maximam vim esse voluit poeta, in initio et exitu eiusdem membri posito.

V. 434 sq. καμάνθανον — ἡμαρτημένων] 'Et cum intellexissem me ira abreptum maiores, quam pro delictis, poenas de me sumpsisse'. Nam τῶν πρὶν ἡμ. valet ἢ κατὰ τὰ ἡμ.; conf. O. R. 1374 et Matth. § 451. Patet autem effossos significari oculos.

V. 436. τοῦτο μὲν] Respondent

his vers. sq. οἱ δέ. Conf. Matth. § 288 not. 2 exit.

V. 437. χρόνιον] Hesyehius: μετὰ πολὺν χρόνον. Cfr. Matth. § 446, 8. Krueg. I § 57, 5, 7.

V. 438. οἱ τοῦ πατρὸς] Eo confirmatur pietatis officium. Itaque illi non solum potuisse (δυνάμενοι), sed etiam debuisse dicuntur patri opem ferre, quippe filii. REIS. De dativo vide Krueg. II § 46, 8, 2, de τὸ δρᾶν quae ad v. 47 adnotavimus et Matth. ad Eur. Hipp. 49 vel Gr. Gr. § 543 not. 2.

V. 439 sq. Recte Brunckius: 'qui patris causam suscipere debebant, potius quam eum verbulo defenderent, eum expelli passi sunt'. Hoc est enim illud leve verbum, quod satis fuisset ad defendendum ab exsilio Oedipum, si filii eius causam agere voluissent. Tantulo igitur neglecto officio, illis non invitit exterminatus est. REIS. Vide etiam Matth. § 576. — De ἠλώμην σφιν vide ad v. 426.

V. 441 sqq. ἐκ ταῖνδε — ἐπάρεσιν] 'Ab his autem, quae virgines sint, quantum per sexum iis licet, et alimenta vitae consequor et cubile securam et praesidium, quod consanguineos (i. e. liberos) praestare convenit'. κοίτης τ' scripsi pro καὶ γῆς.

τὸ δ' ἀντὶ τοῦ φύσαντος εἰλέσθην θρόνους
 καὶ σκῆπτρα κραίνειν καὶ τυραννεῖειν χθονός. 445
 ἀλλ' οὐ τι μὴ λάχωσι τοῦδε συμμάχου, 450
 οὐδέ σφιν ἀρχῆς τῆσδε Καδμείας ποτὲ
 ὄνησις ἦξει, τοῦτ' ἐγῶδα, τῆσδέ τε
 μαντεῖ' ἀκούων συννοῶν τε τάξ' ἐμοῦ
 παλαίφαθ', ἀμοὶ Φοῖβος ἤνεσέν ποτε. 450
 πρὸς ταῦτα καὶ Κρόοντα πεμπόντων ἐμοῦ 455
 μαστήρα, καὶ τις ἄλλος ἐν πόλει σθένει.
 εἰν γὰρ ὑμεῖς, ὦ ξένοι, θέληθ' ὁμοῦ

V. 444. θρόνους a verbo εἰλέσθην, non a κραίνειν aptum esse videtur. Cfr. Aesch. Ag. 1412 νῦν μὲν δικάσεις ἐν πόλει φηγῆν ἐμοὶ καὶ μῖσος ἀστῶν δημοθροῦς τ' ἔχειν ἀράς.

V. 445. σκῆπτρα κραίνειν] Cfr. Phil. 140 et quae ad eum locum adnotavi.

V. 446. ἀλλ' — συμμάχου] 'Sed nunquam me socium consequentur'. Est enim λαγχάνειν τινός τινος eo hic sensu usurpatum, quo vulgo τυγχάνειν τινός τινος (cfr. Advers. in Philoct. p. 83 sq.) dici solet. Eodem modo infra 1487 κλησεται usurpatum. Brunckius etiam hic τύχωσι scripsit; at vide Krueg. I § 47, 14. De οὐ μὴ λάχωσι vide ad v. 404. οὐδέ Elmsleius restituit pro οὔτε. Alii οὔτε servato antea οὐ τι in οὔτε mutant. Vide etiam ad El. 43.

V. 447 sq. οὐδέ σφιν ἀρχῆς — ὄνησις ἦξει] Vide quae ad v. 70 adnotata sunt.

V. 448 sqq. ἦξει — ἤνεσέν ποτε] Male vulgo post ἦξει punctum est positum. Immo τοῦτ' ἐγῶδα ita additum praecedentibus est, ut pro adverbio affirmativo sit; vide quae ad v. 265 sq. adnotavi. Quanquam ab illis locis, quos ibi attuli, hic eo nomine differt, quod ex verbis τοῦτ' ἐγῶ οἶδα rursus apta sunt participia ἀκούων et συννοῶν. Verborum autem τῆσδέ τε — ἤνεσέν ποτε sensum hunc esse debere putō: 'cum ea quae Ismena attulit oracula cognita habens tum illa me-

cum effata reputans, quae Phoebus olim mihi edidit'. Priora oracula commemorata sunt v. 387 sqq., posteriora v. 87—95.

V. 449 sq. τε τάξ' ex Heathii conii. posui pro scriptura vulgata τὰ τ' ἐξ. Tum versu sequente ipse restitui ἤνεσέν pro codicum scriptura ἤνεσεν. Saepae autem a librariis haec verba confusa sunt. Sed ne sic quidem persanatus hic locus est. Alienum ab hoc loco est et τάξ' ἐμοῦ, pro quo requiritur τάμφ' ἐμοῦ vel simile quid, et haeremus iure in verbis τάμφ' ἐμοῦ παλαίφατα prorsus inutiliter additis.

V. 451. πρὸς ταῦτα] 'Quapropter'; vide ad O. R. 426. De locutione πέμψω τινὰ μαστήρα τινος cfr. Philoct. 1438 ἐγῶ δ' Ἀσκληπιὸν πανστήρα πέμψω σῆς νόσον πρὸς Ἴλιον.

V. 453 sqq. Schol. εἰ ὑμεῖς συμβάλησθέ μοι, ἐαυτοῖς συμβάλλεσθε. χρησμός γὰρ ἦν, ὡς, εἰ Ἀθηναῖοι τοῦ τάφου αὐτοῦ ἐγκρατεῖς γέγονται, ἔσοιτο αὐτοῖς ποτὲ σωτήρ πολιορκουμένοις ὑπὸ Θηβαίων, εἴτε κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, εἴτε καθ' ἑαυτοῦ. ταῦτα δὲ εἰκὸς ποιητικώτερον ὑπὸ τοῦ Σοφοκλέους πεπλάσθαι ἐπὶ θεραπείᾳ τῶν Ἀθηναίων. πολλαχού δὲ οἱ τραγικοὶ χαρίζονται ταῖς πατρῴαις ἐνία, schol. ad Aristid. p. 560 ed. Dind. στρατηγόντων δὲ ποτὲ Θηβαίων κατὰ Ἀθηναίων ἐμφαίνεται Οἰδίου Ἀθηναίους κελύων αὐτοῦς ἀντιπαράτάξασθαι Θηβαίοις θαρροῦντος' καὶ

- προστάτισι ταῖς σεμναῖσι δημοῖχοις θεαῖς
ἀλκὴν ποιῆσθαι, τῆδε μὲν πόλει μέγαν 455
σωτήρ' ἀρεῖσθε, τοῖς δὲ γῆς ἐχθροῖς πόνους. 460
- XOP. ἐπάξιός μὲν, Οἰδίπους, κατοικτίσαι
αὐτός τε παῖδες θ' αἰδ'· ἐπεὶ δὲ τῆσδε γῆς
σωτήρα στυγρὸν τῶδ' ἐπεμβάλλεις λόγῳ,
παραινέσαι σοι βούλομαι τὰ σύμφορα. 460
- OIA. ᾧ φίλταθ', ὧς νυν πᾶν τελοῦντι προξένει. 465
- XOP. θοῦ νυν καθαρόν τῶνδε δαυμόνων, ἐφ' ἃς
τὸ πρῶτον ἴκον καὶ κατέστειψας πέδον.
- OIA. τρόποισι ποίοις; ᾧ ξένοι, διδάσκατε.
- XOP. πρῶτον μὲν ἰσὰς ἐξ ἀειρῦτον χοῦς 465
κρήνης ἐνεγκοῦ, δι' ὁσίων χειρῶν θιγῶν. 470
- OIA. ὅταν δὲ τοῦτο χεῦμ' ἀκήρατον λάβω;

συμβalόντες ἐνίκησαν αὐτούς.
Similes de aliis heroibus narratio-
nes occurrunt saepius, ut Herod.
VIII 39 et IX 83 sq., Plut. Thes. c. 35.

V. 453 sqq. *θέληθ' ὁμοῦ — ἀλκὴν ποιῆσθαι*] Similiter dictum
Ai. v. 767 *θεοῖς μὲν κἄν ὁ
μηδὲν ὦν ὁμοῦ κράτος κατα-
κτῆσαιτο*. Tum *ἀλκὴν ποιῆσθαι*
dictum ut *ἀλκὴν τιθέναι* v. 1624.
Porro recte ὁμοῦ θεαῖς, i. e. *Ἐρι-
νύσαι*, dictum. Nam dearum illarum
propitia voluntate opus erat, ne
Atheniensium quod expetebat auxi-
lium felici successu careret. DIN-
DORF., qui *θέληθ' ὁμοῦ προ-
στάτισι ταῖς* pro *θέλητέ μου*
πρὸς ταῖσι ταῖς ex conjectura
scripsit. Fortasse *θέλητέ μου*
πρὸς ταῖσδε ταῖς .. *ἀλκὴν προ-
θεῖσθαι* Sophocli reddenda sunt.

V. 456. *τοῖς δὲ γῆς* restituit
Nauckius. La exhibet *τοῖς δ'
ἐμῆς*. In aliis libris legitur *τοῖς
δ' ἐμοῖς*, quibus vestigium bonae
lectionis oblitteratum esse patet.

V. 457. *ἐπάξιός — κατοικτί-
σαι*] Vide ad O. R. 750.

V. 458. *αὐτός τε παῖδες θ'
αἰδ'*] Comparat Neuius 559, 952,
1152, Phil. 89.

V. 458 sqq. Schol. *ἐπεὶ δὲ
τῆσδε γῆς· ὅτι δὲ σώξειν ὑπ-
ερχῆν τὴν πόλιν, ὑποθέσθαι σοι
βούλομαι τὰ χρήσιμα*. Ἀτικῶς
δὲ πᾶν τῆ συντάξει καὶ πιθανῆ

λοιπὸν ἢ χάρις τῶν ἐγγωρίων
ἀνδρῶν. παραινῶσι γὰρ αὐτὸν
καθαροῖον τυχεῖν, ἵνα ἧττόν
πως ἐναγῆς φαίνοιο.

V. 459. *ἐπεμβάλλεις*, quod in-
terpretantur 'ingeris', mire dictum.
Nauckius coniecit *ἐπαγγέλλη*.

V. 461. Schol. *ὡς φῆς, προ-
ξένει μοι καὶ πάρεχε τὰ χροῖσι-
μα· οὐ γὰρ ὀνησάμην τελείν*.
Cfr. O. R. 1449 et Trachin. 728.
τελοῦντι participium futuri esse
patet.

V. 462. *θοῦ καθαρόν τῶνδε
δαυμ.*] Poetice dictum *καθαίρει*
τάσδε δαίμονας. Sic infra 542 sq.
ἔθον φόνον πατρῶς. 1139 *μήκος
τῶν λόγων ἔθον*.

V. 463. *κατέστειψας*] Cum La
κατέστειψας et in marg. γρ. *κα-
τάστειπον*, alii libri *κατέστειψας*
vel *κατέστειψας* exhibeant, in-
solentia formae *κατέστειψας* com-
plures editores commoti sunt, ut
κατάστειπον reciperent et 'sacra
fer in solum Furiarum' interpre-
tarentur. At causa purgationis,
quod Oedipus nemus inaccessum
ingressus erat, non debebat sileri.
— *πέδον* scil. *αὐτῶν*, quod loco
relativi ὦν poni solet.

V. 466. *δι' ὁσίων — θιγῶν*]
I. e. lotis manibus.

V. 467. Schol. *ἀντὶ τοῦ καὶ
ὅταν ἀρῶσμαι, τί πράξω;* Cum
verbis *χεῦμ' ἀκήρατον* comparat

- XOP. κρατῆρές εἰσιν, ἀνδρὸς εὐχειρος τέχνη,
ὦν κρατ' ἔρεψον καὶ λαβὰς ἀμφιστόμους.
- OIA. θαλλοῖσιν, ἢ κρόκαισιν, ἢ ποῖω τρόπῳ; 470
- XOP. οἶος νεώρους εὐπόκῳ μαλλῶ λαβῶν. 475
- OIA. εἰεν· τὸ δ' ἐνθεν ποῖ τελευτῆσαί με χροῖ;
XOP. χοῦς χέασθαι στάντα πρὸς πρώτην ἔω.
- OIA. ἢ τοῖσδε κρωσσοῖς, οἷς λέγεις, χέω τάδε;
XOP. τρισσᾶς γε πηγᾶς· τὸν τελευταῖον δ' ὄλον. 475
- OIA. τοῦ τόνδε πλήσας θῶ; δίδασκε καὶ τόδε. 480

Dindorfius verba Homericā (Il.
XXIV 303) *ὄδαρ ἀκήρατον*.

V. 468. *κρατῆρες*] Haud dubie
λαῖνοι, ut in Hom. Od. XIII 105.
— *τέχνη*, 'opus arte factum';
vide Schaefer. ad Long. p. 362.
DOED. Scholiasta a Daedalo facta
illa pocula tradit. Addit Din-
dorfius: Aptom huiusmodi artificii
epitheton. Veterem statuarium, cui
Ἐῦχειρος nomen fuerit, memorant
Pausanias aliique, quos Boeckhiius
in Corp. Inscript. Vol. I p. 916
attulit.

V. 469. *λαβὰς ἀμφιστόμους*]
Quales hae intellegendae sint, dubi-
tāt scholiasta. Analogia ansas
significari postulat in utraque cra-
terum parte pervias, ut manus in-
seri posset. HERM. Videntur potius
ansae ita perviae fuisse, ut ex
cratere eis aqua effundi posset.

V. 470. *κρόκαισιν*] 'filis la-
neis'. MUSGR. — *ποῖω τρόπῳ*,
subaudi *ἄλλῳ*. Eodem modo Eur.
Hec. 1254. Pors. Sic Latini scri-
ptores *quonam modo*, h. e. 'quo-
nam alio modo'. Vid. Goeren-
zias ad Cic. Acad. I p. 64.
SCHAEFER.

V. 471. *νεώρους* scripsit Mus-
gravius, *εὐπόκῳ* Valckenarius.
Libri *νεαράς* et *ὀνειρόκω* su-
perser. *οἰοπόκω* vel *νεοτόκω*.
Ex Canteri conjectura *νεοπόκῳ*
recipi solet; sed quod in *οἰνεο-
τόκω* et *οἰοπόκω* latet *οἰπόκω*
nihil aliud quam *εὐπόκῳ* esse
apparet, idque poetico dicendi
generi vel maxime convenit. —
De participio *λαβῶν* dativo adiecto
cfr. Aristoph. Av. 56 *σὺ δ' οὖν
λίθῳ κόπον λαβῶν*.

V. 472. *τὸ δ' ἐνθεν*] 'Quod

reliquum est', sive 'quod deinde
faciendum est'. Sic *τάντεῦθεν*
Phil. 817. De *ποῖ* cfr. 227.

V. 473. Schol. *πρὸς πρώτην
ἔω· πρὸς τὴν ἀνατολήν. καὶ γὰρ
δὴ καὶ τὰς ἐκδύσεις πρὸς ἥλιον
ἐποιοῦντο. καθάπερ καὶ ἐν Ἡλέν-
τρᾳ (424): 'τοιαῦτά τον παρόν-
τος, ἡνίχ' ἠλίῳ δεικνύσαι τὸνναρ
ἔκλον ἐξηγοῦμένον'. καὶ οἱ
τοῖς καθαροῖς δὲ ἐπιτελοῦντες
πρὸς τὴν ἔω ἴστανται. Κρατί-
νος ἐν Χείρωνι: 'ἄγε δὴ πρὸς
ἔω πρῶτον ἀπάντων ἴστω, καὶ
λάβανε χροῖν σγινον μεγάλην'.*

V. 474. *ἢ τοῖσδε — χέω τά-
δε;*] Hoc dicit: 'his, quae dixi-
sti, poculis hanc, quam haurien-
dam dixisti, aquam effundam?'

V. 475. *τρειςσᾶς γε πηγᾶς*]
Sc. 'effunde', i. e., ut recte inter-
pretatus est Brunckius, 'ternos
liba latices', nobis 'und zwar drei
Güsse', sive 'und zwar in drei
Güssen'. Sic Ai. 78, huius fab.
196, 535. De usu vocabuli *πηγή*
confer Electr. 895. Ex eo autem,
quod numerus ternarius sacer erat,
(in quam rem comparant Homer.
Od. 7, 26. Aesch. Agam. 1386
τρίτην ἐπενδίδωμι. Soph. Ant.
431 *χοῦσαι τρισπόνδοισι*. Schwenk.
ad Choeph. 548. Obbarium ad Hor.
Epist. I 1, 37. J. H. Voss. ad Verg.
Ecl. VIII 73) pariter atque ex verbis
additis, *τὸν τελευταῖον δ' ὄλον*,
certo mihi apparere videtur, id quod
unus adhuc intellexit Bothius, tria
pocula effundenda Oedipo fuisse,
duo aqua pura impleta, tertium
aqua mulsa, quod totum effundi
chorus iubet.

V. 476. *τοῦ τόνδε πλήσας
θῶ;*] 'Quanam re hunc impletum

XOP. ὕδατος, μελίσης· μηδὲ προσφέρειν μέθυ.
 OIA. ὅταν δὲ τούτων γῆ μελάμφυλλος τύχη;
 XOP. τρίς ἐννὲ' αὐτῇ κλώνας ἐξ ἀμφοῖν χεροῖν
 τιθεῖς ἐλάτας τάσδ' ἐπεύχεσθαι λιτάς. 480
 OIA. τούτων ἀκούσσαι βούλομαι. μέγιστα γάρ. 485
 XOP. ὡς σφας καλοῦμεν Εὐμενίδας, ἐξ εὐμενῶν
 στέγωνν δέχεσθαι τὸν ἰκέτην σατήριον
 αἰτοῦ σύ τ' αὐτός, κεί τις ἄλλος ἀντι σοῦ,
 ἄπυστα φωνῶν μηδὲ μηκύνων βοήν. 485

statuam?' scilicet antequam libem. Coniecit autem Oedipus, quia ultima libatione totus crater effundendus sit, hanc libationem a prioribus diversam esse, unde quaerit, quid ex isto cratere effundi oporteat. HERM. Valde inutile videtur θῶ, ut poetam φθῶ scripsisse putem i. e. 'qua re prius impleam?'

V. 477. Schol. ὕδατος, μελίσης· ὕδατος καὶ μέλιτος. ἀπὸ γὰρ τοῦ ποιούντος τὸ ποιούμενον. βούλεται δὲ λέγειν τὸ μελίφατον. λείπει ὁ καί. De omissa copula vide ad Ant. 1059 sq., de usu vocis μέλισσα Musgrav. ad Trach. 709, Lob. ad Phryn. p. 187 et Herm. in Wolfii Anal. Vol. II P. I p. 67 sqq.

Ibid. Schol. μηδὲ προσφέρειν μέθυ· αἰνοὶ γὰρ αἱ θεαί. Vide ad 100. Infinitivus ut mox v. 484 ἐπεύχεσθαι, v. 490 ἀφέρειν pro imperativo est.

V. 478. γῆ μελάμφυλλος] 'Arboribus densa', i. e. 'nemus'. Aristoph. Thesm. v. 1006 μελάμφυλλά τ' ὄρη δάσνια. ELMSL.

V. 479 sq. τρίς ἐννὲ' αὐτῇ etc.] De dativo loci αὐτῇ vide ad 309, de locutione ἐξ ἀμφοῖν χεροῖν ad Philoct. 91. Ceterum recte Hermannus: operiri iubet locum, in quo profusa sit libatio, ramis oleaginis ordine, ut alii a dextra, alii ab sinistra imponantur.

V. 482 sqq. ὡς σφας — ἀντι σοῦ] I. e. 'quo nos cognomine deas illas (466) appellamus Benevoliarum (proprio enim nomine Ἐρινύων eas appellare (129) horrescebant), eo appellans, ut animo benevolo supplicem te excipiant

sospitentque, aut ipse tu ora, aut si quis alius vice tua'. Verba ἐξ εὐμενῶν στέγωνν eodem modo dicta quo paullo ante ἐξ ἀμφοῖν χεροῖν.

V. 483. σατήριον] Significatione passiva dictum pro ὧν esse iam alii viderunt. Dindorfius conferri iubet L. Dindorfium in Thesaurio Vol. VII p. 1744, qui eum Bakio σατηρίους coniecit.

V. 484. σύ τ' αὐτός, κεί τις] Sic 455 sq. καὶ Κρόντα —, κεί τις ἄλλος, Ant. 328 ἐὰν ληφθῇ τε καὶ μη.

Ibid. ἄλλος ἀντι σοῦ] 'Alius tua vice', cum ἄλλος σοῦ sit 'alius quam tu'. Apparet hoc ex El. 583 εἰ γὰρ κτενοῦμεν ἄλλον ἀντ' ἄλλον, allisque locis similibus. Exempla huius locutionis attulerunt Pflugk. ad Eur. Hel. 574 et Matth. § 366 not. 1. Vide etiam quae ad Ant. 182 adnotavimus.

V. 485. Schol. ἄπυστα φωνῶν· ἀνήκουστα. ἀντι τοῦ ἠρέμα. . . Τοῦτο ἀπὸ τῆς θρασυμένης θυσίας ταῖς Εὐμενίσι φησί· μετὰ γὰρ ἡσυχίας τὰ ἱερά δρῶσι. Καὶ διὰ τοῦτο οἱ ἀπὸ Ἡσύχου θύουσαν αὐταῖς, καθάπερ Πολέμων ἐν τοῖς πρὸς Ἐρατοσθένην φησὶν οὕτω· τὸ δὲ τῶν εὐπατριδῶν γένος οὐ μετέχει τῆς θυσίας ταύτης. Εἶτα ἐξῆς· τῆς δὲ πομπῆς ταύτης * Ἡσυχίδααι, ὃ δὲ γένος ἐστὶ παρὰ τὰς σεμνὰς θεὰς καὶ τὴν ἡγεμονίαν ἔχει, καὶ προθύονται πρὸ τῆς θυσίας κριὸν Ἡσύχου ἱερόν, ἥσα τοῦτον οὕτω καλοῦντες διὰ γὰρ (I. διὰ τινα) εὐφημίαν.' Vide ad 129 sqq. ed. meae. Idem gravius incutitur

ἐπειτ' ἀφέρειν ἄστροφος. καὶ ταῦτά σοι 490
 δράσαντι θαρσῶν ἂν παρασταίην ἐγώ,
 ἄλλως δὲ δειμαίνουμ' ἂν, ὃ ξέν', ἀμφὶ σοί.

OIA. ὦ παῖδε, κλίετον τῶνδε προσχώρων ξένων;
 ANT. ἠκούσαμεν τε, γῶ τι δεῖ πρόστασσε δρᾶν. 490

OIA. ἐμοὶ μὲν οὐχ ὀδωτά. λείπομαι γὰρ ἐν 495
 τῷ μήτε σωκεῖν μήθ' ὄρᾶν, δυοῖν κακοῖν.
 σφῶν δ' ἀτέρα μολοῦσα πραξάτω τάδε.
 ἔρκειν γὰρ οἶμαι κἀντὶ μυρίων μίαν
 ψυχὴν τάδ' ἐτίνονσαν, ἦν εὐνους παρῆ. 495
 ἀλλ' ἐν τάχει τοι πράσσειτον· μόνον δέ με 500
 μὴ λείπετ'. οὐ γὰρ ἂν σθένει τοῦμόν δέμας
 ἔρημον ἔρπειν οὐδ' ὑψηρητοῦ δίχα.

ISM. ἀλλ' εἰμ' ἐγὼ τελοῦσα· τὸν τόπον δ' ἵνα
 χρῆσται μ' ἐφερυεῖν, τοῦτο βούλομαι μαθεῖν. 500

XOP. τοῦκείθεν ἄλσους, ὃ ξένη, τοῦδ'· ἦν δέ του 505
 σπάνιν τιν' ἰσχυς, ἐστ' ἐποικος, δεσφράσει.

Oedipi animo verbis μηδὲ μηκύνων βοήν (vide ad 393 ed. meae), i. e. 'non alta voce'. Apte confert Doederlinus Homericum μακρὸν ἄνσεν. Adde fragm. ab schol. ad Soph. El. 1437 conservatum (εἰς οὐς) λαλεῖν δεῖ μηδὲ μηκύνειν λόγον.

V. 486. ἄστροφος] I. e. 'averso vultu'. Musgravius comparat Aesch. Choeph. 97, ubi videatur Stantleius, et Verg. Ecl. VIII 102 *fer cineres — transque caput iace; nec respexeris*.

V. 487 sq. Schol. δράσαντι· ὡς καθαρθέντι. ἄλλως δέ· μὴ καθαρθέντι.

V. 491. ὀδωτά] Attice pro ὀδωτόν. Vide scholiastam ad 883. Λείπομαι — ὄρᾶν, 'deficior enim (scil. facultate eundi) et propter imbecillitatem senilem et propter caecitatem'. De ἐν praepositionis usu ad Phil. v. 61 expositum est.

V. 492. μήτε σωκεῖν ex Dindorfii conjectura restitui. Libri μὴ δύνασθαι. Cfr. Hesych. σωκεῖ ἰσχύει.

V. 494 sq. ἀρκεῖν γὰρ etc.] De sententia huius loci confert

Schneidewinus Eurip. fr. 940 εὐίσθη, ὅταν τις εὐσεβῶν θυῆθ' εὐεῖς, κἀν σμικρὰ θυῆ, τυγχάνει σωτηρίας. Hor. Carm. III 23, 17 *imunitis aram si fatiget manus, non sumptuosa blandior hostia mollivit aversos penates farre pio et saliente mica*. Anaximenes Rhet. c. 2 p. 180, 20 οὐκ εἰκὸς τοὺς θεοὺς χαιρέειν ταῖς δαπάναις τῶν θυομένων, ἀλλὰ ταῖς εὐσεβείαις τῶν θυόντων.

V. 496. τοι pro ti restituit Bornemannus. Schneidewinus coniecit τῶ, ut est Ai. 858 σὺν τάχει τινι, Aesch. Sept. 459 σὺν τύχη δέ τῶ, Cho. 138 σὺν τύχη τινί.

V. 497 sq. δίχα ex Hermannii conjectura recepti pro vulgato δ' ἄνευ, quod ex δίχα et superscripta interpretatione ἄνευ ortum esse videtur. Schol. οὐδ' ὑψηρητοῦ γ' ἄνευ· ἄνευ χειραγωγού. Ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ ἔρπειν· οὐκ ἰσχυῶ βαδίσειν. Hoc dicit, et imbecillum se esse ita, ut non innixus aliquo comite progredi nequeat, et caecum, ut sine duce, qui praecedat, eo, quo tendere debeat, pervenire non possit.

V. 501 sq. τοῦκείθεν ἄλσους]

ΙΣΜ. χωροῖμ' ἂν εἰς τόδ' Ἀντιγόνη, σὺ δ' ἐνθάδε
φύλασσε πατέρα τόνδε. τοῖς τεκοῦσι γὰρ
οὐδ' εἰ πονῆ τις, δεῖ πόνου μνήμην ἔχειν. 505

(στροφή α')

XOP. δεινὸν μὲν τὸ πάλαι κείμενον [ἤ-
δη κακόν], ὃ ξεῖν', ἐπεγείρειν·
ὅμως δ' ἔραμαι πνθέσθαι 510

OIA. τί τοῦτο;

XOP. τὰς δειλαίας ἀπόρου φανείσας 510
ἀλγηδόνας, ἧ ξυνέστας.

OIA. μὴ πρὸς ξενίας ἀνοιξῆς 515
τὰς σᾶς, πέπον, ἔργ' ἀναιδῆ.

De locutione τὸ ἐκείθεν vide Matth. § 283, de genitivo ab ἐκείθεν pendente eundem § 324, 8. Nobis est τοῦκείθεν ἄλλοις τοῦδε 'auf jener Seite dieses Haines'. — ἔπαικος intellegendus est aedituus.

V. 503. Ἀντιγόνη, σὺ δ'] Sic Ai. 1409 παῖ, σὺ δέ. El. 150 τὸ παντλάμων Νιόβα, σὺ δ' ἔγωγος νέμω θεόν. Vide ad v. 232.

V. 504 sq. Schol. τοῖς τεκοῦσι γὰρ ὅταν τις ὑπὲρ γονέων πονῆ, μὴ ἠγείσθω πόνον εἶναι τὸν καματον. De dativo compara Ai. 1366, 1367, 1380, 1415. πονῆ ex optimo libro La qui habet πονῆ restitui. Coniunctivum enim communis sententia requirit. Cfr. 1443 et Krueg. I § 54, 12, 3.

V. 506—547. κομματίους anti-strophice conformatis flagitanti choro quae fuerit insanabilis miseriae causa, non sine summo dolore et de nuptiis incestis et de patris caede commemorat ita ut nec sua sponte et inscium flagitia illa se commisisse ostendat.

V. 506 sqq. Schol. δεινὸν μὲν τὸ πάλαι τῆς Ἰσμήνης ἀποστάσης, ὁ χορὸς ἔρωτ' ἂν Οἰδίποδα, καὶ φησι τὸ ἐπεγείρειν μὲν καὶ ἀνακινεῖν τὰ πάλαι συμβάντα δυσχερές· ὅμως δὲ μαθεῖν ἐπιθνημῶ τὴν αἰτίαν τῆς πηρώσεως· καὶ ἐστὶ παθητικά.

Καλλιμαχος· τί δάκνον εὔδον ἐγείσεις; Cfr. Plat. Phileb. p. 15C κρᾶτιστον . . . μὴ κινεῖν εὐ κείμενον, Theogn. 423 πολλὰ μὲν γὰρ τὸ κακὸν κατακείμενον εὔδον (l. εὔδον) ἀμεινον. Verba ἤδη κακόν et in v. antistr. 521 ἤνεγκον et μὲν expunxit Nauckius et concinnitatis et sensus causa.

V. 509. τί τοῦτο;] Sc. ἔραμαι πνθέσθαι.

V. 510 sq. τὰς — ξυνέστας] Genetivus pendet a πνθέσθαι. Cfr. ad El. 35 et Matth. § 349 not. 2. Brambachius coniecit τὰ δειλαίας. Tum ἀπορος ἀλγηδών idem fere atque ἀμήχανον ἄλλως El. 140, cui simile est νόσος ἀμήχανος Ant. 363, significat, i. e. 'immedicabilem, infandum dolorem'. Adde ἀπορα πάθη Phil. 854. — Porro de locutione ἀπόρου φανείσας dictum ad Philoct. 744. Postremo ἧ ξυνέστας eodem sensu dictum, quo ξυνεῖναι ἄλλοι dicitur, de qua locutione monitum ad Philoct. 266.

V. 512 sq. Schol. μὴ πρὸς ξενίας· μὴ πρὸς τῆς σῆς ξενίας ἀναπτύξεως μὲν τὰ ἀναιδῆ ἔργα.

Ibid. πέπον ex conjectura Bothii scripsi. Libri πέπονθ'. Pro ἀναιδῆ Nauckius ἀνανδα coniecit; sed ἔργ' ἀναιδῆ sunt facinora pudori adversaria, quorum mentione rubor efficiatur.

XOP. τό τοι πολὺ καὶ μηδαμὰ λῆγον
χορῆζω, ξεῖν', ὀρθὸν ἄκουσ' ἀκούσαι. 515

OIA. ὦ μοι.

XOP. στέροξον, ἱκετεύω.

OIA. φεῦ, φεῖ.

XOP. πείθον· κἀγὼ γὰρ ὅσον σὺ προσχορῆζεις. 520
(ἀντιστροφή α')

OIA. ἤνεγκον κακώτατ', ὃ ξένοι, [ἤ-
νεγκον] ἄκων [μὲν], θεὸς ἴστω,
τούτων δ' ἀκάθαρτον οὐδέν. 520

XOP. ἀλλ' ἐς τί;

OIA. κακᾶ ποινᾶ πόλις οὐδὲν ἴδριν 525
γάμων ἐνέδησέ μ' ἄτα. 525

XOP. ἦ ματρόθεν, ὡς ἀκούω,
δυσώνυμα λέκτρο' ἐπάσω;

OIA. ὦ μοι, θάνατος μὲν τάδ' ἀκούειν,

V. 514 sq. τό τοι — ἀκούσαι] 'Quae late dissipata est neque desinit dissipari auditionem audire a te comprobata cupio'. De πολὺν vide ad 301. — ξεῖν' cum Nevio scripsi pro ξέν'.

V. 517. Schol. στέροξον, ἱκετεύω· στέροξον ἢ λέγω· καὶ μὴ ἀποστραφῆς τὴν αἰτίαν εἰπεῖν, ὃ ἐστὶ, προσδεξά με. Cfr. Philoct. 538, Trach. 992. Recte Reisingius: 'ergieb dich davein'.

V. 519. κἀγὼ γὰρ] scilicet πείθουμαι.

V. 520. ἤνεγκον κακώτατ'] Recte Doederlinus κακώτατα φέρειν interpretatus est 'auctorem malorum' sive 'calamitatum esse', nobis 'Unheil stiften', comparans Hom. II. XII 332 τοῦ γὰρ δὴ πρὸς πύργον ἴσαν κακώτατα φέροντες, et Euen. ap. Stob. Flor. XLIX p. 354 πρὸς σοφίαν μὲν ἔχειν τόλμαν μάλα σύμφορον ἐστὶ, χωρὶς δὲ βλαβερῆ καὶ κακώτατα φέρει.

V. 521. Campbellius coniecit θεὸς ἴστωρ. Cfr. El. 850 κἀγὼ τοῦδ' ἴστωρ.

V. 522. ἀκάθαρτον pro ἀνθαίρετον et concinnitatis antistr. et sententiae causa reposui cum Nauckio. De ἀκάθαρτον quod est 'inexpiatum, impurum' cfr. O. R.

256 ἀκάθαρτον ὑμᾶς εἰδὸς ἦν οὕτως ἔαν, scil. τὸ πρᾶγμα.

V. 523. ἀλλ' ἐς τί;] Intellegit Musgravius κακώτατα ἤνεγκας, malim οὐδὲν τούτων ἀκάθαρτον ἐστὶ.

V. 524 sq. κακᾶ ποινᾶ pro κακᾶ μὲν (μ') ἐννῶ et ἐνέδησέ μ' pro ἐνέδησεν scripsi. Sensus est: 'Prava remuneratione inscium me matrimonii noxae' sive 'matrimonio noxiosissimo implicuit'. De κακᾶ ποινᾶ cfr. Aesch. Prom. 239 τοιάδ' . . . ὀφελημένος κακᾶισι ποιναῖς ταῖσδ' ἐμ' ἐξημεύω. Patet significari locastam Oedipum pro soluto Sphingis aenigmatate redditam. De verbo ἐνέδησε confer Hom. II. II 111 Ζεὺς με μέγα Κρονίδης ἄτη ἐνέδησε βαρῆλη.

V. 526 sq. ἦ ματρόθεν — ἐπάσω] 'Matrisne torum, ut adivi, infamem possedisti?' Adiectivum δυσώνυμα quasi proleptice additum. De ματρόθεν confer πατρόθεν v. 215. — ἐπάσω ex Nauckii coniectura recepti pro ἐπλήσω. Pro λέκτρο' Gleditschius τέκν' scribendum esse suspicatus est.

V. 528. θάνατος μὲν] Simillime Ai. 215 θανάτω γὰρ ἴσον πάθος ἐκπέυη.

- ὦ ξείν'· αὐται δὲ δὴν' ἐξ ἐμοῦ μὲν 530
 ΧΟΡ. πῶς φῆς;
 ΟΙΔ. παιδε, δύο δ' ἄτα 530
 ΧΟΡ. ὦ Ζεῦ.
 ΟΙΔ. ματρὸς κοινᾶς ἀπέβλαστον ὠδίνος.
 (στροφὴ β'.)
 ΧΟΡ. αὐται γὰρ ἀπόγονοι τεαί;
 ΟΙΔ. κοιναί τε πατρὸς ἀδελφραί. 535 535
 ΧΟΡ. ἰώ.
 ΟΙΔ. ἰὼ δῆτα μυρίων γ' ἐπιστροφαί κακῶν.
 ΧΟΡ. ἐπαθες
 ΟΙΔ. ἐπαθον ἄλαστ' ἔχειν.
 ΧΟΡ. ἐρεξας
 ΟΙΔ. οὐκ ἐρεξα.
 ΧΟΡ. τί γάρ;
 ΟΙΔ. ἐδεξάμην
 δῶρον, ὃ μήποτ' ἐγὼ ταλακάρδιος 540
 ἐπωφέλῃσα πόλεος ἐξελέσθαι. 540
 (ἀντιστροφὴ β'.)
 ΧΟΡ. δύστανε, τί γάρ; ἔθου φόνον

V. 529—533. αὐται δὲ — ὠδίνος] Hermannus 'Hae vero, duae ex me filiae, sed duae noxae, matris communis editae sunt partu'. Noxas autem dici filias patet propter incestum cum matre conubium. In v. 529 μὲν addidi cum Elmsleio et in v. 531 παιδε ex eiusdem coniectura scripsi pro παιδες. Hoc servato Bergkii in v. strophico 517 στέρξον σ' proponebat.

V. 534 sq. αὐται — ἀδελφραί] Sic ex Hermannii coniectura hos duo versus scripsi pro ΧΟ. σαί τ' ἄρ' εἶσιν ἀπόγονοί τε καὶ κοιναί γε πατρὸς ἀδελφραί, nisi quod pro γε cum Meinekio τε restitui. Alii alia coniecerunt. Adnotat Hermannus: Quaeret quispiam, cur dicat chorus: 'haecine igitur sunt filiae tuae?' cum ei de ea re satis constet. Nempe non illa nescientis, sed stupentis interrogatio est, quae vim habet exclamationis.

V. 535. κοιναί ἀδελφραί sunt

συγκασίγνηται. Vide quae ad Ant. I ed. quint. adnotavi.

V. 536. Schol. ἐπιστροφαί· συναθροίσεις, πλήθος. Musgravius 'vortices', Doederlinus 'impetus' coll. 1045 interpretatur.

V. 537 sq. ἐπαθες — ἐρεξας] Recte Hermannus: Quod chorus dicere in mente habet, hoc est: ἐπαθες ἄλαστα, ἐρεξας ἀνόσια. — Parum aptum videtur ἔχειν, aptius ὀχεῖν, ut est Hom. Od. VII 211 ὀχεόντας ὀχέων. Blaydesius coniecit ἄχη.

V. 538 sqq. ἐδεξάμην — ἐξελέσθαι] Scholiasta ἐπωφέλῃσα pro ὠφελον (sive potius ἐπωφέλῃσα) dictum accepit, usu singulari. Hermannus sic explicat: ἐπωφέλῃσα τὴν πόλιν, ὥστε μήποτε αὐτῆς ἐξελέσθαι τοῦτο τὸ δῶρον. Quod non puto Graecos lectores intelleturos fuisse. DINDORF. Madvigius ἐπωφέλῃσα reponit coll. Thuc. VIII 5 et in v. antist. 547 νόμῳ δῆ scribit.

V. 541. δύστανε etc.] Non cur

- ΟΙΔ. τί τοῦτο; τί δ' ἐθέλεις μαθεῖν;
 ΧΟΡ. πατρός;
 ΟΙΔ. παπαί, δευτέραν ἐπαισας, ἐπὶ νόσῳ νόσον.
 ΧΟΡ. ἔκανες 545
 ΟΙΔ. ἔκανον. ἔχει δέ μοι
 ΧΟΡ. τί τοῦτο; 545
 ΟΙΔ. πρὸς δίκας τι.
 ΧΟΡ. τί γάρ;
 ΟΙΔ. ἐγὼ φράσω.
 καὶ γὰρ ἄν, οὓς ἐφόνευσ', ἐμ' ἀπώλεσαν·
 νόμῳ δὲ καθαρός, αἰθρὶς ἐς τόδ' ἦλθον.
 ΧΟΡ. καὶ μὴν ἄναξ ὄδ' ἡμῖν Αἰγέως γόνος,
 Θησεύς κατ' ὀμφὴν σὴν ἐφ' ἀστάλη πάρα. 550
 ΘΗΣΕΥΣ.
 Πολλῶν ἀκούων ἐν τε τῷ πάρος χρόνῳ 550
 τὰς αἵματηρὰς ὀμμάτων διαφθορὰς

occiderit patrem Oedipus, sed num occiderit, interrogat Chorus. Τί γὰρ refertur ad δύστανε, et idem fere est, ac si dicas 'profecto'. Vide ad Vig. p. 729. HERM.

V. 543. δευτέραν — νόσον] I. e. δευτέραν πληγὴν ἐπαισας, quibus apposita sunt ἐπὶ νόσῳ νόσον. De voc. νόσος vulneris, quasi plagae, significatum habente vide O. R. 61, Ant. 421, de ἐπὶ νόσῳ cfr. Math. § 586.

V. 544 sq. ἔχει δέ μοι πρὸς δίκας τι] Hermannus: 'habet ea res mihi aliquid veniae a facti iustitia?'

V. 546. ἄν, οὓς ἐφόνευσ', ἐμ' ἀπώλεσαν ex Mekleri coniectura pro ἄλλους ἐφόνευσσα καὶ ἀπώλεσα scripsi. Antea vulgabatur vel ἄνονος ex Porsoni vel ἀλόος ex Hermannii et καὶ ὄλεσα ex Bothii coniectura.

V. 547. νόμῳ δὲ καθαρός, αἰθρὶς] νόμῳ καθαρός homicidii, αἰθρὶς parricidii excusationem contineri monet Doederlinus. Nam quod Laïum, patrem esse ignorans, interfecit, lacessitus fecit, ut crimini ei verti non posset, secundum legem veterem: ὅς ἂν ἀμύνηται

τὸν χειρῶν ἀδίκων ὄρξαντα ἀθῶον εἶναι, apud Apollodorum II 4, 9. DINDORF. Deinde ut Sophocles dixit ἐς τόδ' ἦλθον, similiter Cicero dixit ad Atticum II 17: numquam huc venissent, nisi ad alias res pestiferas aditus sibi compararent.

V. 549. ἐφ' ἀστάλη] I. e. ἐπὶ ταῦτα, ἐφ' ἃ ἐστάλη. Aptè contendit Dindorfius, qui ἐφ' ἀστάλη pro ἀπεστάλη restituit, Eurip. Bacch. 454 ἐφ' ὅπερ εἰς Θήβας πάρει.

V. 551. Nauckius spurium hunc versus esse putat ut paene integrum depromptum ex Eur. Phoen. 870 αἷματωποι δρογμάτων καταφθοραί et in v. 553 ἐν ταῖσδε λεύσσω scribit. Sed similitudo versus Euripidei nihil suspicionis movet et licet Theseus non solum de oculis, sed etiam de vestimento (cfr. v. 554) acceperit, tamen nihil obstat, quin hoc primo loco unum id enarretur, quod maxime attinet ad agnitionem illius quodque inprimis regis animum commovet. Alterum ἀκούων autem recte se habere ex colloca-tione verborum πολλῶν ἀκούων

ἐγνωκά σ', ὃ παῖ Λαῖον, τὰ νῦν θ' ὁδοῖς
 ἐν ταῖσδ' ἀκούων μᾶλλον ἐξεπίσταμαι.
 σκευή τε γάρ σε καὶ τὸ δύστηνον κάρα 555
 δηλοῦτον ἡμῖν ὄνθ' ὅς εἰ, καὶ σ' οἰκτίσας 555
 θέλω 'περέσθαι, δύσμορ' Οἰδίπους, τίνα
 πόλεως ἐπέστης προστροπήν ἐμοῦ τ' ἔχων,
 αὐτός τε γῆ σὴ δύσμορος παραστάτις.
 δίδασκε. δεινὴν γάρ τιν' ἂν πράξιν τύχοις 560
 λέξας, ὁποῖας ἐξαφισταίμην ἐγώ· 560
 ὅς οἶδα, καὶ τὸς ὡς ἐπαιδευθῆν ξένος,
 ὥσπερ σύ, χῶς εἰς πλείστ' ἀνὴρ ἐπὶ ξένης
 ἤθλησα κινδυνεύματ' ἐν τῶμῳ κάρα,
 ὥστε ξένον γ' ἂν οὐδέν' ὄνθ', ὥσπερ σὺ νῦν, 565
 ὑπεκτραποίμην μὴ οὐ συνεκσῶξιν' ἐπεὶ 565

ἐν τε τῷ πάρος χρόνῳ intelligitur.

V. 552 sq. ὁδοῖς ἐν ταῖσδε] I. e. compluribus locis viae cum hac contenderem. Cfr. Ant. 226 ὁδοῖς κυλιῶν ἐμαυτὸν εἰς ἀναστροφῆν.

V. 555. δηλοῦτον — ὅς εἰ] 'Ostendunt nobis esse te eum, qui es'.

V. 556 sq. τίνα πόλεως — ἔχων] 'Quid ab civitate meque simplex petens accesseris'. Vide ad 50. De forma vocativi Οἰδίπους, quae hic et v. 640, 1346, O. R. 405 pro Οἰδίπον restituta est, vide quae Elmsleius ad hunc locum et ad O. R. 405 notavit.

V. 559 sq. δεινὴν γάρ — ἐγώ] 'Nimis magnum enim negotium dixeris, quod tale sit quale ego detrectem'.

V. 561. ὅς cum Dindorfio, οἶδα, αὐτὸς cum Doederlingo scripsi. Libri ὡς οἶδά γ' αὐτός.

V. 562. εἰς pro τις ex Dobraei coniectura reposui. De vi superlativi verbis εἰς ἀνὴρ aucta ad O. R. 1346 (καλλίστ' ἀνὴρ εἰς ἐν γε ταῖς Θήβαις τραφεῖς) et Phil. 1316 monui.

V. 562. ὥσπερ σύ] Id est, ὥσπερ σὺ νῦν ξένος εἰ ἐπὶ ξένης. Theseus autem apud Pitheum Troezenae educatus fuit.

V. 562 sq. ἐπὶ ξένης etc.]

Maxime cum primum Troezenae in Atticam terrestri itinere proficisceretur, atque Herculis aemulatione incitatus latrones debellaret. Cfr. Plutarch. Thes. c. 7. REISIG. Locutio ἤθλησα κινδυνεύματ' ἐν τῶμῳ κάρα eadem ratione qua κινδυνεύειν ἐν τιμῃ explicanda est.

V. 564. ὥστε ξένον γ' ἂν οὐδέν' ὄνθ'] I. e. ὥστε οὐδένα ξένον ὄντα, ὥσπερ σὺ νῦν εἰ etc., ut O. R. 1528 ὥστε θυητὸν ὄντ' — μηδέν' ὀλίβειν. De ὥσπερ σύ, pro quo casu accusativum expectaveris, confer Ai. 525 ἔχειν σ' ἂν οἶκτον, ὡς κάγω, φρενὶ θέλωμ' ἂν. Addit Schneidewinus Hom. Il. VI 477 δότε δὴ καὶ τόνδε γενέσθαι παῖδ' ἐμόν, ὡς καὶ ἐγὼ περ, ἀριπρεπεία Τρώεσσιν.

V. 565. ὑπεκτραποίμην etc.] 'Recusaverim, quin' etc. Quamquam ex Graeca dicendi consuetudine verba sic construenda sunt: οὐδένα ὑπεκτραποίμην μὴ οὐ συνεκσῶξιν αὐτόν. Tum συνεκσῶξιν τίνα est 'socium esse alicuius in defendendo periculo'.

V. 565 sq. ἐπεὶ — ὦν] 'Nam hominem me natum esse scio'. Ἀνὴρ pro ἀνθρώπος usurpatum etiam Ai. 77, Ant. 768. Cfr. Herm. ad Vig. n. 66 p. 722 et Elmsl. ad Eur. Med. 658.

ἐξοιδ' ἀνὴρ ὦν, χῶτι τῆς ἐς αὔριον
 οὐδέν πλεον μοι σοῦ μέτεστιν ἡμέρας.

- OIA. Θεσεῦ, τὸ σὸν γενναῖον ἐν σμικρῷ λόγῳ
 παρήκεν, ὥστε βραχέα μοι δεῖσθαι φράσαι. 570
 σὺ γάρ μ' ὅς εἰμι, κάφ' ὅτου πατρὸς γεγώς, 570
 καὶ γῆς ὁποῖας ἤλθον, εἰρηκῶς κυρεῖς.
 ὥστ' ἔστι μοι τὸ λοιπὸν οὐδέν ἄλλο πλὴν
 εἰπεῖν ἢ χρῆξω, χῶ λόγος διοίχεται.
 ΘΗΣ. τοῦτ' αὐτὸ νῦν δίδασχ', ὅπως ἂν ἐκμάθω. 575
 OIA. δάσων ἱκάνω τοῦμὸν ἄθλιον δέμας 575
 σοὶ δῶρον, οὐ σπονδαῖον εἰς ὄψιν· τὰ δὲ
 κέρδη παρ' αὐτοῦ κρείσσον' ἢ μορφῆ καλή.
 ΘΗΣ. ποῖον δὲ κέρδος ἀξιοῖς ἤκειν φέρων;
 OIA. χρόνῳ μάθοις ἂν οὐχὶ τῷ παρόντι πῶ. 580
 ΘΗΣ. ποῖω γὰρ ἢ σὴ προσφορὰ δηλώσεται; 580
 OIA. ὅταν θάνω γῶ καὶ σὺ μου ταφεύς γένη.

V. 566 sq. χῶτι τῆς — ἡμέρας] De ἐς αὔριον vide Matth. § 578 e, de σοῦ pro ἡ σοὶ positio eundem § 454.

V. 568 sq. τὸ σὸν — φράσαι] Hoc dicit: 'tu pro humanitate tua brevi oratione fecisti, ut pauca tantum mihi dicenda sint', i. e. ut omittere mihi liceat, quae praefari solent, qui supplices ad aliquem accedunt. De παρήκεν confer El. v. 1482 ἀλλά μοι πάρος (per mitte) κᾶν σμικρὸν εἰπεῖν. Cum παρήκεν ὥστε cfr. δικαίων ὥστε 1350, ἐπεισεν ὥστε Phil. 901, ἤθελ' ὥστε Eur. Hipp. 1327. Ceterum Hermannus, construenda sunt, inquit, verba hoc modo: ὥστε δεῖσθαι ἐμοὶ βραχέα φράσαι, 'ita ut pauca mihi opus sit dicere'. Quod potuit etiam sic dici, sed molestius: ὥστε ἐμὲ βραχέων δεῖσθαι, φράσαι. Simillime Pausanias, rariora consecrari solitus, VI 29, 1 ἔδειτο γὰρ οἱ πάντως γενέσθαι χρήματα. Cfr. Bekk. Anecd. p. 88, 91 δέταται ἀντὶ τοῦ δεῖ' ἀπελθεῖν με δεῖται. Scilicet δεῖται μοι sic dicitur, ut aliquid intellegendum sit, veluti τὰ πράγματα: 'res mihi indiget pauca dicere'.

V. 570 sq. σὺ γάρ μ' — κν-

ρεῖς] 'Tu enim recte dixisti qui sim, et quo parente natus sim, et a quali terra venerim'. De genitivo γῆς ex ἤλθον apto vide ad Philoct. 605, de κνρεῖς ad El. 650 ἢ καὶ δάμαρτα τῆνδ' ἐπεικάζων κνρῶ κείνον; et ad Phil. 220 sq. ποῖας πάτρας ἂν ἡ γένους ὑμᾶς ποτε τύχοιμ' ἂν εἰπών;

V. 573. χῶ λόγος διοίχεται] 'Finita erit oratio mea', i. e. nihil reliquum erit quod addam. Vide adnotationem meam ad Eur. Suppl. 546. HERM.

V. 576. εἰς ὄψιν] 'Quod ad adspicium attinet', conf. Matth. § 578 c.

V. 576 sq. τὰ δὲ — καλή] Id est τὰ κέρδη παρ' αὐτοῦ μᾶλλον ἀγαθὰ ἔστιν ἢ καλή ἢ μορφῆ. Vide 794. Nitzsch. ad Platon. Ion. p. 65. DOED.

V. 578. ἀξιοῖς] 'Gloriaris' vel 'existimas'.

V. 579. οὐχὶ τῷ παρόντι πῶ — sic ex Schaeferi coniectura scripsi pro πῶν — i. q. οὐπῶ τῷ παρόντι. Cfr. Aesch. Prom. 527 οὐ ταῦτα ταύτη μοῖρά πῶ κτέ., Eur. Med. 365 ἀλλ' οὔτι ταύτη ταῦτα, μὴ δοκίμῃ, πῶ.

V. 580. προσφορὰ] Scholiasta ἀντὶ τοῦ προσθήκη, πρόσδοσις.

ΘΗΣ. τὰ λοιδοῖ αἰτῆ τοῦ βίου· τὰ δ' ἐν μέσῳ
ἢ λῆσθιν ἰσχεις ἢ δι' οὐδενὸς ποῆ.
ΟΙΑ. ἐνταῦθα γὰρ μοι κείνα συγκοιμίζετα. 585
ΘΗΣ. ἀλλ' οὖν βραχείαν τήνδε μ' ἐξαιτῆ χάριν. 585
ΟΙΑ. ὄρα γε μὴν· οὐ σμικρὸς, οὐχ, ἀγῶν ὄδε.
ΘΗΣ. πότερα τὰ τῶν σῶν ἐγγενῶν κάμου λέγεις;
ΟΙΑ. κείνοι κατελθεῖν κείσ' ἀναγκάσουσι με.
ΘΗΣ. ἀλλ' οὐ θελόντων γ' οὐδὲ σοὶ φεύγειν καλόν. 590
ΟΙΑ. ἀλλ' οὐδ', ὅτ' αὐτὸς ἤθελον, παρίεσαν. 590
ΘΗΣ. ὦ μῶρε, θυμὸς δ' ἐν κακοῖς οὐ ξύμφορον.
ΟΙΑ. ὅταν μάθῃς μου, ρουθέτει· τὰ νῦν δ' ἔα.

V. 582. τὰ λοιδοῖ — βίου] scil. τὸ ἐμὲ ταφεία σου γενέσθαι. La exhibit τὰ λοιδοῖ (ex λοιδοῖ factum) αἰτῆ et in marg. γο. τὰ λοιδοῖ ἄρ' αἰτῆ βίου. Formam λοιδοῖσθός habet Soph. frg. 626 et Eur. Hel. 1597. Sed ἄρ' ex interpolatione repetendum videtur.

V. 583. Schol. ἢ λῆσθιν ἰσχεις· τοῦ ζῆν ἢ ἐπιλέλησαι, ἢ οὐ φροντίζεις. De accusativo ex verbis λῆσθιν ἰσχειν apto vide Matth. § 421 not. 4.

V. 584. Schol. ἐνταῦθα γὰρ μοι κείνα· διὰ τοῦ τέλους καὶ τὰ μέσα τοῦ βίου εὐτυχήσει· προσδοκῶν γὰρ σὺ ὠφελήθησθαι παρ' ἐμοῦ, ὅταν ἀποθάνω, ζῶντά με γηροβοσκήσεις. Recte Jacobsius verba sic interpretatur: ἐνταῦθα, ἐν τῷ ταφῆναι ὑπὸ σοῦ, κἀκεῖνα ἔξω. De ἐνταῦθα, 'in illa sepultura', Reisigius conferri iubet Bastium in Epist. crit. p. 238 not. Adde O. R. 598.

V. 585. ἀλλ' οὖν βραχείαν ex Hermannii coniectura recepi pro ἀλλ' ἐν βραχείῃ δῆ.

V. 586. οὐ σμικρὸς — ὄδε] Aptè comparant Ai. 970 θεοῖς τέθνηκεν οὗτος, οὐ κείρισιν, οὐ. La exhibit σμικρὸς οὖν corr. ex οὐχ ut videtur.

V. 587. ἐγγενῶν pro ἐγγόνων Hartungius, κάμου pro ἢ μου Schneidewinus restituit. Nam certamen Thebanorum et Thesei ostendi debet.

V. 588. κατελθεῖν pro κομι-

ζειν Nauckius coniecit; praeterea sensu postulante pro ἀναγκάσουσι restitui ἀναγκάσουσι, quamvis in paucis tantum neque optimis codd. scriptum. Contra v. 603 rectissime se habet praesens ἐξαναγκάζει, ubi in optimis codd. futurum positum est. Alii ex Kayserii coniectura κοιμίζετα κείσ', ἀναξ, χοιμίζετα με scribunt. Qui sequitur versus illi coniecturae magis favet. De verbo κατελθεῖν vide ad v. 600.

V. 589. ἀλλ' οὐ — καλόν] οὐ θελόντων correxit Goebellius pro εἰ θέλοντ' ἄν. Intellege sic: ἀλλ' οὐ θελόντων ἐκείνων φεύγειν σε (exsulare te), οὐδὲ σοὶ καλὸν φεύγειν. Pro οὐ θελόντων autem ne quis μὴ θελόντων scribendum fuisse opinetur, recte monet Schneidewinus, οὐ θελόντων idem esse atque ἀπαγορευόντων, coll. Eurip. Andr. 382 ὡς ἦν θάνης σὺ, παῖς δ' ἐκφεύγει μόνον· σοῦ δ' οὐ θελοῦσθαι καταθανεῖν, τόνδε κενῶ et Soph. Ai. 1131 εἰ τοὺς θανόντας οὐκ ἔξω θάπτειν παρῶν.

V. 590. ὅτ' αὐτὸς ἤθελον] 'Quo tempore ipse volui' scil. 'non exsulare' sive 'domi manere'. Cfr. v. 765 sqq.

V. 591. θυμὸς δ' — ξύμφορον] Cfr. Phil. 1387 ὦ τάν, διδάσκον μὴ θρασύνεσθαι κακοῖς. De δὲ particula vide ad v. 503, de locutione θυμὸς ξύμφορον Matth. § 437.

ΘΗΣ. δίδασκ'. ἄνευ γνώμης γὰρ οὐ με χρὴ λέγειν.
ΟΙΑ. πέπονθα, Θησεῦ, δεινὰ πρὸς κακοῖς κακά. 595
ΘΗΣ. ἢ τὴν παλαιὰν ξυμφορὰν γένους ἐρεῖς; 595
ΟΙΑ. οὐ δῆτ'· ἐπεὶ πᾶς τοῦτό γ' Ἑλλήνων θροεῖ.
ΘΗΣ. τί γὰρ τὸ μείζον ἢ κατ' ἀνθρώπου νοσεῖς;
ΟΙΑ. οὕτως ἔχει μοι. γῆς ἐμῆς ἀπηλάθην
πρὸς τῶν ἐμαντοῦ σπερμάτων· ἔστιν δέ μοι 600
πάλιν κατελθεῖν μήποθ' ὡς πατροκτόνω. 600
ΘΗΣ. πῶς δῆτ' σ' ἂν πεμφαλαθ', ὥστ' οἰκεῖν δίχα;
ΟΙΑ. τὸ θεῖον αὐτοῦς ἐξαναγκάζει στόμα.
ΘΗΣ. ποῖον πάθος δεισαντας ἐν χρηστηρίων;
ΟΙΑ. ὅτι σφ' ἀνάγκη τῆδε πληγῆναι χθονί. 605
ΘΗΣ. καὶ πῶς γένοιτ' ἂν τὰμὰ κἀκείνων πικρά; 605
ΟΙΑ. ὦ φίλτατ' Αἰγέως παῖ, μόνους οὐ γίγνεται
θεοῖσι γῆρας, οὐδὲ καταθανεῖν ποτε·
τὰ δ' ἄλλα συγγεῖ πάνθ' ὁ παγκρατῆς χρόνος.
φθίνει μὲν ἰσχύς γῆς, φθίνει δὲ σώματος· 610

V. 593. ἄνευ γνώμης] 'Re non cognita'. Simile est quod dixit Herodot. VI 37 ἦν δὲ ὁ Μιλτιάδης Κροίσῳ τῷ Ἀνδῶ ἐν γνώμῃ γεγωνῶς.

V. 594. δεινὰ — κακά] Quae sint, ipse explicat Oedipus 599 sqq. γῆς — πατροκτόνω.

V. 595. παλαιὰν — γένους] Parricidium dicit et incestum cum matre initium matrimonium.

V. 597. τί γὰρ — νοσεῖς;] I. e. τί γὰρ τὸ μείζον ἢ κατ' ἀνθρ. ἔστιν ὁ νοσεῖς; Cfr. Matth. § 265 not.

V. 599 sq. ἔστιν — μήποθ'] Quod ad ἔστιν attinet, sic intellege; 'lege mihi constitutum est, nunquam ut reverti liceat'. Verbi autem κατέχεσθαι significatio, ab exsilio reditus, ab Aeschylō illustratur in Aristophanis Ranis 1165. Ita dictum κἀκειμι in Agam. 1282 et κατάγειν ibid. 1607. Cfr. Valck. ad Eur. Phoen. 430. REIS. Adde Pors. ad Eur. Med. 1011, Ant. 200.

V. 601. πῶς — δίχα;] I. e. 'Quomodo intellegam quod absurdum videtur illos te arcessere ut seorsim habites' sive 'illos te se-

cum coniungi velle, ut seiungaris'.

V. 603. ἐν χρηστηρίων] Reisigius: est 'secundum oracula', proprie: infortunium ab oraculo editum.

V. 604. Schol. τῆδε πληγῆναι χθονί· ἀντὶ τοῦ ὑπὸ ταύτης τῆς χθονὸς πληγῆναι.

V. 606 sq. μόνους οὐ — γῆρας] Ant. 608 ἀγγεῶν δὲ χρόνω (quod in χρόνω mutat Margoliouthius) δυνάστας κατέχεις (ὦ Ζεῦ) Ὀλύμπου μαρμαρόεσσαν αἴγλαν, Hom. Od. V 218 ἀθάνατος καὶ ἀγήρω. Hellerus laudat Jacobs. ad Anthol. XII p. 215. De coniunctione nominis et infinitivi comparavit Iebbius Hom. II. X 173 ἐπὶ ξυροῦ ἴσταται ἀμῆς ἢ μάλα λυγρὸς ὄλεθρος Ἀχαιοῖς ἢ ἐβίωναι.

V. 608. τὰ δ' ἄλλα — χροῦνος] De sententia vide Ai. 646 sqq. et 714.

V. 609. ἰσχύς γῆς — σώματος] Reisigius cum his et orationis speciei prorsus et sententiae ratione quodammodo congruere putat dicta in O. R. 25 sq. Ceterum opponit

θνήσκει δὲ πίστις, βλαστάνει δ' ἀπιστία. 610
καὶ πνεῦμα ταύτων οὐποτ' οὐτ' ἐν ἀνδράσιν
φίλοις βέβηκεν, οὔτε πρὸς πόλιν πόλει.
τοῖς μὲν γὰρ ἤδη, τοῖς δ' ἐν ὑστέρῳ χρόνῳ
τὰ τερονὰ πικρὰ γίννεται καὶθις φίλα. 615
καὶ ταῖσι Θήβαις εἰ τὰ νῦν εὐήμερῃ 615
καλῶς τὰ πρὸς σέ, μυρίας ὁ μυρίος
χρόνος τεκνοῦται νύκτας ἡμέρας τ' ἰών,
ἐν αἷς τὰ νῦν ξύμφωνα δεξιῶματα
δόρει διασκεδῶσιν ἐκ σμικροῦ λόγου. 620
ἴν' οὔμος εὐδῶν καὶ κεκρυμμένος νέκυσ 620

poeta γῆν σώματι, ut paullo post dictum est ratione poetica, quemadmodum Ἄση πνέων et alia permulta huiuscemodi. REIS. De βέβηκεν vide quae ad v. 52 adnotavimus.

V. 611. πνεῦμα] De animo hoc dictum est ratione poetica, quemadmodum Ἄση πνέων et alia permulta huiuscemodi. REIS. De βέβηκεν vide quae ad v. 52 adnotavimus.

V. 613 sq. Hos v., quorum sententia consilio dicentis parum convenit, Nauckius recte ut insiticios eiecisse videtur.

Ibid. τὰ τερονὰ — φίλα] 'Amicitiae dissolvuntur et rursus coniunguntur'.
V. 617. χρόνος — ἰών] 'Postera aetas'. Eur. Phoen. 1637 καὶ παρθενεύον τὴν ἰούσαν ἡμέραν μένουσα, et huius fab. v. 1771 ἰόντα φόνον. DOED. Ex El. 1365 πολλὰ κνυλοῦνται νύκτες ἡμέραι τ' ἴσα αἶ ταῦτά σοι δείξουσιν Blaydesius ἡμέρας τ' ἴσας huc traduxit non sine specie probabilitatis.

V. 618. ἐν αἷς] Simillime Ant. 1064 sqq. ἀλλ' ἐν γέ τοι κἀτίσθι μὴ πολλοὺς ἐτι τροχοὺς ἀμίλλητης ἡλίου τελῶν, ἐν οἷσι τῶν σῶν αὐτὸς ἐκ σπλάγγων ἕνα νέκυν νεκρῶν ἀμοιβὸν ἀντιδοῦς ἔση.

Ibid. Schol. τὰ νῦν ξύμφωνα οὐπω γὰρ ἦν ἐχθρα Θηβαίοις καὶ Ἀθηναίοις. Verbis τὰ ξύμφωνα δεξιῶματα hospitium amicitiamque, qua Thebani tum cum Atheniensibus coniuncti fuerint, significari puta.

V. 619. Libri δορί. Recte Her-

mannus et hic et v. 1314 et v. 1386 δόρει scribendum monuit ad Erfurdii Aiac. ed. mai. p. 627 sq., apte in nota ad hunc locum adlato Choerobosco ad Theodosium in indice ad Bekkeri Anecd. p. 1364 τὸ σὺν δόρει καὶ σὺν ἀσπίδι, ὅπερ Ἀριστοφάνης παρεμφαίνει ἐν Εἰρήνῃ ἐν μῶμω Σοφοκλέους προκειμένον, ὡς ἀπὸ τοῦ δορός ἐστίν. Atque in iis quidem, quae servatae sunt, fabulis quoties usus Sophocles dativo huius nominis est, posuit nomen in fine trimetri, ita ut nullus exstet locus, in quo forma δορί metri causa necessaria sit. Loci hi sunt: hac fab. v. 1304, Ai. 515, 764, 1056, 1270, Ant. 195, Trach. 240, 478 ed. Br. In his autem locis ambiguum esset, utram formam Sophocles usurpasse existimandus esset, nisi Ai. 1056 ex scriptura, a scholiasta pro varia lectione memorata, ὡς ἔλοιδορεῖ, manifesto appareret antiquam scripturam ἔλοι δορεῖ fuisse. Illo autem in loco si, de quo dubitari nequit, invitit libris δόρει restituendum est, quid ceteris locis faciendum sit, sponte apparet.

Ibid. ἐκ σμικροῦ λόγου] 'Levi praetextu'. Vid. Lob. ad Ai. 1255 et nos ad Philoct. 714. Fortasse Sophocles ea in mente habuit quae Thucydides II 2 refert.

V. 620. ἴνα] Est 'ubi?'. Hoc autem dicit: 'et quanquam nunc concordia tibi cum Thebanis intercedit, tamen veniet tempus, quo Thebani foedus, quo nunc tecum

ψυχρός ποτ' αὐτῶν θεομὸν αἶμα πίεται,
εἰ Ζεὺς ἐτι Ζεὺς, γὰρ Διὸς Φοῖβος σαφής.
ἀλλ' οὐ γὰρ αἰδᾶν ἠδὲ τάνινητ' ἔπη,
ἔα μ' ἐν οἷσιν ἠρξάμην, τὸ σὸν μόνον 625
πιστὸν φυλάσσω· οὐποτ' Οἰδίπουν ἐρεῖς 625
ἀχρεῖον οἰκητῆρα δέξασθαι τόπων
τῶν ἐνθάδ', εἶπερ μὴ θεοὶ ψεύδουσί με.
ΧΟΡ. ἄναξ, πάλαι καὶ ταῦτα καὶ τοιαῦτ' ἔπη
γῆ τῆδ' ὄδ' ἀνήρ ὡς τελῶν ἐφαίνετο. 630
ΘΗΣ. τίς δῆτ' ἂν ἀνδρὸς εὐμένειαν ἐκβάλῃ 630
τοιοῦδ', ὅτῳ πρῶτον μὲν ἢ δορυξενος

iuncti sunt, armis rumpent et in tumulo meo collocati gravissimam accipient cladem'. De re vide ad v. 453.

V. 622. γὰρ Διὸς Φοῖβος] Comparat Neuius Ai. 401, 450, 952. Adde Ai. 172, Ant. 824 sq., Phil. 943, 1023. Ceterum vide ad v. 790.

Ibid. Schol. σαφής· ἀντὶ τοῦ ἀληθῆς, ὡς καὶ Ὀμηρος (Il. IV 404)· ἐπιστάμενος σάφα εἰπεῖν, ἀντὶ τοῦ ἀληθῆς. Confer O. R. 390 et imprimis 1011.

V. 623. ἀλλ' οὐ γὰρ] De usu ἀλλὰ γὰρ particularum vide ad Phil. 81. De τάνινητα, quae schol. τὰ ἀρετὰ interpretatur, vide Ant. 1060 ὁρσεῖς με τάνινητα διὰ φρονῶν φράσαι, et huius fab. v. 1511 ἄδ' ἔξάγιστα, μηδὲ κινεῖται λόγῳ.

V. 624 sq. ἔα μ' ἐν οἷσιν ἠρξάμην] I. e. 'sine me consistere in iis, quae dicere coepi', i. e. sufficiat dixisse quae exponere coepi. Tum τὸ σὸν πιστὸν idem est atque τὴν σὴν πιστὴν. Confer v. 1475 τί δ' ἂν θέλω τὸ πιστὸν ἐμφῶναι ξένῳ; cum adnotatione mea. De re vide v. 585.

V. 625. Οἰδίπουν] Emphaticè nomen ipsum positum ut v. 1395 et Ai. 98 ὡστ' οὐποτ' Ἀλάνθ' οἶδ' ἀτιμάσουσ' ἔτι, 864 τοῦδ' ἴμιν Αἴας τούπος ὑστάτον θροεῖ.

V. 627. ψεύδουσι quod La ex correctura exhibet pro ψεύσουσι recepi. Cfr. Ant. 1218 ἢ θεοῖσι

Soph. Trag. I. 3.

κλέπτομαι, 681 εἰ μὴ τῷ χρόνῳ κεκλέμεθα, Trach. 243 εἰ μὴ συμφορὰ κλέπτουσί με, Aesch. Ag. 484 ἢ τοι θεῖόν ἐστι ψῦθος, 285 μὴ δολώσαντος θεοῦ. Pariter Aesch. Eum. 618 ψεύδομαι pro ψεύδομαι restituendum erat.

V. 628 sq. ταῦτα καὶ τοιαῦτ' ἔπη γῆ τῆδ' — τελῶν] Id est, ut ipsius poetae verbis (v. 647) explicem, ταῦτα καὶ τοιαῦτα, ἀπερ φησὶ, ταύτη τῇ πόλει τελῶν. Τελῶν futurum esse patet et hic et v. 647. De addito ὡς vide Matth. § 569.

V. 630. τίς — ἐκβάλῃ] 'Quis talis viri benevolentiam repudiet?' De hac vocis ἐκβάλλειν sive ἀποβάλλειν potestate vide Miscell. Obs. Vol. III T. I. p. 405, Act. Mon. T. I. p. 49. DOED. Ita deinceps οὐποτ' ἐκβαλῶ χάριν. Similiter ἐκβαλεῖν exstat in Eur. fragm. III Philoctetae [787 N.]. Retractandi significationem habet ἐκβαλεῖν O. R. 849. REIS. Adde Philoct. 13, Ant. 649.

V. 631 sq. ὅτῳ — ἐστία] I. e. ὅτῳ αἶν κοινή ἐστίν ἢ δορυξενος παρ' ἡμῖν ἐστία, quae verba recte interpretatus est Brunckius: 'cui primum quidem hospitalis apud nos ara semper communis est'. Recteque monuit Hermannus nihil aliud dicere voluisse Thesaeum, nisi semper apud se paratum esse Oedipo hospitium pro mutua quadam vel inter ipsos vel inter maiores eorum necessitudine.

κοινή παρ' ἡμῖν αἰέν ἐστιν ἐστία;
 ἔπειτα δ' ἰκέτης δαιμόνων ἀφιγμένος
 γῆ τῆδε κάμοι δασμόν οὐ σμικρὸν τίνει. 635
 ἀγῶ σεβισθεῖς οὐποτ' ἐκβαλῶ χάριν 635
 τὴν τοῦδε, χῶρος δ' ἐμπολιν κατοικιῶ.
 εἰ δ' ἐνθάδ' ἦδὺ τῷ ξένῳ μίμνειν, σέ νιν
 τάξω φυλάσσειν, εἴτ' ἐμοῦ στείχειν μέτα'
 τὸ δ' ἦδὺ τούτων, Οἰδίπους, δίδωμί σοι 640
 κρίναντι χρῆσθαι. τῆδε γὰρ ξυνοίσομαι. 640

OIA. ὦ Ζεῦ, διδοίης τοῖσι τοιούτοισιν εἶ.
 ΘΗΣ. τί δῆτα χοῆσεις; ἢ δόμονος στείχειν ἐμούς;
 OIA. εἰ μοι θέμις γ' ἦν. ἀλλ' ὁ χῶρος ἐσθ' ὄδε,
 ΘΗΣ. ἐν ᾧ τί πράξεις; οὐ γὰρ ἀντιστήσομαι. 645
 OIA. ἐν ᾧ κρατήσω τῶν ἐμ' ἐμβαβληκότων. 645
 ΘΗΣ. μέγ' ἂν λέγοις δώρημα τῆς συνουσίας.
 OIA. εἰ σοί γ' ἄπερ φῆς ἐμμενεῖ τελοῦντί μοι.
 ΘΗΣ. θάρσει τὸ τοῦδ' ἄνδρός· οἷ σε μὴ προδῶ.

V. 633. ἰκέτης δαιμόνων] Sic v. 1278 τοῦ θεοῦ γε προστάτην, coll. 1166, Philoct. 733 κάμ' ὄντα σαντοῦ πρόστροπον, coll. huius fab. v. 557. Δαίμονας autem Furias esse sponte intellegitur.

V. 635. σεβισθεῖς activam vim habet ut σεβίζομαι Aesch. Suppl. 933. Etiam ἐσεφθην a Sophocle hac vi usurpatum esse ex Hesych. gl. ἐσεφθην' ἐσεβάσθην, ἡσύχασα, ἡσυχύνην Σοφοκλῆς Δαίδαλω cognoscitur. Cfr. Plat. Phaedr. p. 254 B ἰδοῦσα δὲ ἔδεισέ τε καὶ σεφθεῖσα ἀνέπεσεν ὑπὲρ. Inde hic Blaydesius coniecit ἀγαγε σεφθεῖς.

V. 636. ἐμπολιν ex Musgravii coniectura pro ἐμπαλιν scripsi. Cfr. v. 1156.

V. 637. Schol. σέ, τὸν χορόν.

V. 638. εἴτ' . . . μέτα] I. e. εἴτε μετ' ἐμον στείχειν ἦδὺ ἐστιν αὐτῷ, στείχειν πάρα. Cfr. O. R. 91 εἰ τῶνδε χοῆσεις πλησιαζόντων κλύειν. ἐτοιμος εἰπεῖν, εἴτε καὶ στείχειν ἐσω vel potius Eur. Ion. 1120 πεπυσμέναι γὰρ εἰ θανείν ἡμᾶς χροῶν, ἦδιον ἂν θάνοιμεν, εἴθ' ὄραν φάος.

V. 640. τῆδε γὰρ ξυνοίσομαι]

I. e. hoc enim pacto tibi obsecundabo, quoquo modo voles, sive hic manebis, sive ibis mecum. Optime scholiasta συνοίσομαι· συμπράξομαι, ὡς οὐ βούλει. REIS.

V. 641. διδοίης — εἶ] Cfr. O. R. 1081 et Pflugk. ad Eur. Androm. 751.

V. 643. εἰ μοι θέμις γ' ἦν] Recte Hermannus: 'si mihi fas esset'. Non ut Brunckius: 'utinam'.

V. 646. Schol. εἰ δὴναίο κρατεῖν τῶν ἐχθρῶν ἐνθάδε μένων, μέγα ἂν δώρημα λέγοις [id est μέγα ἂν εἴη τὸ δώρημα, ὃ λέγεις] τῆς ἐνταῦθα διατριβῆς. Vocabulum δώρημα eodem sensu usurpatum Philoct. 117.

V. 647. ἐμμενεῖ τελοῦντί μοι] 'Si quidem promissis stabis tuis'. Res dicitur ἐμμενεῖν τινί, quam quis animo servat, ut in Aesch. Prom. 550 ἀλλὰ μοι τόδ' ἐμμένει καὶ μήποτ' ἐντακείη. REIS. Schol. εἰ ἐμμένει σοι τὰ ἐπαγγελθέντα.

V. 648. Schol. τὸ τοῦδ' ἄνδρός· ἐφ' ἐαντοῦ πεπολεῖται τὴν δεῖξιν ὁ Θησεύς. De accusativo vide Matth. § 414, 12. Krueg.

OIA. οὔτοι σ' ὑφ' ὄρκον γ', ὡς κακόν, πιστώσομαι. 650
 ΘΗΣ. οὔκουν πέρα γ' ἂν οὐδὲν ἢ λόγῳ φέροις. 650
 OIA. πῶς οὖν ποιήσεις;
 ΘΗΣ. τοῦ μάλιστ' ὄρκος σ' ἔχει;
 OIA. ἤξουσιν ἄνδρες
 ΘΗΣ. ἀλλὰ τοῖσδ' ἔσται μέλον.
 OIA. ὄρα με λείπων
 ΘΗΣ. μὴ δίδασχ' ἂ χροῆ' μ' ὄραν.
 OIA. ὀκνοῦντ' ἀνάγκη. 655
 ΘΗΣ. τοῦμόν οὐκ ὀκνεῖ κέαρ.
 OIA. οὐκ οἶσθ' ἀπειλάς· 655
 ΘΗΣ. οἶδ' ἐγὼ σε μήτινα
 ἐνθένδ' ἀπάξοντ' ἄνδρα πρὸς βίαν ἐμοῦ.
 πολλὰ δ' ἀπειλαὶ πολλὰ δὴ μάτην ἐπη

I § 46, 10 et Pflugk. ad Eur. Androm. 994.

V. 649. Schol. πιστώσομαι· πίστιν ἐπιθεῖναι παρακλεῦσω. Ut ἐν λιταῖς, ἐκ ποδός, alia ibi ponuntur, ubi Romani ablativo instrumenti utuntur, ita ὑφ' ὄρκον nihil fere differt ab ὄρκῳ, ut πιστώσθαι τινα ὄρκῳ sit 'iureiurando sibi aliquem adligare'. Ceterum cf. Phil. 811 οὐ μὴν σ' ἐνορκόν γ' ἀξίω θέσθαι, τέκνον.

V. 650. Schol. οὐκ ἂν πλέον λάβοις ὀρκίσας με ἢ λόγῳ πιστεύσας. Cfr. Eur. Med. 737 λόγοις δὲ συμβᾶς καὶ θεῶν ἀνόμοτος.

V. 651. μάλιστα hic est 'potissimum'. — Schol. ὄρκος· φόβος.

V. 652. ἤξουσιν ἄνδρες] sc. qui me hinc Thebas abducant. — Schol. τοῖσδε· τοῖς τοῦ χοροῦ.

V. 653. ὄρα με λείπων] sc. ne me abducant. — Pro με ὄραν quod libri habent scripsi μ' ὄραν ex L. Spengellii coniectura.

V. 654. Schol. ὀκνοῦντ' ἀνάγκη· οὐ νεμεσητόν μοι, εἰ ὑπόδρα εἰπὶ τὰ αὐτὰ συνεχῶς λέγω· τὸν φοβούμενον γὰρ ἀνάγκη ταῦτα λέγειν. Οὐκ ὀκνεῖ οὐδὲν δέδοικεν. Intellege ὀκνοῦντ' ἀνάγκη διδάσκων, nisi ὀκνεῖν γ' ἀνάγκη — scribendum est, ut

oratio Oedipi pariter atque in proximis versibus interpellatur.

V. 655. οὐκ οἶσθ' ἀπειλάς] Rarum genus interpellatae orationis, quo usus est poeta v. 652, 653, 655, ut non pergat is, qui interpellabatur. Sed res ipsa postulabat omnes Oedipi dubitationes statim ita refutari, ut iis occurreretur, priusquam plene prolatae essent. HERM.

V. 656. πρὸς βίαν ἐμοῦ] 'Invito me'. Sic Ai. 1327 πρὸς βίαν θάψειν ἐμοῦ. Eodem sensu βία φίλων, 'invitis amicis', huius fab. v. 854 et ἐμοῦ βία, 'invito me', v. 943 dictum.

V. 657 sq. Schol. πολλὰ δ' ἀπειλαί· ἀντὶ τοῦ πολλοὶ ἄνθρωποι πολλὰ ἀπειλήσαντες ἐκ θυμοῦ, πέφαντες τὸν θυμὸν καὶ τὸν καθ'εστῆκότα νοῦν ἀλαβόντες, ἐπαύσαντο τῶν ἀπειλῶν. Recte; sensus est: 'multae iam minae multa inania per iram minatae sunt'. Ipsae enim minae dicuntur minatae esse. Similiter in Trachin. 345 χῶ λόγος σημαίνετω. HERM. De locutione πολλὰ ἐπη ἀπειλεῖν Neuius confert Ai. 1096 τοιαῦθ' ἀμαρτάνουσι ἐν λόγοις ἐπη. Id ipsum autem quo sensu dictum sit, in Censura Ai. ab Lobeck. edit. p. 80 sqq. pluribus explanavi. Ceterum tres v. 657—659 si abessent, non desiderarentur.

θυμῷ κατηπείλησαν· ἄλλ' ὁ νοῦς ὅταν
αὐτοῦ γένηται, φροῦδα τὰπειλήματα. 660
κείνοις δ' ἴσως κεί δειν' ἐπερρώσθη λέγειν 660
τῆς σῆς ἀγωγῆς, οἶδ' ἐγώ, φανήσεται
μακρὸν τὸ δεῦρο πέλαγος οὐδὲ πλώμιον.
θαρσεῖν μὲν οὖν ἐγωγε κἄνευ τῆς ἐμῆς
γνώμης ἐπαινω, Φοῖβος εἰ προὔπεμψε σε· 665
ὅμως δὲ κἄμοῦ μὴ παρόντος οἶδ' ὅτι 665
τοῦμόν φυλάξει σ' ὄνομα μὴ πάσχειν κακῶς.

(στροφὴ α'.)

XOP. Εὐπίπου, ξένε, τᾶσδε χώ-
ρας ἴκου τὰ κρᾶτιστα γῆς ἔπαυλα,
τὸν ἀργῆτα Κολωνόν· ἐνθ' 670

V. 660 sq. κείνοις δ' ἴσως — ἀγωγῆς] Recte Reisigius ἴσως cum φανήσεται iungendum mouit. Dativus κείνοις cum ad ἐπερρώσθη, tum ad φανήσεται referendus, significatque κείνοις ἐπ. λέγειν idem atque κείνοι ἐπερρώσθησαν, ὥστε λέγειν. Cfr. Math. § 297 not. 2. Genetivus τῆς σῆς ἀγωγῆς ex verbo λέγειν aptus est. Cfr. ad v. 351 ἃ τοῦδ' ἐχρησθῆ σώματος.

V. 662. μακρὸν — πέλαγος] Figurata dietum de via longa et difficili, etsi non maritima, sed terrestri. DINDORF. Libri exhibent πλώσιμον. Rectam formam restituit Herwerdenus.

V. 663. κἄνευ τ. ἐ. γνώμης] I. e. etiamsi ego aliter sentiam. Cfr. El. 547 δοκῶ μὲν, εἰ καὶ σῆς δίχα γνώμης λέγω. Offensionis metricae tollendae causa Porsonus coniecit κἄνευ γε τῆς ἐμῆς ἐγώ, Dindorfus κἄν ἐμῆς ἄνευ, Meinekios κἄπο τῆς ἐμῆς. Sed offensio caesura post ἐγωγε posita si non tollitur, at lenitur.

V. 664. προὔπεμψε] Neuius comparat huius fab. v. 1667, El. 1155, 1158, Ant. 1288, Phil. 105, 1205.

V. 665. ὅμως δὲ κἄμοῦ μὴ παρόντος] Vide de usu ὅμως particulae Math. § 566, Krueg. II § 56, 13, 2.

V. 667—716. Ut Oedipum eri-

gat omnibusque curis expediat, futurum iam civem Atheniensem, chorus Colonus pagum totamque civitatem Atticam summis effert laudibus, ita ut pagum illum praedicet non modo crebro lusciniarum cantu personare et suavissimis floribus pretiosissimisque frugibus semper abundare, verum etiam a dis sanctissimis habitari et custodiri, civitatem autem Atheniensem a Neptuno eximia scientia rei equestris et nauticae instructam esse. Plutarchus in libro 'An seni gerenda sit res publica' p. 785 A: Σοφοκλῆς δὲ λέγεται μὲν ὑπὸ τῶν υἱῶν παρανοίας δίκην φεύγων ἀναγνώσαι τὴν ἐν Οἰδίποδι τῷ ἐπὶ Κολωνοῦ παροδον, ἣ ἐστὶν ἀργή· Εὐπίπου, ξένε — βάσσαις. θανμαστοῦ δὲ τοῦ μέλους φανέντος, ὥσπερ ἐκ θεάτρον τοῦ δικαστηρίου προπεμφθῆναι μετὰ κρότον καὶ βοῆς τῶν παρόντων. BR. Vide ad Argumentum p. 3 sq.

V. 667. εὐπίπου] Vide quae ad v. 708 adnotata sunt.

V. 667 sq. τᾶσδε χώρας — γῆς ἔπαυλα] Hoc dicit: τὰ κρᾶτιστα γῆς ἔπαυλα ἐστὶν ἧδε ἡ εὐπίπος χώρα, ἐφ' ἣν ἴκου, ὁ ἀργῆς Κολωνός. Est autem, ut recte mouet Dindorfus, γῆς ἔπαυλα unius instar substantivi, a quo pendet alter genetivus χώρας.

V. 669. τὸν ἀργῆτα Κολωνόν]

ἃ λίγεια μινύρεται 670
θαμίζουσα μάλιστ' ἀη-
δὼν χλωραῖς ὑπὸ βάσσαις,
τὸν οἰνώπα νέμουσα κισ-
σὸν καὶ τὰν ἄβατον θεοῦ 675
φυλλάδα μυριόκαρπον ἀνήλιον 675
ἀνήνεμόν τε πάντων
χειμώνων· ἴν' ὁ βακχιώ-
τας ἀεὶ Διόνυσος ἐμβατεύει

Strabo libro X p. 602 Atticam regionem παραλύπρον dicit esse; apud Aristophanem bis eadem Κραναῖα audit. Solum enim glareosum erat; quam in partem accipiendum est, quod a Thucydide λεπτόγεις dicta est terra libro I c. 2, unde sumpsit Galenus. *Artissimam vero genus terrae est oleis, cui glareae subest, si superposita creta sabulo admixta est*, inquit Columella libro V c. 8. Itaque ἀργῆς vocatur terra, quod est apud scholiastam λευκόγεις. In eandem partem valet apud Hom. II. II 647 ἀργινόςεις, ut arbitror, in ἀργινόντα Δυκάστον. Quare cum sit μάλλον ἢ λευκόγαιος ἐλαιόφρος, ut docet Theophrastus de causis Plant. II 5, factum est, ut Attica regio tanta gauderet fecunditate olearum, quanta nulla potest maior esse. REISIG.

V. 671. θαμίζουσα μάλιστα] Similiter accipiendum atque id quod supra v. 17 positum, πικρόπτεροι ἀηδόνες, ita ut creberime frequentantium lusciniarum cantu personare lucus dicatur. Cfr. Hom. II. XVIII 386 πάρος γε μὲν οὔτι θαμίζεις.

V. 672. χλ. ὑπὸ βάσσαις] Recte Erfurditus: ὑπὸ pro ἐν dictum respectu collium, quibus convalles subiacent.

V. 673. τὸν οἰνώπα — κισσόν] οἰνώπα νέμουσα ex Dindorfii coniectura scripsi. Libri οἰνώπ' ἀνέχουσα. — Tria genera numerat Plinius XVI 34, candidam hederam, nigram helicem. Itaque hic quae commemoratur nigra est, flore purpureo. Hedera autem in Attica primum provenisse tra-

ditur Acharnis, teste Pausania in Atticis sive L. I. c. 31 extr. *ἔστι δ' Ἀχαρναίων δῆμος· οὔτοι θεῶν Ἀπόλλωνα τιμῶσιν Ἀγνεία καὶ Ἡρακλῆα. καὶ Ἀθηναῖς βωμός ἐστιν Ἑγείας· τὴν δὲ Ἰππῖαν Ἀθηναῖν ὀνομάζουσι, καὶ Διόνυσον Μελπόμενον, καὶ Κισσὸν τὸν αὐτὸν θεῶν, τὸν κισσὸν τὸ φυτόν ἐνταῦθα πρῶτον φανῆναι λέγοντες.* REIS.

V. 674. θεοῦ] Bacchum significari manifestum est.

V. 675. φυλλάδα μυριόκαρπον] Dubitant interpretes, quae sit illa φυλλὰς μυριόκαρπος ἀνήλιος, quod postremum vocabulum quia vitibus non conveniat, Elmsleius laurum intellegendam putat, quae et supra v. 17 his in locis multa esse dicitur et in Oed. R. v. 83 vocetur πάγκαρπος. Non repugno; sed credam tamen, non solas lanros significari. Videtur enim omnino arboribus [varii generis] densum nemus describi Baccho sacrum. HERM.

V. 675 sq. Schol. ἀνήλιον· διὰ τὴν δασύτητα τῶν φύλλων. De locutione ἀνήνεμον χειμώνων vide infra v. 786 ἀνατος κακῶν, 865 ἄφρονον τῆσδε τῆς ἀράς, Ai. 321 ἀψόφρητος δέξιν κακωμάτων, fragm. 182 D. ἄλυπον ἀνθος ἀνίας et ad O. R. 186. Cfr. Krueg. II § 47, 26, 10 et ad O. R. 186. Apte autem scholiasta cum verbis ἀνήλιον — χειμώνων comparandos monuit Homericis versus (Od. XIX 440 sq. coll. V 478 sq.) τὴν μὲν ἀρ' οὔτ' ἀνέμων διάει μένος ὑγρὸν ἀέντων, οὔτε μιν ἥλιος φαέθων ἀκτίσιν ἐβαλλεν.

V. 678. ἐμβατεύει] Hellenus

θεαίς ἀμφιπολῶν τιθήναις. 680
 (ἀντιστροφή α΄.)
 θάλλει δ' οὐρανίας ὑπ' ἄ- 680
 χνας ὁ καλλίβοτρος κατ' ἡμαρ αἰεὶ
 νάρκισσος, μέγαν θεαῖν
 ἀρχαῖον στεφάνωμ', ὃ τε 685
 χρυσαυγῆς κρόκος· οὐδ' ἄν- 685
 πνοι κρήναι μινύθουσι
 Κηφισοῦ νομάδες ἔε-
 θρον, ἀλλ' αἰὲν ἐπ' ἤματι

confert Aesch. Pers. 452 Πὰν ἔμβατεύει ποτῆας ἀκτῆς ἐπι, consuliue Blomfieldium iubet in gloss. 455.

V. 679. θεαίς ἀμφ. τιθήναις] I. e. Nymphis. Eur. Cycl. 4 ὦ Βρόμιε — Νύμφας ὄρεϊας ἐκλιπῶν ὄχρον τροφούς. Hygin. Astron. Poet. lib. II 17 Liberum patrem ut redderet nutricibus Nymphis. Cf. Diod. Sic. IV 2. MUSGR. θεαίς cum Elmsleio metri causa scripsi. Libri θεαίς. De dativo, qui ex ἀμφιπολῶν aptus est, cf. Matth. § 405 not. 2. Significat autem ἀμφιπολεῖν hic 'peragrarē'. Cf. v. 1093.

V. 682. μέγαν θεαῖν] Cereris et Proserpinae, quarum antiquum coronamentum cum narcisum esse poeta dicit, Proserpinam potissimum videtur in mente habere, quam narcisso eximie gavisam esse scholiasta ostendit, cuius docta ad h. l. adnotatio est; quem florem legens raptā a Plutone esse fertur, ut Pamphos apud Pausaniam IX 31, 6 et Homerus in hymno Cereris [v. 6 sqq., ad quos vide inter- retes] prodiderunt. HERM. Apte Neuius confert Pausan. VIII 31, 1 τὸ δὲ ἔτερον — θεῶν ἱερὸν τῶν μεγάλων· αἱ δὲ εἰσὶν αἱ μεγά- λαι θεαὶ Δημήτηρ καὶ Κόρη.

V. 683 sq. Schol. ὃ τε χρυ- σαυγῆς κρόκος· τοῖς τὸν νάρκισ- σον τῆ Δημήτρει ἀπονέμουσι τοῦτο συμπράττει, ὅτι κἄν τῆ Νιόβη ὁ Σοφοκλῆς τὸν κρόκον ἀντικρὺς τῆ Δημήτρει ἀνατίθε- ται, ὥστε καὶ νῦν τὸν λόγον εἶναι περὶ τῶν Δημήτρος στε-

φανωμάτων· καὶ αὐτὸ δὲ τοῦτο ἴδιον ἂν εἴη Σοφοκλέους· τοῖς γὰρ ἀνδρῶσι οὐ πᾶν φασὶν ἤδυσθαι τὴν Δημήτρα. Reisi- gius: 'Meleagro Epigr. II 7 est χρυσάνθης κόμαισι κρόκος; alibi ξανθόθριξ appellatur; Latine ruber vel luteus'. De hac quoque planta plura collegit Thudichum p. 298 sq.

V. 686. Κηφισοῦ] Cephisus non longe ab Eleusine in mare defertur. Qui Athenis Eleusinem via sacra ibant, Cephisum ponte, in quem exstat Simonidis epigramma, transmittebant. Fluvius est perennis nec unquam deficiens, cui proinde Sophocles vere κρήνας ἀπ- πνοῦς tribuit. BR.

V. 686. νομάδες] Dicuntur fontes Cephisi νομάδες, quod quasi per campos agrosque spatiantur rivis contenti.

V. 687 sq. Schol. ἀλλ' αἰὲν ἐπ' ἤματι· ἀλλ' αἰεὶ καθ' ἡμέ- ραν, φησὶν, ἐπινίσσεται ὁ Κη- φισσός, ἀνυτόνα ποιῶν τὰ πεδία καὶ ἐγκαρπα. Genetivum πεδίων a verbo ἐπινίσσεται pendere recte recentiores interpretes monuerunt. Tum Dindorfius ἀνυτόνον, inquit, poeta fluvium dicit agros fecundantem. De fluvio aquas, si quando defecerint, cito reparante, quae quorundam interpretum sententia est, cogitari nequit. Nam tale quid si dicere voluisset Sophocles, in promptu erat epitheto uti aliquanto aptiore ἀνυτόνον, quod optime conveniret Cephiso, qui χειμαρρώδης dicatur ab Stra- bone.

ἀνυτόκος πεδίων ἐπινίσσεται 690
 ἀκηράτω ξὺν ὄμβρῳ
 στερνούχον χθονός· οὐδὲ Μου- 690
 σᾶν χοροὶ νῦν ἀπεστύγησαν, οὐδ' ἄ
 χρυσάνιος Ἀφροδίτα.
 (στρόφη β΄.)
 ἔστιν δ' οἶον ἐγὼ γὰς Ἀσίας οὐκ ἐπακούω, 695
 οὐδ' ἐν τᾷ μέγαλα Λαοίδι [νά-
 σῳ Πέλοπος πάποτε] βλαστὸν 695
 φύτευμ' ἀχείρωτον, αὐτόποιον,
 ἐγγέων φόβημα δαῖων;

V. 690. στερνούχον χθονός] I. e. terrae late patentis, quam γαῖαν εὐρύστερον vocat Hesiodus Theogon. v. 117 ab H. Stephano comparatus. Recte scholiasta μεταφορικῶς γὰρ καὶ στέρνα καὶ νῶτά φασὶ τῆς γῆς τὰ πεδι- ᾶδη καὶ εὐρέα, καθάπερ αὐτὰ πάλιν αὐχένας τὰ στενά. DINDORF. Hermannus σπερμούχον coniecit.

V. 691. Schol. νῦν τὴν Ἀτι- κήν. Colonus maxime intellege. Elmsleius adscripsit Pausan. I 30, 2 ἔστι δὲ καὶ Μουσῶν βωμός, καὶ ἔτερος Ἐρμού, καὶ ἔνδον Ἀθη- νᾶς.

V. 693. οἶον — οὐκ ἐπακούω] Quale Asia habere non audio, s. quale Asia nullum habet. DINDORF. Construe οἶον (φύτευμα) γῆς Ἀσίας, ut genetivus a nomine φύτευμα pendeat. De re conferunt Paus. I 30, 2 (de Academia): καὶ φησὶν ἔστιν ἑλαίας, δεύτερον τοῦτο λεγόμενον φανήναι. Herodot. V 82 ἐδίοστο ἂν οἱ Ἐπι- δαύριοι Ἀθηναίων ἑλαίην σπι- δοῦναι ταμίεσθαι, ἱσοτάτας δὲ κείνας νομίζοντες εἶναι. λέγεται δὲ καὶ ὡς ἑλαῖαι ἦσαν ἄλλοθι γῆς οὐδαμοῦ κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον ἢ Ἀθήνησι.

V. 694 sq. ἐν τᾷ — Πέλοπος] Ut ab Sophocle hic Asia et Peloponnesus pro orientis et occidentis oris nominantur, ita Scythae et Peloponnesus ab Aeschylo Eum. 706 οὐτ' ἐν Σκῦθαισι οὐτε Πέλοπος ἐν τόποις. HERM. Pe-

loponnesus Λαοίς αἶα apud Eurip. Hec. 450. Notandum autem Peloponnesum ab Sophocle Doricam peninsula dici per anachronismum. Nam Oedipi aetate Peloponnesum nondum occuparant Dorienses, quod octogesimo demum post Troiam captam anno factum esse testatur Thucydides I 12. DINDORF. Verba νάσω Πέλοπος πάποτε et in v. 707 verba αὐχένα μέγιστον concinnitatis antistrophicae restituendae causa expunxit Nauckius. Id recte factum esse ex verbo αὐχένα paulo post in v. 710 repetito licet cognoscere.

V. 696. ἀχείρωτον αὐτόποιον] Quod Pollux II 154 habet: ἀχείρωτον δὲ Σοφοκλῆς εἶπε τὸ ἀχειροῦργητον, ad hunc locum spectare apparet, atque eam interpretationem rectam esse addito αὐτόποιον intellegitur. Oliva igitur non hominum manu sata, sed sponte orta esse dicitur. Cfr. Eur. Ion. 1434 στέφανον ἑλαίας. ἦν πρῶτ' Ἀθᾶνας σκόπελος ἐξη- νέγκατο et Paus. I 30, 2. Pro ἀχείρωτον Dindorfius ex La ἀχείρωτον recepit, Nauckius ex coniectura ἀγήρατον scripsit cl. Eur. Ion. v. 1436 ἑλαίας ἐξ ἀγήρατον. Dindorfius in Fleckeiseni annal. a. 1868 p. 394 ἀδήριτον αὐτόποιον coniecit.

V. 697. ἐγγέων φόβημα δα- ῖων] Spectant haec, ut ex Philo- choro et Androtione adnotavit scholiasta, ad Lacedaemoniorum religio- nem, qui quamvis terram Atticam

ὃ τῶδε θάλλει μέγιστα χώρα, 700
 γλανκῶς παιδοτρόφον φύλλον ελαιᾶς·
 τὸ μὲν τις οὐ νεαρὸς οὐδὲ γῆρα 700
 συνναίων ἀλιώσει χειρὶ πέρ-
 σας· ὁ γὰρ αἶεν ὄρων κύκλος
 λειώσει νιν Μορίου Διὸς 705
 χά γλανκῶπις Ἀθάνα.

incursionibus suis saepe popularentur, tamen ab Academia et olivis ibi positus manus abstinere soleant. Quod eos Academii reverentia ductos fecisse Plutarchus exponit in vita Thesei c. 32. DINDORF.

V. 699. De παιδοτρόφον confert Musgravius Eur. Ion. 1433 στέφανον ελαιᾶς ἀμφέθηκά σοι τότε, Hesychiū: στέφανον ἐκφέρειν ἔθος ἦν, ὁπότε παιδὸν ἄρρεν γένοιτο παρὰ Ἀττικοῖς, στέφανον ελαιᾶς τιθέναι πρὸ τῶν θυρῶν, ἐπὶ δὲ τῶν θηλειῶν ἔρια διὰ τὴν ταλασίαν. Bergkiius Hist. lit. Graec. vol. III p. 464 cum aliis παιδοτρόφον ad palaestricum olei usum refert.

V. 700. Schol. τὸ μὲν τὸ φυτόν τῆς ελαιᾶς.

V. 700 sq. οὐ νεαρὸς οὐδὲ pro οὔτε νεαρὸς οὔτε scripsi cum Porsono. In νεαρὸς νεα monosyllabum est ut saepius in νεανίας, νεάνης, νεανικός. Cfr. Eur. Phoen. 147, Aristoph. Vesp. 1067, 1069, Aesch. Eum. 957. Praeterea συνναίων pro σημαίων de Blyadesii coniectura recepi, ut οὐ νεαρὸς οὐδὲ γῆρα συνναίων nihil aliud significet quam 'nec invenis nec senex' i. e. 'nemo'. Cum γῆρα συνναίων cfr. Eur. fragm. 370, 2 πολὺ γῆρα συνοικίην. Quod antea legebatur σημαίων, ad imperatores spectare putabant, νεαρὸς ad Xerxem, a quo combusta Minervae olea quae in arce erat postridie novo germine effloruit (Herod. VIII 55), γῆρα σημαίων ad Archidamum, quem aetate proveciorem fuisse ex Thucydide I 80 apparet, regem Lacedaemoniorum, qui, ut ex Andro-

tione refert scholiasta, abstinere a sacris oleis iussit.

V. 702. κύκλος] Frequens hoc apud poetas de oculo. Cfr. Philoct. 1354. αἶεν ex Porsoni coniectura scripsi. Libri εἰσαιέν.

V. 703. λειώσει] Confert Neuius v. 869, 1370, 1453, Elect. 175. Schol. Μορίου Διὸς· Μόριον Δία εἶπε τὸν ἐπόπτην τῶν μορίων ελαιῶν· καὶ ἔστιν ὁ λεγόμενος Μόριος Ζεὺς, ὡς φησὶν Ἀπολλόδοτος· περὶ Ἀκαδημίας ἔστιν ὁ τε τοῦ Καταιβάτου Διὸς βωμός, ὃν καὶ Μόριον καλοῦσι, τῶν ἐκεῖ μορίων παρὰ τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἱερὸν ἰδρυμένων. Addit Reisigiū: 'Quod oleae sacrae μόρια vocantur, eius rei causa repetenda est ab Halirrhothii fabula, quam narrat schol. ad Arist. Nub. 1001. Is enim Neptuni filius, cum suo invento Minerva superasset Neptunum atque Athenarum praesidium accepisset, oleam Minervae excidere conatus sublata securi aberravit atque semetvulneratum occidit. Vere enim grammaticus in Etymol. M. p. 590 l. 42 ab illius fato duxit originem nominis: ἀπὸ οὗν τοῦ περὶ αὐτὸν μόρου, ὅτι ἀνηρέθη κόπτον τὰς ελαιᾶς, μορία ἐλήθη. Itaque Plinius H. N. XVI 44 Athenis quoque olea durare traditur in certamine edita a Minerva. Adde Servium ad Verg. Georg. I 18, Ciceronem de Legg. I 1, 2'.

V. 704. χά γλανκῶπις Ἀθάνα] Bene monet Schneidewinus, commode poetam, cum Iovem appellasset Μόριον ut ἐπόπτην τῶν μορίων ελαιῶν, Minervam ornasse epitheto γλανκῶπις (λαμπρόφθαλμος) respectu habito γλανκῶς ελαιᾶς v. 699.

(ἀντιστροφή β')

ἄλλονδ' αἶνον ἔχω ματροπόλει τῶδε κράτιστον, 705
 δῶρον τοῦ μεγάλου δαίμονος, εἰ-
 πειν, [ἀύχημα μέγιστον.] 710
 ὄχησιν εὐπῶλον, εὐθάλασσον.
 ὦ παῖ Κρόνου, σὺ γὰρ νιν ἐς
 τὸδ' εἶσας ἀύχημ', ἀναξ Ποσειδάν, 710
 ἵπποισιν τὸν ἀκεστῆρα χαλινὸν
 πρῶτασι ταῖσδε κτίσας ἀγνιαῖς. 715
 ἂ δ' εὐήρετος ἐκπαγλ' ἄλια
 χερσὶ παραπτομένα πλάτα
 θρῶσκει, τῶν ἑκατομπόδων 715

V. 705. ματροπόλει] Confert Reisigiū 1480 γὰ ματέρι.

V. 706. τοῦ μεγάλου δαίμονος] Neptuni.

V. 708. ὄχησιν pro εὐπῶλον, quod ex interpretatione nominis εὐπῶλον ortum videtur, ex Heimsoethii coniectura scripsi; nam eis qui haec adiectiva ad ματροπόλει referenda putant, accusativus obstat et si δῶρον εὐπῶλον εὐπῶλον intellegitur, δῶρον εὐθάλασσον de navigio intellegi vix potest.

V. 709 sq. ἐς τὸδ' εἶσας ἀύχημα] Locutio similis ei, de qua ad Philoct. 1435 exposui. De εἶσας vide Matth. § 235, 1.

V. 711 sq. ἀκεστῆρα χαλινὸν dicit, qui medeatur ferociae equorum. Similiter Pind. Ol. XIII 97 φίλτρον ἵππειον vocat. HERM. Apte Dissen. cum illo loco eiusdem odae v. 85 confert: φάρμακον προῦ τείνων ἀμφὶ γέννι. De usu verbi κτίζειν Neuius comparat Trach. 898 et Blomf. Aesch. Pers. gloss. 294.

V. 713 sq. ἂ δ' εὐήρετος — θρῶσκει] Iungenda verba ita sunt: ἂ δ' εὐήρετος πλάτα χερσὶ παραπτομένα ἐκπαγλα ἄλια (i. e. ἐν ἄλλ. cfr. ad v. 119) θρῶσκει. Recte Elmsleius monuit εὐήρη πλάτα dictum esse ut καλλιχεῖρες ὀλέναι, πῶδα τυφλοπόνου, εὐπήχεις χεῖρας aliaque similia, cuiusmodi ad Ant. 500 sq. attuli. Apparet autem poetam nomen πλάτα ita posuisse,

ut non de solo remo, sed simul de tota navi accipi vellet. Sic Ai. 349 ed. meae. Cfr. Eur. Hel. 666, 1272 et Andr. 866. Itaque hoc dicere videtur: 'navis vero remis manibus remigum (a te) applicatis bene instructa admirabiliter saltat in mari'. Addit Dindorfus: additum χερσὶ indicio est, παραπτομένα non esse aoristum verbi παραπέτεσθαι, sed, ut alii acceperunt, praesens verbi παραπτομαι, ut χεῖρας κῶπη προσαρμόσσαι dixit Euripides Iph. T. 1405.

V. 715 sq. τῶν ἐκ. — ἀκόλονθος] Cum Nymphis saltare dicuntur naves ab Euripide El. 434 πέμπουσαι χοροὺς μετὰ Νηρηίδων, ubi Seidlerus apposuit et haec Sophoclea et Eur. Hel. 1467 ὦ ταχεῖα κῶπα — χοραγὲ τῶν καλλιχόρων δελφίνων. REIS.

Ibid. ἑκατομπόδων] Quinquaginta numero fuere Nereides (sic docet Hesiod. Theog. 264, Eur. Iph. A. 1062, Iph. T. 428), quas propterea Sophocles ἑκατομπόδας satis insolenter vocat. Ovidius tamen Fast. VI 499 Excipit illaesos Panope centumque sorores. Propertius III 33 O centum aequoreae Nereo genitore puellae. Plato Critia Vol. III p. 116 E Νηρηίδας δὲ ἐπὶ δελφίνων ἑκατὸν κυλιῶ· τοσαύτας γὰρ ἐνόμιζον αὐτάς οἱ τότε εἶναι. MUSGR. Cfr. Valcken. Anim. ad Ammon. III 1. Reisigiū cum Bothio et Elmsleius centum dici Nereides credunt, vo-

Νηρηίδων ἀκόλουθος.

ANT. ὦ πλείστ' ἐπαίνοις εὐλογούμενον πέδον, 720
νῦν σὸν τὰ λαμπρὰ ταῦτα δὴ φαίνειν ἐπη.

OIA. τί δ' ἔστιν, ὦ παῖ, καινόν;

ANT. ἄσπον ἐρχεται

Κρέων ὄδ' ἡμῖν οὐκ ἄνευ πομπῶν, πάτερ. 720

OIA. ὦ φίλτατοι γέροντες, ἐξ ὑμῶν ἐμοὶ
φαίνοιτ' ἂν ἤδη τέμα τῆς σωτηρίας. 725

XOP. θάρσει, παρέσται. καὶ γὰρ εἰ γέρων ἐγώ,
τὸ τῆσδε χώρας οὐ γεγήρακε σθένος.

ΚΡΕΩΝ.

Ἄνδρες, χθρονὸς τῆσδ' εὐγενεῖς οἰκήτορες, 725
ὄρω τιν' ὑμᾶς ὁμμάτων ελληφότας
φόβον νεώρη τῆς ἐμῆς ἐπεισόδου, 730

cabulo ποῦς nonnisi periphrasin faciente, ita ut Elmsleius tamen ἐκ. Νηρ. hoc sensu dictum putet, ἐκατόν Νηρηίδας ὀρχηστρίδας. Doederlinus 'Non aliud', inquit 'hoc epitheton quam pernecitatem, centum quasi pedibus properantium, ut ἐκατόγχειρ vires ac robur Briarei indicat. Item Furia Electr. 488 καὶ πολύπους καὶ πολύχειρ'. Adde Lobeck. ad Ai. v. 55 p. 101 ed. sec. Gleditschius vocabulum corruptum iudicans non sine probabilitate ἐκατόν κορᾶν coniecit.

V. 716. ἀκόλουθος] Gl. Vict. ὁμοιος. Accuratus etiam primitiva potestate potest accipi: τὴν αὐτὴν κέλευθον ἔχουσα. DOED. Vide ad O. R. 207.

V. 717 sqq. Schol. ὦ πλείστ' ἐπαίνοις. Ἀντιγόνη ταῦτά φησιν ὁράσα προσιοῦντα τὸν Κρέοντα μετὰ χειρὸς ἐπὶ τὸν Οἰδίπουν δὲ ἀφίεται ὁ Κρέων, καὶ μὴ πείσας αὐτὸν παρασπᾶται αὐτοῦ τὴν Ἀντιγόνην, φθάσας κατὰ τὴν ὁδὸν καὶ τὴν Ἰσμήνην ἀφέλεσθαι.

V. 718. σὸν ex Nauckii coniectura scripsi. Libri σοί. Cfr. v. 197 πάτερ, ἐμὸν τόδε, El. 1470 οὐκ ἐμὸν τόδ', ἀλλὰ σόν. — φαίνεω, 'comprobare, rata facere'.

Confert Hermannus Trach. 239 εὐκταῖα φαίνων, ἢ πὸ μαντείας τινός; Nauckius κραίνεω scribi voluit.

V. 722. τέμα τῆς σωτηρίας] Ita Eurip. Or. 1336 σωτηρίας γὰρ τέμα ἔχεις ἡμῖν μόνη.

V. 723. καὶ γὰρ εἰ] 'quamquam enim'. Cfr. Eur. Med. 463 καὶ γὰρ εἰ σὺ με στυγεῖς, οὐκ ἂν δυναίμην σοὶ κανὼς φρονεῖν ποτε. 1249 καὶ γὰρ εἰ κτενεῖς σφ', ὅμως φίλοι γ' ἔφουσαν. Conf. Meinek. ad Men. p. 343 sq.

V. 725. εὐγενεῖς] Bene Schaeferus: satis θαυπερτικῶς ad voluntatem conciliandam Atheniensium.

V. 726 sq. ὁμμάτων — ἐπεισόδου] Ambo genitivi apti sunt ex nomine φόβον, dictumque recte ὁμμάτων φόβος, quia ὁμματα φοβεῖται recte dicitur. Cfr. Matth. § 380 not. 1. Ceterum bene Reisingius: subtiliter designat oculos animi metu perturbati nuntios, cum non intuentur ἀσκαρδαμνκί: nictando enim animum trepidantem indicant. Conferre licet Ai. 139 sq. μέγαν ὄκνον ἔχω καὶ πεφοβῆμαι πτηνῆς ὡς ὄμμα πειθείας, ubi copiosus est in hoc genere Lobeckius.

ὄν μήτ' ὀκνεῖτε, μήτ' ἀφήτ' ἔπος κακόν.
ἤκω γὰρ οὐχ ὡς θραῦν τι βουληθεῖς, ἐπεὶ
γέρων μὲν εἰμι, πρὸς πόλιν δ' ἐπίσταμαι 730
σθένουσαν ἤκων, εἰ τιν' Ἑλλάδος, μέγα.
ἀλλ' ἄνδρα τόνδε τηλικόσδ' ἀπεστάλην 735
πέισων ἐπεσθαι πρὸς τὸ Καδμείων πέδον,
οὐκ ἐξ ἐνὸς στείλαντος, ἀλλ' ἀνδρῶν ὑπὸ
πάντων κελευσθεῖς, οὐνεχ' ἤκέ μοι γένοι 735
τὰ τοῦδε πενθεῖν πῆματ' εἰς πλείστον πόλεως.
ἀλλ', ὦ ταλαίπωρ' Οἰδίπους, κλύων ἐμοῦ 740
ἰκοῦ πρὸς οἴκους. πᾶς σε Καδμείων λεῶς
καλεῖ δικαίως· ἐκ δὲ τῶν μάλιστα ἐγώ,
ὄσωπερ, εἰ μὴ πλείστον ἀνθρώπων ἔφην 740
κάκιστος, ἀλγῶ τοῖσι σοῖς κακοῖς, γέρον,
ὄρων σε τὸν δύστηνον ὄντα μὲν ξένον, 745
ἀεὶ δ' ἀλήτην, κάπι προσπόλου μιᾶς

V. 728. ὄν μήτ' ὀκνεῖτε] I. e. ἀλλὰ μὴ ὀκνεῖτέ με. Quod pronomen latet in ἐμῆς. De variatis temporibus ὀκνεῖτε et ἀφήτε confer Herm. ad Vig. § 748, Buttmann § 137, 5, Matth. § 511, 3.

V. 729. θραῦν τι] I. e. aliquid iniuriae facere. Vide quae ad Philoct. 674 adnotavi. De ὡς βουληθεῖς cfr. Eur. Med. 682 ὡς τί χροῖζων, Iph. T. 557 ὡς τί δὴ θέλων.

V. 731. εἰ τιν' Ἑλλάδος] Aptè confert Elmsl. Ai. 487 ἐγὼ δ' ἔλενθερον μὲν ἐξέφην πατρός, εἶπερ τινός, σθένουτος ἐν πλοῦτω, Φοργῶν. Adde Matth. § 617 e.

V. 732. τηλικόσδ' Brunckius restituit. Libri τηλικόνδ'.

V. 734. ἀνδρῶν ὑπὸ] Pro eo, quod in mente habuit Creon dicere, οὐκ ἐξ ἐνὸς ἀνδρός [scil. Καδμείων], ἀλλ' ὑπὸ πάντων, ita locutus est, ut ἀνδρῶν in altera parte sententiae poneret. HERM. Deteriores libri pro ἀνδρῶν exhibent ἀστῶν.

V. 735. Schol. οὐνεχ' ἤκέ μοι γένοι ἀντὶ τοῦ ὅτι προσήκει μοι πενθεῖν τὰ τοῦτον ἀνχηματα ὑπὲρ πάντας Θεβαλοῦς. Sic ἦνον pro προσήκον in Eur. Alc. 298. SCHAEF. Dativus γέ-

νει pro ablativo instrumenti est, 'cognitione', i. e. propter cognitionem. Vide ad O. R. 90.

V. 736. εἰς πλείστον πόλεως] Aptè confert Elmsl. O. R. 918 ὅτ' οὐν παραινούς' οὐδὲν ἐς πλεόν ποῶ. Doederl. Stallbaumium ad Plat. Euthyphr. p. 79 consuli iubet. Adde cum Neuius O. R. 700 ἐς πλεόν. Hunc v. Dobraeus ex v. 738—741 conflatum delendumque putat.

V. 739. Schol. ἐκ δὲ τῶν· ἐγὼ μάλιστα σε καλῶ, ὄσωπερ πλείστον ἀλγῶ τοῖς σοῖς καθήμασι. De articulo pro pronomine demonstrativo posito vide Matth. § 286. Elmsl. affert Eur. Alc. 274 οὐκ ἔραν φίλοιαι, ἐκ δὲ τῶν μάλιστα ἐμοί. Adde Philoct. 1243 ξύμπαρ Ἀχαιῶν λαός, ἐν δὲ τοῖς ἐγώ.

V. 741. Adsumendum ad ἀλγῶ ex v. 739 μάλιστα est, ut in Trach. 312 ἐπεὶ νῦν τῶνδε πλείστον ὄκτισα βλέπονς, ὄσωπερ καὶ φρονεῖν οἶδεν μόνη ad infinitivum φρονεῖν intellegendum est πλείστον. Tum de πλείστον cum superlativo iuncto cfr. Phil. 631 πλείστον ἐχθίστην ἐχίδνα et vide Krueg. II § 49, 10, 4.

V. 743. ἀεὶ δ' ἀλήτην] I. e.

βιοστερηῇ χωροῦντα' τὴν ἐγὼ τάλας
οὐκ ἂν ποί' ἐς τοσοῦτον αἰκίας πεσεῖν 745
ἔδοξ', ὅσον πέπτωκεν ἦδε δύσμορος,
αἰεὶ σε κηδεύουσα καὶ τὸ σὸν κάρα 750
πτωγῶ διαίτη, τηλικούτος, οὐ γάμων
ἔμπειρος, ἀλλὰ τοῦ 'πιόντος ἀρπάσαι.
ἄρ' ἄθλιον τοῦνευδος, ὃ τάλας ἐγώ, 750
ὠνείδισ' ἐς σέ καμὲ καὶ τὸ πᾶν γένος;
ἀλλ' οὐ γὰρ ἔστι τὰμφανῆ κρύπτειν, σύ νιν 755
πρὸς θεῶν πατρῶων, Οἰδίπους, πεισθεὶς ἔμοι
κρύψον, θελήσας ἄστν καὶ δόμους μολεῖν
τοὺς σοὺς πατρῶους, τήνδε τὴν πόλιν φίλως 755
εἰπών· ἐπαξία γάρ' ἢ δ' οἴκοι πλέον
δίκη σέβουτ' ἂν, οὔσα σὴ πάλαι τροφός. 760

ὄντα δ' αἰεὶ ἀλήτην. Vide quae ad O. R. 430 exposui.

V. 745 sq. οὐκ ἂν ποί' — ἔδοξ'] Cfr. Matth. § 599 b c. — Tum ὅσον significat ἐἰς ὅσον. Vide Matth. § 595, 4. Dictum autem ὅσον π. ἢ δε δύσμορος, quasi praecesserit enuntiatum sic conformatum: οὐδέποτε' ἂν τινα ἔδοξα πεσεῖν ἐς τοσοῦτον αἰκίας.
V. 748. τηλικούτος] Dictum pro τηλικαυτή. Vide Matth. § 436, 2.

V. 749. Pro ἔμπειρος Meinekius ἔμμορος, Nauckius ἔγκληρος scribendum putavit. At cfr. Eur. Med. 672 λέχους ἄπειρος.

Ibid. τοῦ 'πιόντος ἀρπάσαι] Genetivus aptus est ex participio οὔσα (cfr. Matth. § 315 et O. R. 916 ἔστι τοῦ λέγοντος) et ἀρπάσαι significat 'ad rapiendum?'; vide Matth. § 535 a.

V. 750 sq. ἄρ' ἄθλιον — ἐς σέ etc.] I. e. ἀρα ἄθλιον τὸ ὠνείδος, ὃ ὠνείδισα ἐἰς σέ etc. De ἀρα particulae usu ad Ai. 269 monuimus. Et sibi et Oedipo et toti generi Creon hoc probro esse ait, quod, qui rex Thebarum fuisset celeberrimus, deformatus corpore et in summam coniectus miseriam exsul erret cum filia regia, patrem curante et panem cotidianum emendicante.

V. 752 sqq. ἀλλ' οὐ γὰρ —

εἰπών] Cum quod omnium oculis pateat Creon negat occultari posse, verecunde loquitur hoc significans, fieri non posse, quia cum indigna sors Antigoniae, tum maxime Oedipi cum reliquus habitus corporis miserimus, tum imprimis faciei deformitas conspiciatur ab omnibus, ad quos accedat, scilicet peregrinos. Contra illud et posse et decere fieri sequentibus ostendit, ut peregrinorum hominum conspectui Oedipus se subtrahat et ad suos in patriam se recipiat, dein illud in mente habens, quod in Oed. R. v. 1430 sqq. extulit τοῖς ἐν γένει γὰρ τῶν γενῆ μάλισθ' ὄραν μόνους τ' ἀκούειν εὐσεβῶς ἔχει κακά.

Ibid. σύ νιν pro σὺ νῦν restituit Blaydesius. Refertur autem νῖν ad ὠνείδος.

V. 756. Pro εἰπών Blaydesius scribendum putat λιπών. De εἰπών cfr. Hom. II. XII 210 δὴ τότε Πουλυδάμας θρασὺν ἔκτορα εἶπε παραστάς.

Ibid. ἐπαξία γάρ] Spectat maxime ad φίλως, i. e. ad animum benevolum, quo ipse Creon vult Oedipum in civitatem Atheniensem esse.

Ibid. ἢ δ' οἴκοι] Sc. πόλις, i. e. ἡ οἰκία πόλις, patria. Fortasse tamen ἐκεῖ pro οἴκοι scribendum est.

V. 757. Passiva vis verbi σέ-

ΟΙΔ. ὃ πάντα τολμῶν, κάπο παντός ἂν φέρων
λόγον δικαίον μηγάνημα ποικίλον,
τί ταῦτα πειρᾶ, καμὲ δεύτερον θέλεις 760
εἰλεῖν, ἐν οἷς μάλιστ' ἂν ἀλγοίην ἀλούς;
πρόσθεν τε γάρ με τοῖσιν οἰκείοις κακοῖς 765
ροσοῦνθ' ὅτ' ἦν μοι τέρψις ἐκπεσεῖν χθονός,
οὐκ ἤθελες θέλοντι προσθέσθαι χάριν·
ἀλλ' ἠνίκ' ἤδη μεστός ἢ θυμούμενος, 765
καὶ τοῖν δόμοισιν ἦν διατᾶσθαι γλυκύ,
τότ' ἐξεώθεις κάξέβαλλες, οὐδέ σοι 770
τὸ συγγενὲς τοῦτ' οὐδαμῶς τότ' ἦν φίλον.
νῦν τ' αὖθις, ἠνίκ' εἰσορᾶς πόλιν τέ μοι
ξυνοῦσαν εὖνον τήνδε καὶ γένος τὸ πᾶν, 770
πειρᾶ μετασπᾶν σκληρὰ μαλθακῶς λέγων.
καίτοι τίς αὐτῆ τέρψις ἄκοντας φιλεῖν; 775

βασθαι apud bonos scriptores hoc loco excepto non inveniuntur.

V. 758 sq. κάπο παντός — ποικίλον] Recte monuit Doederl. παντός non esse cum λόγον δικαίον iungendum, sed constructionem esse ποικίλον μηγάνημα λόγον δικαίον φέρων ἂν ἀπό παντός, ex quavis re callide aliquam iustitiae speciem petere sciens. Vide v. 807. HERM. De ἀπό παντός vide Matth. § 572, de φέρων ἂν eundem § 598 b et Krueg. I § 54, 6, 6, infra ad v. 962.

V. 760. καμὲ] Recte videtur Bothius explicare 'me, qui te bene noverim sciamque te mihi insidias struere'. Sed nescio an καί με scribendum sit.

V. 761. ἐν οἷς] Haec est cura necessitudinis, quam obtendit Creon et nunc et prius obtenderat, cum Oedipum retineret ac nollet exulare. Quare est v. 771 τὸ συγγενὲς τοῦτο. REIS.

V. 762 sq. τοῖσιν οἰκείοις κακοῖς] Conferat Neuius Ai. 260 οἰκία πάθη, 919 οἰκίας σφαγῆς, El. 215 οἰκίας ἄτας. Accusativus ροσοῦντά με referendus est ad verbum simile eis quae sequuntur ἐξεώθεις κάξέβαλλες, ut οὐκ ἤθελες ἐμβαλεῖν vel οὐκ εἶλας φεύγειν.

V. 764. οὐκ ἤθελες] Diod. Sic.

IV 65 τῶν περὶ τὴν οἰκίαν ἀσεβημάτων γνωσθέντων, τὸν μὲν Οἰδίπουν ὑπὸ τῶν νῖων ἔνδον μένειν ἀναγκασθῆναι διὰ τὴν αἰσχύνην. Cfr. Eur. Phoen. 876. DOED.

V. 765. Schol. μεστός· ὡς ἐπὶ κερᾶμον· ὃ ἔστιν, ὅτε κορεσθεὶς τοῦ θυμοῦ, λοιπὸν τὰ συμφέροντα ἐβουλεύομεν, καὶ οὐκ ἐπιθέλειον φεύγειν. — ἢ restituit Elmsleius pro ἦν. Vide ad O. R. 1092. De participio θυμούμενος vide Matth. § 550 b extr. Cfr. Demosth. Olymp. p. 1175, 3 ἐπειδὴ δὲ μεστός ἐγένετο ἀγανακτῶν.

V. 766. Schol. τοῖν δόμοισιν· ἀντὶ τοῦ ἐν Θήβαις.

V. 768. τὸ συγγενὲς τοῦτο] I. e. ἡ συγγένεια αὐτῆ. Vide ad Philoct. 83. Hoc autem dicit Oedipus: tum cum expelleretur, Creontem nullum erga cognatum (Oedipum) studium et amorem, quem nunc iacet, declarasse. Pro φίλον sensui magis aptum videtur μέλον. Cfr. ἔσται μέλον v. 653, El. 459.

V. 770. Schol. γένος· τὸ Ἀτικόν.

V. 771. σκληρὰ μ. λέγων] Conferat Neuius Ant. 1047 ὅταν λόγους αἰσχροῦς καλῶς λέγωσι τοῦ κέρους χάριν.

V. 772. Schol. καίτοι τίς αὐτῆ· καὶ σὺ οὐκ βούλει με εὐεργετεῖν

ὅσπερ τις εἰ σοι λιπαροῦντι μὲν τυχεῖν
 μηδὲν διδοίη, μηδ' ἐπαρκέσαι θέλοι,
 πλήρη δ' ἔχοντι θυμὸν ὧν χοῖζοις, τότε 775
 δωροῖθ', ὅτ' οὐδὲν ἢ χάρις χάριν φέροι·
 ἄρ' ἂν ματαίου τῆσδ' ἂν ἠδονῆς τύχοις; 780
 τοιαῦτα μέντοι καὶ σὺ προσφύρεις ἐμοί,
 λόγῳ μὲν ἐσθλά, τοῖσι δ' ἐργοῖσιν κακά.
 φράσω δὲ καὶ τάδ', ὥς σε δηλώσω κακόν. 780
 ἦκεις ἐμ' ἄξων, οὐχ ἴν' εἰς δόμους ἄγης,
 ἀλλ' ὡς πᾶραυλον οἰκίσσης, πόλις δέ σοι 785
 κακῶν ἄνατος τῆσδ' ἀπαλλαγθῆ ἡθοῦς.
 οὐκ ἔστι σοι ταῦτ', ἀλλὰ σοι τάδ' ἔστ', ἐκεῖ
 χώρας ἀλάστῳ οὐμὸς ἐνναίων ἀεὶ 785
 ἔστιν δὲ παισὶ τοῖς ἐμοῖσι τῆς ἐμῆς

μη θέλοντα. Ab hoc versu usque ad v. 779 ponit paullisper Oedipus, velle Creontem in ipsam patriam suam se reducere, simulque exponit, id si velit, ne gratum quidem sibi esse posse. Inde a v. 780 demum ab Oedipo vera Creontis voluntas aperitur.

V. 777. ἄρ' ἂν — τύχοις;] 'Nonne haec, si consequare, inanis voluptas erit?' De ἀρα monitum ad v. 750.

V. 780. τάδ' pro τοῖσδ' ex Blaydesii conjectura scripsi.

V. 781. ἦκεις ἐμ' ἄξων] Ne quis haereat in pronomine ὄρθο-
 τονομένῳ opineturque scribendum fuisse ἦκεις μ' ἀπάξων, tenendum est Oedipum hoc dicere: 'non affinium cura teneris et misericordia, ut me cum meis in patriam reducendum putes, sed id agis, ut me tantum abducas abductumque in tua potestate habeas. Cfr. v. 389.

V. 782. ἀλλ' ὡς πᾶραυλον οἰκίσσης] Gl. ἀγρότην. BR. Schol. ἀντὶ τοῦ ἐν ἀγροῖς. Rectius 'vicinum', ἀγχι γῆς Καδμείας. Sic etiam AI. 892 τίνας βοῆ πα-
 ραυλος ἐξέβη νέτους; ELMSL.

V. 782 sq. πόλις δέ σοι — ἡθοῦς] 'Ut urbs tua immunitas evadat malorum, quae ab hac civitate Atheniensium ei impendent. Cfr. v. 605. De locutione ἄνατος κακῶν vide ad huius fab.

676, de pleonasmō ἄνατος ἀπα-
 λαχθῆ Advers. in Phil. p. 52 ma-
 ximeque AI. 1019 ἀποστός γῆς ἀποροφθῆσμαι. Ant. 399 sq. ἐγὼ δ' ἐλεύθερος δίκαιός εἰμι τῶνδ' ἀπηλλάχθαι κακῶν. El. 1002 ἄλυπος ἄτης ἐξαπαλλαγθῆ-
 σεται.

V. 784. οὐκ ἔστι σοι ταῦτ'] 'Non hoc, quod te dixi consequi velle, consequere?'

V. 784 sq. ἐκεῖ χώρας — ἀεὶ] De hoc appositionis genere vide Matth. § 472, 2 e. De ἐκεῖ χώρας cfr. ad v. 167. Ceterum conferenda cum hoc loco sunt quae Antigone Oedipo dicit apud Eur. Phoen. 1550 sq. σὸς ἀλάστῳ ξίφειν βρόθων καὶ πυρὶ καὶ σχετλίαισι μάχαις ἐπὶ παιδᾶς ἔβα σούς, ὦ πάτερ, ὦ μοι. Ad quem locum schol. ἀλάστῳ ὁ παρακολορθῶν σοι κακοποιὸς δαίμων. — Ἀλάστορες λέγονται τίνος ἢ οἱ κακοποιούντες αὐτόν, ἢ οἱ δι' ἐν-
 δίκην αὐτοῦ ἐτέροισι κακοποιούντες. Adde Blomf. ad Aesch. Pers. gloss. 360.

V. 786 sq. ἔστιν δὲ — λαχεῖν] Praesens in futuri speciem est positum, ubi res facta constituta ostenditur. Itaque in Aesch. Prom. 184 est: ὅψ' ὅσον σιγήτρον τιμᾶς τ' ἀποσυλάται. REIS. Conf. Krueg. I § 53, 1, 6. De ἔστιν 'licet', cfr. v. 600.

ἡθοῦς λαχεῖν τοσοῦτον, ἐνθανεῖν μόνον. 790
 ἄρ' οὐκ ἄμεινον ἢ σὺ τὰν Θήβαις φρονῶ;
 πολλῶ γ', ὅσπερ κακ' ασφαστέρων κλύω,
 Φοῖβον τε καὶ τοῦ Ζηνός, ὃς κείνου πατήρ. 790
 τὸ σὸν δ' ἀφίχται δεῦρ' ὑπόβλητον στόμα
 πολλὴν ἔχον στόμωσιν· ἐν δὲ τῷ λέγειν 795
 κακ' ἂν λάβοις τὰ πλείον' ἢ σωτήρια.
 ἀλλ' οἶδα γάρ σε ταῦτα μὴ πείθων, ἴθι,
 ἡμᾶς δ' ἔα ζῆν ἐνθάδ'. οὐ γὰρ ἂν κακῶς, 795
 οὐδ' ὧδ' ἔχοντες, ζῶμεν, εἰ τερποίμεθα.

V. 787. τοσοῦτον, ἐνθανεῖν] I. e. τοσοῦτον, ὅσον ἐνθανεῖν. Cfr. Matth. § 479. Hermannus ad sententiam pariter et ad dicendi formam comparari iubet Aesch. Sept. c. Th. 718 χθόνα ναλεῖν διαπήλας ὀπόσαν καὶ φθιμένοιισιν κατέχειν, τῶν μεγάλων πεδίων ἀμοίρους. Cfr. etiam Aristoph. Eccl. 592 μηδὲ γεωργεῖν τὸν μὲν πολλήν, τῷ δ' εἶναι μηδὲ ταφῆναι. Meinekius coniecit ἐνθάπτειν.

V. 788. Schol. ἄρ' οὐκ ἄμεινον' ἀρα οὐ πλέον σου τὰ ἀποβησόμενα ταῖς Θήβαις οἶδα;

V. 789. κακ' scripsit Doederlinus. Libri vel ἐκ vel καὶ exhibent. De notionē voc. σαφῆς dictum ad 622, de κλύω ad 33.

V. 790. Schol. καὶ τοῦ Ζηνός· δοκεῖ γὰρ ὁ Απόλλων παρὰ Διὸς λαμβάνειν τοὺς χρησμούς, ὡς καὶ ἐν Ἰφικλείᾳ φησὶ, καὶ Ἀίσχυλος ἐν Ἱερραῖς· 'στέλλειν ὅπως τάχιστα' ταῦτα γὰρ πατὴρ Ζεὺς ἐγκαθιδεῖ Λοξία'. Καὶ Ἀριστοφάνης Ἱερραῖς. Vide ad v. 622 huius fab. et ad O. R. 151.

V. 791. Schol. ὑπόβλητον· οὐκ ἀληθές, ἀλλὰ πεπλασμένον ἀπὸ τῶν ὑποβαλλόμενων εἰς τὰ γένη τοὺς παῖδας. De voc. ὑπόβλητον comparant editores AI. 188 εἰ δ' ὑποβαλλόμενοι κλέπτουσι μύθους οἱ μεγάλοι βασιλῆς, et v. 481 ὡς ὑπόβλητον λόγον ἔλεξας. Opponit Oedipus verissimo Apollinis oraculo orationem Creontis fallaciae plenam et artis im-

probissimae. De forma orationis, qua τὸ σὸν δ' ἀφ. στόμα dictum pro σὺ δὲ ἀφίχται ὑπόβλ. στόμα ἔχων, cfr. v. 569 et Matth. § 430 et Schaefer. ad Eur. Or. Pors. 1215.

V. 792. Schol. στόμωσιν· ἀντὶ τοῦ δεινῶσιν καὶ πανουργίαν. Reisingius confert Arist. Nub. 1102sq. ὅπως ἐν μοι στομῶσεις αὐτόν, et κόπις de oratore usurpatum ab Eur. Hec. 129.

V. 792 sq. ἐν δὲ τῷ λέγειν — σωτήρια] I. e. 'sed dicendo quae consequare, maiorem partem mala quam salutaria capies'. Itaque eo tendit Oedipi oratio, ut moneat Creontem, dicendo quae statim refutari et ad aperiendam eius malitiam converti possint, facturum, ut damnum potius quam aliquid salutare consequatur. Est autem salutare illud reditus Oedipi. Confirmat hanc interpretationem responsum Creontis. HERM. De ἐν τῷ λέγειν vide ad Philoct. 61, de τὰ πλείονα Matth. § 266 not. et Krueg. I § 50, 4, 13.

V. 794. Blaydesius coniecit οἶσθα γὰρ με, ut ταῦτα significaret 'quae fallaciter et improbe protulisti', Meinekius ἔσθι γὰρ με et cum Nauckio πείσων scripsit. Quod libri habent, praefendum videtur. De μὴ cfr. v. 656 οἶδ' ἐγὼ σε μήτινα ἐνθένδ' ἀπάξοντ' ἄνδρα, 1121 sq.

V. 795 sq. οὐ γὰρ ἂν — τερποίμεθα] Recte Brunckius 'non enim male, ne sic quidem, vivamus, si ita vivere nos iuvei'.

- KPE. πότερα νομίζεις δυστυχεῖν ἐμ' ἐς τὰ σά, 800
ἢ σ' εἰς τὰ σαντοῦ μᾶλλον ἐν τῷ νῦν λόγῳ;
OIA. ἐμοὶ μὲν ἐσθ' ἡδιστον, εἰ σὺ μὴτ' ἐμὲ
πέθειν οἶός τ' εἰ μήτε τούσδε τοὺς πέλας. 800
KPE. ὦ δύσμορ', οὐδὲ τῷ χρόνῳ φύσας φανῆ
φρένας ποτ', ἀλλὰ λῦμα τῷ γῆρα τρέφῃ; 805
OIA. γλώσση σὺ δεινός· ἄνδρα δ' οὐδέν' οἶδ' ἐγὼ
δίκαιον, ὅστις ἐξ ἅπαντος εὖ λέγει.
KPE. χωρὶς τό τ' εἰπεῖν πολλὰ καὶ τὰ καιρία. 805
OIA. ὡς δὴ σὺ βραχεία, ταῦτα δ' ἐν καιρῷ λέγεις.
KPE. οὐ δῆθ' ὅτῳ γε νοῦς ἴσος καὶ σοὶ πάρα. 810
OIA. ἄπελθ', ἐγὼ γὰρ καὶ πρὸ τῶνδε, μηδέ με
φύλασσο' ἐφορῶν ἐνθα χορὴ ναίειν ἐμέ.
KPE. μαρτύρομαιτούσδ', οὗς σὺ προουσελεῖς φίλους 810
οἷ' ἀνταμείψῃ ὀήματ', ἣν σ' ἔλω ποτέ.

V. 797 sq. Schol. ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ μὴ πεθεσθαι σε μᾶλλον σὺ δυστυχεῖς ἢ ἐγώ. Nisi ex Maehlii coniectura δυστομεῖν scribendum est, δυστυχεῖν Bonitzius recte videtur explicavisse 'caecum, dementem esse'. Cfr. ad O. R. 1144.

V. 800. Schol. πεθεῖν· πεθεῖν με εἰς τὸ ἀκολουθήσαι σοι. τούσδε· τοὺς ἀπὸ τοῦ χοροῦ. Verba μὴτ' ἐμὲ — μήτε τούσδε hoc sensu dicta: 'non his magis quam mihi'.

V. 801 sq. οὐδὲ τῷ χρόνῳ — τρέφῃ;] Sensus est: 'ne temporis quidem diuturnitate ut sapiens effectum videbimus, sed opprobrium vivis senectuti?' Recte his verbis, quia φανῆ, non φαίνῃ dictum, signum interrogationis apposuit Reisigius. HERM. De locutione φύσας φρένας vid. ad v. 149 et 1606 sq. Herm. ad Vig. p. 766 et Lob. ad Ai. 1066. — De sententia confer v. 855 ὄργῃ χάριν δούς, ἢ σ' αἰεὶ λυμάνεται.

V. 803 sq. ἄνδρα — λέγει] I. e. non est viri iusti omnem causam, iustam atque iniustam, defendere. Aperte Reisigius confert v. 1000 σὺ δ', εἰ γὰρ οὐ δίκαιος, ἀλλ' ἅπαν καλὸν λέγειν νομίζων ὄντων ἄρρητόν τ' ἔπος. HERM. Vide ad v. 758.

V. 805. χωρὶς τό τ' — καιρία]

Intellegendum τὸ εἰπεῖν ad τὰ καιρία. Vide Seidl. ad Eur. El. 429. — De τὲ — καὶ particulis Elmsl. contulit Aesch. Prom. 959 ὅσον τό τ' ἄρχειν καὶ τὸ δουλεύειν δίχα. Xenoph. Hier. I 2 πῆ διαφέρει ὁ τυραννικός τε καὶ ὁ ἰδιαιτικός βίος aliaque similia. Ceterum scholiasta: ἄλλο ἐστὶ τὸ φλυαρεῖν, καὶ ἄλλο τὰ ἀναγκαῖα λέγειν.

V. 806. ὡς δὴ σὺ — λέγεις] 'Quasi vero tu', inquit, 'pauca, illa pauca autem aperte dicas'. HERM. De δὴ particulae sensu ironico cfr. Matth. § 603.

V. 807. οὐ δῆθ' ὅτῳ etc.] Scholiasta: τοῖς κατὰ σὲ οὐ δοκῶ καιρία λέγειν. Id est, non iis profecto videbor opportuna dicere, qui aequae insani sunt, quam tu es. De dativo cfr. v. 76.

V. 808. Schol. πρὸ τῶνδε· καὶ πρὸ τοῦ χοροῦ. Recte Brunckius 'dicam enim horum etiam nomine'. Neque alio sensu O. R. 10 dictum: ἐπεὶ πρέπων ἔφην πρὸ τῶνδε φωνεῖν.

V. 809. ἐφορῶν] Recte Rostius participium esse verbi ἐφορᾶειν, quod idem fere est atque ἐφειδρῶειν, monuit. — De χορῇ assert Neuius v. 1441, 1521. Ant. 887.

V. 810 sq. οὗς σὺ προουσελεῖς et ἀνταμείψῃ, quod enuntiatum

- OIA. τίς δ' ἂν με τῶνδε συμμάχων ἔλοι βία; 815
KPE. ἢ μὴν σὺ κἄνευ τοῦδε λυπηθεῖς ἔσῃ.
OIA. ποῖω σὺν ἔργῳ τοῦτ' ἀπειλήσας ἔχεις;
KPE. παῖδῳιν δυοῖν σοὶ τὴν μὲν ἀρτίως ἐγὼ 815
ξυναρπάσας ἐπεμψα, τὴν δ' ἄξω τάχα.
OIA. ὦμοι.
KPE. τάχ' ἔξεις μᾶλλον οἰμώζειν τάδε. 820
OIA. τὴν παῖδ' ἔχεις μου;
KPE. τήνδε τ' οὐ μακροῦ χρόνου.
OIA. ἰὼ ξένοι, τί δράσετ'; ἢ προδώσετε;
κούκ ξεελάτε τὸν ἀσεβῆ τῆσδε χθονός; 820
XOP. χώρει, ξέν', ἔξω θᾶσσον· οὔτε γὰρ τὰ νῦν
δίκαια πράσσεις, οὔθ' ἂ πρόσθεν εἰργασαι. 825
KPE. ὑμῖν ἂν εἴη τήνδε καιρὸς ἐξάγειν
ἄκουσαν, εἰ θέλουσα μὴ πορεύσεται.
ANT. οἰμοὶ τάλανα, ποῖ φύγω; ποῖαν λάβω 825
θεῶν ἄρηξιν ἢ βροτῶν;
XOP. τί δράς, ξένε;
KPE. οὐχ ἄψομαι τοῦδ' ἀνδρός, ἀλλὰ τῆς ἐμῆς. 830

ἣν σ' ἔλω ποτέ requirit, scripsi pro οὐ σέ, πρὸς δὲ τοὺς.. ἀνταμείβῃ. Sensus est: 'hi mihi testes sunt, qualia verba propinquis quos ignominiose tractas responsurus sis aliquando cum te cepero' i. e. ut has contumelias aliquando voce supplicii deprecaturus sis. Cfr. Hom. Il. I 338 sqq. Verbum προουσελεῖν, quod compluribus locis obliteratum est, veteres grammatici ὑβρίζειν, προπηλακίζειν interpretantur. De plurali φίλους vide quae ad O. R. 361 adnotavimus. Pro ἀνταμείβῃ etiam v. 1273 ἀνταμείψῃ restituendum videtur et crebra sunt huiusmodi menda in libris.

V. 812. Schol. τῶνδε· τῶν ἀπὸ τοῦ χοροῦ. βία· βιαζόμενος τοὺς ἑμούςς συμμάχους καὶ φύλακας.

V. 813. κἄνευ τοῦδε] τοῦδε ex coniectura Musgravii scripsi. Libri τῶνδε. Scholiasta: καὶ χωρὶς τοῦ λαβεῖν σε εἰς Θήβας. De locutione λυπηθεῖς ἔσῃ vide ad O. R. 928 et Matth. § 559. Krueg. I § 53, 9, 1.

Soph. Trag. I. 3.

V. 814. ποῖω σὺν ἔργῳ etc.] I. e. 'quid fecisti, ut hoc minoris?' Loquitur de re sive facto ut de socio, id quod non raro faciunt poetae Graeci.

V. 815. παῖδῳιν δυοῖν σοὶ] De σοὶ vide ad v. 782.

V. 817. μᾶλλον οἰμώζειν τάδε] 'Hos gemitus augere'. Vide ad O. R. 259 sq.

V. 818. τήνδε τ' primus restituit Bothius. Libri τήνδε γ'. Schol. τήνδε· τὴν Ἀντιγόνην. De genetivo μακροῦ χρόνον vide ad v. 393.

V. 819. Schol. ἰὼ ξένοι· τῷ χορῷ φησι.

V. 823. Schol. τήνδε· τὴν Ἀντιγόνην· τοῖς ἀκολουθοῦσι δὲ ἑαυτοῦ φησιν ὁ Κρέων.

V. 826. Schol. τί δράς, ξένε· πρὸς τὸν Κρέοντα ἔλκοντα τὴν Ἀντιγόνην.

V. 827. Schol. τῆς ἐμῆς· ἀδελφῆς μου γὰρ θυγατέρις ἐστίν.

V. 827 sq. Hi versus quibus nihil aliud quam proximo versu

- OIA. ὦ γῆς ἀνακτες.
 XOP. ὦ ξέν', οὐ δίκαια δρᾶς.
 KPE. δίκαια.
 XOP. πῶς δίκαια;
 KPE. τοὺς ἐμούςς ἄγω.
 (στροφή.)
- OIA. ἰὼ πόλις. 830
 XOP. τί δρᾶς, ὦ ξέν'; οὐκ ἀφήσεις; τάχ' ἐς
 βάσανον εἰ χερῶν. 835
 KPE. εἶργον.
 XOP. σοῦ μὲν οὐ, τάδε γε μωμένον.
 KPE. πόλει μαχῆ γάρ, εἰ τι πημανεῖς ἐμέ.
 OIA. οὐκ ἠγόρευον ταῦτ' ἐγώ; 835
 XOP. μέθες χερσῶν
 τὴν παιδα θάσσον.
 KPE. μὴ 'πίτασσο' ἂ μὴ κρατεῖς.

contendit Creon delendi videntur ut importune versibus 826 et 829 interpositi, quibus ad interpellationem chori τί δρᾶς, ξένε; Creon sensum interrogationis detorqueus respondet δίκαια.

V. 828. ὦ γῆς ἀνακτες] Chorum ita appellat. Vide quae ad O. R. 85, 882 adnotata sunt.

V. 829, τοὺς ἐμούς] Antigonom dicit. Sic supra v. 813 φίλους.

V. 830. Oedipo tribui verba ἰὼ πόλις quae in codd. Antigoniae adsignata reperiuntur. Cfr. Advers. mea in Soph. Philoct. p. 65 sq.

V. 831 sq. τάχ' ἐς — χερῶν] Schaeferus confert v. 1297 οὐτ' εἰς ἔλεγχον χειρὸς οὐτ' ἔργον μολῶν. Vide ad Philoct. 98.

V. 833. Schol. εἶργον· φυλάττον. χωρίζου. σοῦ μὲν οὐ· οὐκ ἀπειρομαί σου. De verbo μωμένον confer Philoct. 1114 τὸν τάδε μῆσαμένον. 1139 ὅς ἐφ' ἡμῖν καὶ ἐμήσατο.

V. 834. Schol. πόλει· ταῖς Θήβαις. Pro πημανεῖς quod libri habent scripsi πημανεῖς cum Porsono. Saepe occurrit in libris id mendum.

V. 835. οὐκ ἠγόρευον etc.]

Confer 653 sqq. ἤξουσιν ἄνδρες etc. Vulgarem locutionem habet Aristoph. Ach. 41 οὐκ ἠγόρευον; τοῦτ' ἐκείν' οὐγὼ ἔλεγον. Plut. 102 οὐκ ἠγόρευον ὅτι παρέξειν πράγματα ἡμελλέτην μοι. Cfr. eijam Nub. 1456 τί δῆτα ταῦτ' οὐ μοι τότ' ἠγορεύετε; Soph. O. R. 973 οὐκ οὐκ ἐγὼ σοι ταῦτα προύλεγον πάλα.

V. 835 sq. μέθες — θάσσον] Verba haec chori sunt ad unum ex satellitibus Creontis, in quem cum choro nihil iuris sit, recte chororum monet Creon, μὴ 'πίτασσο' ἂ μὴ κρατεῖς. Nihilominus chorus verbis χαλᾶν λέγω σοι repetit, quod dixerat satelliti illi, quem Creon abire cum Antigona iubet verbis his, σοὶ δ' ἐγὼ γ' ὄδοι πορεῖν. Aliquot autem huiusmodi κωφὰ πρόσωπα, quae δορυφόρημα dici solent, quia plerumque hastati erant, adstitisse Creonti ex ipsius verbis intelligitur v. 826 ἡμῖν ἀν εἰη τήνδε καιρὸς ἐξάγειν ἀκουσαν, εἰ θέλονσα μὴ πορεύσεται, et v. 847 οὐκ ἄξεθ' ὑμεῖς; Eisdem significat scholiasta in adnotatione ad v. 845 [842]. DINDORF.

V. 836. μὴ 'πίτασσο' ἂ μὴ κρατεῖς] Cfr. O. R. 1522 πάντα

- XOP. χαλᾶν λέγω σοι. 840
 KPE. σοὶ δ' ἐγὼ γ' ὄδοι πορεῖν.
 XOP. προβαῖθ' ὦδε, βᾶτε, βᾶτ', ἐντοποι.
 πόλις ἐναίρεται, πόλις ἐμά, σθένει.
 προβαῖθ' ὦδέ μοι. 840
 ANT. ἀφέλκομαι δύστηνος, ὦ ξένοι, ξένοι.
 OIA. ποῦ, τέκνον, εἰ μοι;
 ANT. πρὸς βίαν πορεύομαι. 845
 OIA. ὄρεξον, ὦ παῖ, χεῖρας.
 ANT. ἀλλ' οὐδὲν σθένω.
 KPE. οὐκ ἄξεθ' ὑμεῖς;
 OIA. ὦ τάλας ἐγὼ, τάλας.
 KPE. οὐκ οὐκ ποτ' ἐκ τούτοις γε μὴ σκήπτρου ἐτι 845
 ὄδοι πορήσης. ἀλλ' ἐπεὶ νικᾶν θέλεις
 πατρίδα τε τὴν σὴν καὶ φίλους, ὕφ' ὧν ἐγὼ 850
 ταχθεῖς τάδ' ἔρδω, καὶ τύραννος ὦν ὅμως,
 νικά. χρόνον γάρ, οἶδ' ἐγὼ, γνώση τάδε,
 ὀθούνηκ' αὐτὸς αὐτὸν οὐτε νῦν καλὰ 850
 δρᾶς, οὐτε πρόσθεν εἰργάσω βίᾳ φίλων,
 ὀργῆ χάριν δούς, ἥ σ' αἰεὶ λυμναίνεται. 855
 XOP. ἐπίσχεσ ἀντοῦ, ξεῖνε.
 KPE. μὴ ψαύειν λέγω.
 XOP. οὔτοι σ' ἀφήσω, τῶνδ' ἐ γ' ἔστερημένος.

μὴ βούλον κρατεῖν· καὶ γὰρ ἀκρατήσας οὐ σοὶ τῷ βίᾳ ξυνέσπετο.

V. 839. Schol. ἐναίρεται σθένει· τοντέστι, βία πορεύεται. Non est σθένει pro βία dictum, sed propria roboris significatione. Nam qui alteri tantam infert vim, quantum hic Creon eiusque satellites Antigoniae inferunt, non ἀσθενῆ, sed σθεναρὸν se esse ostendit. DINDORF. Cfr. Eur. Bacch. 953 οὐ σθένει νικητέον γυναικᾶς. Speciose coniecit Gleditschius πόλις ἀμαχανεῖ.

V. 842. Schol. πρὸς βίαν· ἀπαγομένης δὴ τῆς Ἀντιγόνης ὑπὸ τῶν προστεταγμένων παρὰ τοῦ Κρόνου· ἐν μέρει δὲ παθητικὰ ἔστιν.

V. 845. Schol. ἐκ τούτοις· ἐκ τῶν θυγατέρων, αἷς ὡς σκήπτ-

τροῖς ἐχρήτο καὶ βακτηρία. Comparat Neuius Eur. Hec. 277 ἦδ' ἀντι πολλῶν ἐστὶ μοι παραψυχή, πόλις, τιθήνη, βᾶκτρον, ἡγεμῶν ὄδοι. De ἐκ praepositione vide ad Philoct. 91, de οὐ μὴ ὄδοι πορήσης ad v. 404 huius fabulae.

V. 846 sqq. ἀλλ' ἐπεὶ — λυμναίνεται] Patet, non ex animo, sed simulate haec Creontem dixisse.

V. 850. αὐτὸν] I. e. σεαυτὸν. Vide v. 927 et Matth. § 489 II.

V. 853. ἐπίσχεσ ἀντοῦ] 'Hic [proprie 'ibi, ubi es'; cfr. v. 192] 'subsiste, hospes'. Verba sunt chori manum intendentis in Creontem, discessum parantem. BR. Sic Philoct. 539 ἐπίσχετον, μάθωμεν.

V. 854. Pro τῶνδ' ἐ scribendum videtur τοῖνδ' (de duabus puellis dictum). Cfr. 856.

KPE. καὶ μείζον ἄρα ἄνθρωπον πόλει τάχα 855

θήσεις; ἐφάπομαι γὰρ οὐ ταύταιν μόναιν.

XOP. ἀλλ' ἐς τί τρέψῃ;

KPE. τόνδ' ἀπάξομαι λαβών. 860

XOP. δεινὸν λέγεις.

KPE. ὡς τοῦτο νῦν πεπράξεται.

XOP. ἦν μὴ γ' ὁ κραινῶν τῆσδε γῆς ἀπειργάθη.

OIA. ὦ φθέρμ' ἀναιδές, ἦ σὺ γὰρ ψεύσεις ἐμοῦ; 860

KPE. ἀνδῶ σιωπᾶν.

OIA. μὴ γὰρ αἶθε δαίμονες

θεῖέν μ' ἄφρονον τῆσδε τῆς ἀράς ἐτι, 865

ὅς μ', ὦ κἀκίστε, ψιλὸν ὄμμ' ἀποσπάσας

πρὸς ὄμμασιν τοῖς πρόσθεν ἐξοίγη βία.

V. 855. ἄνθρωπον est ex Hesychii interpretatione τὸ ἔνεκα ἐνεχύρου κατεχόμενον. Creon dicit choro: 'tu efficies ut etiam manus pignus damni mei rependendi urbi tuae abstraham', quasi Oedipum abducatur ut vim vi repellat.

V. 856. Nauckius scribit τούτοις μόναιν.

V. 857. ἀλλ' ἐς τί τρέψῃ;] 'Sed quo te convertes?' i. e. quid audebis? De addito λαβών vide ad v. 471.

V. 858. De ὡς particula, quae deest in libris et a Triclinio inserta est, vide Matth. § 628, 5. Cum La λέγοις exhibeat, Hermannus ἄν supplevit. Fortasse δεινὸς λόγους εἰ scribi debet, ut sententia magis exprimitur.

V. 859. Hunc versum, quem libri Creonti continent, choro tribuit Pideritus. Idem praeterea pro μὴ μ', quod libri exhibent, σ' scripsit. Ego praetuli γ' sensus causa.

V. 860. ὦ φθέρμ' ἀναιδές] Recte monuit Doederlinus ipsam Creontem appellari his verbis, impudentes voces effluentem. Similiter is infra v. 960 appellatur ὦ λῆμ' ἀναιδές. Vide ad v. 791. Cfr. Ai. 14, El. 1225.

V. 861. μὴ γὰρ] Particula γὰρ eodem hic sensu posita, quo εἰ particulae additur, optandi vim

habenti. — De αἶθε δαίμονες cfr. v. 466.

V. 862. θεῖέν μ' ἄφρονον etc.] Recte Reisigius: optat Oedipus, ut sibi liceat iam execrari Creontem coram Furiis, quae taciturnitate erant colendae. Vide quae ad v. 130 sq. adnotavi. De dictione ἄφρονον τῆσδε τῆς ἀράς vide quae ad v. 783 κακῶν ἀνατος dixi.

V. 863. ὅς μ' — ψιλόν] De ὅς pronomine, quod referendum ad pronomen, quod latet in antecedentibus, cfr. ad v. 728. Addit Dindorfus: execratio, qua contra Creontem utitur Oedipus, rata fit post mortem Eteoclis et Polynicis, quod argumentum in Antigoniae fabula tractavit Sophocles.

V. 863 sq. Schol. ὄμμα' φησὶ τὴν Ἀντιγόνην. Adiectivum ψιλόν Iacobus interpretatur ἀσθενές, ita ut miseram Antigoniae conditionem, omni auxilio destitutae, significatam putet. Rectius videtur Dindorfus sic explicare: 'unicum mihi relictum praesidium, Antigonia'. De verbo ἀποσπᾶν, quod similiter atque ἀφαιρεῖσθαι et alia eiusdem generis cum duplici accusativo coniunctum est, cfr. Matth. § 418.

V. 864. ὄμμασιν τοῖς πρόσθεν] Oculis, quos ipse sibi effoderat. Ab figurato vocabuli usu ad proprium transit. DINDORF.

τοιγὰρ σέ τ' αὐτὸν καὶ γένος τὸ σὸν θεῶν 865

ὁ πάντα λεύσσων Ἥλιος δοίη βίον

τοιοῦτον, οἶον κἀμέ, γηρᾶναι ποτε. 870

KPE. ὁρᾶτε ταῦτα, τῆσδε γῆς ἐγγώριοι;

OIA. ὁρᾶσι κἀμέ καὶ σέ, καὶ φρονοῦσ', ὅτι

ἐργοῖς πεπονηθὼς δῆμασίν σ' ἀμύνομαι. 870

KPE. οὔτοι καθέξω θυμόν, ἀλλ' ἄξω βία,

καὶ μούνης εἰμι, τόνδε, καὶ χρόνῳ βαρύν. 875

(ἀντιστροφή.)

OIA. ἰὼ τάλας.

XOP. ὅσον λῆμ' ἔχων ἀφίκον, ξέν', εἰ

τάδε δοκεῖς τελεῖν. 875

KPE. δοκῶ.

XOP. τάνδ' ἄρ' οὐκέτι νεμῶ πόλιν.

KPE. τοῖς τοι δικαίοις χῶ βραχὺς νικᾷ μέγαν. 880

OIA. ἀκούεθ' οἷα φθέργεται;

XOP. τά γ' οὐ τελεῖ.

KPE.

Ζεὺς γ' ἂν εἰδείη, σὺ δ' οὔ.

V. 865 sq. θεῶν ὁ πάντα λεύσσων Ἥλιος] Sol inter deos is dicitur esse, qui cuncta cernat. Quare πανόπτης vocatus et aliis modis multis descriptus ob aciem a poetis, velut quos memorat Stanl. ad Aesch. Prom. 91 in exempl. Butleriano. Eodem spectat Soph. O. R. 660 τὸν πάντων θεῶν θεὸν πρόμον Ἄλιον. REIS. De genetivō θεῶν vide Matth. § 320.

V. 867. οἶον κἀμέ] I. e. οἶον καὶ ἐγὼ γηρᾶσσω. Vide Mauth. § 427 not. 1, de καὶ quae ad v. 53 adnotavimus. De locutione βίον γηρᾶναι in Cens. Ai. ab Lobeck. ed. p. 57 sq. diximus.

V. 868. ταῦτα] Id est execrationem Oedipi.

V. 870. δῆμασίν σ' ἀμύνομαι] Conferat Neuius Antig. 643 ὡς καὶ τὸν ἐχθρὸν ἀνταμύνωνται κακοῖς.

V. 872. μούνης] Nam satellites cum puellis abierant. DINDORF. Tum χρόνῳ βαρύν idem est atque γῆρα βαρύν. Cfr. O. R. 17 σὺν γῆρα βαρύν, Ai. 1017 ἐν

γῆρα βαρύν. De χρόνῳ vide ad v. 7.

V. 876. Schol. ταύτην δ' ἄρα οὐκέτι νομῶ πόλιν, εἰ σὺ ἀπάξεις τοῦτον. De verbo νέμειν conferat Trach. 483 εἰ τι τῆνδ' ἀμαρτίαν νέμεις. O. R. 1080 ἐγὼ δ' ἔμαυτον παῖδα τῆς Τυχῆς νέμων. Electr. 180 σέ δ' ἔγωγε νέμων θεόν.

V. 877. τοῖς τοι δικαίοις] De dativo conferat Neuius cum Mauth. § 400, 5 Thueyd. IV 62 εἰ τις βεβαίως τι ἢ τῷ δικαίῳ ἢ βία πράξειν οἰεταί. Sensus recte reddidit Brunckius: 'in iusta causa'.

Ibid. βραχὺς] 'Tenuis, inops'; ut Eur. Heracl. 614 et σμικρὸν infra v. 955. MUSGR. Vide ad v. 290.

V. 879. Lacunam L. Spengelius in Philol. vol. XIX p. 445 sic explendam putat: σαφῶς ἐγώδρα, Dindorfus sic: εἰ Ζεὺς ἐτι Ζεὺς. Proximus maxime convenientia invenit Engerus: ἴστω μέγας Ζεὺς. Idem Ζεὺς γ' ἂν εἰδείη scripsit. Libri exhibent Ζεὺς ταῦτ' ἂν εἰ-

ΧΟΡ. ἄρ' οὐχ ὕβρις τάδ'; 880

ΚΡΕ. ὕβρις· ἀλλ' ἀνευτέα.

ΧΟΡ. ἰὼ πᾶς λεώς, ἰὼ γᾶς πρόμοι,
μόλετε σὺν τάχει, μόλετ'· ἐπεὶ πέραν 885
περῶσ' οἶδε δῆ.

ΘΗΣΕΥΣ.

τίς ποθ' ἢ βοή; τί τοῦργον; ἐκ τίνος φόβου
ποτὲ

βουθυτοῦντά μ' ἀμφὶ βωμόν ἐσχετ' ἐναλίφ
θεῶν 885

τοῦδ' ἐπιστάτη Κολωνοῦ; λέξαθ', ὡς εἶδῶ
τὸ πᾶν,

οὐ χάριν δεῦρ' ἤξα θᾶσσον ἢ καθ' ἡδονὴν
ποδός.

ΟΙΔ. ὦ φίλτατ', ἔγνω γὰρ τὸ προσφώνημά σου, 891
πέπονθα δεινὰ τοῦδ' ὑπ' ἀνδρὸς ἀριτίως.

ΘΗΣ. τὰ ποῖα ταῦτα; τίς δ' ὁ πημῆρας; λέγε. 890

ΟΙΔ. Κρέων ὄδ', ὃν δέδορκας, οἴχεται τέκνων
ἀποσπάσας μου τὴν μόνην ξυνωρίδα. 895

δείη, sed La literas σ ταῦτ' in
litura habet.

V. 880. ἄρ' οὐχ ὕβρις τάδ';] Confert Reisingius Aristoph. Ran. 21 εἴτ' οὐχ ὕβρις ταῦτ' ἐστί; Lysistr. 658 ταῦτ' οὐχ ὕβρις τὰ πράγματ' ἐστὶ πολλή; Nub. 1299 ταῦτ' οὐχ ὕβρις δῆτ' ἐστίν; ubi, Bothius addit, Harlesius: 'Terrent. Andr. I 5, 2 Quid est, si hoc non contumelia est? Plura exempla Atticae illius loquendi formulae, gravem indignationem indicantis, suppeditabit Hemsterhus. ad Lucian. dial. mort. II 2, T. I. p. 337'.

Ibid. Schol. ἀνευτέα· ἀνευτέον· οὐτῶ γὰρ φασί, συναπτεῖα, φυντεντέα, ἀντὶ τοῦ συναπτεῖον, φυντεντέον. At hic τὰδε ἀνευτέα construenda sunt.

V. 881. ἰὼ γᾶς πρόμοι] De uno Theseo intellegendum. Vide ad v. 290 sq.

V. 882 sq. πέραν περῶσι] Confert Neuius Ant. 386. Tum οἶδε sunt Creontis satellites.

V. 883. περῶσ' οἶδε δῆ ex

Elmsleii coniectura scripsi. Libri περῶσι δῆ.

V. 884 sqq. Schol. τίς ποθ' ἢ βοή· ἄκρως τῆ οικονομίᾳ τὸ μαθεῖν τὸν Θεσέα τὰ γινόμενα, πρὸς θυσίαις ὄντα τοῦ Ἰππίου Ποσειδῶνος, ὑπὲρ τοῦ μὴ διατριβὴν ἐγγενέσθαι μνησινόντος τινος.

V. 885. ἔσχετ'] 'Inhibuistis'. Vide ad v. 425 ἐξωθούμενον οὐκ ἔσχον.

V. 886. τοῦδ' ἐπ. Κολωνοῦ] Vide quae de scena fabulae § 2 exposui. De verbis ὡς εἶδῶ τὸ πᾶν confer Philoct. 238 γέγονέ μοι πᾶν τοῦδ', ὅπως εἶδῶ, τίς εἴ.

V. 887. Schol. θᾶσσον· ταχύτερον ἢ ὡς εἶδει βαδίσειν. Iacobus de verbis καθ' ἡδονὴν comparat Soph. El. 1503 μὴ μὲν οὖν καθ' ἡδονὴν θάνατος.

V. 892. τὴν μόνην ξυνωρίδα] Wesseling. Obs. p. 116, quem affert Hellerus, loquitur, inquit, Oedipus de filiabus suis Antigona et

ΘΗΣ. πῶς εἶπας;

ΟΙΔ. οἶά περ πέπονθ' ἀκήκοας.

ΘΗΣ. οὐκ οὖν τις ὡς τάχιστα προσπόλων μολῶν
πρὸς τοῦσδε βωμούς πάντ' ἀναγκάσει λεῶν 895
ἀνιππον ἰππότην τε θυμάτων ἀπο
σπεύδειν ἀπὸ ὄντηρος, ἐνθα δίστομοι 900
μάλιστα συμβάλλουσιν ἐμπόρων ὁδοί,
ὡς μὴ παρέλθωσ' αἱ κόραι, γέλωσ δ' ἐγὼ
ξένῳ γένωμαι τῶδε χειρωθεὶς βίᾳ. 900
ἴθ', ὡς ἄνωγα, σὺν τάχει. τοῦτον δ' ἐγώ,
εἰ μὲν δι' ὀργῆς ἤκον, ἧς ὄδ' ἄξιος, 905
ἄτρωτον οὐ μεθῆκ' ἂν ἐξ ἐμῆς χειρός.
νῦν δ' οὐσπερ αὐτὸς τοὺς νόμους εἰσῆλθ' ἔχων,
τούτοισι, κοῦκ ἄλλοισιν ἀρμοσθήσεται. 905

Ismena, quas patre invito abduxerat Creon; cf. Eur. Phoen. 1092, ubi recte Graecus enarrator: ξυνωρίς ἢ θύαξ, et Med. 1145.

V. 894. Bene Iebbins coniecit οἶα καὶ πέπονθ'.

V. 895. πρὸς τοῦσδε βωμούς] Fortasse et Neptuni et Minervae intellegendae arae sunt. Vide quae de scena fabulae § 2 monui.

V. 897. ἀπὸ ὄντηρος] Sensum locutionis ἀπὸ ὄντηρος bene exposuit Triclinius ἤκον ἀπὸ μιᾶς ὀργῆς, ἀντὶ τοῦ ὡς ἔχει ἕκαστος σχήματος. εἰρηται δὲ ἐκ μεταφορᾶς τῶν διακόντων τινὰς στρατιωτῶν καὶ πάσας ἡνίας χαλῶντων, ὥστε ταχύτερον φέρεσθαι. ὄντηρας γὰρ τοὺς χαλῶνους φασιν, οὐ τὰ ὑποδήματα, ὡς τὰ σχόλια λέγει. Significat 'effusus habentis currere et festinare'; exemplis eam locutionem illustravit P. Wesseling. Obs. I 30 BR. Adde Matth. § 572.

V. 897 sq. Schol. ἐνθα δίστομοι· ὡς σχιστῆς οὐσῆς ὁδοῦ ἐκείσε. Recte Doederl. δίστομοι ὁδοὶ συμβάλλουσιν interpretatur: θνοῖν ὁδοῖν στόματα συμβάλλει, ut ἐπτατελεῖς ἐξοδοὶ dictum ab Aesch. Sept. c. Th. 271 pro ἐπτά ἐξοδοὶ τῶν τειχῶν. Cfr. etiam Ant. 119. Describuntur autem viae illae accuratius v. 1044 sqq. Vide quae ad v. 1055 sq. adnotavi.

De ἐκείσε ante ἐνθα supplendo vide ad v. 164.

V. 899 sq. γέλωσ δ' — τῶδε] I. e. καὶ μὴ γέλωσ γένωμαι etc. Ceterum recte Dindorfius, ξένῳ est, inquit, Oedipo, quem in tutelam suam receperat Theseus, non Creonti, quod opinatur scholiasta, qui non adverterat τοῦτον δέ, quod oppositum est verbis superioribus τῶ ξένῳ τῶδε.

V. 902. Schol. εἰ μὲν δι' ὀργῆς ἤκον· εἰ μὲν δι' ὀργῆς ἐλήλυθειν, ἐν ταύτῃ τῇ ὀργῇ ἧς ἦν (immo ἦν, ἧς ἐστίν) οὗτος ἄξιος.

V. 904 sq. νῦν δ' οὐσπερ — τοὺς νόμους etc.] Coniunctum substantivum τοὺς νόμους cum pronomine relativo οὐσπερ, cum deberet pronomini demonstrativo τούτοις adiungi, hoc modo: οὐσπερ ἔχων εἰσῆλθε, τούτοις τοῖς νόμοις ἀρμοσθήσεται. Cfr. Matth. § 474 a. De νῦν δὲ vide ad v. 269. Ceterum recte schol. ὡς ἀπὸ ξένης γῆς ἀπέσπασεν, οὕτω καὶ αὐτὸς ἐπὶ ξένης γῆς ἀποσπασθήσεται. Οὐκ ἀναχωρεῖς γὰρ ἐντεῦθεν, πρὶν ἂν ἀγάγῃς τὰς κόρας.

V. 905. τούτοισι, κοῦκ ἄλλοισιν] Cfr. El. 885 ἐξ ἐμοῦ γε κοῦκ ἄλλου. O. R. 63 εἰς ἐν' ἐρχεται μόνον καθ' αὐτὸν κοῦδέν' ἄλλον.

οὐ γὰρ ποτ' ἔξει τῆσδε τῆς χώρας, πρὶν ἂν
 κείνας ἐναργεῖς δεῦρό μοι στήσῃς ἄγων· 910
 ἐπεὶ δέδρακας οὐτ' ἐμοῦ καταξίως
 οὐθ' ὦν πέφυκας αὐτὸς οὔτε σῆς χθονός,
 ὅστις δίκαι' ἀσκοῦσαν εἰσελθὼν πόλιν 910
 κἄνευ νόμου κραίνουσαν οὐδέν, εἴτ' ἀφείς
 τὰ τῆσδε τῆς γῆς κύρι', ὅδ' ἐπεισπεσὼν, 915
 ἄγεις θ' ἢ χρῆσεις, καὶ παρίστασαι βίαι·
 καὶ μοι πόλιν κέρανδρον ἢ δούλην τινὰ
 ἐδοξας εἶναι, κἄμ' ἴσον τῷ μηδενί. 915
 καίτοι σε Θῆβαί γ' οὐκ ἐπαίδευσαν κακόν·
 οὐ γὰρ φιλοῦσιν ἄνδρας ἐκδίκους τρέφειν· 920
 οὐδ' ἂν σ' ἐπαινεσίαν, εἰ πυθοίαιτο
 συλῶντα τὰμὰ καὶ τὰ τῶν θεῶν, βίαι
 ἄγοντα φάτων ἀθλίων ἱκτήρια. 920
 οὐκουν ἔρωγ' ἂν, σῆς ἐπεμβαίνων χθονός,
 οὐδ' εἰ τὰ πάντων εἶχον ἐνδικιώτατα, 925
 ἄνευ γε τοῦ κραίνοντος, ὅστις ἦν, χθονός
 οὐθ' εἴλικον, οὐτ' ἂν ἦρον, ἀλλ' ἠπιστάμην

V. 906. οὐ γὰρ ποτ' ἔξει etc.] De conversione orationis cf. v. 1349. Creontem enim nunc appellat.

V. 909. Schol. οὐθ' ὦν πέφυκας τῶν προγόνων.

V. 912. τὰ τῆσδε — κύρι'] Ut οἱ κύριοι τῆς γῆς homines dicuntur, qui regunt terram, ita non dubium, quin τὰ κύρια τῆς γῆς Sophocles res dixerit quibus regatur terra, i. e. 'leges'.

V. 913. ἄγεις] 'Abducis'. Sic v. 923, 927, Philoct. 630. Vide quae ad Ai. 745 adnotavimus. Schol. καὶ παρίστασαι βίαι· τὸ παρίστασαι ἴσον ἐστὶ τῷ καταδουλοῦν καὶ ὑποχείριον ποιεῖν.

V. 914. δούλην τινὰ] Ex v. 940 ἄβουλον ὡς σὺ φῆς suspireris, quod iam Wolffius, Machilius, alii monuerunt, poetam scripsisse βουλῆς δίχα vel βουλῆς κενῆν i. e. ἄβουλον.

V. 915. κἄμ' ἴσον τῷ μηδενί] De locutione ὁ μηδεὶς bene exposuit Matth. § 437 not. 1.

V. 916. οὐκ ἐπαίδευσαν κακόν] Παιδεύειν τινὰ σοφόν, γεν-

ναῖον, κακόν eodem modo dicitur quo διδάσκειν. Vide Musgrav. ad Eurip. El. 379 et Hemsterhus. ad Plut. p. 4. BR. Adde notas ad Dionys. Hal. de Compos. Verb. p. 413. Eodem modo intellegendum quod statim sequitur, ἐκδίκους τρέφειν. SCHAEFER.

V. 919. τῶν θεῶν] Horum enim in tutela sunt supplices. DINDORF.

V. 920. φάτων ἀθλίων ἱκτήρια] I. e. φάτας ἀθλίων ἱκτηρίους. Cfr. Matth. § 442, 4.

V. 921. σῆς ἐπεβ. χθον.] De structura vide ad 396.

V. 922. οὐδ' εἰ — ἐνδικιώτατα] 'Ne si omnium quidem iustissimam causam haberem'. Dicit enim τὰ ἐνδικία ἔχειν pro τῆν δίκην ἔχειν, i. e. σὺν δίκῃ εἶναι.

V. 923. ὅστις ἦν] 'Quicumque esset'. Vide Matth. § 483 b. Tum pro χθονός quod clausula v. 921 ortum videtur Heimsoethius probabiliter coniecit πόλεως.

V. 924. οὐθ' εἴλικον etc.] In-

ξένον παρ' ἀστοῖς ὡς διαταῖσθαι χρεῶν. 925
 σὺ δ' ἀξίαν οὐκ οὔσαν αἰσχύνεις πόλιν
 τὴν αὐτὸς αὐτοῦ, καὶ σ' ὁ πληθύνων χρόνος 930
 γέρονθ' ὁμοῦ τίθησι καὶ τοῦ νοῦ κενόν.
 εἶπον μὲν οὖν καὶ πρόσθεν, ἐννέπω δὲ νῦν
 τὰς παίδας ὡς τάχιστα δεῦρ' ἄγειν τινά, 930
 εἰ μὴ μέτοικος τῆσδε τῆς χώρας θέλεις
 εἶναι βίαι τε κοῦχ' ἐκόν· καὶ ταῦτά σοι 935
 τῷ νῶ θ' ὁμοίως κἀπὸ τῆς γλώσσης λέγω.
 ΧΟΡ. ὄρῳ, ἴν' ἦκεις, ὦ ξέν'; ὡς, ἀφ' ὧν μὲν εἰ,
 φραίνῃ δίκαιος, δρῶν δ' ἐφευρίσκη κακά. 935
 ΚΡΕ. ἐγὼ οὐτ' ἄνανδρον τῆσδε τὴν πόλιν λέγων,

tellegendum τινά sive τί. — Tum ad ἠπιστάμην ex antecedentibus adsumendum ἂν est. Cfr. ad O. R. 907 sq.

V. 926 sq. Schol. σὺ δ' ἀξίαν οὐκ οὔσαν· οὐκ οὔσαν ἀξίαν αἰσχύνεσθαι. αἰσχύνῃ δὲ πατριδος πολίτου ἀμαρτία. — πόλιν· τὴν Θῆβην. De collocatione pronominis αὐτός cfr. v. 1356, Ai. 1132 τοὺς γ' αὐτὸς αὐτοῦ πολεμίους, Aesch. Ag. 827 τοῖς τ' αὐτὸς αὐτοῦ πῆμασιν βαρύνεται. De αὐτοῦ vide ad 850 et Matth. § 468, 6.

V. 928. γέρονθ' — κενόν] Hoc dicit: 'senectus et animi et corporis vires tibi ademit, cum alias, quanquam corpus conficit, tamen mentis vires augere solet'. Cfr. Eurip. Phoen. 528 ὦ τέκνον, οὐχ ἅπαντα τῷ γῆρα κακά etc. IACOBS. Cfr. etiam fragm. 238 καίπερ γέρον ὦν' ἀλλὰ τῷ γῆρα φιλεῖ χῶ νοῦς ὁμαρτεῖν καὶ τὸ βουλεύειν ἂν δεῖ.

V. 931. μέτοικος] Confuse schol. de h. l. disserit. Μετοίκους recte comparatur Creon captivi loco habendus, ut qui domicilium in ea civitate, cuius non esset civis, μετοίκιον more positurus erat. Eadem metaphora in Aesch. Pers. 322 de Artame Bactrio: σκληρῶς μέτοικος γῆς ἐκεῖ κατέφθιτο. DOED.

V. 932. βίαι τε κοῦχ' ἐκόν] Particularum τὲ καὶ ita usurpata-

rum exempla alia ad El. 868 atulimus.

V. 933. τῷ νῶ θ' ὁμοίως κἀπὸ etc.] Nihil offensionis in eo, quod iunctae dictiones τῷ νῶ et ἀπὸ τῆς γλώσσης sunt. Nam ἀπὸ τῆς γλώσσης nihil fere aliud est quam τῆ γλώσση. Vide ad v. 15. Non inania haec verba esse dicit, sed iussa serio data. Aliquid molestiae tamen inest in τῷ νῶ λέγω, quod alii vitant per zeugma τῷ νῶ φρονῶ interpretantes, alii ut Hartungius et Schneidewinus νοῶ vel φρονῶ pro τῷ νῶ scribentes. Cfr. Eur. Androm. 451 λέγοντες ἄλλα μὲν γλώσση, φρονῶντες δ' ἄλλα.

V. 934. ὄρῳ, ἴν' ἦκεις] Ita prorsus O. R. 687 ὄρῳ, ἴν' ἦκεις etc. Euripides Aristophanesque: ὄρῳ ἢ πάσχεις; REIS.

V. 934 sq. ὡς, ἀφ' ὧν μὲν εἰ — κακά] Notanda liberior sententiae conformatio; nam exactior oratio esset, si dixisset: δρῶν δὲ, i. e. τοῖς ἔργμασιν, ἐφευρίσκη κακός. Verba ἀφ' ὧν μὲν εἰ non de maioribus Creontis, sed de civibus eius, Thebanis, qui etiam alibi haec in fabula laudantur, dicta sunt. HERM.

V. 936. Schol. ἐγὼ οὐτ' ἄνανδρον· τὴν δητορεῖαν παραφύλαξον, εἰ τῶν μὲν κατηγορηθέντων αὐτοῦ οὐχ ἄφεται, καὶνὰ δὲ τινα ἐνθυμήματα καὶ πάνν εὐλογα ἐξευρίσκων ἀντρεῖ. Pro

ὃ τέκνον Αἰγέως, οὐτ' ἄβουλον, ὡς σὶ φῆς, 940
 τοῦδ' ἄγον τόδ' ἐξέπραξα, γινώσκων δ', ὅτι
 οὐδείς ποτ' αὐτοὺς τῶν ἐμῶν ἂν ἐμπέσοι
 ζῆλος ξυναίμων, ὥστ' ἐμοῦ τρέφειν βίη. 940
 ἤδη δ', ὀδούνεκ' ἄνδρα καὶ πατροκτόνον
 κἀναγνον οὐ δεξοίατ', οὐδ' ὅτω γάμοι 945
 ξυνόντες ἠνρέθησαν ἀνόσιοι τέκνων.
 τοιοῦτον αὐτοῖς Ἄρεος εὐβουλον πάγον
 ἐγὼ ξυνηῆδη χθόνιον ὄνθ', ὃς οὐκ ἐᾷ 945
 τοιούσδ' ἀλήτας τῆδ' ὁμοῦ ναίειν πόλει.
 ᾧ πίστιν ἰσχωρὶ τῆδ' ἐχειρούμην ἄγραν. 950
 καὶ ταῦτ' ἂν οὐκ ἐπρασσον, εἰ μὴ μοι πικρὰς
 αὐτῷ τ' ἀρὰς ἠράτο καὶ τῶμῳ γένει.
 ἀνθ' ὧν πεπονθῶς ἠξίουν τάδ' ἀντιδρᾶν. 950
 θυμοῦ γὰρ οὐδὲν γῆρας ἔστιν ἄλλο πλὴν
 θανεῖν· θανόντων δ' οὐδὲν ἄλγος ἄπτεται 955

λέγων bene Schneidewinus coniecit νέμων.

V. 939. Schol. αὐτοὺς· τοὺς Ἀθηναίους. Vide Matth. § 434, 2 et de accusativo § 426. Eur. Iph. A. 808 δεινὸς ἐμπέπτων' ἔρωσ τῆσδε στρατείας Ἑλλάδα.

V. 940. Schol. ξυναίμων· τῶν συγγενῶν.

V. 942. δεξοίατ' cum Elmsleio scripsi. Libri δεξαίατ'.

V. 942 sq. Schol. οὐδ' ὅτω γάμοι· παρ' ὅσον αὐτὸς τέκνον ἔσσι τὴν μητέρα γεγαμηκῶς. Aptissima huic loco locutio ceterum rara, γάμοι ξύνεισί τινα (vide ad v. 7), formata ad usitatum dictionem ξυνεῖναι νόσφ etc., de qua ad Philoct. 266 dixi, siquidem nuptiae illae, de quibus agitur, veluti nota turpitudinis nefariae inherere Oedipo videbantur.

V. 943. γάμοι — τέκνων] Filii cum matre; nisi τέκνων pro alio vocabulo, quod exciderat, illatum est ab interpolatore, quod non raro factum. τοκέων Hartungius. DINDORF.

V. 945. ξυνηῆδη pro ξυνηδεῖν Brunckius restituit.

Ibid. χθόνιον] Insolenter positum pro ἐγχώριον, ut explicat scholiasta.

V. 947. Schol. ᾧ πίστιν ἰσχωρ'· ᾧ ἐγὼ θαρρώω.

V. 948. ἐπρασσον etc.] De imperfecto vide ad 268.

V. 951 sq. Schol. θυμοῦ γὰρ οὐδὲν γῆρας· οἷον, οὐκ ἔστι θυμὸν κρατῆσαι ἀνθρώπον ὄντα· οὐ καταγῆράσκει τὸ ὅμῳ τοῦ θυμοῦ, εἰ μὴ ἐξέλθοι τοῦ βλοῦ ἀνθρώπος· ἀδύνατον γὰρ ἔστι ζῶντα ἀνθρώπον μὴ θυμῷ χρῆσασθαι. Τοῦτο δὲ καὶ παροιμιαιῶς λέγεται, ὅτι ὁ θυμὸς ἔσχατον γῆράσκει· λέγεται δὲ διὰ τοὺς πρεσβυτέρους· ὅσῳ γῆράσκουσι, τὸν θυμὸν ἐρρωμενέστερον ἔχουσιν. Καὶ Ἀλκίαιος, ὡς λέγομεν, οὐ κατὰ κοινὸν αὐτοῦ μιμνήσκειται. Respicit Creon ea quae Theseus v. 930 sq. de senectute illius opprobrii causa dixit. Itaque non est, quod cum Blaydesio hos versus spurios iudicemus.

Ibid. οὐδὲν γῆρας] Eadem vi Aeschylus Sept. c. Th. 669 οὐκ ἔστι γῆρας τοῦδε τοῦ μιάσματος, ubi libri nonnulli πέρας, quae est bona vocis illius interpretatio. IACOBS.

V. 952. θανόντων δ' — ἄπτεται] Cfr. El. 1170 τοὺς γὰρ θανόντας οὐχ ὀρῶ λυπομένους.

πρὸς ταῦτα πράξεις οἷον ἂν θέλῃς· ἐπεὶ
 ἐρημία με, καὶ δίκαι' ὅμως λέγω,
 σμικρὸν τίθησι· πρὸς δὲ τὰς πράξεις ὅμως, 955
 καὶ τηλικόσδ' ὦν, ἀντιδρᾶν πειράσομαι.

OIA. ᾧ λῆμ' ἀναιδές, τοῦ καθυβρίξειν δοκεῖς, 960
 πότερον ἐμοῦ γέροντος, ἢ σαυτοῦ, τότε;
 ὅστις φόνους μοι καὶ γάμους καὶ ξυμφορὰς
 τοῦ σοῦ διῆκας στόματος, ἄς ἐγὼ τάλας 960
 ἠνεγκον ἄκων. θεοῖς γὰρ ἦν οὐτω φίλον
 τάχ' ἂν τι μηνίουσιν εἰς γένος πάλα. 965
 ἐπεὶ κατ' αὐτόν γ' οὐκ ἂν ἐξεύροισ ἐμοὶ
 ἁμαρτίας ὄνειδος οὐδέν, ἀνθ' ὅτου
 τάδ' εἰς ἐμαυτὸν τοὺς ἐμούς θ' ἠμάρτανον. 965
 ἐπεὶ δίδαξον, εἴ τι θέσφατον πατρὶ
 χρησιμοῖσιν ἐκνεῖθ', ὥστε πρὸς παίδων θανεῖν, 970
 πῶς ἂν δικαίως τοῦτ' ὄνειδίξοις ἐμοί,
 ὃς οὔτε βλάστας πῶ γενεθλίους πατρός,
 οὐ μητρὸς εἶχον, ἀλλ' ἀγέννητος τότ' ἦ; 970
 εἰ δ' αὖ φανεῖς δύστηνος, ὡς ἐγὼ φάνην,

V. 953. πρὸς ταῦτα] Vide ad 451.

V. 954. ἐρημία με, καὶ δίκαι' ὅμως λέγω] De ὅμως particulae usu vide Matth. § 566, 3, Krueg. § 56, 13, 2, de nomine ἐρημία cfr. v. 875 καὶ μόνος εἰμι.

V. 955. σμικρὸν τίθησι] Vide ad v. 877.

V. 957. ᾧ λῆμ' ἀναιδές] Vide ad v. 860.

V. 957 sq. τοῦ καθυβρίξειν — τότε] I. e. 'utrum calumniis illis tuis mene, an te in invidiam adductum putas esse?'

V. 959. φόνους μοι — ξυμφορὰς] Dativus moi positus, quod verba τοῦ σοῦ διῆκας στόματος notione nihil differunt a verbo ἀνεπίδασ. — Tum ξυμφορὰς recte Reisigius refert ad illa verba v. 949 τοιούσδ' ἀλήτας.

V. 962. τάχ' ἂν τι μηνίουσιν] I. e. οὐ τάχ' ἂν τι μηνίοιεν. Vide ad v. 758.

V. 963—965. ἐπεὶ κατ' αὐτόν γ' — ἠμάρτανον] Per prolepsin quandam nomen ἁμαρτίας substantivo ὄνειδος additum est,

quod ex nostra dicendi consuetudine omitti debebat. Hoc enim dicit: 'Nam quod me ipsum tangat, nullum in me reperire crimen poteris propterea, quod ego haec (i. e. propter ea, quae) in me meosque peccavi'. Id est: 'nam quod ego in me meosque peccavi, eius peccati culpam in me nullo pacto conicere potes'. De κατ' αὐτόν vide Matth. § 489 II, de ἐξευρίσκειν v. 480 c, de ἐξευρίσκειν τι τινα ad Ai. 1117.

V. 967. πρὸς παίδων] Exspectes πρὸς παιδός. Sed similiter v. 294, 884, O. R. 107, 1007, 1250, El. 838. De particula ὥστε cfr. ad v. 1345.

V. 969 sq. ὃς οὔτε βλάστας — εἶχον] Rara dictio, a Brunckio recte translata: 'qui necdum a patre satus essem, neque a matre conceptus'. Neuius confert Ant. 980 ματρός ἔχοντες ἀνύμφετον γονάν. De οὔτε — οὐ vide Matth. § 609.

V. 971. εἰ δ' αὖ φανεῖς etc.] Doederlinus hunc esse sensum putat: 'sin constat fati me iniquitate

ἐς χεῖρας ἦλθον πατρὶ καὶ κατέκτανον, 975
 μηδὲν ξυνοῖς ὧν ἔδρων εἰς οὓς τ' ἔδρων,
 πῶς ἂν τό γ' ἄκον προᾶγμ' ἂν εἰκότως φέροις;
 μητρὸς δέ, τλήμων, οὐκ ἐπαισχύνῃ γάμοις 975
 οὔσης ὁμαίμου σῆς μ' ἀναγκάζων λέγειν,
 οἴους ἐγὼ τάχ'. οὐ γὰρ οὖν σιγήσομαι, 980
 σοῦ γ' εἰς τόδ' ἐξεληθόντος ἀνόσιον στόμα.
 ἔτικτε γὰρ μ', ἔτικτεν, ὦμοι μοι κακῶν,
 οὐκ εἰδὸτ' οὐκ εἰδνία· καὶ τεκοῦσά με 980
 αὐτῆς ὄνειδος παῖδας ἐξέφυσέ μοι.
 ἀλλ' ἐν γὰρ οὖν ἐξοῖδα, σέ μὲν ἐκόντ' ἐμὲ 985
 κείνην τε ταῦτα δυστομεῖν· ἐγὼ δέ νιν
 ἄκων ἐγῆμα, φθέγγομαι τ' ἄκων τάδε.
 ἀλλ' οὐ γὰρ οὐτ' ἐν τοῖσδ' ἀκούσομαι κακὸς 985
 γάμοισιν, οὐδ' οὓς αἰὲν ἐμφέρεις σὺ μοι
 φόνους πατρῶους ἐξονειδίζων πικρῶς. 990
 ἐν γὰρ μ' ἄμειψαι μούνον ὧν σ' ἀνιστορῶ.
 εἰ τίς σε τὸν δίκαιον ἀντίκ' ἐνθάδε
 κτεῖνοι παραστάς, πότερα πυνθάνοι' ἂν, εἰ 990
 πατήρ σ' ὁ καίων, ἢ τίνοι' ἂν εὐθῆως;

adactum, non consilii pravitate, sicut sane constat, manus conseruisse cum patre. Rectius alii videntur φανείς praecedentibus verbis ἀγένητος τὸτ' ἢ oppositum esse rati interpretari 'in lucem editus'. Cfr. ἐπεὶ φανῆ 1226.

V. 974. πῶς ἂν cum Elmsleio scripsi. Libri πῶς γ' ἂν. De ἄκων vide ad 235; de particula ἂν bis posita Krueg, I § 69, 7, 3.

V. 975 sq. Schol. τὸ ἐξῆς· μητρὸς δέ γάμοις, τλήμων, οὔσης ὁμαίμου σῆς, ἀναγκάζων με λέγειν οὐκ ἐπαισχύνῃ. De vocabuli τλήμων usu vide ad Philoct. 361.

V. 977. οὐ γὰρ οὖν] Vide Matth. § 625. — Tum versu seq. στόμα 'sermonem' significare apparet.

V. 980. οὐκ εἰδὸτ' οὐκ εἰδνία] Confer de hoc loquendi genere quae Matth. § 557 n. 1, 2 attulit exempla.

V. 981. αὐτῆς ὄνειδος] De hac appositione vide Matth. § 432.

V. 985. ἀλλ' οὐ γὰρ etc.] De ἀλλὰ — γὰρ particulis vide Matth. § 615, de ἀκούσομαι eundem § 307. Bene coniecit C. Walterus ἀλώσομαι.

V. 986. αἰὲν] Offensi quidam editores hoc adverbio sunt. Mihi proprium familiaris sermonis videtur esse et idem valere atque 'quavis occasione'. Similiter nos 'immer' usurpamus. Pro ἐμφέρεις sive, quod est in La a m. antiqua litera o superscripta, ἐμφορεῖς recte videtur Lud. Dindorfius coniecisse in Thesaurο s. v. ἀναφέρω, Sophoclem scripsisse ἀμφορεῖς.

V. 989. τὸν δίκαιον] Ironice dictum. Cfr. Matth. § 276. Vide 997.

V. 990. κτεῖνοι] 'Occidere veli'. Ai. 1126 δίκαια γὰρ τόνδ' εὐτυχεῖν κτείναντά με, quod, more apud Graecos pervulgato dictum, non erat cur Teucer cavillaretur. SCHAEF.

V. 991. πατήρ σ' ὁ καίων] Notat hanc pronominis enclitici se-

δοκῶ μὲν, εἶπερ ζῆν φιλεῖς, τὸν αἴτιον 995
 τίνοι' ἂν, οὐδὲ τοῦνδικον περιβλέποις.
 τοιαῦτα μέντοι καὶ τὸς εἰσέβην κακά,
 θεῶν ἀγόντων, οἷς ἐγὼ οὐδὲ τὴν πατρὸς 995
 ψυχὴν ἂν οἶμαι ζῶσαν ἀντειπεῖν ἐμοί.
 σὺ δ', εἰ γὰρ οὐ δίκαιος, ἀλλ' ἅπαν καλὸν 1000
 λέγειν νομίζων, φητὸν ἄρρητόν τ' ἔπος,
 τοιαῦτ' ὄνειδίσεις με τῶνδ' ἐναντίον.
 καὶ σοι τὸ Θησιέως ὄνομα θωπεῦσαι καλόν, 1000
 καὶ τὰς Ἀθῆνας ὡς κατόκηται καλῶς,
 κᾶθ' ὧδ' ἐπαινῶν πολλὰ τοῦδ' ἐκλανθάνῃ, 1005
 ὀθοῦνέκ', εἰ τις γῆ θεοῦς ἐπίσταται
 τιμαῖς σεβίζειν, ἦθε τῶδ' ὑπερφέρει,
 ἀφ' ἧς σὺ κλέψας τὸν ἱκέτην γέροντ' ἐμὲ 1005
 αὐτόν τ' ἐχειροῦ τὰς κόρας τ' οἶχη λαβῶν.
 ἀνθ' ὧν ἐγὼ νῦν τάσδε τὰς θεᾶς ἐμοὶ 1010
 καλῶν ἱκνοῦμαι καὶ κατασκήπτω λιταῖς

dem Seidler. ad Eur. El. 262 σ' ἢ τεκοῦσα. Adde τίς δέ σ' ὁ φύσας ex Hom. Batr. 13. Similia reperies ap. Herm. ad Soph. Ai. 1007. DOED.

V. 992. δοκῶ μὲν] Ad consequentia confirmanda valet, reprobatis contrariis. Alia cum hoc exemplo contendit Hermannus ad Eur. Suppl. 794. REIS. Vide Matth. § 630, 2 g. et Pflugk. ad Eur. Hel. 917.

V. 994. τοιαῦτα μέντοι] 'Talia profecto'. Sic v. 781 τοιαῦτα μέντοι καὶ σὺ προσφέρεις ἐμοί.

V. 996. ἀντειπεῖν ἐμοί] Recte monuit Nauckius, non apte additum esse dativum ἐμοί, praesertim ὀρθοτονοῦμενον, credibilisque esse, Sophoclem ἔχειν quam ἐμοί scripsisse.

V. 997 sq. Schol. ἅπαν καλὸν λέγειν νομίζων· τουτέστιν ἀθυροστόμος ἂν. Recte Musgravius: 'quidvis dictu honestum esse existimans'. Cfr. 758 sq., 804. De locutione φητὸν ἄρρητόν τ' ἔπος confer Jacobs. ad Achill. Tat. VI 5, ab Neuiο iam laudatum, et Demosth. Mid. p. 540, 9, Androt. p. 612, 7.

V. 999. τῶνδ' ἐναντίον] 'Contra his'. Vide Brunck. ad Eur. Andr. 952. De ὄνειδίσεις με cfr. O. R. 412 τυφλόν μ' ὄνειδισας.

V. 1001. ὡς κατόκηται καλῶς] 'Quod legibus bene temperatae sint'. Sic infra 1535 κᾶν ἐν τις οἰκῆ.

V. 1002. κᾶθ' ὧδ' ἐπαινῶν πολλὰ etc.] Sensus horum et antecedentium hic est: καὶ τὸ Θησιέως ὄνομα θωπεῦσαι καλὸν νομίζων καὶ τὰς Ἀθ., ὡς κατ. καλῶς, καὶ πολλὰ ὧδε ἐπαινῶν, εἴτα τοῦδε ἐκλανθάνῃ, ὅτι etc. De εἴτα diximus ad v. 260.

V. 1004. τιμαῖς σεβίζειν] Confer Reisigius Aristoph. Thesm. 134 ἀνακτ' ἀγᾶλλε Φοῖβον τιμᾶ. Adde huius fab. 1557 λιταῖς σεβίζειν. Eur. Electr. 196 εὐχαῖσι θεοῦς σεβίζουσι.

Ibid. τῶδ' pro τοῦδ', quod in La in τούδ' correctum est, scripsit Kunhardtus.

V. 1005. κλέψας] De voluntate dictum; cf. Matth. § 503 et ad v. 990.

V. 1007. ἐμοί ad ἐλθεῖν ἀρωγῆς v. 1009 pertinet.

ἔλθειν ἀρωγὸν ξυμμάχου θ', ἴν' ἐκμάθησ',
οἶων ὑπ' ἀνδρῶν ἦδε φρουρεῖται πόλις. 1010
ΧΟΡ. ὁ ξείνος, ἀναξ, χρηστός· αἱ δὲ συμφοραὶ
αὐτοῦ πανώλεις, ἄξια δ' ἀμναθεῖν. 1015
ΘΗΣ. ἄλις λόγων· ὡς οἱ μὲν ἐξηρασμένοι
σπεύδουσιν, ἡμεῖς δ' οἱ παθόντες ἔσταμεν.
ΚΡΕ. τί δῆτ' ἀμανρῶ φωτὶ προστάσσεις ποεῖν; 1015
ΘΗΣ. ὁδοῦ κατάρχειν τῆς ἐκεῖ, πομπὸν δέ με
χωρεῖν, ἴν', εἰ μὲν ἐν τόποισι τοῖσδ' ἔχεις 1020
τὰς παῖδας ἡμῶν, αὐτὸς ἐκδείξῃς ἐμοί·
εἰ δ' ἐγκρατεῖς φεύγουσιν, οὐδὲν δεῖ πονεῖν·

V. 1009. ἀρωγὸν ξυμμάχου θ'] Confert Reisingius Aesch. Suppl. 734 ἐγὼ δ' ἀρωγὸν ξυμμάχου θ' ἦξω λαβών.

V. 1013. Schol. οἱ μὲν ἐξηρασμένοι· οἱ θεράποντες Κρέοντος. Elmsleius monet τὸν ἐξηρασμένον esse puellas, ad pluralem transferens quae Hermannus ad Vig. not. 50 de singulari dixit. Malo cum scholiasta facere et ἐξηρασμένοι pro medio habere, cum propter antithesin οἱ παθόντες, tum quod ii, qui vi trahuntur, non possunt apte σπεύδειν dici, ut recte monuit Doederlinus. Mecum facit Matthiaeus ἐξηρασμένοι explicans ἐξηρασμένοι vel ἐξηρασμένοι, de qua forma vide quae in meis Cur. epigraph. Lips. 1869 p. 36 collata sunt. Id enim verbum vel maxime requirit contra positum οἱ παθόντες.

V. 1015. ἀμανρῶ φωτὶ] Sic infra 1621 ἀμανραῖς χερσὶ. Nam ἀμανρὸς cum proprie esset 'non splendidus', οὐ μαμαίρων, plane in 'tenuitatis' vel 'infirmitatis' notionem abiit; unde γήρα δὲ τρομερὰ γνῖα κάμανρον σθένος Eur. Herc. 231. In Aesch. Choeph. 157 ἐξ ἀμανρῶς φρενός, ad Agamemnonem illud quidem referendum, sapit Homericum νεκῶν ἀμνηνὰ κάρηνα. Tenuis autem ideo dicitur Creon, quod copiis desertus est, ut recte adnotavit Reisingius coll. σμικρὸς 955 et βρα-

χὺς 880. Addi poterat βαιὸς ex O. R. 750. DOED. Cfr. 179.

V. 1016. τῆς ἐκεῖ] Notandum ἐκεῖ, quod pro ἐκεῖσος positum. Vide Spec. Soph. p. 44, Jacobs. in Act. Monac. T. I. p. 294, Herod. VII 147 καὶ ἡμεῖς ἐκεῖ πλέομεν. Thuc. III 71 τοὺς ἐκεῖ καταπεφηνότας. DOED.

V. 1016 sq. πομπὸν δέ με χωρεῖν] Hoc est βούλομαι χωρεῖν, quod colligitur ex προστάσσει σοι, a quo pendent verba ὁδοῦ κατάρχειν τῆς ἐκεῖ. Recte autem facit Theseus, quod se Creonti, non Creontem sibi comitem adiungi vult. Nam Theseus viae est ignarus; quamobrem Creontem iubet ὁδοῦ κατάρχειν τῆς ἐκεῖ. DIN-DORF. De infinitivo concinnitatis, non sensus causa ex προστάσει σοι apto Schaeferus comparat Hom. II. III 88 ἄλλους μὲν κέλεται . . . τεύχεα κάλ' ἀποθέσθαι . . . αὐτὸν δ' ἐν μέσσοι καὶ ἀρητῆριον Μενέλαον . . . μάχεσθαι.

V. 1018. ἡμῶν alienum esse ab hoc loco, plerique editores intellexerunt. Incertum tamen, quid pro eo Sophocles scripserit. Elmsleius coniecit ἡμῶν, Dindorfius τὰς τοῦδὲ παῖδας, G. H. Müllerus τὰς παῖδας, αὐτὸς ἡγεμῶν δείξῃς. Facile ἡμῶν in ἡγεμῶν mutatur, minus facile verba transponuntur.

V. 1019. ἐγκρατεῖς] Sc. τῶν παίδων, ut recte interpretatur Elmsleius. Cfr. Philoct. 75 τὸς ἐγκρατῆς.

V. 1019 sq. οὐδὲν — οἱ σπεύδοντες] Sensus hic est: 'nihil la-

ἄλλοι γὰρ οἱ σπεύδοντες, οὐδ' οὐ μὴ ποτε 1020
χώρας φυγόντες τῆσδ' ἐπεύξονται θεοῖς.
ἀλλ' ἐξυψηγοῦ· γνῶθι δ', ὡς ἔχων ἔχη, 1025
καὶ σ' εἶλε θερῶνθ' ἢ τύχη· τὰ γὰρ δόλω
τῷ μὴ δικαίῳ κτήματ' οὐχὶ σῶζεται.
κοῦκ ἄλλον ἔξεις ἐς τὰδ'· ὡς ἐξοιδά σε 1025
οὐ φιλόν, οὐδ' ἄσκευον ἐς τοσήνδ' ὕβριν
ἦγοντα τόλμης τῆς παρεστῶσης τὰ νῦν· 1030
ἀλλ' ἔσθ' ὄτω σὺ πιστὸς ὦν ἔδρας τάδε.
ἂ δεῖ μ' ἀθροῆσαι, μηδὲ τήνδε τὴν πόλιν
ἐνὸς ποῆσαι φωτὸς ἀσθενεστέραν. 1030
νοεῖς τι τούτων, ἢ μάτην τὰ νῦν τέ σοι
δοκεῖ λελέχθαι, ᾧτε ταῦτ' ἐμυχανῶ; 1035

borare me oportet de recipiendis puellis, cum alii, quos misit, raptos illos intento cursu persequantur.

V. 1020 sq. οὐδ' οὐ μὴ ποτε — θεοῖς] I. e. 'quos quod effugerint et ex his finibus evaserint nunquam metuendum est ne dis gratias agant'. De οὐ μὴ ἐπεύξονται vide ad v. 404. Dictum autem φυγεῖν τινα τόπον τινός simillime atque πλησιάζειν τινὶ τόπον τινά, de qua dictione exposui ad O. R. 1103 sqq. Adde Eur. Or. 1520 ποῦ σὺν ὄτος, ὅς πέφηνε τοῦμὸν ἐν δόμων ξίφος.

V. 1022. ὡς ἔχων ἔχη] Eisdem verbis a Cicerone luditur in Aristippi sententia, ad Div. IX 26 habeo, non habeo a Laide; quanquam ingenue ille: Graece hoc melius. REIS.

V. 1023. καὶ σ' εἶλε θερῶνθ' ἢ τύχη] Suspicieris ἢ Δίκη potius scriptum a Sophocle fuisse, quandoquidem Iustitiae illud potius, quam Fortunae tribuere debebat Theseus. El. 518 ἢ γὰρ Δίκη νιν εἶλεν, οὐκ ἐγὼ μόνη. Eurip. Heracl. 941 ὁ μίσος ἦκει· εἶλε σ' ἢ Δίκη χρόνον, cum praesertim voces Δίκη et τύχη saepe permutatae sint; cfr. Brunck. ad Ant. 387. Sed τύχη cum proprie significet 'eventum poenae, lege propositae', vel vindictam, hinc in Ultricis deae notionem transit. Nam secundum veteres providae

dei curae suberat etiam, quae Fors dicebatur sive Fortuna, Τύχη. Vide I. F. Gronov. ad Liv. I 4. Sic Valck. ad Herod. III 153 p. 275. Horat. carm. I 28, 31 Fors et debita iura vicesque superbae te maneant ipsum. DOED.

V. 1024. κτήματα] Constructum hoc, ut si esset participium passivi, 'acquisita iniusto dolo'. HERM. Neuius conferri Heindorf. ad Plat. Cratyl. p. 85 iubet. Pertinent etiam quodammodo huc quae Stallbaum. ad Plat. Euthyphr. p. 101 concessit. Adde quae in Censura Ai. ab Lobeck. edit. p. 87 sq. exposui.

V. 1025. κοῦκ ἄλλον — ἐς τὰδ'] Recte Dindorfius: 'neque quicquam tibi proderunt, quos tecum adduxisti'. Tum ἐς τὰδε est ἐς τὸ τὰ δόλω τῷ μὴ δικαίῳ κτήματα σῶζεσθαι.

V. 1028. Schol. πιστὸς ὦν· ἀντὶ τοῦ πιστεῖων. καταστροφῆ δὲ εἰς τὸ πεποιθὸς. Vide de activa huius nominis notione Pors. ad Eur. Hec. 1117. De prioribus verbis confert Schneidewinius Arist. Nub. 1349 ἀλλ' ἔσθ' ὄτω θρασύνεται.

V. 1029 sq. μηδὲ τήνδε — ἀσθενεστέραν] Conf. Demosth. Lepin. p. 468, 12 ὅς (νόμος) ἀπιστότερον τὸν δῆμον καθίστησιν ἐνὸς ἀνδρός.

V. 1032. ᾧτε] Breviter dictum pro καὶ τὰ τότε, ὅτε. Dicit au-

- KPE. οὐδὲν σὺ μεμπτὸν ἐνθάδ' ὧν ἔρεῖς ἐμοί·
οἴκοι δὲ χῆμεις εἰσόμεσθ' ἢ χροῆ ποεῖν.
- ΘΗΣ. χωρῶν ἀπέλλει νῦν' σὺ δ' ἡμῖν, Οἰδίπους, 1035
ἐκηλος αὐτοῦ μίμνε, πιστωθεῖς, ὅτι,
ἦν μὴ θάνω γὰρ πρόσθεν, οὐχὶ παύσομαι, 1040
πρὶν ἂν σε τῶν δῶν κύριον στήσω τέκνων.
- OIA. ὄναιο, Θεσεῦ, τοῦ τε γενναίου χάριν
καὶ τῆς πρὸς ἡμᾶς ἐνδίκου προμηθείας. 1040
(στροφή α')
- XOP. Εἶην ὄθι δαῖτων
ἀνδρῶν τάχ' ἐπιστροφαι 1045
τὸν χαλκοβόαν Ἄρη
μίξουσιν, ἢ πρὸς Πυθίαις

tem tā τότε, quae ante adventum suum acta esse (v. 824 sqq.) ex Oedipi verbis v. 894 sqq. cognoverat. DINDORF.

V. 1033. ὧν scripsi pro ὧν. Nam sensus non ὧν, sed ὄντι flagitat. Verba οὐδὲν ὧν σὺ ἔρεῖς ἐνθάδε μεμπτὸν ἐμοί i. e. 'quid quid dices hic nihil ego reprehendere possum' liberius collocata sunt ut v. 875, O. R. 644 ἀραῖος, εἰ σέ τι δέδρακ', ὀλοίμην, ὧν ἐπαιτιᾶ με δρᾶν, Eur. Bacch. 502 σὺ δ' ἄσεβης αὐτὸν ὧν οὐκ εἰσορᾶς, Ion. 293 ξένος σ' ὧν.

V. 1035. χωρῶν ἀπέλλει νῦν] Primaria sententia non imperativo, sed participio inest, Trachin. 1120 εἰπὼν ὃ χορῆεις λῆξον. REIS.

V. 1039. τοῦ τε γενναίου] Eodem sensu dictum, quo supra v. 8 τὸ γενναίου.

V. 1040. Etiam hic ut v. 328 προθυμίας aptius esse videtur quam προμηθείας.

V. 1041—1090. Uno in scena remanente Oedipo chorus exortat, ut interesse sibi liceat pugnae mox inter Athenienses et Thebanos futurae, quam etsi prosperam fore Atheniensibus ex eorum fortitudine auguratur, tamen ut sit prospera, Iovem, Minervam, Apollinem, Dianam inuicem precibus implorat.

V. 1041 sqq. Schol. εἶην ὄθι δαῖτων· ὃ μὲν Κρέων καὶ ὁ Θεσεύς ἀπῆλθον, ὑπονοῶν αὐτὸν

οὐ φίλὸν ἦκειν, ἀλλὰ μετὰ τινος χειρός, ἦν πλησίον πον ἐστρατοπεδεύκεται· κατὰ τοῦτο οὖν καὶ οἱ κατὰ τὸν χορὸν, ἄλλως προβεβηκότες τὴν ἡλικίαν, εὐχὴν ποιοῦνται ταύτην· εἶθε εἶην ὅπου αἱ συμβολαὶ καὶ αἱ μάχαι μέλλονσιν ἐσεσθαι· ὑπονοοῦσι γὰρ [αὐτῶ] τὰ ὅμοια τῷ Θεσεῖ περὶ τοῦ Κρέοντος, καὶ φασίν· εἶθε ἐπόπτης ἐγενόμην αὐτῶν.

V. 1042. ἐπιστροφαι] Ἐπιστροφή in re bellica dicitur, quoties exercitus vel cohors conversione facta hostem versus fertur. Plutarch. Timoleont. vol. I p. 249 D πυκνάς ἐξ ἐπιστροφῆς ποιεῖσθαι τὰς ἐπελάσεις. MUSGR.

V. 1043. χαλκοβόαν minus recte schol. στερεοβοαν, μεγαλόφωνον interpretatur. Mars est 'acrisonus', quod scuta hastis et gladiis pulsa strepunt. Cfr. Ai. 17 χαλκοστόμον κώδωνος. De locutione Ἄρη μιγνύναι cfr. Hom. Il. XV 510 ἢ αὐτοσχεδίη μῆζαι χεῖρας τε μένος τε.

V. 1044. Schol. ἢ πρὸς Πυθίαις· ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἀνταῖς ληπτέον· λέγοι δ' ἂν Πυθίαις ἀνταῖς τὸν τοῦ Πυθίου Ἀπόλλωνος βωμόν τὸν ἐν Οἰνῳ, ὅθεν καὶ τὴν θεωρίαν ἐπεμπον.

Ibid. πρὸς Πυθίαις] Id est igitur πρὸς Οἰνῳ. Erat autem urbs illa, ut verbis Thucydidis II 18 utar, ἐν μεθορίοις τῆς Ἀττι-

- ἢ λαμπάσιν ἀνταῖς, 1045
οὐ πότνια σεμνὰ τιθηνοῦνται τέλη 1050
θνατοῖσιν, ὧν καὶ χρυσέα
κλῆς ἐπὶ γλώσσα βέβακεν προσπόλων Εὐμολ-
πιδᾶν·
ἐνθ' οἶμαι τὸν ἐργεμάχαν 1050
Θησεῖα παῖδας διστύλους 1055
ἀδυήτας ἀδελφὰς
αὐτάρκει τάχ' ἐμίξειν βοᾶ,
τοῦσδ' ἀνὰ χώρους·

κῆς καὶ Βοιωτίας sita. Quam praeterirent necesse erat qui Athenis via sacra profecti Thebas se conferebant. Iuxta eandem viam, sed propior Athenis, sita erat Eleusis, quam poeta verbis λαμπάσιν ἀνταῖς significavit, nomine a taedis ducto, quibus regionem illam frequenter coruscasse in sacris nocturnis constat. Ex quo apparet his verbis, ἢ πρὸς Πυθίαις ἢ λαμπ. ἀνταῖς, minime duas a se dissitas vias, quarum utram ingressi sint Creontis satellites chorus se ambigere dixerit, sed duos eiusdem viae locos, propiorem alterum Athenis, alteram remotiorem, significari, in quorum altero Theseum consecuturum Creontis manum et aggressurum chorus suspicatus sit. Postremo facile apparet Πυθίαις ἀνταῖς per zeugma esse dictum, ita ut propria nominis ἀντή significatio ad regionem Eleusiniam tantum referenda sit. Alii Πυθίαις ἀντάς propiorem locum viae Eleusiniae intellegunt, litus Eleusinium ad quod mox veniunt qui templum Pythium in monte Aegaleo situm, de quo videtur Bursian. geogr. Graec. I p. 326, praeterierunt.

V. 1046 sq. Schol. οὐ πότνια· αἱ Θεσμοφόροι. τέλη δὲ τὰς τελετάς· καὶ Αἰσχύλος· ἐφορῆξ' ἔρωσ δὲ τοῦδε μυστικῶν τέλων. — τιθηνοῦνται· ἐπιμελοῦνται. De nomine πότνια, de Cerere et Proserpina sollemniter usurpato, confert Neuius Siebelis. ad Pausan. IX 8, 1. — De sensu verborum Soph. Trag. I. 3.

σεμνὰ τέλη, quibus 'sacra arcana' significantur, vide Valcken. ad Eur. Hipp. 25.

V. 1047 sq. ὧν — Εὐμολπιδᾶν] 'Quorum linguam coeret aurea antistitum Eumolpidarum clavis', i. e. quibus antistites Eumolpidae taciturnitatem imponunt. De Eumolpidis Heynium ad Apollod. p. 338 et Aristidem in orat. Eleusin. Vol. I p. 451 ed. Cant. 257. lebb. laudavit Reisigius. HERM. De locutione κλῆς ἐπὶ γλώσσα cfr. Aesch. frg. 307 D ἀλλ' ἔστι κάμοι κλῆς ἐπὶ γλώσση φύλαξ, Ag. 36 βοῦς ἐπὶ γλώσση μέγας βέβηκεν. — Non male Iebbius βέβαν' ἐκ scribendum esse coniecit.

V. 1051. παῖδας pro καὶ τὰς scripsi. Nam καὶ hic inutile est. Notum autem est quam saepe vocabula παῖ et καὶ in libris commutata sint.

V. 1053. βοᾶ] 'Pugnae'. Mire dictum αὐτάρκει βοᾶ. Aptius foret πανταρχεῖ. Sic πανταρχῆς per αὐταρχῶν explicat Hesychius. Recte vero Theseus pugnae contra eos, qui puellas vi abductas tenent, puellas ipsas immixturas esse dicitur. Quam poetae sententiam esse cognoscitur ex epitheto ἀδυήτας, quod parum aptum foret, nisi puellae ipsae quodammodo participes pugnae esse dicerentur. DINDORF.

V. 1054. τοῦσδ' ἀνὰ χώρους] I. e. ἢ πρὸς Πυθίαις ἢ λαμπάσιν ἀνταῖς. Inseriunt igitur haec verba explicationi adverbii ἐνθα,

(ἀντιστροφή α')

ἢ που τὸν ἐφέσπερον 1055
πέτρας νιφάδος πελώσ' 1060
Οἰάτιδος ἐκ νομοῦ

quod v. 1050 positum. Gleditschius *στεινοὺς ἀνὰ χώρους* et in v. 1068 *Ῥείας* scribendum esse suspicatur.

V. 1055 sqq. Schol. ἢ που τὸν ἐφέσπερον' τὸν Αἰγάλεον φησι· καὶ γὰρ τοῦτο ἐπ' ἐσχάτων ἐστὶ τοῦ δήμου τούτου· καταλέγουσι δὲ χωρία, παρ' ἃ μάλιστα εἰκάζουσι τὴν συμβολὴν γενέσθαι τοῖς περὶ τὸν Κρόνοντα καὶ Θεσίεα. Πέτρας δὲ νιφάδος ἂν εἴη λέγων τὴν οὕτω λεγομένην λείαν πέτραν, ἢ τὸν Αἰγάλεον λόφον, ἃ δὴ περιχωρία φασιν εἶναι, καθάπερ Ἴστρος ἐν τῇ ἀ τῶν ἀτακτικῶν ἱστορίαι οὕτως· ἀπὸ δὲ τῆς χαράδρας ἐπιμεν λείαν πέτραν'. Καὶ μετ' ὀλίγα· ἀπὸ τούτου δὲ ἕως Κολωνοῦ παρὰ τὸν χαλκῶν (ὁδὸν) προσαγορευόμενον, ὅθεν πρὸς τὸν Κηφισὸν ἕως τῆς μυστικῆς εἰσόδου (vide Kruse Hellas T. II p. 175 sqq.) εἰς Ἐλευσίνα· ἀπὸ ταύτης δὲ βαδιζόντων εἰς Ἐλευσίνα τὰ ἐπαρσιστερὰ μέχρι τοῦ λόφου τοῦ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Αἰγάλεω'. Ἦτοι οὖν τὴν καλουμένην λείαν πέτραν, ἢ τὸν Αἰγάλεον. ὁ δὲ νοῦς· ἄρα ἐπὶ τὸν ἑσπερον χῶρον τῆς λείας πέτρας προσπελάζουσιν; Non assequor, quomodo Sophocles montem, cui nomen *λείας πέτρας* fuerit, dicere *πέτραν νιφάδα* poterit. Itaque eam scholiastae sententiam unice probo, qua *πέτρα νιφάδα* Aegaleus mons sive potius pars aliqua eius significata putatur. Idque verissime iam statuit Reisingius, quem vide in Enarr. p. CXXXVI. Puto autem eam a Sophocle hic viam significari, quam a Thucydide II 18 sqq. Archidamus, cum ab Oenoe Acharnas procederet, ingressus dicitur, de qua rectissime Thudichum ad hanc fab. v. 307 sq. exposuit. Diversa igitur itinera, quae Creontis manus in patriam

refugiens et hoc carmine et supra v. 900 sq. ingredi potuisse significata est, haec puto fuisse. Poterant ex Colono meridiem versus Athenas se convertere et inde via sacra Oenoe petere, sic ut pars Aegalei eis dextra in parte esset Eleusina versus euntibus. Poterant vero etiam ex Colono septentrionem versus sive Acharnas versus refugere ita, ut circumita septentrionali Aegalei, quem dico, montis parte Oenoe versus tenderent; quo facto occidentalem partem Aegalei montis, quem dixi (τὸν ἐφέσπερον etc.), praeterire debebant. Iam haec diversae viae vix dubium est quin in campo Thriasio sive inter Eleusina et Oenoe in unam coelegant; quem ipsum in locum properare equites peditesque Theseum puto voluisse, dicentem v. 900 sqq. *ἐνθα δίστομοι μάλιστα συμβάλλουσιν ἐμπόρον ὁδοί*. — Denique illud manifestum puto, *πέτραν νιφάδα* non eum dixisse montem Sophoclem, qui nive perpetua obrutus fuerit, sed in quo nivem serius quam in ceteris Atticae montibus solvi solere animadversum fuerit quique ideo *νιφοπέτρα* vel simili nomine appellatus fuerit.

V. 1056. *πελώσι*] Futurum est. De accusativo, quocum *πελάζειν* iunctum, vide quae ad Philoct. 1126 sq. extr. adnotavi. Probabiliter Hartungius *περῶσ'* coniecit.

V. 1057. *Οἰάτιδος ἐκ νομοῦ*] Recte statuit Reisingius, esse hoc nomen ab Oea, demo Oeneidis, qui finitimus Aegaleo monti fuerit, deducendum. Praeterea puto, passua illa, de quibus loquitur Sophocles, ab Athenis septentrionem versus, non procul ab Acharnis sita fuisse. Verum quod Hartungius invenit, *εἰς νομόν*, verbis τὸν ἐφέσπερον requiri videtur.

πῶλοισιν ἢ ὄμφαρμάτοις
φεύγοντες ἀμίλλαις.
ἀλώσεται· δεινὸς ὁ προσχώρων Ἄρης, 1060 1065
δεινὰ δὲ Θεσειδῶν ἀκμὰ.
πᾶς γὰρ ἀστράπτει χαλινός, πᾶσα δ' ὀρμάται κατὰ
ἀμπνηκῆρια πῶλων
ἄμβασις, οὗ τὰν Ἰπλίαν 1065 1070
τιμῶσιν Ἀθάναν
καὶ τὸν πόντιον γαυάοχον
Ῥέας φίλον υἱόν.

(στροφή β')

ἔρδουσ', οὐ μέλλουσιν· ὧς 1070 1075
προμνάται τί μοι
γνώμα, τάχ' ἐνδῶσειν

V. 1058 sq. *ὄμφαρμάτοις* — *ἀμίλλαις*] l. e. *ἀμίλλαις ἀρμάτων ὄμφα φευγόντων*. Cfr. Matth. § 446 n. 3 c.

V. 1060. *ἀλώσεται*] In mente habet chorus Creontem, ut cuius ducta imperioque ista omnia a Thebanis gerantur. Itaque sensus verborum hic est: Vincetur Creon: gravis est incolarum huius loci Mars; grave Theseidarum robur'. *Πρόσχωροι* sunt qui Colonom habitant, vid. v. 493. *Thesidae* qui Athenas. HERM. Eleganter Meklerus *ἐλώσ'* ἐται pro *ἀλώσεται* proposuit. Quod Athenienses Thesidae vocantur, de eo vide quae ad O. R. 1 adnotata sunt.

V. 1063 sqq. *πᾶσα δ'* — *ἄμβασις*] Pro *κατὰ* praepositione Hermannus participium, quale est *χαλῶσ'*, positum fuisse suspicatur, ita ut laxatis remissisque frenis ruere equites dicantur. Schneidewinus *καθεῖσ'* coniecit, cui praetulerim *μεθεῖσ'*. Tum ex Bothii coniectura *φάλαρα* eieci, in libris post *ἀμπνηκῆρια* additum. Dindorfius etiam *πῶλων*, metro adversarium, expulit. Fortasse Sophocles scripsit *ὀρμάται χαλῶσ'* *ἀμπνηκῆρια στομίλων*. *Ἄμπνηκτες* vel *ἀμπνηκῆρες* lora esse, quibus frena in ore equi sustineantur, frontali instructa, a qua parte no-

men ductum sit, Hermannus admonet, coll. schol. min. Aesch. Sept. c. Th. 448 *κνρίας οἱ κερὶ τὴν κεφαλὴν ἱμάντες τοῦ χαλινοῦ ἀμπνῆ καλοῦνται*.

V. 1065. *ἄμβασις*] Positum pro *ἀναβάται*. Hinc factum, ut ὀ poneret. Similiter dictum Hom. II. V. 623 *δεῖσε δ' ὄγ' ἀμφίβασιν κρτερὴν Τρώων ἀγερῶσαν*.

V. 1065 sq. *τὰν Ἰπλίαν Ἀθάναν*] Vide quae de scena fabulae § 2 exposui.

V. 1068. *Ῥέας* monosyllabum est, ut est Hom. II. XV 187 *τρεις γὰρ τ' ἐκ Κρόνον εἰμὲν ἀδελφοί, οὗς τέκετο Ῥέα* in libris plerisque.

V. 1069. *ἔρδουσ'* pro *ἔρδουσιν* cum Steinhartio, οὐ pro ἢ cum C. Waltero scripsi. Cfr. Phil. 567 *δρώμεν', οὐ μέλλοντ' ἔτι, 1255 δρώοντα κού μέλλοντ' ἔτι*.

V. 1070 sq. *προμνάται τί μοι γνώμα*] Praesagit mihi mens. Haec vis verbi *προμνάται* convenit significationi verbi *μνώμαι* ex formis *μνωμένω*, *μνώοντο* apud Homerum obvius efficiendi. Nauckius coniecit *προμᾶται* et v. 1081 *πανόπτα*. Confer v. 316 ἢ *γνώμη πλανᾶ*;

V. 1071 sq. *τάχ' ἐνδῶσειν* — *πάθη*] *Ἐνδῶσειν* significat 're-

τᾶν δεινὰ τλασᾶν, δεινὰ δ' εὐρουσᾶν πρὸς
αὐθαίμων πάθη.

τελεῖ, τελεῖ Ζεὺς τι κατ' ἄμαρ
μάντις εἰμ' ἐσθλῶν ἀγόνων. 1075 1080

εἶθ' ἄελλαία ταχύρροστος πελειᾶς
αἰθερίας νεφέλας κύρσαιμ' αὐτῶν ἄνωθεν
αἰωρήσασα τοῦμὸν ὄμμα.

(ἀντιστροφὴ β')

ἰὼ Ζεῦ, πάνταρχε θεῶν, 1080 1085

παντόπτα, πόροις

γᾶς τᾶσδε δαμούχοις

σθένει πινικίῳ τὸν εὐαγρον τελειῶσαι λόγον,

missura esse', eo sensu, quo corporis animique dolores 'remittere' dicuntur, i. e. 'sedari' aut 'decre-scere'. Quam significationem, ut plerasque alias, communem habent ἀνίεμαι et ἐνδιδόναι. Grammaticus apud Bekkerum p. 405 ἀνίεμαι ἐνδιδόντα ἀνίησιν ἐνδίδωσιν. Plura de ἐνδιδόναι Stephanus T. I. p. 996 alique lexicographi. Hoc igitur dicit chorus: τάχα ἐνθάσσει, ἢ ἀνήσει, ἢ παύσεται, τὰ πάθη τῶν παρθένων τῶν δεινὰ παθουσῶν. ELMSL. Ἐνθάσσει ex Turnebi coniectura scribi solet pro ἀνθάσει. Nescio an praestet quod Buechelerus coniecit ἀντάσειν i. e. 'me occursum esse puellas' sive 'mihī occur-suras esse puellas'. De gen. ex ἀντάσειν apto cfr. Hom. Od. XVI 254 τῶν εἰ κεν πάντων ἀντήσομεν ἐνδον ἐόντων. Αὐθαίμων pro αὐθουαίμων restituit Bo-thius.

V. 1074. κατ' ἄμαρ] Recte hoc Reisigius explicat: κατ' ἡμέραν τὴν νῦν.

V. 1076 sq. εἶθ' ἄελλαία ταχύρροστος etc.] I. e. εἶθε πελειᾶς εἴην σὺν ἄελλαίῳ τάχει ζωομένη καὶ etc. Similia sunt quae ad Philoct. 1426 commemoravi exempla. De re cfr. orac. Sibyll. apud Plut. vit. Demosth. c. 19 τῆς ἐπὶ Θερωμάδοντι μάχης ἀπάνευθε γενομένην αἰετος ἐν νεφέρῃσιν καὶ ἤξει θηήσασθαι.

V. 1077 sq. αἰθερίας νεφέλας — ὄμμα] αὐτῶν ἄνωθεν scripsi pro αὐτῶν δ' ἀγόνων prae-eun-tibus Hermanno, qui ἀνωθ' ἀγόνων, et F. Gu. Schmidtio, qui τῶνδ' ἄνωθεν coniecit. Praeterea αἰωρήσασα ex mea coniectura scripsi. Libri θεωρήσασα. Sensus est: 'utinam celerivola columba sim et in aetheria nube sedem habeam oculis super illis (certaminibus) suspensis' sive 'desuper illa certamina aspectans'. — In genere autem feminino participii αἰωρήσασα, pro quo masculinum restituendum putavit Reisigius, ut id ad chorum referretur, nullam offensionem esse satis docuit Doederlinus ad h. l. p. 489 sqq.

V. 1080 sq. πάνταρχε — παντόπτα] Coniuncta eadem vocabula Aristoph. Av. 1058 sq. ἤδη μοι τῷ παντόπτα καὶ παντάρχα θνητοὶ πάντες θύοντο' ἐνυκαί-αις εὐχαῖς.

V. 1082. γᾶς τᾶσδε δαμούχοις] Sic infra v. 1348 τῆσδε δημοῦχος χθονός. De plurali vide ad v. 290 sq.

V. 1084. σθένει πινικίῳ] Nomen σθένει, in libris ante τὸν εὐαγρον positum, cum Hermanno post δαμούχοις collocavi. Σθένει ἐπινικίῳ similiter dictum atque Trach. 186 σὺν κράτει νικηφόρῳ. De forma poetica ἐπινικίος, pro qua vulgo ἐπινίκιος dicitur, confer ad Ant. 355.

σεμνά τε παῖς Παλλὰς Ἀθήνα. 1085 1090

καὶ τὸν ἀργευτᾶν Ἀπόλλω,
καὶ κασιγνήταν πυκνοστίκτων ὄπαδὸν
ὠκυπόδων ἐλάφων στέργω, διπλᾶς ἀρωγᾶς
μολεῖν γὰρ τῆσδε καὶ πολίταις. 1090 1095

᾿Ω ξεῖν' ἀλήτα, τῷ σκοπῷ μὲν οὐκ ἐρεῖς,
ὡς ψευδόμαντις. τὰς κόρας γὰρ εἶσορῶ
τάσδ' ἄσσον αὐθις ὧδε προσπολουμένας.

ΟΙΔ. ποῦ, ποῦ; τί φῆς; πῶς εἶπας;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

ὦ πάτερ, πάτερ,

τίς ἂν θεῶν σοι τόνδ' ἄριστον ἄνδρ' ἰδεῖν 1095 1100

Ibid. τὸν εὐαγρον τελειῶσαι λόγον] Nomine λόγος hic non locus, in quo quis collocatus est insidiandi causa, sed 'actio insidiandi', i. e. hoc loco impetus, quem Theseus facturus erat in manum Creontis, quae in insidiis collocata putabatur, significatur. Itaque τὸν εὐ. τελ. λόγον significat: 'perficere impetum' sive 'expeditionem ita, ut felix sit in capiēdo, i. e. ut capiatur is, in quem fiat impetus'. Nam per prolepsin adiectum est τὸν εὐαγρον.

V. 1086. τὸν ἀργευτᾶν] Apollinem ἀργευτῆν sive ἀργαῖον ab interfecto Pythone appellatum esse tradunt. Pausanias I 41, 5 Ἄλ-κάθον μὲν οὖν καὶ τοῦ λέοντος, εἶτε ἐν τῷ Κιθαιρώνι αὐτὸν εἶτε καὶ ἐτέρωθι ἀποκτείνας νεῶν ἀγροτέρως Ἀρτεμίδος καὶ Ἀπόλλωνος ἐποίησεν ἀργαῖον (Megaris). ἐς τοσούδε ἔστω μνήμη. BOTH.

V. 1087 sq. πυκνοστίκτων — ἐλάφων] De sollemni cervorum epitheto στικτὸς vide quae ad Philoct. 183 adnotata sunt. Cfr. Eur. Hipp. 218 βαλκίαις ἐλάφοις, Alc. 584 ποιμιλόθριξ νεβρός.

Ibid. ὄπαδὸν ἐλάφων] Confer Soph. Trach. 214 Ἀρτεμιν — ἐλαφηβόλον.

V. 1089. στέργω] 'Rogo, oro, amanter precor'. Sic Latini verbo 'amo' utuntur. Plautus Men. II 3, 71 Sed scin quid te amabo ut facias. III 3, 1 Menaechme, amare te ait multum Erotium, ut hoc nunc una opera ad aurificem deferas. BR. Vide etiam ad O. R. 11. Ceterum recte Hermannus: διπλᾶς ἀρωγᾶς nemo non videt de Apolline et Diana dici. Ineptissime schol. τουτέστι τῇ διπλῇ ἀρωγῇ ὁ λέγει τῇ πόλει καὶ τοῖς πολίταις. Videtur scribendum esse διπλᾶς ἀρωγῶς vel de F. Gu. Schmidtii coniectura διπλοῦς ἀρωγῶς.

V. 1091. τῷ σκοπῷ] I. e. τῷ σκοποῦντι, scil. pro Oedipo, ἐμοί. Non male Elmsleius scribendum τὸν σκοπὸν esse suspicatur. Tam ad ψευδόμαντις intellegendum εἰμ', dicitur hoc chorus respiciens sua ipsius verba, v. 1075 dicta: μάντις εἰμ' ἐσθλῶν ἀγόνων.

V. 1093. προσπολουμένας] Non simpliciter significat 'accedentes', sed accedentes cum comitatu famulorum, ὄπαδόνων, quos Antigona dixit v. 1103. DINDORF. Cfr. usum verborum δορυφορεῖσθαι, ἁβδονχεῖσθαι.

V. 1095 sq. τίς ἂν θεῶν σοι — δοίη] 'Utinam aliquis deorum

- δοίη, τὸν ἡμᾶς δεῦρο προσπέψαντά σοι;
 OIA. ὦ τέκνον, ἢ πάρεστον;
 ANT. αἶδε γὰρ χεῖρες
 Θησεῖος ἔδωσαν φιλιτάτων τ' ὀπαίωνων.
 OIA. προσέλθετ', ὦ παῖ, πατρί, καὶ τὸ μηθαμὰ
 ἐλπισθὲν ἤξειν σῶμα βαστάσαι ὁδοί. 1100 1105
 ANT. αἰτεῖς ἂν τεύξῃ· σὺν πόθῳ γὰρ ἢ χάρις.
 OIA. ποῦ δῆτα, ποῦ ἴστον;
 ANT. αἶδ' ὁμοῦ πελάζομεν.
 OIA. ὦ φίλτατ' ἔρνη.
 ANT. τῷ τεκόντι πᾶν φίλον.
 OIA. ὦ σκῆπτρα φωτός.
 ANT. δυσμόρον γε δύσμορα.
 OIA. ἔχω τὰ φίλτατ'· οὐδ' ἔτ' ἂν πανάθλιος 1105 1110
 θανῶν ἂν εἶην, σφῶν παρεστῶσιν ἐμοί.
 ἐρείσας, ὦ παῖ, πλευρὸν ἀμφιδέξιον
 ἐμφύντε τῷ φύσαντι, κάναπαύσατον

tibi conspiciendum dicit optimum hunc virum!

V. 1097. ὦ τέκνον, ἢ πάρεστον] Solam et hic et v. 1107 alloquitur Antigonom, quae pro se et Ismena, quae muta adstat, verba facit.

V. 1100. βαστάσαι] 'Contrectare'. Vide quae ad Philoct. 649 sq. adnotavimus.

V. 1101. σὺν πόθῳ γὰρ ἢ χάρις] I. e. σὺν πόθῳ γὰρ τὰντὰ σοι χαριζόμεθα sive ἂν αὐταὶ ποθοῦμεν κελύεις ἡμᾶς χαρίσασθαί σοι. Cfr. Phil. 1178 φίλα μοι φίλα ταῦτα παρηγγεῖλας ἐκόντι τε πράσσειν.

V. 1103. τῷ τεκόντι πᾶν φίλον] Recte admonet Reisigius modeste Antigonom coniugii calamitatem tangere, cum respondeat: 'parenti quidvis carum'. HERM.

V. 1104. ὦ σκῆπτρα φωτός] Brunckius φωτός —, quasi inceptam patris orationem interpellet filia. Malo φωτός eodem sensu accipere, quo τοῦδε τάνδρός v. 649. ELMSL. De voc. σκῆπτρα vide v. 848.

V. 1105. ἔχω τὰ φίλτατ'] Li-

beros ita laudabant vel parentes, propinquos, ac necessarios; et poetae quidem frequenter, raro prosae orationis scriptores. Cfr. Valcken. ad Eur. Phoen. 437 et ad Hippol. p. 208. REIS.

V. 1106. θανῶν ἂν εἶην] Aliud quid requiri videtur: Meklerus coniecit ἀλὼν ἂν εἶην, F. Gu. Schmidius θάνοιμ' ἂν ἦδη. Possis etiam vel θνήσκων ἂν εἶην vel cum θανεῖν et παθεῖν saepe in libris permutentur, πανάθλια παθῶν ἂν εἶην scribere.

V. 1107 sq. ἐρείσας — φύσαντι] I. e. 'fulcite, o filiae, utrumque latus meum', sive, ut Brunckius reddit, 'applicamior mihi utrumque ad latus, inhaerentes patri'. De ἀμφιδέξιον vide ad O. R. 1219, de ἐμφύντε vide Matth. § 436. Ceterum recte Reisigius: Notanda paronomasia ἐμφύντε τῷ φύσαντι. Tralaticium vero Homericum: ἐν δ' ἄρα οἱ φῶ χειρῶ.

V. 1108 sq. κάναπαύσατον — πλάνου] Intellegendum με. Neque enim passiva significatione de filibus dictum esse potest, quod saepe fit in imperativo παῦε. DINDORF.

- τοῦ πρόσθ' ἐρήμιον τοῦδε δυστήνου πλάνου.
 καὶ μοι τὰ πραχθέντ' εἶπαθ' ὡς βράχιστ',
 ἐπεὶ 1110 1115
 ταῖς τηλικαῖσδε σμικρὸς ἔξαρκει λόγος.
 ANT. ὄδ' ἔσθ' ὁ σώσας· τοῦδε χρὴ κλύειν, πάτερ,
 οὐ κἄστι τοῦργον· τοῦμὸν ὠδ' ἔσται βραχύ.
 OIA. ὦ ξεῖνε, μὴ θαύμαζε, πρὸς τὸ λιπαρὲς
 τέχν' εἰ φανέντ' ἄελπτα μηκύνω λόγον. 1115 1120
 ἐπίσταμαι γὰρ τήνδε τήν ἐς τάσδε μοι
 τέρψιν παρ' ἄλλον μηθενὸς πεφασμένην.
 σὺ γὰρ νιν ἐξέσωσας, οὐκ ἄλλος βροτῶν.
 καὶ σοὶ θεοὶ πόροισιν, ὡς ἐγὼ θέλω,
 αὐτῷ τε καὶ γῆ τῆδ'· ἐπεὶ τό γ' εὐσεβὲς 1120 1125
 μόνοις παρ' ὑμῖν ἤϊρον ἀνθρώπων ἐγὼ
 καὶ τοῦπεικῆς καὶ τὸ μὴ ψευδοστομεῖν.
 εἰδῶς δ' ἀμύνω τοῖσδε τοῖς λόγοις τάδε.

Idem recte ἐρήμιον explicat: 'liberorum praesidio carentis'. Herwerdenus coniecit τόνδε δύστηνον, Sehrwaldius τὸν πρόσθ' ἐρήμιον, Iebbius κάναπνεύσατον τοῦ . . πλάνου.

V. 1113. οὐ κἄστι τοῦργον· τοῦμὸν ὠδ'· pro καὶ σοὶ τε τοῦργον τοῦμὸν ex coniectura Wexii scripsi. Hermannus coniecit καὶ σοὶ τε τοῦργον τοῦτ' ἐμοί τ' ἔσται βραχύ, alii alia.

V. 1114 sq. μὴ θαύμαζε — λόγον] Πρὸς τὸ λιπαρὲς dictum ut πρὸς βλαν et similia, significans sere 'usque ad fastidium'. Accusativus τέχνα φανέντ' ἄελπτα (i. e. ἀέλπτως) aptus est ex notatione, qua λόγον μηνύειν dictum, μακρὰν λέγειν sive μακρογορεῖν. Cfr. notam nostram ad El. 543 sq. Dicitur enim λέγειν τινὰ nonnumquam sic, ut significet non modo 'dicere aliquem', sed etiam 'dicere de aliquo', minime vero 'alloqui aliquem', quae quidem significatio aliena etiam ab hoc loco foret. Spectat enim λόγος μακρότερος ad ea, quae nunc cum Theseo collocaturus est Oedipus, non ad sermonem cum filiabus modo habitum. [Id minus probabile. Nam de liberis postea pauca dicit Oedi-

pus. Excusare illum potius se de gratis Theseo nondum actis, ex v. 1139 sqq. cognoscitur. De significatione 'alloqui aliquem' cfr. Ai. 764 αὐτὸν ἐννέπει, Eur. Herc. 963 πατῆρ δέ νιν . . ἐννέπει τάδε, Krueg. II § 46, 8, 1].

V. 1116. τήνδε τήν ἐς τάσδε τέρψιν] 'Hanc de his voluptatem'. Libri exhibent τήνδε σὴν quod emendavit Musgravius.

V. 1118. νιν] I. e. αὐτάς, ut saepius apud Sophoclem. DIND.

V. 1119. ὡς ἐγὼ θέλω] Saepius utuntur Graeci scriptores, imprimis poetae, particula ὡς, ubi ὅσα, ἂν aut simile quid exspectes. SCHAEF. Cfr. Matth. § 485.

V. 1120. τό γ' εὐσεβὲς] I. e. τήν εὐσέβειαν. Vide ad Philoct. v. 83.

V. 1122. τοῦπεικῆς] 'Humanitatem'. Confert Schneidewinius Soph. fr. 709 ὅς οὔτε τοῦπεικῆς οὔτε τήν χάριν οἶδεν, μόνην δ' ἔστρεψε τήν ἀπλῶς δίλην.

V. 1123. εἰδῶς δ' — τάδε] Explicant 'expertus autem haec his verbis rependo' et de verbo ἀμύνειν comparant Phil. 602. Sed ea quae sequuntur commendant hanc interpretationem: 'expertus famae qua ea quae dixi vulgata

ἔχω γὰρ ἄχω διὰ σὲ κοῦκ ἄλλον βροτῶν.
καί μοι χεῖρ', ὦναξ, δεξιὰν ὄρεξον, ὡς 1125 1130
ψαύσω, φιλήσω τ', εἰ θέμις, τὸ σὸν κάρα.
καίτοι τί φωνῶ; πῶς σ' ἂν ἄθλιος γεγῶς
θιγεῖν θελήσαιμ' ἀνδρός, ᾧ τίς οὐκ ἐνι
κηλῆς κακῶν ξύνοικος; οὐκ ἔγωγέ σε,
οὐδ' οὐν ἔασω. τοῖς γὰρ ἐμπείροις
κακῶν 1130 1135

μόνοις οἷόν τε συνταλαιπωρεῖν τάδε.
σὺ δ' αὐτόθεν μοι χεῖρε, καὶ τὰ λοιπά μου
μέλου δικαίως, ὥσπερ ἐς τόδ' ἡμέρας.

sunt hac professione suffragor' sive 'mea fortuna has laudes Atheniensium comprobo'. De ἀμύνω τάδε cfr. ad O. R. 259 sq.

V. 1124. διὰ σὲ] Theseum in causa fuisse ait Oedipus, ut liberos recuperaret, ita ut διὰ σὲ sit 'tuo beneficio'. Quod ipsum latine etiam propter te dici solet, veluti in Cic. or. Miloniana § 58 quod enim praemium satis magnum est tam benevolis, tam bonis, tam fidelibus servis, propter quos vivit? pro Rosc. Am. § 63 qui tantum inmanitate bestias vicerit, ut propter quos hanc suavissimam lucem aspererit, eos indignissime luce privavit. Ad quem locum vide Matth. et Viger. p. 587 sq.

V. 1126. εἰ θέμις] Quo sensu hoc dixerit, explicat ipse verbis sqq. πῶς — ξύνοικος;

V. 1127. ἄθλιος γεγῶς] Cfr. ad v. 797. πῶς σ' pro πῶς δ' ex Hermannii coniectura scripsi. Dindorfius coniecit πῶς ἂν ἀγρόν ὄντα σὲ, Meklerus πῶς δ' ἂν ἔργος Αἰγέως, cui praetulerim πῶς δ' ἂν Αἰγέως γόνον.

V. 1128 sq. ᾧ — ξύνοικος] Se ipsum dicit Oedipus; estque τίς οὐκ ἐνι κηλῆς κακῶν dictum pro 'nulla non inest macula scelerum'. De κηλῆς κακῶν vide ad O. R. 806, de ξύνοικος vide ad huius fab. v. 511 et O. R. 1178 sq. Ceterum contulit apte Dindorfius O. R. 838 βαίην ἀφαντος πρόσθεν ἢ τοιάνδ' ἰδεῖν κηλῆδ' ἐμαντιῶ ξυμφορᾶς ἀφιγμένην et 1384 τὸν

ἐν θεῶν φανέντ' ἀναγνον καὶ γένους τοῦ Λαῶν' τοιάνδ' ἐγὼ κηλῆδα μνηύσας ἐμὴν ὀρθοῖς ἐμελλον ὄμμασιν τούτους ὄραν;

V. 1129 sq. οὐκ ἔγωγέ σε — ἔασω] Recte Hermannus: plene dicta sententia haec est: οὐκ ἔγωγέ σε θελήσαιμ' ἂν θιγεῖν ἐμοῦ, οὐδ' οὐν ἔασω, εἰ αὐτὸς βούλοιο θιγεῖν.
V. 1130. sq. τοῖς γὰρ — τάδε] Redditur his verbis ratio membri proxime praecedentis, οὐκ ἔγωγε — ἔασω, sensusque eorum hic est: 'soli enim ii, qui mala experti sunt (sive malis exerciti), has in quas ego coniectus sum miserias mecum ferre possunt'. Quod ita dicit Oedipus, ut intellegendum spectatoribus relinquat, fieri non posse, quin cum contagione corporis sui aliqua contagio miseriarum suarum coniuncta sit. Pro ἐμπειρος κακῶν libri exhibent ἐμπείροις βροτῶν, quod emendavit Nauckius. Postremo patet, nomine ἐμπείροις κακῶν significari liberos Oedipi.

V. 1132. αὐτόθεν] Dindorfius: 'ab eo loco, ubi sto, a te non-nihil remotus'. Aptius videtur: 'ab eo loco quo stas, non ad me (caecum) propius admotus'. Tum χεῖρε idem est atque 'salvere te iubeo', vel quasi 'animo amplexor'.

V. 1132 sq. τὰ λοιπά μου μέλου] Duplicem structuram et ἐμοὶ μέλεται τοῦδε et ἐγὼ μέλομαι τοῦδε, ut ἐπιμέλομαι vel ἐπιμε-

ΘΗΣΕΥΣ.

οὔτ' εἰ τι μῆκος τῶν λόγων ἔθου πλέον,
τέκνοισι τερφθεῖς τοῖσδε, θαυμάσας ἔχω, 1135 1140
οὔτ' εἰ πρὸ τοῦμοῦ προῦλαβες τὰ τῶνδ' ἔπη.
βάρος γὰρ ἡμᾶς οὐδὲν ἐκ τούτων ἔχει.
οὐ γὰρ λόγοισι τὸν βίον σπονδάζομεν
λαμπρὸν ποιῆσθαι μᾶλλον ἢ τοῖς δρωμένοις.
δείκνυμι δ' ὦν γὰρ ὤμοσ' οὐκ ἐψενσάμην 1140 1145
οὐδὲν σε, πρέσβυ. τάσδε γὰρ πάρεμι' ἄγων
ζώσας, ἀκραιφνεῖς τῶν κατηπειλημένων.
χῶππος μὲν ἄγων ἤρεθθη, τί δεῖ μάτην
κομπεῖν, ἂ γ' εἴση καὐτὸς ἐκ ταύταιν ξυνῶν;
λόγος δ' ὅς ἐμπέπτωκεν ἀρτίως ἐμοὶ 1145 1150
στείχοντι δεῦρο, συμβαλοῦ γνώμην· ἐπεὶ
σμικρὸς μὲν εἶπειν, ἄξιος δὲ θαυμάσαι.
πρᾶγος δ' ἀτίζειν οὐδὲν ἀνθρωπον χρεῶν.

ΟΙΔ. τί δ' ἔστι, τέκνον Αἰγέως; δίδασκέ με,

λοῦμαι, exemplis illustrat Valck. ad Eur. Phoen. 764. REIS.

V. 1136. πρὸ τοῦμοῦ] Id est πρὸ τοῦ ἐμοῦ ἔπους. Sensus est: 'quod cum his prius quam mecum verba fecisti'.

V. 1140. δείκνυμι δ'] Vide quae ad v. 144 adnotavi. De ἐψενσάμην οὐδὲν σε confert Schneidewinus Eur. Alc. 808 εἰ μή τι σὸς με δεσπότης ἐψενσάτο. Ceterum recte Reisius: sua sponte Theseus promissis suis vim iniuriandi vel sine ulla formula inesse voluit v. 651. Cfr. 1039 sqq.

V. 1142. ἀκραιφνεῖς τῶν κατηπειλημένων] Reisius: 'a periculis intentatis incolumes'.

V. 1143. ἄγων ἤρεθθη] Dictum hoc ut μεγάλα πηγματα μεγάλοισι κινδύνοισι ἐθέλει κατατρέεσθαι, 'ad felicem eventum perducī', Herodot. VII 50, 2, ἀγῶνας τοὺς μεγίστους συγκαταίρει IX 35. Hinc idem fere est quod νικῶν ἀγῶνα. MATTHIAE. Cfr. Plutarch. Cimon, c. 13 Κίμων δ', ὥσπερ ἀθλητῆς δεινός, ἡμέρα μιᾶ δύο καθηρηκῶς ἀγωνίσματα etc.

V. 1144. ἂ γ' εἴση] Consulto

Sophocles h. l. omittit videtur occasionem inserendae episodii epicae, quod ornandi genus cum alii tragici, tum ipse alias non magnopere asperrari consueverat. Ex puellis enim primum exegerat Oedipus pugnae narrationem. Harum responso reiectus ad Theseum, a Theseo rursum ad filias reicitur. Nec ulla amplius sit huius rei mentio. DOED. De addito participio ξυνῶν vide ad Ai. 259.

V. 1145 sq. λόγος δ' ὅς — γνώμην] Sensus videtur esse: qui mihi rumor huc venient modo allatus est [sive quae mihi res huc venient modo nuntiata est, de ea], de eo tuam tecum reputa sententiam, i. e. vide, quid tibi statuentium sit. HERM. De nominativo λόγος vide Pors. ad Eur. Or. v. 1645. Krueg. I § 51, 10, 9.

V. 1147. σμικρὸς μὲν εἶπειν] Similiter O. R. 1210 ὁ μὲν τάχιστος τῶν λόγων εἶπειν τε καὶ μαθεῖν.

V. 1148. πρᾶγος δ' ἀτίζειν etc.] Scholiasta: ἀνθρωπον δέ, φροῖν, ὄντα οὐ δεῖ πράγμα τι κακίσειν.

ὡς μὴ εἰδότη' αὐτὸν μηδὲν ὦν σὺ πυν-
θάνη. 1150 1155

ΘΗΣ. φασὶν τιν' ἡμῖν ἄνδρα, σοὶ μὲν ἔμπολιν
οὐκ ὄντα, συγγενῆ δέ, προσπεσόντα πως
βωμῶ καθήσθαι τῷ Ποσειδῶνος, παρ' ᾧ
θύων ἔκκυρον, ἠνίχ' ὠρμώμην ἐγώ.

ΟΙΑ. ποδαπόν; τί προσχρηζόντα τῷ θανάτῳ; 1155 1190

ΘΗΣ. οὐκ οἶδα πλὴν ἐν. σοὶ γάρ, ὡς λέγουσί μοι,
βραχύν τιν' αἰτεῖ μῦθον οὐκ ὄγκου πλέων.

ΟΙΑ. ποιόν τιν'; οὐ γὰρ ἦδ' ἔδρα σμικροῦ λόγου.

ΘΗΣ. σοὶ φασὶν αὐτὸν ἐς λόγους ἔλθειν μολόντ'
αἰτεῖν, ἀπελθεῖν τ' ἀσφαλῶς τῆς δευρ'
ὀδοῦ. 1160 1165

V. 1150. ὦν σὺ πυνθάνη] 'Eorum, quae tu audivisti'.

V. 1151 sqq. Schol. καθ' ὑπόθεσιν ἔκτεθειε ὁ Πολυνείκης πρὸς αὐτοὺς παραγενέσθαι τὸν Οἰδίπουν κατὰ τι λόγιον ἔμπεσόν, ὅτι πρὸς οὓς ἂν γένοιτο ὁ Οἰδίπους, κρατήσουσι τῆς βασιλείας· τοῦτο οὖν ἀγγέλλει ὁ Θεσεύς.

V. 1151. σοὶ μὲν ἔμπολιν οὐκ ὄντα] 'Non civem quidem tuum', sed Argivum propter ductam Argivi regis filiam. Cfr. v. 1162. BOTH. Tum πῶς recte interpretatur Reisigius: 'nescio qua de causa', coll. Trach. 695 εἰπασά πως.

V. 1152. προσπεσόντα] De usu huius verbi ad Ai. 1154 diximus.

V. 1154. Schol. ἔκκυρον· ἀντι τοῦ ἐκύρουν, ταῦτόν τῳ ἐτύγχανον.

Ibid. ἠνίχ' ὠρμώμην ἐγώ] 'Hnicha non ad proxima verba παρ' ᾧ θύων ἔκκυρον, sed ad superiora προσπεσόντα καθήσθαι spectat. Verba igitur ἠνίχ' ὠρμώμην ἐγώ interpretor 'dum aberam ego' [immo 'dum huc properabam']. ELMSSL. Mihi quae collocatione verborum commendatur interpretatio non abhorrere videtur a sensu. Nam verba 'ubi sacra faciebam cum huc contendebam' quis facile intellegit hoc sensu: 'unde a sacris huc contendi'.

V. 1156. οὐκ οἶδα πλὴν ἐν]

Eadem verba apud Euripidem reperiri monet Schneidewinus El. 627, 752, Herc. 1143, Suppl. 933, Hippol. 599, Ion. 311.

V. 1157. οὐκ ὄγκου πλέων] 'Non magni momenti'.

V. 1158. οὐ γὰρ ἦδ' ἔδρα σμ. λόγου] Herodot. I 120 λόγον οὐδενός γινόμεθα πρὸς Περσέων. Idem III 4 ἔοντα λόγου οὐ σμικροῦ. Vide et c. 139. MUSGR. Est autem ἦδε ἔδρα 'arae illius occupatio, sessio'. Cfr. O. R. 13, Ai. 822. Negat Oedipus quemquam exiguae rei causa ad aram Neptuni considerare solere.

V. 1159 sq. σοὶ — ἀπελθεῖν τ.] Structura verborum haec est: φασὶν αὐτὸν αἰτεῖν μολόντα ἔλθειν σοὶ ἐς λόγους ('tecum colloqui') ἀπελθεῖν τε etc. De μολόντ' vide ad v. 17. Elisionis in vocabulo trisyllabo admodum mirae tollendae causa Vauvilliersius μόνον coniecit.

V. 1160. ἀσφαλῶς τῆς δευρ' ὀδοῦ] Genetivi ex σφάλεσθαι apti exempla attulit Matth. § 338, qui tamen quam rationem huius structurae explicandae iniit, eam minime probat. Quid autem sit ἀσφαλῶς τῆς δευρ' ὀδοῦ, ipse explicat Polybicus v. 1283 διδόνς ἐμοὶ λέξαι τ' ἀκούσασθαι τ' ἀσφαλεῖ ξὺν ἐξόδῳ. Sed fortasse τῆς δ. ὀδοῦ rectius cum ἀπελθεῖν coniungitur, ut ἀπελθεῖν τῆς

ΟΙΑ. τίς δῆτ' ἂν εἴη τήνδ' ὁ προσθακῶν ἔδρα;
ΘΗΣ. ὄρα κατ' Ἄργος εἰ τις ὑμῖν ἐγγενῆς
ἔσθ', ὅστις ἂν σου τοῦτο προσχρηζοί τυχεῖν.

ΟΙΑ. ὦ φίλτατε, σχέες οὐπερ εἶ.

ΘΗΣ. τί δ' ἔστι σοι;

ΟΙΑ. μή μου δεηθῆς. 1165 1170

ΘΗΣ. πράγματος ποίου; λέγε.

ΟΙΑ. ἐξοιδ' ἀκούων τῶνδ', ὅς ἐσθ' ὁ προστάτης.

ΘΗΣ. καὶ τίς ποτ' ἔστιν, ὃν γ' ἐγὼ ψέξαιμί τι;

ΟΙΑ. παῖς οὐμός, ὄναξ, στγνρός, οὐ λόγων ἐγὼ
ἄλγιστ' ἂν ἀνδρῶν ἔξανασχοίμην κλύων.

ΘΗΣ. τί δ'; οὐκ ἀκούειν ἔστι, καὶ μὴ δρᾶν,
ἂ μὴ 1170 1175

χρηζέεις; τί σοι τοῦδ' ἔστι λυπηρὸν κλύειν;

ΟΙΑ. ἐχθίστον, ὄναξ, φθέγμα τοῦδ' ἦκει πατρί'
καὶ μὴ μ' ἀνάγκη προσβάλλης τάδ' εἰκαθεῖν.

ΘΗΣ. ἀλλ' εἰ τὸ θάκημ' ἔξαναγκάζει, σκόπει,

δευρ' ὀδοῦ similiter dicatur atque ἀνάξιας πεσηματος Eur. Iph. T. 315 et significat 'abire hoc loco cum huc venerit'. De verbis ἠ δευρ' ὀδός confer v. 663 τὸ δευροπέλαγος. Xenoph. Cyr. V 1, 22 τῆς πρὸς ἐμὲ ὀδοῦ, ibid. § 25 τῆς δευροστρατείας.

V. 1161. τήνδ' ὁ προσθακῶν ἔδρα] Vide quae ad O. R. v. 2 adnotavimus.

V. 1164. σχέες οὐπερ εἶ] 'Ne ultra progredere oratione'. De σχέες comparat Elmsleius Eur. Hec. 962 σὺ δ' εἰ τι μέμνη τῆς ἐμῆς ἀπουσίας, σχέες; Hipp. 1354 σχέες, ἀπειρηκός σῶμ' ἀναπαύσω. Iph. A. 1467 σχέες, μὴ με προκλίπης; Cum libri exhibeant ὦ φίλτατ' ἴσχεες, Doederlinus coniecit ὦ φίλτατ', ἴσχε σ' idque eis quae J. Hilbergius in libro qui inscribitur 'Das Princip der Silbenwägung und die daraus entspringenden Gesetze der Endsilben in der griech. Poesie' Vindobonae 1879 edito docuit, vel maxime commendatur.

V. 1165. μή μου δεηθῆς — πράγματος] Δεηθῆναι cum duplici genetivo constructum ut apud

Herodotum V 40 γυναικὸς τῆς ἔχεις οὐ προσδεόμεθα τῆς ἐξέσιος. VIII 144 οὐδὲν ποιήσομεν τῶν ἐκείνος ἡμέων προσεδέετο. DINDORF.

V. 1166. ἀκούων τῶνδ'] Recte Reisigius τῶνδε de filiabus Oedipi dictum vidit, respicique ea, quae Ismene v. 377 sq. narravit, quorum recordari Oedipum, viri Argivi mentione facta. HERM. Fortasse τοῖνδ' scribendum est. Προστάτης, Schaeferus inquit, est 'supplex'; deducitur a προστήναι. Electr. 1378 λιπαρεῖ προύστην χερσ. Hartungius coniecit πρόστροπος. Cfr. ad v. 1273.

V. 1167. ὃν γ' ἐγὼ ψέξαιμί τι] Omissae ἂν particulae exempla similia collegit Matth. § 515 not. § 528 not. et Krueg. II § 54, 3, 8.

V. 1171. τοῦδ' pro τοῦτ' Elmsleius restituit.

V. 1173. μή μ' ἀνάγκη προσβάλλης] Proprie: 'ne me obicias necessitati', i. e. 'ne mihi necessitatem imponas'. Tum εἰκαθεῖν iunctum cum accusativo τὰδε, quod idem hic significat atque πείθεσθαι. Conf. Ai. 1215.

V. 1174 sq. Coniungeremus

μή σοι πρόνοι' ἢ τοῦ θεοῦ φυλακτέα. 1175 1180
 ANT. πάτερ, πιθοῦ μοι, κεί νέα παραινέσω.
 τὸν ἄνδρ' ἕασον τόνδε τῇ θ' αὐτοῦ φρενὶ
 χάριν παρασχεῖν, τῷ θεῷ θ' ἂ βούλεται
 καὶ νῶν ὑπείκει τὸν κασίγνητον μολεῖν.
 οὐ γάρ σε, θάρσει, πρὸς βίαν παρασπάσει 1180 1185
 γνώμης, ἢ μή σοι ξυμφέροντα λέξεται.
 λόγων δ' ἀκούσαι τίς βλάβη; τά τοι κακῶς
 εὐρημέν' ἔργα τῷ λόγῳ μνηύεται.
 ἔρυσας αὐτόν· ὥστε μηδὲ θρωῶτά σε
 τὰ τῶν κακίστων κάσεβεστάτων, πάτερ, 1185 1190

σκόπει εἰ . . . ἐξαναγκάζει ut Ant. 41 εἰ ξυμπονήσεις καὶ ξυνεργάση σκόπει, nisi alterum enuntiatum sequeretur. Sed fortasse v. 1175 spurius est.

V. 1175. τοῦ θεοῦ] Ad cuius aram supplex considerat Polynices.

V. 1177 sq. τὸν ἄνδρ' — βούλεται] Manifestum est, verba τὸν ἄνδρα τόνδε non ad hominem absentem, Polynicem, sed ad Theseum praesentem referenda esse. Accedit, quod prorsus improbable est, Antigonam, quem statim post τὸν κασίγνητον appellat, eum hic τὸν ἄνδρα τόνδε vel potius ἐκείνον appellaturam fuisse. Postremo quis non ex ipsa verborum collocatione τὸν ἄνδρ' ἕασον τόνδε — καὶ νῶν ὑπείκει — intellegit, significatum esse debere nomine τοῦ ἀνδρός τοῦδε eum virum, qui pariter atque Antigona et Ismene pro Polynice deprecetur?

Itaque sensus horum versuum hic est: 'sine Theseum et suo ipsius animo et deo gratum facere quod vult'. Volebat autem hoc, ut liceret Polynici ad colloquium Oedipi venire, sic existimans, recusari hoc ab Oedipo non posse, quin et humanitatem violaret et religionem. Ceterum dubitari non potest, quin ad verba τῷ θεῷ τε non unum verbum παρασχεῖν, sed coniuncta verba χάριν παρασχεῖν referenda sint, ita ut accusativus ἂ βούλεται scil. ὁ Θεός, aptus sit ex ipsis illis verbis χάριν παρέχειν, in quo nihil est offensio-

nis, si quidem illa idem atque unum verbum χαρίζεσθαι significat.

V. 1179. καὶ νῶν ὑπείκει etc.] De infinitivo confert Reisingius Ai. 804 σπεύσαθ' οἱ μὲν Τεῦκρον — μολεῖν. Vide Mauh. § 532 d, § 535 c not. 1.

V. 1181. λέξεται] Recte Hermannus passivum esse monuit, adlegato Pors. ad Hec. 297. De ξυμφέροντα vide ad v. 1342.

V. 1182. κακῶς ex coniectura Hermannii scripsi. Libri καλῶς.

V. 1184 sqq. ὥστε μηδὲ — κακῶς] μηδὲ cum Dawesio scripsi pro μήτε. Prius pronomen σέ ex θρωῶντα aptum, alterum subiectum verbi ἀντιδρῶν est. De sententia confert Schneidewinus El. 770 οὐδὲ γὰρ κακῶς πάσχοντι μῖσος ὧν τέκη προσγίγνεται.

V. 1185. κακίστων κάσεβεστάτων] Genere masculino dicta. Ceterum conferunt Plat. Leg. X p. 907 B κινδυνεύει κενερίσθαι δικαιοτάτα κακιστός τε εἶναι καὶ ἀσεβέστατος. Ceterum κάσεβεστάτων cum Toupio (Opusc. I p. 323) scripsi pro δυνασσεβστάτων. Videndum autem ne hic v. interpolatoris sit ea quae desiderabat supplementis. Omisso autem hoc versu ex proximo v. θρωῶντα κακῶς intellegitur quod aptius videtur quam illa per superlationem dicta τὰ τῶν κακίστων κάσεβεστάτων. Meinekius v. 1184—1186 spurius iudicavit, alii v. 1184—1195 ei-

θέμις σέ γ' εἶναι κείνον ἀντιδρῶν κακῶς.
 ἀλλ' ἕασον. εἰσὶ χᾶτέροις γοναὶ κακαὶ
 καὶ θυμὸς ὀξύς, ἀλλὰ νουθετούμενοι
 φίλων ἐπρωδαῖς ἐξεπέδονται φύσιν.
 σὺ δ' εἰς ἐκείνα, μὴ τὰ νῦν, ἀποσκόπει, 1190 1195
 πατρῷα καὶ μητρῷα πῆμαθ' ἀπαθες·
 κἂν κείνα λεύσσης, οἶδ' ἐγώ, γνώση κακοῦ
 θυμοῦ τελευτήν, ὧς κακῇ προσγίγνεται.
 ἔχεις γὰρ οὐχὶ βαιὰ τᾶνθυμήματα,
 τῶν σῶν ἀδέρκτων ὀμμάτων τητῶμενος. 1195 1200
 ἀλλ' ἡμῖν εἴκε. λιπαρεῖν γὰρ οὐ καλὸν
 δίκαια προσχογγήσουσιν, οὐδ' αὐτόν μὲν εὖ
 πάσχειν, παθόντα δ' οὐκ ἐπίστασθαι τίειν.

OIA. τέκνον, βαρεῖαν ἠδονὴν νικᾶτέ με
 λέγοντες· ἔστω δ' οὖν ὅπως ὑμῖν φίλον. 1200 1205
 μόνον, ξέν', εἴπερ κείνος ᾧδ' ἐλεύσεται,
 μηδεὶς κρατεῖτω τῆς ἐμῆς ψυχῆς ποτε.

ciunt. Versus quidem 1187—1189 magnam suspicionem movent.

V. 1186. θέμις σέ γ' εἶναι etc.] Indeclinabile θέμις esse in formula θέμις εἶναι primas intellexit Battmannus gr. ampl. T. I p. 232 allato Platon. Gorg. p. 505 C ἀλλ' οὐδὲ τούς μύθους φασὶ μεταξὺ θέμις εἶναι καταλείπειν. Cui addidit Elmsleius Aesch. Suppl. 338 πότερα κατ' ἐχθρῶν, ἢ τὸ μὴ θέμις λέγεις; et Xenoph. Oecon. II 11 πῶς θέμις εἶναι σοὶ καὶ ἐκ πολέμου σωζεσθαι;

V. 1187. ἕασον] ἕασον, quod pro αὐτόν (αὐτόν) scripsi cum editore Londin. a. 1722, bisyllabum est. Cfr. O. R. 1451 et Ant. v. 95.

V. 1193. τελευτήν, ὧς κακῇ προσγ.] Vide Matth. § 296, de re confer v. 437 sqq. et 854.

V. 1194. ἔχεις — τᾶνθυμήματα] Id est: 'non enim levia sunt quae habes huius rei monita'. Sic ἐνθυμήματα haec ipsa fabula usurpatum supra v. 292. Mellius haec Antigona pro singulari in patrem verecundia patri ex eis quae praecedunt verbis intellegenda reliquisset. Itaque non iniuria su-

spicere, ab alio quam a Sophocle v. 1194 sq. additos esse.

V. 1195. τῶν σῶν ἀδέρκτων etc.] Per prolepsin adiectum nomen ἀδέρκτων, de qua vide ad v. 1083.

V. 1196 sq. λιπαρεῖν — προσχογγήσουσιν] Est hic λιπαρεῖν 'obstinatum esse, non cedere'. Tum προσχογγήσουσιν pariter ad Antigonom Ismenamque et ad Theseum referendum est. [Aptum potius προσχογγήσουσιν ex καλόν, ut sensus sit: 'non decet eos qui iusta flagitant assidue precari?']

V. 1197 sq. εὖ πάσχειν] Significantur beneficia a Theseo in Oedipum collata, quod et ipsum benigne excepit et filias eius contra Creontem tuitus est.

V. 1198. Schol. τίειν· ἀντι τοῦ ἀμείβεσθαι. Vide v. 225.

V. 1199. βαρεῖαν ἠδονὴν νικᾶτέ με] Singulari brevitate dictum hoc sensu: νικᾶτέ με νίκην βαρεῖαν ἐμοί, ἠδείαν δ' ὑμῖν.

V. 1202. μηδεὶς — ποτε] Id est 'ne quis invitum me cogat', ut interpretatur Vitus Winshemius. Metnebat enim Oedipus, ne Poly-

ΘΗΣ. ἄπαξ τὰ τοιαῦτ', οὐχὶ δις χρηζῶ λέγειν,
ὃ πρόσβν' κομπεῖν οὐχὶ βοῦλομαι· σὺ σῶς
ὦν ἴσθ', ἐάν περ κάμει τις σῶζῃ θεῶν. 1205 1210

(στροφή.)

ΧΟΡ. Ὅστις τοῦ πλέονος μέρους
χρηζέει τοῦ μετρίου παρῆς
ζῶειν, σκαιοσύναν φυλάσ-
σων ἐν ἐμοὶ κατάδηλος ἔσται.
ἐπεὶ πολλὰ μὲν αἰ μακρὰ
ἀμέραι κατέθεντο δὴ
λύπας ἐγγυτέρω, τὰ τέρ-

1210 1215

nices quoque id ageret, ut se ab hoc loco abduceret. Id et Thesei verba v. 1170 sq. et Antigonaē v. 1180 arguunt, Polyuicesque ipse v. 1337 comprobatur. HERM.

V. 1203. λέγειν scripsi pro κλύειν. Nam Theseum apparet eorum quae v. 656 sq. et 1040 dixit rationem habere.

V. 1204 sq. Verba κομπεῖν οὐχὶ βοῦλομαι per parentheses dicta sunt. Tum σὺ σῶς ὦν scripsi. La habet σὺ δὲ σῶν ἴσθι, super σὺ δὲ scripto δέ σε. Pro σῶν scribendum esse σῶς iam Scaligerus monuit. Dindorfus σὺ δ' ὦν σῶς ἴσθ' coniecit. Sed ex eo ipso error natus esse videtur quod cum antea ex λέγειν ortum esset κλύειν, hic particula δὲ de- siderabatur et σῶς ὦν in σῶν co- hitat. — Theseus recedere putandus est ad aram Neptuni, ut et sacra inhibita (v. 888) perficiat (cfr. v. 1494 sq.) et Polyuicem ad Oedipum admittat (vid. v. 1286 sq.).

V. 1206—1243. Chorus Oedipi, senis miserissimi, molestias contem- platus, qui vixit receptis, quae a Creonte vi raptae erant, filiabus suis rursus adventu filii infestissimi maximo dolore affectus esset, cum totius vitae humanae, tum maxime senectutis, qua ipse premebatur, mala gravissima luget. Ceterum in hoc quoque carmen cadit quod ad O. R. 836—881 observavi.

V. 1206 sq. ὅστις τοῦ πλέο- νος μέρους χρηζέει — ζῶειν] Ab uno eodemque verbo χρηζέει aptus

et genitivus est substantivi τοῦ μέρους et infinitivus ζῶειν, de qua dicendi forma cfr. Eur. Med. 1399 φίλλον χρηζῶ στόματος προσπύξασθαι et vide Krueg. II § 61, 6, 5. Idem fere quod hic dixit Sophocles, sic extulit Ai. 473 αἰσχρὸν γάρ, ἀνδρα τοῦ μακροῦ χρηζέειν βίον, κακοῖσιν ὅστις μηδὲν ἐξαλλάσσεται.

V. 1207. τοῦ μετρίου παρῆς] Pro genetivo exspectes accusativum, veluti dixit Plato de Legg. III p. 691 ἐάν τις μεζονα διδώ τοῖς ἐλάττοσι δύναιεν, παρῆς τὸ μέτριον. Sed intellegendum est τοῦ μετρίου χρηζέειν παρῆς.

V. 1208 sq. σκαιοσύναν φυ- λάσσω] Similiter dictum atque θυμόν, γλώσσαν, νοῦν τρέφειν. Ai. 1124, Ant. 1089. MUSGR. De ἐν ἐμοί, quod est 'me iudice', cfr. Trach. 580 ed. meae.

V. 1210 sq. πολλὰ μὲν — ἐγγυτέρω] Insolentior dicendi forma est, ita ut ambigas, utrum λύπας pro accusativo habendum sit ex verbo κατέθεντο aptum et πολλὰ idem significet atque πολλάκις an, quod magis probatur, πολλὰ sit accusativus obiecti et λύπας genitivus pendens ex adverbio ἐγγυτέρω. Illud tamen dubitari non potest, quin hanc sententiam poeta extulerit, quo quis diutius vivat, eo plures ei perferendos dolores esse. Ceterum αἰ μακρὰ ἀμέραι idem est atque 'longa aetas', ut dixit Verg. Aen. X 549 longi anni.

V. 1212 sq. τὰ τέρποντα —

ποντα δ' οὐκ ἂν ἴδοις ὄπου,
ὅταν τις ἐς πλέον πέσῃ
τοῦ θέλοντος, ὁ δ' ἐπίκουρος
ἰσοτέλεστος,

1215 1220

Ἄιδος ὅτε μοῖρ' ἀννυμέναιος,
ἄλυρος, ἄχορος ἀναπέφηνη,
θάνατος ἐς τελευτάν.

(ἀντιστροφή.)

μὴ φῆναι τὸν ἅπαντα νι-
κᾶ λόγον· τὸ δ', ἐπεὶ φανῆ,
βῆναι κείθεν, ὅθεν περ ἦ-
κει, πολὺ δεύτερον ὡς τάχιστα.
ὡς εὔτ' ἂν τὸ νέον παρῆ
κούφας ἀφροσύνας φέρον,

1220 1225

1225 1230

οπου] Id est 'laeta vero ubi sint vix videas', i. e. 'laeta vero vix videas'. De ὄπου sic usurpato confer Ai. 33, 103, 890, O. R. 926, Ant. 318.

V. 1214 sq. ὅταν τις — τοῦ θέλοντος] 'Ubi quis in maiorem incidit cupiditatem', i. e. ubi quis longioris vitae cupiditate flagrabit. Nam ἐς πλέον τοῦ θέ- λοντος dictum pro ἐς πλέον τοῦ θελήματος. Nisi scripsit Sophocles, quod Reiskius suspicatus est, τοῦ θέοντος.

V. 1215—1219. ὁ δ' ἐπίκουρος pro οὐδ' ἐπι κούρος scripsit Hermannus sensum hunc esse monens: 'sed adiutrix, cum communis omnibus Orci illaetabilis Parca apparet, postremo mors est'. Sed videtur ἰσοτέλεστος cum ἐπί- κουρος coniungendum esse hoc sensu: 'senectus multa habet molesta, nihil quod oblectet, ita ut mors postremo, tristissima sors, miseriae sit communis adiutrix.

V. 1120 sq. μὴ φῆναι — ὡς τάχιστα] Eiusdem sententiae sunt haec Theognidis 425 πάντων μὲν μὴ φῆναι ἐπιχθονίοισιν ἄριστον, μηδ' ἰσιδεῖν ἀγγὰς ὀξέος ἡέλιον φηντα δ' ὅπως ὀμισα πύλας Ἄϊδαο περῆσαι, καὶ κείσθαι πολλὴν γῆν ἐπιεσσόμενον. Herodot. I 31 διέδεξέ τε ἐν τοῦ-

τοις ὁ θεός, ὡς ἄμεινον εἴη ἀνθρώπω τεθνάναι μᾶλλον ἢ ζῶειν. Plato Theaet. p. 176 et M. Tullii Cic. Tusc. I 48.

V. 1221. ἐπεὶ φανῆ] De omissione pronomine τις cfr. Krueg. I § 61, 4, 5. De ἐπεὶ particula cum con- iunctivo copulata vide Herm. ad Vig. p. 929 et Matth. § 521 not. 1, Krueg. I § 54, 17, 3. Schol. τοῦ- τον τὸ ἐξῆς· ἐπεὶ δὲ φανῆ, τὸ βῆναι ἐκείθεν, ὅθεν περ ἦκει, ὡς τάχιστα παραπολὺ τῶν ἄλλων δεύτερόν ἐστιν ἐκείνου, τοῦ μὴ φῆναι καθόλου.

V. 1222. βῆναι κείθεν, ὅθεν περ ἦκει] Usitatissima attractione pro κείσε, ὅθεν dictum. Similima vide ad Viger. p. 941. HERM.

V. 1223. ὡς τάχιστα] Cohaeret cum βῆναι intellegendumque est de infantibus. Nam Sophocles tres aetates distinguit, infantiam, iu- ventutem, senectutem. Mala cum iuventute et iuvenili temeritate oriri dicit et continuari, donec tandem (πύματος) senibus superveniat aetas omni malorum generi obnoxia. DINDORF.

V. 1224. ὡς εὔτ' ἂν τὸ νέον παρῆ] Recte Bonitzius monuit, παρῆ aoristum esse verbi παρήμι, ut in Platon. Rep. p. 460 E: ἐπει- δὴν τὴν ὀξυτάτην δρόμον ἀμύην

τίς πλάγχθη πολύμοχθος ἐ-
ξω; τίς οὐ καμάτων ἐνι;
φόνου, στάσεις, ἔρις, μάχαι,
καὶ φθόνος· τό τε κατάμεμπτον
ἐπιλέλογχε 1230 1235
πύματον ἀκρατὲς ἀπροσόμιλον
γῆρας ἄφιλον, ἵνα πρόπαντα
κακὰ κακῶν ξυνοικεῖ.

(ἐπαθός.)

ἐν ᾧ τλάμων ὄδ', οὐκ ἐγὼ μόνος,
πάντοθεν βόρειος ὡς τις ἀκτὰ 1235 1240
κυματοπλήξ χειμερία κλονεῖται,
ὡς καὶ τόνδε κατάκρας
δειναὶ κυματοαγεῖς
ἄται κλονέουσιν αἰεὶ ξυνοῦσαι,

παρῆ, ita ut sit 'praetermittere' sive h. l. 'egredi', scilicet τὸ νέον, 'aetatem iuvenilem'. Subiectum loci esse τίς, vix opus est moneri.

V. 1226 sq. τίς — ἐξω] Locus corruptus et emendatu difficilis. Non improbabile tamen, quod coniecit Dindorfius, pro πολύμοχθος scriptum fuisse κακότητος vel potius κακότατος, id ut 'aerumnam' significaret. Alii alia coniecerunt, Herwerdenus τίς πλάγᾳ πολυμοχθος, Nauckius τίς μόχθος πολυπλαγκτος, ut sensus sit: 'quid calamitatis abest, quid laborum non adest?'

V. 1227. τίς οὐ καμάτων ἐνι;] Scholiasta: οὐδεὶς ἐστι κάματος, ὃς οὐκ ἐνεστί.

V. 1228 sq. φόνου — φθόνος] Recte videtur Faehseus vocabula φόνου et φθόνος permutasse, ut scribatur: φθόνος, στάσεις, ἔρις, μάχαι, καὶ φόνου.

V. 1230. ἐπιλέλογχε] Intransitive vulgo usurpatum putatur; sed recte monuit Schneidewinus etiam active accipi posse intellecto τὸν ἀνθρώπον, ut Pindarus dixerit, ἀκέρδεια λέλογχε κακαγόρους.

V. 1231. ἀκρατὲς] 'Sui impotens'.

V. 1232. γῆρας] Tragicorum locos, ubi senectutis calamitates deplorantur, laudavit Bendtsen. Miscell. p. 42. Vide Bergler. Aristoph. Plat. 270. HELLER.

V. 1233. κακὰ κακῶν] Idem fere est atque 'mala summa'; vide ad O. R. 459. De sententia confer Soph. fr. 864 πάντ' ἐμπέφυκε τῷ μακρῷ γῆρας κακὰ.

V. 1235. παντοθεν βόρειος — ἀκτὰ] Accurate si dicere voluisset poeta, scribere debebat πολυλαχόθεν. Verum et comparationi (ἵνα πρόπαντα etc.) accommodatius erat πάντοθεν et potuit recte dici hoc sensu: 'ab omni parte, qua tundi ἀκτῆ potest.' Similem αἰεὶ adverbii usum esse constat. Tum βόρειος est 'boreae exposita'.

V. 1236. κυματοπλήξ χειμερία κλονεῖται] Recte Brunckius: 'fluctibus hiemeque quatitur'.

V. 1237 sqq. ὡς καὶ τόνδε etc.] Post verba plura interposita pergite ita, quasi non praecesserit ἐν ᾧ ὄδδ. DINDORF.

V. 1238 sq. δειναὶ κυματοαγεῖς — ξυνοῦσαι] Dicuntur calamitates ceu venti sive tempestates vehementes ac fluctifragae Oedipum nunquam non vexare.

αἰ μὲν ἀπ' ἀελίου δυσμῶν,
αἰ δ' ἀνατέλλοντος,
αἰ δ' ἀνὰ μέσσαν ἀκτίν',
αἰ δὲ νυχτῶν ἀπὸ 'Ριπῶν.

1240 1245

ANT. Καὶ μὴν ὄδ' ἦμιν, ὡς ἔοικεν, ὁ ξένος
ἀνδρῶν γε μούνος, ὃ πάτερ, δι' ὄμματος 1245 1250
ἀστακτὶ λείβων δάκρυον ὄδ' ὀδοιπορεῖ.

ΟΙΔ. τίς οὗτος;

ANT. ὄνπερ καὶ πάλαι κατείχομεν
γνώμη, πάρεστι δεῦρο Πολυνείκης ὄδε.

ΠΟΛΥΝΕΙΚΗΣ.

οἴμοι, τί δράσω; πότερα τάμαντοῦ κακὰ
πρόσθεν δακρύσω, παῖδες, ἢ τὰ τοῦδ'
ὄρων 1250 1255
πατρὸς γέροντος; ὄν ξένης ἐπὶ χθονὸς
ξὺν σφῶν ἐφηγήρηκ' ἐνθάδ' ἐκβεβλημένον,

V. 1240 sqq. αἰ μὲν — 'Ριπῶν] Non tempora, quibus accedant ad Oedipum calamitates, sed loci designantur his verbis sive quattuor caeli plagae, ex quibus venti primarii orientantur. Detracta metaphora undique Oedipus urgeri calamitatibus his verbis significatur. Perpetuo urgeri eum significatum verbis αἰεὶ ξυνοῦσαι erat.

V. 1240 sq. αἰ μὲν ἀπ' ἀελίου — ἀνατέλλοντος] Poetice dictum pro αἰ μὲν ἀπὸ δύνοτος ἡλίου, αἰ δὲ ἀπὸ ἀνατέλλοντος.

V. 1242 sq. αἰ δ' ἀνὰ μέσσαν ἀκτίναν] Verba μέση ἀκτίναν meridiem sive potius plagam meridianam significat, in qua commorari poetice procellae (i. e. calamitates, quae in Oedipum irruant) dictae sunt, quae ex plaga meridiana flare dici debebant.

V. 1243. αἰ δὲ νυχτῶν ἀπὸ 'Ριπῶν] Significatur montibus Rhipaeis extremae Scythiae plaga caeli septentrionalis, dictumque νύχιον est, recte interpretante Elmsleio, 'quo solis radii non perveniunt'. Metrum emendari videtur, si ex Lachmanni coniectura δ' ἐννοχίαν scribitur.

V. 1244 sqq. Bene observat Reisch. Soph. Trag. I. 3.

sigius cante Antigonom non statim nomen Polynicis inimicum Oedipo effari, sed ita eum designare, ut miserationem movere studeat. Unde eum praeter morem virorum in lacrimas effusum refert. HERM.

V. 1245. ἀνδρῶν γε μούνος] Vix dubium est, quin vitium lateat in his verbis. Dindorfius scriptum fuisse suspicatur ἀνδρῶν δέχ' ἄλλων, Blaydesius ἀνδρῶν ἐρημῶν, quod maxime probatur, Helmsœthius ἀνδρῶν μονοθεῖς.

V. 1247 sq. καὶ πάλαι κατείχομεν γνώμη] De καὶ πάλαι confert Nenius Ant. 289, Trach. 87, Phil. 966, 1218. Heindorf. ad Plat. Soph. 7. — Verba ὄνπερ κατείχομεν γνώμη hoc sensu dicta: 'quem tenebamus cogitatione', i. e. 'quem mente cernebamus'.

V. 1249 sq. Schol. παραφυλάττετε πάλιν τὴν τέχνην τῆς ὀητορείας αὐτοῦ, ὅτι οὐκ εὐθέως ἐπὶ τὴν ὑπόθεσιν ἐαντοῦ ἀπαντᾷ, ἀλλὰ προκατασκευάζει τὰ ὄλα εἰς εὐνοίαν. Comparat Elmsl. Eur. Phoen. 1320 οἴμοι, τί δράσω; πότερ' ἐμαντὸν ἢ πόλιν στένω δακρύσας; ubi consulendus Valckenarius. Cfr. etiam Philoct. 337 sq.

ἔσθῃτι σὺν τοῖσδε, τῆς δ' δυσφιλῆς
 γέρον γέροντι συγκατάκηκεν πίνος,
 πλευρὰν μαραινῶν, κρατὶ δ' ὀμμαστοτερεῖ 1255 1260
 κόμη δι' αἴρας ἀκτένιστος ἄσσεται
 ἀδελφὰ δ', ὡς εἶκε, τούτοισιν φορεῖ
 τὰ τῆς ταλαίνης νηθύος θρεπτήρια.
 ἀγὼ πανώλης ὄψ' ἄγαν ἐκμανθάνω·
 καὶ μαρτυροῦν κάκιστος ἀνθρώπων τροφαῖς 1260 1265
 ταῖς σαῖσιν ἤκειν· τὰμὰ μὴ ἔξ ἄλλων πύθη.
 ἀλλ' ἔστι γὰρ καὶ Ζηνὶ σύνθακος θρόνων
 Αἰδῶς ἐπ' ἔργοις πᾶσι, καὶ πρὸς σοί, πάτερ,
 παρασταθήτω. τῶν γὰρ ἡμαρτημένων
 ἄκη μὲν ἔστι, προσφορά δ' οὐκ ἔστ' ἔτι. 1265 1270
 τί σιγᾶς;
 φώνησον, ὦ πάτερ, τί μὴ μ' ἀποστραφῆς.

V. 1253 sq. τῆς δ' δυσφιλῆς — πίνος] 'Cuius inamabilis et inveteratus senili corpori inhaeret squalor'. De perfecto συγκατάκηκεν confer Electr. 1101 *Αἰγισθὸν ἐνθ' ὄκηκεν ἱστορῶ πάλαι*, de πίνος huius fab. v. 1597 *δυσπινεὶς στολάς*.

V. 1255. κρατὶ δ' ὀμμαστοτερεῖ] Eodem nomine appellatur Oedipus Eur. Phoen. 330 ὁ δ' ἐν δόμοισι πρέσβυς ὀμμαστοτερεῆς, i. e. ὀμματα ἔστρατημένος.

V. 1256. κόμη — ἄσσεται] Est haec descriptio personae σπαρτοπολίου, memoratae a Polluce Onom. IV 19, 133, quae propria erat senum miserorum. DOED. De verbo ἄσσεται cfr. Hom. II, VI 510 ὄψου δὲ κάρη ἔχει, ἀμφὶ δὲ χαίται ὄμοις ἄσσονται.

V. 1257. Schol. ἀδελφὰ κοινὰ δὲ τούτοις, ὡς εἶκε, γίνεται. Cfr. Ant. 192 καὶ νῦν ἀδελφὰ πάνδε κηρύξας ἔχω etc. et interpretes ad Greg. Corinth. ed. Schaefer. p. 569. Denique recte Elmsl. φορεῖ pro ἔχει, inquit, de victu sumendo rarius dicitur.

V. 1258. θρεπτήρια] Plerumque hoc nomen mercedem altoribus debitam significat, hic vero ipsa alimenta. BR. Supra v. 341 dixit τροφεία.

V. 1260 sq. κάκιστος — τροφαῖς ταῖς σαῖσιν] I. e. pessimus hominum propter curam alendi tui, scilicet non adhibitam, ut res ipsa docet, sed denegatam impie.

V. 1261. τὰμὰ μὴ ἔξ ἄλλων πύθη] 'Quae ad me pertinet, ne ex aliis audias, i. e. ipse tibi dico'. Cfr. Electr. 1225 *μηκέτ' ἄλλοθεν πύθη*. Libri exhibent τᾶλλα pro τὰμα: emendavit Reiskius.

V. 1263. Αἰδῶς] 'Clementia'. Eurip. Heraclid. 461 πολλῆς γὰρ αἰδοῦς κἀτυχῆς τις ἂν τυχοί. Vide etiam Herc. 301, Alc. 986, Hom. II, XXIV 44. Sed haec notio poetis fere propria est. MUSGR. Conferendus imprimis Reiskii Index Demosthenes v. *Αἰδεῖσθαι*. ELMSL. Vide ad v. 233 notata.

V. 1264 sq. τῶν γὰρ ἡμαρτημένων — ἔστι] Scilicet Oedipo in patriam reducto. Cfr. v. 1342 sq. ὥστ' ἐν δόμοισι τοῖσι σοῖς στήσω σ' ἄγων etc.

V. 1265. προσφορά δ' — ἔτι] Occurrit his verbis sollicitudini, qua premi posse Oedipum suspicatur, ne 'malorum accessio fiat', i. e. ne nova mala a filio sibi accedant. IACOBS.

V. 1266 sqq. Pater averso vultu cogitandus est sese ad taciturnitatem adstringere atque luctantem

οὐδ' ἀνταμείψῃ μ' οὐδέν, ἀλλ' ἀτιμάσας
 πέμψεις ἀνανδός, οὐδ' ἂ μηνίεις φράσας;
 ὦ σπέσματ' ἀνδρὸς τοῦδ', ἐμαὶ δ' ὀμμα-
 μονες, 1270 1275

πειράσαστ' ἀλλ' ὑμεῖς γε κινήσαι πατρὸς
 τὸ δυσπρόσοιστον κάπροσῆγορον στόμα·
 ὡς μὴ μ' ἄτιμον, τοῦ θεοῦ γε προστάτην,
 οὕτως ἀφῆ με, μηδὲν ἀντιπῶν ἔπος.

ANT. λέγ', ὦ ταλαίπωρ', αὐτὸς ὦν χρεῖα πάρει. 1275 1280
 τὰ πολλὰ γὰρ τοι ὀήματ' ἢ τέρψαντά τι,
 ἢ δυσχεράναντ', ἢ κατοικτίσαντά πως
 παρέσχε φωνῆν τοῖς ἀφωνήτοις τινά.

ΠΟΛ. ἀλλ' ἐξερῶ (καλῶς γὰρ ἐξηγῆ σύ μοι)
 πρῶτον μὲν αὐτὸν τὸν θεὸν ποιούμενος 1280 1285
 ἀρωγόν, ἐνθεν μ' ὦδ' ἀνέστησεν μολεῖν
 ὁ τῆσδε τῆς γῆς κοίρανος, διδοὺς ἐμοὶ
 λέξαι τ' ἀκούσαι τ' ἀσφαλεῖ ξὺν ἐξόδῳ.

cum animo vocem violenter reprimere. REIS. De ἀποστρέφασθαι cum acc. coniuncto cfr. Eur. Hel. 78, Iph. T. 801, Krueg. I § 407, 23, 1.

V. 1268. ἀνταμείψῃ pro ἀνταμείβῃ scripsi. Pro οὐδ' fortasse σὺ δ' restituendum.

Ibid. ἀτιμάσας] Vide quae ad v. 49 adnotata sunt.

V. 1269. ἂ μηνίεις] I. e. ἢν μῆνιν μηνίεις.

V. 1270. ἐμαὶ δ'] De particula adversativa δὲ in hoc loco vide Elmsleium et nos ad Med. 940. HERM.

V. 1271. ἀλλ' ὑμεῖς γε] De ἀλλὰ particula vide ad Philoct. 1023.

V. 1272. Schol. τὸ δυσπρόσοιστον· τὸ δυσπροσπέλαστον. Conferat Dindorfius ἀπρόσοιστος ab Aesch. Pers. 91 usurpatum admonetque de frequente usu verbi προσφρέσθαι τινι. Nauckius coniecit δυσπρόσωπον. Ceterum poetarum more ad στόμα sunt relata adiectiva, quae scriptor prosaicus cum nomine πατρὸς coniunxisset.

V. 1273 sq. ὡς μὴ μ' — ἀφῆ με] De repetito pronomine vide

ad v. 1186, de προστάτην ad v. 633.

V. 1275 sqq. Frustra a sororibus remedium implorat Polynices; in peccatis enim eiusmodi, quibus amor atque pietas laeditur gravissime, non potest facile quisquam reconciliandae gratiae causa verba facere pro altero. Quare Antigona eum iubet pro sese dicere. REIS. — ὦν χρεῖα, 'propter cuius rei desiderium'.

V. 1277. δυσχεράναντ', ἢ κατοικτίσαντά] Non recte Brunckius haec verba significatione transitiva accepit. Nam ipsa verba, quae quis loquitur, δυσχεράνειν ἢ κατοικτίζειν dicuntur, de quo monuit Meinekius, collato ἀπανθ' ὀρώντα λέξομεν v. 74. DINDORF.

V. 1280 sq. τὸν θεὸν — ἐνθεν etc.] 'Deum', i. e. Neptunum, ex cuius ara' etc. De ἀνέστησεν vide ad v. 272, de locutione ἀνέστησεν μολεῖν cfr. Phil. 60 οὐ σ' ἐν λιταῖς στελλαντες ἐξ οἴκων μολεῖν.

V. 1283. λέξαι τ' ἀκούσαι τ'] Vide quae ad v. 184 sqq. adnotavi. De verbis ἀσφαλεῖ ξὺν ἐξόδῳ confer v. 1165.

καὶ ταῦτ' ἀφ' ὑμῶν, ὧ ξένοι, βουλήσομαι
καὶ ταῖνδ' ἀδελφαῖν καὶ πατρός κυρεῖν
ἔμοι. 1285 1290

ἂ δ' ἦλθον, ἤδη σοι θέλω λέξαι, πάτερ.
γῆς ἐκ πατρώας ἐξελέλαμαι φυγὰς,
τοῖς σοῖς πανάρχοις οὐνεκ' ἐνθακεῖν θρόνοις
γονῆ περφυκῶς ἤξιον γεραίτερος.
ἀνθ' ὧν μ' Ἐτεοκλῆς, ὧν φύσει νεώτερος, 1290 1295
γῆς ἐξέωσεν, οὔτε νικῆσας λόγῳ,
οὔτ' εἰς ἔλεγχον χειρὸς οὐδ' ἔργου μολῶν,
πέλιον δὲ πείσας. ὧν ἐγὼ μάλιστα μὲν
τὴν σὴν ἐρινὸν αἰτίαν εἶναι λέγω.
ἔπειτα κἀπὸ μάντεων ταύτῃ κλύω. 1295 1300
ἐπεὶ γὰρ ἦλθον Ἄργος ἐς τὸ Δωρικόν,
λαβὼν Ἄδραστον πενθερὸν ξυνωμότας
ἔστησ' ἑμῆν γῆς ὄσοιπερ Ἀπίας
πρῶτοι καλοῦνται καὶ τετίμηται δόρει,
ὅπως τὸν ἐπτάλογγον ἐς Θήβας στόλον 1300 1305

V. 1284 sq. βουλήσομαι —
κυρεῖν ἔμοι] De futuro βουλή-
σομαι monitum ad O. R. 1048;
de κυρεῖν, 'contingere' signifi-
cante, cfr. Trach. 291, Aesch. Prom.
362 θέλω μ' ἄν ὡς πλείστοισι
πημονῶς τυχεῖν.

V. 1286. ἂ δ' ἦλθον] Cfr. v.
1303 et O. R. 976 τοῦτ' ἀφικνό-
μην, ibique notam.

V. 1289. γεραίτερος scripsi
cum Iacobso pro γεραιτέρῳ.

V. 1292. εἰς ἔλεγχον χειρὸς
— μολῶν] Vide quae ad v. 831 sq.
adnotata sunt. Tam οὐδ' ἔργον
scripsi pro οὔτ' ἔργον cum Her-
manno. Reisigius αὐτοῦργου conciecit.

V. 1293. Nexus sententiarum
qui vocabulis μάλιστα μὲν et
ἔπειτα significatur post hunc ver-
sum intercidesse versum ut τὰ
πράγματα' αὐτὰ καὶ σὸν αἰνισ-
μὸν σκοπῶν ostendere videtur.
Idem quis efficiat ex lectione
κλύω quam in v. 1295 aliquot
libri et a secunda manu etiam La
exhibent, quamquam κλύω utique
praefereendum videtur.

V. 1294. τὴν σὴν ἐρινὸν etc.]

Significat diras Oedipi. Cfr. v.
1432 sqq. Hom. II. XXI 412, Od.
XI 280.

V. 1296. Particula γὰρ indicat
hanc narrationem expositioni vati-
ciniolorum praemitti, mox autem
haec causa omittitur et vaticinia
v. 1326 sq. alii rei adduntur.

V. 1296. Ἄργος ἐς τὸ Δωρι-
κόν] Doricum Argos dicit Pelopon-
nesios [vide ad v. 694] ab illis
distinguens, ὄσσοι (Hom. II. II 681)
τὸ Πελασγικὸν Ἄργος ἔναιον,
Μυρμιδόνες δὲ καλεῦντο καὶ
Ἕλληνες καὶ Ἀχαιοί. HERM.

V. 1298. γῆς Ἀπίας] Apis, ut
Sicyonii teste Pausania II 5, 5 fere-
bant, rex fuerat Peloponnesi, a
quo tota Peloponnesus nomen Apiae
terrae accepit. Confer quae de eo
rege Aeschyl. Suppl. 270 sqq. refert.
HERM.

V. 1300. τὸν ἐπτάλογγον στό-
λον] Λόγχη hic quidem tanquam
insigne ducis ponitur atque nume-
ratur pro duce, ut infra v. 1306
σὺν ἐπτά τάξεσι ξὺν ἐπτά τε
λόγχαῖς. Nam parum accurate
schol. ἑναστον σύστημα ait λό-
γην appellari; id quod conexa,

ξὺν τοῖσδ' ἀγείρας ἢ θάνοιμι πανδίως
ἢ τοὺς τὰδ' ἐκπράξαντας ἐβάλοιμι γῆς.
εἶεν. τί δῆτα νῦν ἀφιγμένος κυρῶ;
σοὶ προστροπαίους, ὧ πάτερ, λιτὰς ἔχων
αὐτός τ' ἑμῆντοῦ ξυμμαχῶν τε τῶν ἐμῶν, 1305 1310
οἳ νῦν ξὺν ἐπτά τάξεσι ξὺν ἐπτά τε
λόγχαῖς τὸ Θήβης πεδίον ἀμφεστᾶσι πᾶν.
οἶος δορυσσοὺς Ἀμφιάρεως, τὰ πρῶτα μὲν
δόρει κρατύνων, πρῶτα δ' οἰωνῶν ὁδοῖς.
ὁ δεύτερος δ' Αἰτωλὸς Οἰνέως τόκος, 1310 1315

σὺν ἐπτά τάξεσι, falsum coar-
guunt. Sed idem Polynices apud
Eur. Phoen. 445 δεῦρο μυρίαν
ἄγων λόγχην, omnino de copiarum
armis loquitur vulgari consuetu-
dine. REIS.

V. 1301. ἢ θάνοιμι πανδί-
ως] Doederlinus πανδίως hic
'plane, radicitus, funditus' signi-
ficare putat, coll. Trach. 611 σω-
θέντα — πανδίως; ibid. 1247
πράσσειν ἀνωγας σὺν με πανδί-
ως τὰδε, ibid. 294 χείρειν παν-
δίω φρενί, Eur. Rhés. 720 ὄλοιτ'
ὄλοιτο πανδίως.

V. 1302. τοὺς τὰδ' ἐκπρά-
ξαντας] I. e. τοὺς τούτων κακῶν
καὶ πολέμων αἰτίους. Significari
patet Eteoclem eiusque socios.

V. 1303. εἶεν] Hac voce utun-
tur Graeci in omni genere sermo-
nis, ubi ad alia progrediuntur;
atque est plane, ut grammatici
definiunt, συγκατάθεσις μὲν τῶν
ἐρημίων, συναφὴ δὲ πρὸς τὰ
μέλλοντα, vel ut grammaticus in
Bekk. Lexic. Seguer. p. 243 ταῦτα
μὲν δὴ οὕτως: ἔστι γὰρ ἐπί-
ρημα ἀφοριστικόν. ἐπὶ γὰρ τοῖς
ἤδη ἐρημίοις ἐπιλεγόμενον
ἀφορίζει αὐτά. REIS. Cfr. supra
v. 476, El. 534, Phil. 1308,
Ai. 101.

V. 1304 sq. σοὶ προστροπαίους
— ἐμῶν] Preces ipsas effert v.
1323 sqq. μῆριν βαρεῖαν etc. In-
clino tamen in eam sententiam, ut
totum hunc locum, a v. 1308 usque
ad v. 1322, id est a verbis οἶος
δορυσσοὺς — ἐξαιτούμενοι, non

a Sophocle, sed ab antiquo inter-
polatore additum putem.

V. 1307. τὸ Θήβης πεδίον]
Vide de hac dictione quae ad Philo-
loct. 1407 adnotata sunt.

V. 1308—1320. Septem ducum
descriptio praeterquam in Aesch.
fabula cognomini et Eur. Phoen.
100—200 et Suppl. 858 sqq. repe-
ritur apud Diod. Sic. IV 64 sq. et
Apollod. III 6. Verum discrepant
illi inter se nominum memoria.
Aeschylus quidem consentit cum
Sophocle, eosque sequuntur Argivi
teste Pausania II 20, 4. Sed Apol-
lodoros diversas memorat senten-
tias, et Euripides tum a ceteris
tum a semet ipso dissidet. Nam
in Phoenissis enumerat Hippome-
dontem, Tydeum, Parthenopaeum,
Polynicen, Adrastium, Amphiarum,
Capaneum; porro in Supplicibus
Capaneum, Eteoclem, Hippomedon-
tem, Parthenopaeum, Tydeum, Poly-
nicen, ac praeterea Adrastum
unum eorum supersitem. Eadem
vero quae Euripides in Phoenissis
nomina Diodorus recensuit et Apol-
lodoros. REIS.

V. 1308 sq. τὰ πρῶτα μὲν
δόρει κρατύνων] Confer Nequius
Ai. 1300 στρατοῦ τὰ πρῶτ' ἀρι-
στεύσας, coll. eiusdem fab. 435
τὰ πρῶτα καλλιστεῖ ἀριστεύσας
στρατοῦ. De omisso ante alterum
πρῶτα articulo vide ad v. 805.
Tam οἰωνῶν ὁδοῖς breviter dicitur
de auspiciis ex volatu sive itineri-
bus avium capiendis. Cfr. Eur.
Iph. T. 662 τὸν ἐν οἰωνοῖς σοφὸν
Κάλχαντα.

Τυνδαίος· τρίτος δ' Ἐτέοκλος, Ἀργεῖος γερός·
τέταρτον Ἰππομέδοντ' ἀπέστειλεν πατῆρ
Ταλαός· ὁ πέμπτος δ' εὐχεται κατασκαφῆ
Καπανεύς τὸ Θήβης ἄστυ δηώσειν πυρὶ·
ἔκτος δὲ Παρθενοπαῖος Ἀργᾶς ὄρνυται, 1315 1320
ἐπώνυμος τῆς πρόσθεν ἀδμήτης χρόνῳ
μητρὸς λοχενθεῖς, πιστὸς Ἀταλάντης γόνος·
ἐγὼ δὲ σός, κεί μὴ σός, ἀλλὰ τοῦ κακοῦ
πότμον φντευθεῖς, σός γέ τοι καλούμενος,
ἄγω τὸν Ἀργουὺς ἄφοβον ἐς Θήβας στρα-
τόν. 1320 1325

οἱ σ' ἀντὶ παίδων τῶνδε καὶ ψυχῆς, πάτερ,
ἱκετεύομεν ξύμπαντες ἐξαιτούμενοι
μῆνιν βαρεῖαν εἰκαθεῖν ὀρωμένῳ
τῷδ' ἀνδρὶ τοῦμοῦ πρὸς κασιγνήτου τίσιν,
ὅς μ' ἐξέωσε κάπεσ' ὕλησεν πάτρας. 1325 1330
εἰ γὰρ τι πιστόν ἐστιν ἐκ χρηστηρίων,
οἷς ἂν σὺ προσθῆ, τοῖσδ' ἔφασκ' εἶναι κράτος.

V. 1313 sq. κατασκαφῆ — ἄστυ δηώσειν πυρὶ] Sensus hic videtur esse: 'urbem se igne vastaturum esse ita, ut solo aequetur'. Vide quae ad Philoct. 1126 sq. adnotavimus.

V. 1316. Schol. ἐπώνυμος· παρὰ τὸ παρθένος οὕτω κληθεῖς. Hermannus sensus verborum hic videtur esse: 'sextus autem Parthenopaeus Arcas venit, a matre diu quondam virgine, unde nomen habet, partu editus, fidus Atalantae filius'. Speciose Nauckius coniecit δαρόν ἀδμήτης χρόνον. De participio passivi λοχενθεῖς genitivum adsciscente expositum ad Philoct. 3. Sic paullo post v. 1318 sq. τοῦ κακοῦ πότμον φντευθεῖς.

V. 1317. Ἀταλάντης γόνος] Neuius conferri iubet de Atalanta Bachel. de Mezir. ad Ovid. Heroid. T. I. p. 367 et Heyn. ad Apollod. III 9, 2.

V. 1318 sqq. ἐγὼ δὲ — στρατόν] Hoc dicit: 'ego vero dux sum illorum, qui, cum tuus sim filius, te per hasce filias tuamque ipsius animam oramus, ut adiuves expe-

ditionem nostram'. HERM. De sententia verborum τοῦ κακοῦ πότμον φντευθεῖς conferunt Eur. Tro. 766 ὃ Τυνδαρίων ἐργος, οὐπότ' εἰ Διός, πολλῶν δὲ πατέρων φημί σ' ἐκπεφνέειναι, Ἀλαστορος μὲν πρώτον, εἶτα δὲ Φθόνον Φόνον τε Θανάτον δ' ὅσα τε γῆ τρέφει κακὰ.

V. 1321. ἀντὶ παίδων τῶνδε etc.] 'Per hasce filias' etc. Vide Herm. ad Vig. p. 855.

V. 1322. ἱκετεύομεν — ἐξαιτούμενοι] Eadem abundantia dictum O. R. 41 ἱκετεύομεν σε πάντες οἷδε πρόστροποι, ad quem vide notam.

V. 1323 sq. μῆνιν — εἰκαθεῖν] 'Iram remittere'. Notanda haec verbi εἰκαθεῖν structura, cuius hoc unum est exemplum. DINDORF. Schol. τῷδ' ἀνδρὶ δεικτικῶς· καὶ ἐστὶ πικνὸς ἐν τῷ τοιοῦτῳ Σοφοκλή.

V. 1325. ὅς μ' ἐξέωσε — πάτρας] Genitivus referendus ad ἐξέωσε. Geminum exemplum exstat Ant. 537 καὶ ξυμμετίσχω καὶ φέρω τῆς αἰτίας.

V. 1327. οἷς ἂν σὺ etc.] Bene

πρὸς νῦν σε κρηῶν, πρὸς θεῶν ὁμογνίων
αὐτῷ πιθέσθαι καὶ παρειαθεῖν, ἐπεὶ
πτωχοὶ μὲν ἡμεῖς καὶ ξένοι, ξένος δὲ σὺ· 1330 1335
ἄλλους δὲ θωπεύοντες οἰκοῦμεν σὺ τε
κἀγώ, τὸν αὐτὸν δαίμον' ἐξειληγότες.
ὁ δ' ἐν δόμοις τύραννος, ὃ τάλας ἐγώ,
κοινῇ καθ' ἡμῶν ἐγγελῶν ἀβρύνεται·
ὄν, εἰ σὺ τῆμῃ ξυμπαραστήσῃ φρενί, 1335 1340
βραχεὶ ξὺν ὄγκῳ καὶ χρόνῳ διασκεδῶ.
ἔστ' ἐν δόμοισι τοῖσι σοῖς στήσω σ' ἄγων,
στήσω δ' ἐμᾶντὸν κείνον ἐκβαλὼν β' α.
καὶ ταῦτα σοῦ μὲν ξυνηθέλοντος ἔστι μοι
κομπεῖν· ἄνευ σοῦ δ' οὐδὲ σωθῆναι
σθένω. 1340 1345

XOP. τὸν ἄνδρα τοῦ πέμψαντος εἶνεκ', Οἰδίπους,
εἰπὼν ὅποια ξύμφορ' ἐκπεμψαί πάλιν.

OIA. ἀλλ' εἰ μὲν, ἄνδρες τῆσδε δημοῦχοι χθονός,
μὴ τύγχαν' αὐτὸν δεῦρο προσπέμψας ἐμοὶ
Θησεύς, δικαίων, ὥστ' ἐμοῦ κλίειν λεί-
ρους, 1345 1350

Brunckius: 'quibus tu accessisses, horum victoriam fore praedixit deus'.

V. 1328. πρὸς νῦν σε etc.] De dis ὁμογνίοις, qui sunt gentilicii, videndus Ruhnk. ad Timaeum p. 192. Refertur autem quae in eo adiectivo inest notio simul ad fontes. Unde scholiasta: παθητικόν ἐστὶ τὸ πρὸς πατρώων κρηῶν ὀροῦν· ὡς εἰ ἐφη, πρὸς τῶν ἐκθροφάντων σε ὑδάτων. HERM. Cfr. titulum ab Ranga-beio in Antiqu. Hell. nr. 2447 editum καὶ (scil. ὀμνῶ) ἤρωας καὶ ἠρωάσσας καὶ κράνας καὶ ποταμούς καὶ θεοὺς πάντας καὶ πάσας.

V. 1331. οἰκοῦμεν] Vide quae de usu huius et similibus verborum ad v. 118 adnotata sunt. Non male tamen Nauckius pro οἰκοῦμεν scriptum fuisse ἤκομεν coniecit, F. Gu. Schmidius οἰκνοῦμεν.

V. 1332. τὸν αὐτὸν δαίμον' ἐξειληγότες] 'Idem fatum sortiti'.

Respicitur eo, quod uterque ex patria pulsi erant.

V. 1334. ἀβρύνεται] Hesychius ἀβρύνεται· κοσμεῖται. Grammaticus apud Bekkerum p. 322 addit: θροῦνται, κανχάται. Aeschyl. Ag. 1204 ἀβρύνεται γὰρ πᾶς τις εὐ πράσσω πλεόν. ELMSL. Ceterum confer Ai. 969 πῶς δῆτα τοῦδ' ἐπεγγελάων ἂν κἀτα;

V. 1335. Probabiliter Blaydesius περὶ pro φρενί scribendum esse suspicatus est.

V. 1337. στήσω σ' ἄγων] Comparat Schaeferus Hom. II. II 558 στήσε δ' ἄγων.

V. 1341. Schol. ἤρξατο πάλιν ὁ χορὸς χρηστὸν τι συμβουλευεῖν. Verbum ἐκπεμψαί recte Hermannus interpretatur: 'dimitte hinc a te'.

V. 1342. ξύμφορα idem quod ξυμφέροτα v. 1186, 'commoda'.

V. 1345. δικαίων, ὥστε κλίειν] Exempla particulae ὥστε sic

οὐ τὰν ποτ' ὀμφῆς τῆς ἐμῆς ἐπήσθετο·
 νῦν δ' ἀξιώθεις εἶσι, κἀκούσας γ' ἐμοῦ
 τοιαῦθ', ἃ τὸν τοῦδ' οὐ ποτ' εὐφρανεὶ βίον.
 [ὄς γ', ὃ κἀμιστε, σκῆπτρα καὶ θρόνους ἔχων,
 ἃ νῦν ὁ σὸς ξύναιμος ἐν Θήβαις ἔχει, 1350 1355
 τὸν αὐτὸς αὐτοῦ πατέρα τόνδ' ἀπήλασας,
 κᾶθηκας ἄπολιν καὶ στολὰς ταύτας φορεῖν,
 ἃς νῦν δακρύεις εἰσορῶν, ὅτ' ἐν πόνῳ
 ταύτῳ βεβηκῶς τρυγγάνεις κακῶν ἐμοί.
 οὐ κλαντά δ' ἐστίν, ἀλλ' ἐμοὶ μὲν οἰστέα 1355 1360
 τάδ', ἔωσπερ ἂν ζῶ, σοῦ φονέως μεμνημένος.]
 σὺ γὰρ με μόχθῳ τῷδ' ἔθηκας ἐντροφον,

usurpatae collegit Matth. § 531 not. 2.

V. 1346. ὀμφῆς τῆς ἐμῆς] Ὀμφῆν non simpliciter vocem suam dicit, sed ut adsignificetur praedictio futuri. HERM.

V. 1349. Schol. ὄς γ', ὃ κἀμιστε δαιμονίως τῇ ἀποστροφῇ χρῆται ἀπὸ τοῦ χοροῦ ἐπὶ τὸν Πολυνείκην ὁ Οἰδίπους παραφύλαξον δέ, πῶς οἱ αὐτοὶ τῶν λόγων γίνονται τῶν μὲν θηλειῶν ἐγκώμιον, τούτου δὲ κατηγόρημα. Vide de hac orationis conversione Pors. ad Hec. 1187. Similiter 904. Ceterum pugnare secum Sophoclem advertendum est, qui hoc loco Polynicem regem Thebarum fuisse, cum Oedipus expelleretur, sumpserit, cum ex v. 367 sqq. aliisque huius fabulae locis appareat in hac eum sententia fuisse, ut putaret Creontem statim post detecta Oedipi flagitia imperium Thebarum accepisse, et tenuisse etiam tum, cum Oedipus patria exterminaretur. At noli putare, Sophoclem istiusmodi negligentiae accusandum esse. Vide quae de hoc loco, v. 1349—1356, pariterque de v. 1372—1374 et v. 1379—1387, in Schedis criticis p. 6—15 disserui.

V. 1350. ἃ νῦν — ἔχει] Nulla causa erat, quare non scriberetur οὐς νῦν. Longe insolentius Eur. Bacch. 739 εἶδες δ' ἂν ἢ πλεῦρ

ἢ δέηλον ἔμβασιν διπτόμεν' ἀνω τε καὶ κάτω. ELMSL.

V. 1351. αὐτοῦ] I. e. σαντοῦ. Vide ad v. 927.

V. 1352. κᾶθηκας ἄπολιν καὶ etc.] Ad καὶ — φορεῖν intelligendum, quod in ἔθηκας latet, ἐποίησας.

V. 1353 sq. ἐν πόνῳ ταύτῳ βεβ. — ἐμοί] De ταύτῳ ἐμοί vide Matth. § 385, 1. Aliquid molesti habet dictio ἐν πόνῳ κακῶν, quapropter Reiskius ἐν βυθῷ, Bergkius ἐν πόντῳ coniecit. Sed fortasse πόνῳ ex glossemate, ἐμοί ex supplemento natum est et poeta scripsit ἐν κακῶν — τρυγγάνεις κλυθωνίῳ.

V. 1356. Recte Reiskius ἔωσπερ scripsit. Libri ὥσπερ. Vide quae ad Ai. 1090 adnotavimus.

Ibid. σοῦ φονέως] Quod φονέως Oedipi vocatur Polynices, inquit Reiskius, id ea ratione intellegendum, qua Seneca Phoen. 213 de Oedipo: *quicquid potest auferre cuiquam mors, tibi hoc vita abstulit*, et vita quidem a filio patri erepta erat neglecta alendi Iovendique cura. Contra perpende, quae in Schedis crit. p. 11 monui.

V. 1357. μόχθῳ τῷδ' ἔθηκας ἐντροφον] I. e., ut interpretatur Iacobus, εἰς τόνδε τὸν μόχθον ἔβαλες, ἐν ᾧ νῦν τρέφομαι, i. e. εἰμί. Conf. Ai. 622 μάττη παλαιᾷ ἐντροφος ἀμέρῃ.

σὺ μ' ἐξέωσας· ἐκ σέθεν δ' ἀλώμενος
 ἄλλους ἐπαίτῳ τὸν καθ' ἡμέραν βίον.
 εἰ δ' ἐξέφρσα τάσδε μὴ μαντῷ τροφούς 1360 1365
 τὰς παῖδας, ἧ τὰν οὐκ ἂν ἦ, τὸ σὸν μέρος·
 νῦν δ' αἶδε μ' ἐκσφύζουσιν, αἶδ' ἐμαὶ τροφοί,
 αἶδ' ἄνδρες, οὐ γυναῖκες, εἰς τὸ συμπονεῖν·
 ὑμεῖς δ' ἀπ' ἄλλον, κοῦκ ἐμοῦ, πεφύκατον.
 τοιγὰρ σ' ὁ θαίμων εἰσορᾷ μὲν οὐ τί πω 1365 1370
 ὡς αὐτίκ', εἶπερ οἶδε κινούνται λόγοι
 πρὸς ἄστυ Θήβης. οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπως πόλιν
 κείνην ἐρείψεις· ἀλλὰ πρόσθεν αἵματι
 πεσῆμιανθεῖς, χῶ ξύναιμος ἐξ ἴσου.
 τοιαῦσδ' ἀρὰς σφῶν πρόσθε τ' ἐξανῆκ'
 ἐγώ, 1370 1375

νῦν τ' ἀνακαλοῦμαι ξυμμάχους ἐλθεῖν ἐμοί,

V. 1358. ἐκ σέθεν δ' ἀλώμενος] Dictum similiter atque vulgare φεύγειν ὑπὸ τινος, quod proprie valet 'ab aliquo in fugam conici', sive 'in exsilium mitti'. Sic supra v. 444 φρυγᾶς σφιν ἐξωπτοχῶς ἠλώμην ἐγώ.

V. 1359. ἄλλους — βίον] Cfr. v. 3 sqq., 1262 sq., 1335.

V. 1360. εἰ δ' ἐξέφρσα τάσδε μὴ μαντῷ] Notatu digna est orationis structura in μὴ particula verbum subsequente, ut sit: εἰ δὲ μὴ ἐξέφρσα etc. Eur. Hec. 10 sq. ἴν', εἰ ποτ' Ἴλλιον τεῖχῃ πέσοι, τοῖς ζῶσιν εἴη παιοὶ μὴ σπάνις βίον. Cfr. 1515 φράζε μὴ ποτ' ἀνθρώπων τινα, et 594, Trachin. 383, Aristoph. Ran. 639, Demosth. Lept. p. 50 W. σκοπεῖτε μὴ etc. Coniect. p. 65. Hoc autem modo nervosior negatio est. Illic igitur Latine certe: 'quodsi has non genuissem altrices mihi'. REIS. Adde Philoct. 67 εἰ δ' ἐργάση μὴ ταῦτα, El. 992 sq. εἰ φρεσῶν ἐτρυγγαν, αὐτῆ μὴ κακῶν. Vide etiam ad Ant. 96 sq.

V. 1361. τὸ σὸν μέρος] 'Quantum in te est'. Eur. Rhés. 405 Ἑλληνισιν ἡμᾶς προούπιες τὸ σὸν μέρος. Heracl. 678 ἀλλ' εἰμ' ἐρήμονος δεσπότης τοῦμόν μέρος οὐκ ἂν θέλοισι πολέμοισι συμ-

βαλεῖν. ELMSL. Adde Ant. 1062, O. R. 1509, Trach. 1215.

V. 1365 sq. τοιγὰρ σ' — ὡς αὐτίκ'] Proprie: 'itaque deus nondum quidem eo te oculo aspicit, quo te mox aspiciet', i. e. 'itaque iamiam deus te ulturus est'. Confer Musgravius Pindar. Pyth. III 151 λαγέταν τύραννον δέρεκεται ὁ μέγας πότμος, Schaeferus huius fab. v. 1536 θεοὶ γὰρ ἐν μὲν, ὅπῃ δ' εἰσορᾶσ', ὅταν τὰ θεῖ' ἀφείς τις εἰς τὸ μάλνεσθαι τραπή.

V. 1366. Bene Heimsöethius εἰ ποθ' οἶδε. Nam particula ποτὲ tempus verbi κινούνται ad futurum refertur.

V. 1370. πρόσθε] Vide v. 421. 'Occasionem priorum imprecationum Oedipi narrat scholiasta, prolato testimonio ex parva Thebaide. Res aliter narrata erat in epico cyclo, cuius versus ad hanc historiam pertinentes servavit Athenaeus XI p. 465'. BR.

V. 1371. ἀνακαλοῦμαι ξυμμάχους ἐλθεῖν ἐμοί] Conf. v. 1009. Ἄραι autem nunc deae cogitandae sunt, cum versu priore appellativum sit. Hoc autem in loco diversa manifesto numina sunt a Furiis, quae postea demum v. 1386 invocantur. Itaque idem in

[ἴν' ἀξιῶτον τοὺς φυτεύσαντας σέβειν,
καὶ μὴ ἕατιμάζητον, εἰ τυφλοῦ πατρὸς
τοιῶδ' ἔφντον. αἶθε γὰρ τάδ' οὐκ ἔδρων.]
τοιγὰρ τὸ σὸν θάκημα καὶ τοὺς σοὺς θρό-
νους 1375 1380

κρατοῦσιν, εἶπερ ἐστὶν ἡ παλαίφατος
Δίκη ξύνεδρος Ζηνὸς ἀρχαίοις νόμοις.
σὶ δ' ἔρρ' ἀπόπτυστός τε κἀπάτωρ ἐμοῦ.
[κακῶν κάκιστε, τάσδε συλλαβῶν ἀράς,
ἅς σοι καλοῦμαι, μήτε γῆς ἐμφυλίου 1380 1385
δόρει κρατῆσαι, μήτε νοστήσαι ποτε
τὸ κοῖλον Ἄργος, ἀλλὰ συγγενεὶ χειρὶ
θανεῖν, κτανεῖν δ' ὑφ' οὐπερ ἐξελέηλασαι.
τοιαῦτ' ἀρῶμαι, καὶ καλῶ τὸ Ταρτάρου
στνγγνὸν πατρῶον ἔρεβος, ὡς σ' ἀποικίσῃ, 1385 1390

El. 111 sq. ὃ πότιν' Ἀρὰ σεμναί
τε — Ἐρινύες. REIS.

V. 1372—1374. ἴν' ἀξιῶτον
— ἔδρων] Vide ad v. 1349.

V. 1374. Ex eis quae Elms-
leius ad Aristoph. Ach. 733 et
Eurip. Med. 1041 praecepit ἐφύ-
την scribendum est.

V. 1375 sq. τοιγὰρ — κρα-
τοῦσιν] Itaque, inquit, Dirae et
sede illa tua ad aram Neptuni et
solio in urbe Thebarum potiuntur.
HERM. Cfr. Aesch. Eum. 162
τοιαῦτα θεῶσιν οἱ νεώτεροι θεοὶ
κρατοῦντες τὸ πᾶν Δίκας θρό-
νον. Frustra Hartungius κρανοῦ-
σιν, Nauckius κρινούσιν, Subko-
vius κρανοῦσιν coniecit.

V. 1376. ἡ παλαίφατος] In
adiectivo παλαίφατος antiquitatis
potissimum notio urgenda videtur,
ita ut non multum differat ab ad-
iectivo legibus tributo, ἀρχαίοις.
Est igitur fere 'summa antiquitate
illustris'. Iustitiam, oppositam Cle-
mentiae, a Polynice v. 1267 sq.
appellatae, cum deam priscam Oedi-
pus dicit, hoc videtur significare,
maiores eius auctoritatem sancti-
tatemque esse quam Clementiae.

V. 1377. Δίκη — νόμοις] Δί-
κην πάρεδρον Iovis perhiberi satis
notum, monueruntque ea de re ad
h. l. interpretes. Pro Iove autem

dixit Ζηνὸς ἀρχαίοις νόμοις,
quia sensus, qui verbis subest, eo
redit, ut dicat: 'si quidem Iustitia
incolumes servat Iovis antiquas
leges'. Viderat hoc Brunckius.
HERM. Eur. Med. 764 ὃ Ζεῦ,
Δίκη τε Ζηνός, Ἥλιόν τε φῶς.
Confert Elmsl. Ant. 797 τῶν με-
γάλων πάρεδρος ἐν ἀρχαῖς θε-
σμῶν. Addo Hesiod. Opp. et D.
v. 256 sqq. et Demosth. Aristogit.
p. 772, 25 sqq. τὴν ἀπαράττητον
καὶ σεμνήν Δίκην, ἣν ὁ τὰς ἀγι-
ωτάτας ἡμῶν τελετὰς καταδείξας
Ὅρφευς παρὰ τὸν τοῦ Διὸς θρό-
νον φησὶ καθήμενὴν πάντα τὰ
τῶν ἀνθρώπων ἐφορᾶν. Blayde-
sius et Bergkii pro νόμοις re-
quirunt θερόνους.

V. 1379. τάσδε συλλαβῶν
ἀράς] 'His te diris comitantibus'.
Eurip. fr. Palam. IX [588 N.] εἰς
τοὶ δίκαιος μυθῶν οὐκ ἐνδίκων
κρατεῖ, τὸ θεῖον τὴν Δίκην τε
συλλαβῶν. Aliter O. R. 971 τὰ δ'
οὐκ παρόντα συλλαβῶν θεσπί-
σματα. IACOBS.

V. 1384 sq. τοιαῦτ' ἀρῶμαι
— ἀποικίσῃ] Vide quae in Sche-
dis criticis p. 13 sq. de his verbis
disservi. De ἀποικίσῃ confert
Doederl. Trach. 954 ἀῖρα, ἥτις μ'
ἀποικίσειεν ἐκ τόπων.

V. 1385. στνγγνὸν πατρῶον

καλῶ δὲ τάσδε δαίμονας, καλῶ δ' Ἄρη,
τὸν σφῶν τὸ δεινὸν μῖσος ἐμβεβληκότα.]
καὶ ταῦτ' ἀκούσας στείχε, κἀξάγγελ' ἰὼν
καὶ πᾶσι Καθμείοισι τοῖς σαντοῦ θ' ἅμα
πιστοῖσι συμμαχοῖσιν οὔνεκ' Οἰδίπους 1390 1395
τοιαῦτ' ἐνεῖμε παισὶ τοῖς αὐτοῦ γέρα.

XOP. Πολύνεικες, οὔτε ταῖς παρελθούσαις ὁδοῖς
ξυνήδομαί σου, νῦν τ' ἰθ' ὡς τάχος πάλιν.

ΠΟΔ. οἴμοι κελεύθου τῆς τ' ἐμῆς δυσπραξίας,
οἴμοι δ' ἐταίρων· οἶον ἄρ' ὁδοῦ τέλος 1395 1400
Ἄργους ἀφωρηθήμεν, ὃ τάλας ἐγώ,
τοιούτων, οἶον οὔδὲ φωνῆσαι τι

ἔρεβος] Hermannus interpretatur:
'Invoco invisam Tartari caliginem
quae patrem meum Laium tegit'.
Sed aliud quid desideres ut στυγ-
νοπρόσωπον vel στνγγνὸν πα-
λαιὸν, quae Meinekius, vel στυγ-
νὸν κατώθεν, quod Nauckius
coniecit.

V. 1386. τάσδε δαίμονας] Fu-
rias intellegendas esse apparet. —
De Marte, qui cuiusvis calamitatis
auctor putabatur, cuique omnis nex
tribuitur, vide ad O. R. 185.

V. 1389. καὶ πᾶσι Καθμ. τοῖς
σαντοῦ θ'] Respondent sibi καὶ
— τὲ particulae, ut apud Latinos
et — que. Cfr. O. R. 347 ἴσθι
γὰρ δοκῶν ἐμοὶ καὶ ξυμφυτεύ-
σαι τοῦργον εἰργάσθαι θ' etc.
Ant. 344 sq. τοῦτο καὶ πολιοῦ
πέραν πόnton χειμερίῳ νότῳ
χωρεῖ — θεῶν τε etc. Eur.
Bacch. 306 sqq. ἐτ' αὐτὸν ὄψει
κἀπὶ Δελφῶσιν πέτρας πηδῶντα
σὺν πενκάισι — μέγαν τ' ἀν'
'Ἑλλάδ' etc., nisi potius omnibus
his locis καὶ 'etiam' significat.

V. 1391. γέρα] Magna cum
acerbitate Oedipus imprecationes
suas γέρα appellavit.

V. 1392 sq. οὔτε ταῖς — ξυν-
ῆδομαί σου] Notandum οὐ ξυν-
ῆδομαι pro συμπενοῦμαι. Ut in Me-
dea 136 οὔδὲ συνήδομαι, ὡ γύναι,
ἄλγεις δώματος. HERM. Ei Me-
deae loco convenienter ut haberes
ξυνήδομαι ταῖς ὁδοῖς σου, scripsi
σου pro σοι. Cfr. etiam Hipp.
1286 τί τοῖσδε συνήδη, Isocr. V

8 συνησθεῖς τοῖς περὶ τῆς εἰρή-
νης ψηφισθεῖσι. De locutione
ταῖς παρ. ὁδοῖς confer Ant. 1213
ἀρα δυστυχεστάτην κελεύθου
ἔρπω τῶν παρελθουσῶν ὁδῶν;
V. 1394 sqq. Schol. καὶ αὕτη
δευτέρα ἐστὶν ὥσπερ δέησις καὶ
παθητικωτάτη ἐν τῷ ἀπολοφύ-
ρεσθαι αὐτὸν τεχναζομένη πᾶν
πιθανῶς. Ad nomen κελεύθου
adsumendum quod secundo de-
mum substantivo appositum, τῆς
ἐμῆς.

V. 1395 sq. οἶον ἄρ' ὁδοῦ τέ-
λος Ἄργους ἀφ.] Breviter dictum
pro οἶον ἀρα τέλος ἐστὶ τῆς
ὁδοῦ, ἣν ἀπ' Ἄργους ὠρηθή-
μεν. Cfr. Aesch. Prom. 300 δο-
λιχῆς τέμα κελεύθου διαμει-
ψάμενος.

Ibid. ἀφωρηθήμεν de uni-
versa expeditione intellegendum,
non de unius Polynicis itinere
Athenas facto. Susceptum enim
iam tunc fuerat bellum, finibus
egressus miles; vide v. 1306 sq.
DOED.

V. 1397. οἶον — τοιούτων]
Una est continua exclamatio; οἶον
ἄρ' ὁδοῦ τέλος τοιούτων ἀφω-
ρηθήμεν. Nam interdum οἶος ita
dicitur, ut sequatur aliud praedi-
catum, cuius locutionis prope eadem
vis est, ac si ὡς pro οἶος dicas.
Aeschyl. Agam. 572 χειμῶνα δ'
εἰ λέγοι τις οἰωνοτόνον, οἶον
παρεῖχ' ἀφερτον Ἰδαία χιών.
HERM. τιμὴ ex Tyrwhitti con-
iectura scripsi pro τινα.

ἔξεσθ' ἑταίρων, οὐδ' ἀποστρέψαι πάλιν,
ἀλλ' ὄντ' ἀνανδον τῆδε συγκυρῶσαι τύχη.
ὦ τοῦδ' ὄμαιμοι παῖδες, ἀλλ' ὑμεῖς, ἐπεὶ 1400 1405
τὰ σκληρὰ πατρὸς κλύετε ταῦτ' ἀρωμένον,
μήτοι με πρὸς θεῶν σφῶ γ', ἐὰν αἱ τοῦδ' ἀραὶ
πατρὸς τελῶνται, καὶ τις ὑμῖν ἐς δόμους
νόστος γένηται, μή μ' ἀτιμάσῃτε γε,
ἀλλ' ἐν τάφοισι θέσθε κὰν κτερίσμασιν. 1405 1410
καὶ σφῶν ὁ νῦν ἔπαινος, ὃν κομίζετον
τοῦδ' ἀνδρὸς οἷς πονεῖτον, οὐκ ἐλάσσονα
ἔτ' ἄλλον οἶσει τῆς ἐμῆς ὑπουργίας.

ANT. Πολύνεικες, ἱκετείω σε πεισθῆναι τί μοι.

ΠΟΛ. ὦ φιλάτη, τὸ ποῖον, Ἀντιγόνη; λέγε. 1410 1415

ANT. στρέψαι στρατεύμ' ἐς Ἄργος ὡς τάχιστά γε,
καὶ μὴ σέ τ' αὐτὸν καὶ πόλιν διεσγράψῃ.

ΠΟΛ. ἀλλ' οὐχ οἶόν τε. πῶς γὰρ αὐθις ἂν πάλιν
στράτευμ' ἄγοιμ' ἂν ταύτων εἰσάπαξ τρέσας;

ANT. τί δ' αὐθις, ὦ παῖ, δεῖ σε θυμοῦσθαι; τί
σοι 1415 1420

V. 1398. οὐδ' ἀποστρέψαι
πάλιν] Scilicet τοὺς ἑταίρους.

V. 1399. ἀλλ' ὄντ' ἀνανδον
etc.] Intellegendum est *χοῆ* με.
Vide ad O. R. 797.

V. 1400. ὦ τοῦδ' ὄμαιμοι, παῖδες,
ἀλλ' etc.] De postposita ἀλλὰ
particula vide ad O. R. 1469.
Τοῦδ' est ἐμοῦ.

V. 1401. ταῦτ' pro τοῦδ'
scripsi cum Schwwaldio.

V. 1402. σφῶ γ', ἐὰν ex Elms-
leji coniectura scripsi pro σφῶν
γ' ἂν.

V. 1402 sqq. μήτοι με — μή
μ' ἀτιμ. De pronomini repetitione
monitum est ad v. 1186.

V. 1404. μή μ' ἀτιμάσῃτε]
I. e. 'nolite has preces repudiare'.

V. 1405. ἐν τάφοισι θέσθε]
Activum est in Ai. 1110 ἐς τα-
φᾶς ἐγὼ θήσω δικαίως, et Aesch.
Sept. c. Th. 1004 ποῦ σφε θήσο-
μεν χθονός; REIS. Hoc dicit:
'sepelite me, et honoribus sepul-
cralibus me adfice'. Non dixisset
autem ἐν κτερίσμασι θέσθε, nisi
praecessissent verba ἐν τάφοισι
θέσθε.

V. 1406 sq. ὃν κομίζετον
τοῦδ' ἀνδρὸς etc.] Sic O. R. 561
πάντ' ἐμοῦ κομίζεται. Polynices
in mente habet ea quae Oedipus
v. 1367 sq. dixit: νῦν δ' αἶδε μ'
ἐκσῶζουσιν etc.

V. 1408. τῆς ἐμῆς ὑπουργίας]
I. e. 'propter officium mihi prae-
stitum'. Vide ad v. 328. — Haec
laus ab ipso poeta Antigoniae com-
parata est fabula cognomini.

V. 1413 sq. ἂν pro αὐτῷ ex Vau-
villersii coniectura scripsi. Sensum
horum verborum Winshemius hunc
esse monet: 'quomodo enim ite-
rum eundem exercitum cogere pos-
sim, si semel fugerim'. Sed proba-
biliter Nauckius coniecit ἄγοιμ'
εὔταντον, nisi πῶς γὰρ αὐθις
αὐτὸν πάλιν στρατεύμ' ἀγείροιμ'
ἀλλ' ἂν scribendum est.

V. 1415 sq. τί δ' αὐθις etc.]
Quod Antigonia dicit, τί δ' αὐθις,
ὦ παῖ, δεῖ σε θυμοῦσθαι; non
est de futuro intellegendum, sed
de ea iracundia, quam modo ostendit
Polynices, cum se negat ab-
ducturum esse exercitum. Vide-
batur enim dira patris execratione

πάτρην κατασκάψαντι κέρδος ἐρχεται;
ΠΟΛ. αἰσχρὸν τὸ φεύγειν καὶ τὸ πρεσβεῖοντ' ἐμὲ
οὕτω γελάσθαι τοῦ κασιγνήτου πάρα.

ANT. ὄρεῖς τὰ τοῦδ' οὖν ὡς ἐς ὀρθὸν ἐκφέρεις 1424
μαντεύμαθ', ὃς σφῶν θάνατον ἐξ ἀμφοῖν
θροεῖ; 1420

ΠΟΛ. χοῆξει γὰρ ἡμῖν δ' οὐχὶ συγχωρητέα.

ANT. οἶμοι τάλαινα· τίς δὲ τολμήσει κλύων
τὰ τοῦδ' ἐπεσθαι τάνδρος οἷ' ἐθέσπισεν;

ΠΟΛ. οὐδ' ἀγγελοῦμεν φλαῦρ'· ἐπεὶ στρατηλάτων
χρηστοῦ τὰ κρείσσω, μηδὲ τάνδεᾶ λέγειν 1425 1430

ANT. οὕτως ἄρ', ὦ παῖ, ταῦτά σοι δεδογμένα;

ΠΟΛ. καὶ μή μ' ἐπίσχυς γ'· ἀλλ' ἐμοὶ μὲν ἦδ' ὁδὸς
ἔσται μέλουσα δύσποτμος τε καὶ κακῇ
πρὸς τοῦδε πατρὸς τῶν τε τοῦδ' Ἐρινύων.
σφῶν δ' εὐ' διδοίη Ζεὺς, τάδ' εἰ τελεῖτε
μοι 1430 1435

in dolorem coniectus, cum oranti
sorori, ut sibi obtemperaret, blande
responderet: ὦ φιλάτη, τὸ ποῖον,
Ἀντιγόνη; λέγε, unde illa mitiga-
tum esse sperabat. Nunc autem
videt denuo effervescere eius
in fratrem iras. Similiter in Eu-
ripidis Electra v. 1121 Clytae-
mestra filiae respondet: ὄρεῖς; ἂν
αὐτὸν ζῶντρεις νεῖκη νεᾶ;
HERM. Immo Antigonia haec dicit:
'Tu dicis iterum', quasi vero ite-
rum causa sit exercitus adversus
patriam cogendi'.

V. 1419 sq. ἐς ὀρθὸν ἐκφέρεις
μαντεύματα] 'Ad exitum perducis'
sive 'facis, ut rata fiant'.
Libri ἐκφέρει exhibent, ἐκφέρεις
ex Tyrwhitti coniectura scripsi.

V. 1420. θάνατον ἐξ ἀμφοῖν]
'Necem mutam'. Expectaveris
θάνατον ἐξ ἀλλήλων sive, quod
Blaydesius coniecit, θάνατον ἐξ
αὐτοῖν, ut est Ant. 145 κατ' αὐ-
τοῖν (sic enim, non κατ' αὐτοῖν
scribendum videtur) δικρατεῖς λό-
γας στήσαντ' ἔχεται κοινοῦ θά-
νατον μέρος ἀμφο. Sed cfr. Ant.
14 μιὰ θανόντων ἡμέρα διπλῇ
χρεῖ.

V. 1421. χοῆξει γὰρ] 'Vult
enim'; non χρησιμοποιεῖ, ut scholi-

asta explicat. Recte autem hoc
dicit Polynices, cum non de ora-
culis dei, quae rata fore certum
sit, sed de execratione Oedipi (v.
1370 sqq.) agatur, quae num even-
tum esset habitura, incertum erat;
unde addit ἡμῖν δ' οὐχὶ συγχω-
ρητέα, quod inepte de fatali ne-
cessitate diceretur, quam homines
effugere nequeant, ut ipsius Oedipi
exemplo satis cognitum erat. DIN-
DORF. De συγχωρητέα cfr. ad
v. 491.

V. 1422. Schol. τίς δὲ τολμή-
σει ἐπεσθαι κλύων τὰ τοῦδε
τάνδρος; De verborum ordine vide
ad v. 1223.

V. 1424 sq. οὐδέ i. e. 'sane,
neque nuntiabimus etc.' Schol.
καὶ ἐν ταῖς τέχναις ἐστὶ τοῦτο,
ὅτι οὐ πάντα δεῖ ἀληθεύεσθαι,
ἐὰν μὴ γρήσιμα ἦ, ἀλλὰ δεῖ καὶ
τι ψευδεσθαι.

V. 1427 sqq. ἀλλ' ἐμοὶ μὲν —
Ἐρινύων] Recte Doederlinus: 'ego
quidem huic adversus Thebas ex-
peditioni operam dabo, quamvis
improspere eventurae propter patris
diras'. De ἔσται μέλουσα confer
v. 653 ἀλλὰ τοῖσδ' ἔσται μέλον,
et Matthiae § 559.

V. 1430. σφῶν δ' εὐ' διδοίη

[θανόντ'· ἐπεὶ οὐ μοι ζῶντί γ' αὐθις ἔξετον.]
μέθεσθε δ' ἤδη, χαίρετόν τ'. οὐ γὰρ μ' ἔτι
βλέποντ' ἐσόψεσθ' αὐθις. ὦ τάλαιν' ἐγώ.

ANT.

ΠΟΛ. μήτοι μ' ὀδύρου.

ANT.

καὶ τίς ἄν σ' ὀρμώμενον
ἐς προὔπτον Ἄιδην οὐ καταστήνοι, κάσι; 1435 1440

ΠΟΛ. εἰ χροῖ, θανούμαι.

ANT.

ΠΟΛ. μὴ πειθ' ἂ μὴ δει.

ANT.

εἰ σου στερηθῶ.
ΠΟΛ. ταῦτα δ' ἐν τῷ δαίμονι
καὶ τῆδε φῦναι χάτερα. σφῶ δ' οὖν ἐγῶ
θεοῖς ἀρωμαί μήποτ' ἀντῆσαι κακῶν· 1410 1445
ἀνάξια γὰρ πᾶσιν ἐστε δυστυχεῖν.

(στροφὴ α')

ΧΟΡ. νέα τάδε νεόθεν ἤλθε μοι

Zeús] Sic v. 642 ὦ Ζεῦ, διδοίης
τοῖσι τοιοῦτοις ἐν. Libri habent
εὐδοίη; ἐν διδοίη ex Burgesii
coniectura scripsi. Alii praeferunt
quod olim Hermannus suadebat
σφῶ δ' εὐδοίη.

V. 1431. Verum spurium esse
etiam alii viderunt, sed non ani-
madverterunt, genuinum poetae ver-
sum excidisse. Neque enim veri-
simile est, Sophoclem nihil ampli-
us dixisse quam τὰδ' εἰ τει-
λεῖτέ μοι. DINDORF. In hoc
versu non solum elisio vocalis i
offendit, quae Lobeckii coniectura
τὰδ' εἰ θανόντι μοι τειλεῖτ' tol-
litur, sed etiam sententia. Nam
Polynices in mente habet quod v.
1410 precatus est. Ei autem cogi-
tationi verba ἐπεὶ... ἔξετον parum
conveniunt.

V. 1432. Schol. μέθεσθε δ'
ἤδη· καὶ ἐν τούτῳ δῆλον, ὅτι
ἐν τῇ παρακλήσει ἅμα τοῦς λό-
γους λέγουσα τούτους εἶχετο
αὐτοῦ ἢ ἀδελφῆ.

V. 1433. βλέποντ'· 'Vivum'.
Vide quae ad Ai. 935 adnotavi-
mus.

V. 1435. ἐς προὔπτον Ἄιδην]

Hesychius: προὔπτον· πρόδηλον,
φανερὸν. Eurip. Hippol. 1366
προὔπτον ἐς ἄδαν στεῖχω κατὰ
γὰς. Cfr. Bloinf. gloss. in Sept.
c. Th. 848. BOTH.

V. 1436. μὴ σύ γ'· 'Noli hoc
facere'. Alia huius locutionis ex-
empla attulit Matth. § 465, 2.

V. 1438. εἰ σου στερηθῶ] De
coniunctivo post εἰ posito vide ad
v. 505 et 1221.

V. 1438 sq. ταῦτα δ' — χά-
τερα] I. e. 'haec in fortunae po-
testate sita sunt, utrum hoc modo
futura sint an alio'. De ἐν vide
ad v. 242; de ἐτέρω pro ἐτέρως
posito L. Bos. p. 333. Σφῶ scripsi
cum Elmsleio pro σφῶν.

V. 1440. ἀντῆσαι κακῶν] Con-
structio non rara; vide ad Eur.
Troad. 214 et Herodot. II 119.
MUSGR.

V. 1441. ἀνάξια γὰρ πᾶσιν
ἐστε] De πᾶσιν, quod est 'om-
nium iudicio', vide quae ad O. R.
40 adnotavimus.

V. 1442 sqq. Sensus strophae
hic est: 'Novas diras caeci hospitis
audivi gravem calamitatem minan-
tes, nisi fatum eas deprehendet

βαρύποτα κατὰ παρ' ἀλαοῦ ξένου,
εἴ τι μοῖρα μὴ κηχάνη.
ματῆν γὰρ οὐδὲν ἀξίωμα δαιμόνων ἔχω
φράσαι. 1450
1445

ὄρα δ' ὄρα ταῦτ' αἰὶ χρόνος, ἐπέχων μὲν ἔτερα,
τὰ δὲ παρ' ἡμαρ αὐθις αὐξὼν ἄνω.
ἔκτυπεν αἰθῆρ, ὦ Ζεῦ. 1455

OIA. ὦ τέκνα, τέκνα, πῶς ἄν, εἰ τις ἐντοπος,
τον πάντ' ἄριστον δεῦρο Θησεία πόροι; 1450

ANT. πάτερ, τί δ' ἐστὶ τάξιμά, ἐφ' ᾧ καλεῖς; 1460

OIA. Διδς περωτὸς ἦδε μ' αὐτίκ' ἄξεται
βροντὴ πρὸς Ἄιδην. ἀλλὰ πέμψαθ' ὡς τάχος.

(inanes evinceat); nam deorum qui-
dem decretum nunquam inane est,
sed haec (hominum vaticinia) tem-
pori obnoxia sunt alia inhibenti,
alia interdum augenti et explenti.
Resonat aether tonitribus'. Chorus
igitur sperat, horrenda Oedipi vatici-
nia non ratum eventum habitura esse.
De νέα νεόθεν cfr. αἰνόθεν αἰ-
ρώς Hom. II. VII 97, ολόθεν οἶος
ibid. 39, de ἤλθε μοι Oed. R. 523
ἀλλ' ἤλθε μὲν δὴ τούτο τοῦνε-
δος, 681 δόκησις ἀγνώς λόγων
ἤλθε.

V. 1443. νέα ante βαρύποτα
Hermannus addidit, ut metrum
huius versus responderet metro
versus antistrophici 1455. Sed in-
certa emendatio.

V. 1444. De coniunctivo cfr.
ad v. 1438. Cum verbis μοῖρα
κηχάνη Doederlinus confert Hom.
II. XXII 303 νῦν αὐτὲ μὲ μοῖρα
κηχάνει. Ad diras relatum κη-
χάνει similiter atque ἀλίσκεται
Ai. 648 intellegendum est.

V. 1445. Probabiliter ματῶν
pro ματῆν Heimsoethius et Blay-
desius coniecerunt.

V. 1446. ὄρα — χρόνος] Sic
O. R. 1213 ἐφῆγγε σ' ἀκονθ' ὁ
πάνθ' ὄρων χρόνος, et in fragm.
Hipponoi apud Clem. Alex. Strom.
IV p. 742 ὁ πάνθ' ὄρων καὶ
πάντ' ἀκονθὸν πάντ' ἀναπτύσσει
χρόνος, et quae plurima huius-
modi apud alios poetas leguntur.
Iisdem verbis de Iove Ant. 184

Zeus ὁ πάνθ' ὄρων αἰ. DIN-
DORF. δ' cum Bergkio inserui
et ἐπέχων pro ἐπεὶ de mea con-
iectura scripsi. Similiter infra v.
1744 libri ἐπεὶ pro ἐπέχε exhi-
bent.

V. 1447. παρ' ἡμαρ est 'alter-
nis diebus'. Cfr. Ai. 475 τί γὰρ
παρ' ἡμαρ ἡμέρα τέρεπιν ἔχει
etc. Sensus est: 'tempus haec
tam auget, tum non auget'.

V. 1448. Schol. ἔκτυπεν αἰ-
θῆρ· τὸ συνεκτικώτατον τοῦ
δράματος ἐν τούτῳ, καθάπερ
προεῖπεν ὁ Οἰδίπους (v. 95):
προεῖπε δ' ἦξιν τῶνδ' ἐμοὶ πα-
ρηγγῆα, ἢ σεισμὸν ἢ βροντὴν
τὴν ἢ Διὸς σέλας. Μεταξὺ οὖν
τῶν τοῦ χοροῦ λόγων γίνεται
τούτο, ἐφ' ᾧ ὁ χορὸς ἀναβοᾷ,
ὅπερ ἦν σύμβολον τοῦ τὸν Οἰδί-
πουδα τεθνάναι. ὅπερ γνωρίσας
ὁ Οἰδίπους ἀξιοῖ τὸν Θησεία ἐν
τάχει παραγενέσθαι. — Forma
Homericā ἔκτυπε saepius in Attica
poesi non legitur. Communis ἐκτύ-
πησε exstat v. 1606. ELMSL.

V. 1449 sq. πῶς ἄν — πόροι]
De πόροι confer v. 1476 πορευ-
σάτω, quod eodem sensu positum,
et Oed. R. 1255 πορευθὲ γυναῖκα.
— Πῶς ἄν τις idem fere est at-
que εἴθε τις. — εἴ τις ἐντοπος,
i. e. εἴ τις ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ
ἐστίν. Cfr. Philoci. 212 οὐκ ἔξε-
δος, ἀλλ' ἐντοπος ἀνῆρ.
V. 1451. Schol. τάξιμα· βού-
λημα.

(ἀντιστροφή α')

XOP. ἴδε μάλα μέγας ἐρείπεται
κτύπος ἄφατος ὅδε διόβολος· ἐς δ' ἄκραν 1455
δειμ' ὑπῆλθε κρατὸς φόβαν. 1465
ἐπηξά θυμόν. οὐρανία γὰρ ἀστραπή φλέγει
πάνιν.

τί μὲν ἀφήσει τέλος; δέδια· τόδ' οὐ γὰρ ἄλιον
ἀφορμᾶ ποτ', οὐδ' ἄνευ ξυμφορᾶς. 1470
ὃ μέγας αἰθήρ, ὃ Ζεῦ. 1480

OIA. ὃ παῖδες, ἤκει τῷδ' ἐπ' ἀνδρὶ θέσφατος
βίου τελευτή, κούκ' ἐστ' ἀποστροφή.

ANT. πῶς οἶσθα; τῷ δὲ τοῦτο συμβαλὼν ἔχεις;

OIA. καλῶς κάτοιδ'. ἀλλ' ὡς τάχιστά μοι μολῶν 1475
ἄνακτα χώρας τῆσδ' εἰς πορευσάτω. 1485

(στρόφη β')

XOP. ἔα, ἔα, ἰδὸν μάλ' αὐθις ἀμφίσταται

V. 1454. ἴδε — ἐρείπεται] Pro ἴδε exspectes verbum audiendi. Sed vide quae ad Philoct. 187 adnotavimus. Tum ut ἐρείπω 'deicio' significat, ita ἐρείπεται 'cado' valere recte monuit Elmsleius. Cfr. Verg. Ge. I 487 non altas caelo ceciderunt plura sereno fulgura.

V. 1455. κτύπος — διόβολος] Eustath. p. 692, 53 (571, 24) σημειῶσαι δέ, ὅτι ἐν τοῦ Ζεὺς σμερδαλέα κτυπέων λαβῶν ὁ Σοφοκλῆς ἔφη τὸ 'μέγας κτύπος, ἄφατος, διόβολος', ἐν οἷς δηλοῖ ἐκείνος καὶ ὅτι βέλη Διὸς οὐ μόνον κεραινοὶ καὶ τὰ τοιαῦτα, ἀλλὰ καὶ βρονταί. ὅμως καὶ τοὺς θαλασσίους ἕστους, καὶ μάλιστα τοὺς χειμερίους, τοιοῦτω λόγῳ 'δύσσαμβρα βέλη' (Ant. 358) λέγει. BR.

V. 1455 sq. Schol. ἄκραν φόβαν κρατὸς, οὕτως ἀποδώσεις. Vide ad v. 1606 sq.

V. 1457. ἔφριξα θυμόν Seebassius coniecit non sine probabilitate. — οὐρανία corruptum esse metro cognoscitur. Elmsleius coniecit οὐρία, Bergkiius ὀμβρία, Meinekius αἰθρία vel οὐρανόν, Pallis ἅ Διός. Ex scholio ἀντί τοῦ ταχέα et Hesych. gl. ἄργιος· λευκός, ταχύς efficias poetam

ἀργία scripsisse, quocum Homericum ἀργῆτα κεραινόν conferri potest.

V. 1458. Pro ἀφήσει Dindorfius ἐφήσει scribendum putat.

V. 1458 sq. οὐ γὰρ — ξυμφορᾶς] Schol. τοῦτο φησὶν· οὐ μάτην γίνεται τὸ κατὰ τὴν διοσημίαν, ἀλλ' ἐπὶ τινι μεγάλῃ συμφορᾷ γῆν δὲ συμφορᾶν φησὶ τὸ μέσον ὄνομα τῆς συντυχίας· οἶον, ἐπὶ τινι γίνεται ἡ διοσημία. — ἄλιον· μάταιον.

V. 1461. Schol. τῷδ' ἐπ' ἀνδρὶ· ἀντί τοῦ ἐμοί.

V. 1462. κούκ' — ἀποστροφή] 'Neque iam propulsari' sive 'averti mors potest'. Cfr. v. 1398.

V. 1463. Schol. τῷ· τίνι τεκμηρίῳ, συμβαλὼν νόησας, στοχασάμενος. Cum La τῷ δὲ συμβαλὼν ἔχεις; omisso τοῦτο exhibeat, Dindorfius τῷ δὲ συμβαλὼν ἔχεις, πάτερ; scripsit.

V. 1466. ἰδὸν μάλ' αὐθις] Conferat Neuius El. 1410 ἰδὸν μάλ' αὐθις. Herm. ad Vig. p. 782, Blomf. ad Aesch. Ag. 1316, Addo Trach. 1206 οἶμοι μάλ' αὐθις, et Ai. 870 ἰδὸν, δοῦπον αὐ κλύω τινά, collatis quae ad Philoct. 187 monuimus. — De ἀμφίσταται

διαπρύσιος ὄτοβος.

ἴλαος, ὃ δαίμων, ἴλαος, εἴ τι γὰρ 1480
ματέρι τυγχάνεις ἀφεγγές φέρον.

ἐναϊσίον δὲ σοῦ τύχοιμι, μηδ' ἄλαστον ἄνδρ'
ιδῶν 1470

ἀκεροδῆ χάριν μετὰσχοιμί πως.

Ζεῦ ἄνα, σοὶ φωνῶ. 1485

OIA. ἄρ' ἐγγὺς ἀνήρ; ἄρ' ἐτ' ἐμφύχου, τέσσα,
κηγήσεται μου καὶ κατορθοῦντος φρένα;

ANT. τί δ' ἂν θέλοις τὸ πιστὸν ἐμφῦναι ξένῳ; 1475

OIA. ἀνθ' ὧν ἐπασχον εὔτελεσφόρον χάριν
δοῦναί σφιν, ἤνπερ τυγχάνων ὑπεσχόμην. 1490

comparat Doederl. Phil. 1263 Ἰσταται θόρυβος. Eur. Iph. T. 1272 τίς — ἴστησιν βοήν; Heracl. 656.

V. 1468 sq. Schol. ἴλαος, ὃ δαίμων· εὐσεβέστατα ὁ χορός εὐχεται πρὸς τὸν θεόν, εἰ ἐπὶ τινι χαλεπῷ ταῦτα πράττει, ἴλαων αὐτὸν γενέσθαι· ὅρα οὖν, ὅτι ἡ συμφορὰ ἐπὶ τῆς μέσης ἐννοίας κείται. — ἴλαος· λείπει τὸ ἔσο. — γὰρ ματέρι· τῇ Ἀττικῇ. Ad ἴλαος praestabit intellegere φέρε, quod continetur verbis sequentibus εἴ τι τυγχάνεις φέρον. De γὰρ ματέρι vide v. 708. Musgravius confert Aesch. Sept. c. Th. 16 τέκνοις τε γῆ τε μητρὶ.

V. 1469. ἀφεγγές] Tenebras intellego, tempestatum comites, quas precatur chorus ne mali omnis caelites esse velint. DOED.

V. 1470. σοῦ τύχοιμι ex Cobeti coniectura scripsi pro συντύχοιμι.

Ibid. ἄλαστος ex hoc loco vel maxime apparet non esse ἀνεπίληστος, ut veteres grammatici interpretantur, sed ab ἀλαίνειν ductum et cum nomine ἀλάστορ coniunctum significare 'errabundus, a malo numine sive a furis agitatus', ut ἄλαστον ἄνδρα idem fere sit quod ἄνδρα δαιμονῶντα. Cfr. v. 1672. Fortasse ἀλάστορ scribendum, ut Oedipus dirarum auctor dicatur.

V. 1471. ἀκεροδῆ χάριν μετ.] Haec est ἀχαρίς χάρις in Aesch. Soph. Trag. I. 3.

Prom. 561, quod genus dicendi frequentatum a tragicis iam illustravit Lambinus ad Horat. Od. I 34 p. 100. Est igitur illud: πόνον, οὐ χάριν, ut chorus dixit supra 227. REIS. De μετέχειν cum accusativo iuncto confert Dindorfius Aristoph. Pl. 1144 οὐ γὰρ μετείχης τὰς ἴσας πληγὰς ἐμοί. Vide Krueg. I §. 47, 15, 1.

V. 1473 sq. ἄρ' ἐτ' — φρένα] 'Spirantem me adhuc reperiet' (scil. Theseus, qui significatus est nomine ἀνήρ) 'et compositem mentis?' De κηγάνειν cum duplici genetivo iuncto vide ad v. 446; de locutione κατορθοῦν φρένα ad v. 1606 sq.

V. 1475. τί δ' ἂν θέλοις — ξένῳ] Id est, τί δὲ τὸ πιστὸν ἔστιν, ὃ θέλοις ἂν ἐμφῦναι τῷ ξένῳ, 'quae est fides illa, quam inhaerere velis Theseo', sive 'quod promissum servari vis a Theseo?' Confer quae ipsi Theseo Oedipus praecipit v. 625 sq. τὸ σὸν μόνον πιστὸν φυλάσσαν. Ceterum ξένῳ ex coniectura mea scripsi pro φρενί, quod ipsum iam Nauckio offensionem fuit visumque est delatum huc ex v. praecedente, ita ut ille vel φίλῳ vel φράσον vel simile quid scribendum putaret.

V. 1477. δοῦναί σφιν] I. e. αὐτῷ. Notavit iam scholiasta. Exempla Aeschyli Pers. 761, Pindari Pyth. IX 206 et hymni Hom. in Panem 19 commemoravit Matthiaeus. Tum τυγχάνων est

(ἀντιστροφή β')

XOP. ἰὼ, ἰὼ παῖ, βᾶδι, βᾶθ', ἐτ' εἰ τυγχάνεις
ἄκραν ἐπὶ γύαλον
ἐνάλλιφ Ποσειδαονίφ θεῶ 1480
βούδντον ἐστίαν ἀγίζων, ἰκοῦ. 1495
ὁ γὰρ ξένος σε καὶ πόλισμα καὶ φίλους ἐπαξιοῖ
δικαίαν χάριν παρασχεῖν παθῶν.
--- ἄσο' ὄναξ.

ΘΗΣ. Τίς αὖ παρ' ὑμῶν κοινὸς ἡχέται κτύπος, 1485 1500
σαφῆς μὲν ἀστῶν, ἐμφανῆς δὲ τοῦ ξένου;
μή τις Διὸς κεραννός, ἢ τις ὄμβροια
χάλας ἐπιρράξασα; πάντα γὰρ θεοῦ
τοιαῦτα χειμάζοντος εἰκάσαι πάρα.

OIA. ἄναξ, ποθοῦντι προῖφάνης, καὶ σοι θεῶν 1490 1505

ὅτε ἐτόγγανον ὦν ἐβουλόμην,
nisi vocabulum corruptum est.

V. 1478 sqq. ἐτ' εἰ τυγχάνεις
ἄκραν — θεῶ scripsi pro εἰτ'
ἄκραν — θεῶ τυγχάνεις. Her-
mannus τυγχάνεις debebat. Prae-
terea verba ἄκραν ἐπὶ γύαλον
corrupta sunt. Emendatio nondum
inventa.

V. 1480. De Ποσειδαονίφ θεῶ
Elmsleius confert ὁ Βακχεῖος θεός
O. R. 1105, licet id aliter explicari
possit. Utique non est, cur illa
insolentior dicendi ratio suspecta
esse debeat, praesertim agnita a
grammaticis, qui ei suum χ appo-
suerunt. HERM. De locutione
βούδντον ἐστίαν confer Lobeck,
ad Ai. p. 230 ed. sec. Speciose
Blaydesius ἐσχάραν coniecit. —
Redierat Thesens v. 1210 ad aram
Neptuni, unde avocatus erat v.
887.

V. 1482 sq. ὁ γὰρ ξένος —
παθῶν] Soloeca videtur oratio ὁ
ξένος ἐπαξιοῖ σε παρασχεῖν χά-
ριν. Ex communi loquendi more
dicere videtur debuisse: παρασχεῖν
σοι καὶ πολλοματι καὶ φίλοις
χάριν. Sed verba sic ordinanda
sunt: ἐπαξιοῖ σε καὶ πόλισμα καὶ
φίλους, ὥστε παθῶν παρασχεῖν
δικαίαν χάριν. BR. Conferenda
quae supra ad v. 1206 sq. et ad
Philoct. 62 exposui.

V. 1484. Triclinius σπεῦσον
supplevit (σπεῦσον, ἄισσ'); sed
tragici non αἰσσειν, sed ἄσσειν
usurpare solent, ut πρόδρομος
ἄσσειν vel simile quid magis pro-
betur.

V. 1485. Schol. κοινός' ὑμῶν
τε καὶ Οἰδίποδος. Explicat ipse
poeta versu sequenti.

V. 1486. ἀστῶν pro αὐτῶν
Reiskius restituit.

V. 1487 sq. μή τις — ἐπι-
ρράξασα] Cogitatione supplendum
est: 'hunc clamorem excitavit',
aut aliquid eiusmodi, quasi prae-
cedat: τί αὖ παρ' ὑμῶν κοινὸν
ἡγειρεν κτύπον; Nominativus sine
verbo habebimus mox etiam v.
1514 sq. ELMSL. De μή interro-
gativo confer Herm. ad Vig. p.
789 et Matth. § 608, 5 a not. 3.

V. 1489. τοιαῦτα χειμάζον-
τος] Dicit hoc propter vehemen-
tiam fulminum et tonitruum, quae
ipse quanta esset animadvertit.
HERM.

V. 1490 sq. καὶ σοι θεῶν —
ὁδοῦ] De genetivo confer O. R.
1444 καὶ σε τῆσδε τῆς ὁδοῦ δαι-
μων ἀμεινον ἢ μὲ φρονήσας
τύχοι, cum adnotatione mea. For-
tasse tamen hic genet. a nomine
τύχην aptus est, ut sensus sit:
'deus quidam tibi bonam fortu-
nam huius itineris paravit'.

τύχην τις ἐσθλήν τῆσδ' ἔθηκε τῆς ὁδοῦ.
ΘΗΣ. τί δ' ἔστιν, ὃ παῖ Δαῖου, νέορτον αὖ;
OIA. ῥοπή βίον μοι. καὶ σ' ἄπερ ξυνήνεσα
θέλω πόλιν τε τήνδε μὴ ψεύσας θανεῖν.
ΘΗΣ. ἐν τῷ δὲ κείσαι τοῦ μόρου τεκμηρίω; 1495 1510
OIA. αὐτοὶ θεοὶ κήρυκες ἀγγέλλουσί μοι,
ψεύδοντες οὐδὲν σῆμα τῶν προκειμένων.
ΘΗΣ. πῶς εἶπας, ὃ γεραιέ, δηλοῦσθαι τάδε;
OIA. αἱ πολλὰ βρονταὶ διατελεῖς, τὰ πολλὰ τε
στράψαντα χειρὸς τῆς ἀνικητοῦ βέλη. 1500 1515
ΘΗΣ. πείθεις με' πολλὰ γὰρ σε θεσπίζονθ' ὄρω,
κοῖ ψευδόφρημα. χῶ τι χρὴ ποιεῖν λέγε.
OIA. ἐγὼ διδάξω, τέκνον Αἰγέως, ἃ σοι
γῆρας ἄλυπα τῆδε κείσεται πόλει.
χῶρον μὲν αὐτὸς αὐτίκ' ἐξηγήσομαι 1505 1520
ἄδικτος ἡγητῆρος, οὗ με χρὴ θανεῖν.
τοῦτον δὲ φράζε μή ποτ' ἀνθρώπων τινί,
μήθ' οὗ κέκευθε, μήτ' ἐν οἷς κείται τόποις'

V. 1492. Schol. νέορτον ἀντι
τοῦ νέον.

V. 1493. ῥοπή βίον μοι] 'In-
clinatio vitae ad finem vergentis',
ut bene Iacobsius Anthol. T. IX
p. 343. Cfr. Trach. 82, Eustath.
p. 1266, 40 (1366, 31) ἐν τῶν
Ὀμηρικῶν ταλάντων λαβῶν Σο-
φοκλῆς ἔφη τὸ βίον ῥοπή' καὶ
(O. R. 691) σμικρὰ παλαιὰ σώ-
ματ' εὐνάξει ῥοπή. HELL.

V. 1493 sq. καὶ σ' — θανεῖν]
Id est καὶ θέλω μὴ ψεύσας σε
καὶ πόλιν τήνδε, ἄπερ ξυνήνεσα,
θανεῖν, sive aliis verbis: καὶ
θέλω τελέσας σοι καὶ πόλει
τῆδε, ἃ ὑπέσχεσθην. θανεῖν.

V. 1495. ἐν τῷ δὲ — τεκμη-
ρίω] H. e. τί δὲ τὸ τεκμηρίον
ἔχεις τοῦ μόρου; De κείσθαι
comparat Doederl. El. 240, 1040,
Ai. 407. Adde Eur. Iph. Aul.
1343 οὐκ ἐν ἀβρότητι κείσαι
πρὸς τὰ νῦν πεπιτωκότα. Speciose
tamen et probabiliter Meklerus τῷ δ'
ἐκπέπεισαι. . . τεκμηρίω; coniecit.

V. 1497. Cum Dindorfio σῆμα
τῶν pro σημάτων scripsi.

V. 1499. αἱ πολλὰ βρονταὶ]
Si vera scriptura est, πολλὰ pro

πολλάκις positum esse putabimus.
Sed non male Meinekius scriben-
dum coniecit δηλοῦσι.

V. 1500. στράψαντα pro στρέ-
ψαντα Piersonus scripsit. Cum
autem forma στράπτειν ab Attico
sermone aliena sit, Forsterus σκῆ-
ψαντα proposuit.

V. 1503 sq. ἃ σοι — πόλει]
Recte Dindorfius monuit σοι dati-
vum esse qui dicitur commodi.
Tum verba γῆρας ἄλυπα recte
interpretatus est Brunckius: ὑπὸ
γῆρας μὴ λυπηθησόμενα, 'quae
senium nunquam sentient, quae
El. nullo consenescent aevo' Cfr.
1002 ἄλυπος ἄτης. Schaefer.
Melett. crit. p. 137 et Matth. § 345.

V. 1507. τοῦτον δὲ] 'Locum,
ubi sepultus ero'. Quod tamen
sic dictum est, ut non tam 'sepul-
crum' quam 'cadaver sepultum
Oedipi' intellegi debeat.

V. 1508. μήθ' οὗ — τόποις]
Tautologiam, quam hoc versu con-
tineri putat Elmsleius, nullam esse
iam Reiskius monuit. Diversa
sunt enim locus ipse tumuli et
regio, in qua est ille locus. Neque

quod praeterea Elmsleius reprehendit

ὡς σοι πρὸ πολλῶν ἀσπίδων ἀλκὴν ἕδε
δορός τ' ἐπακτοῦ γειτονῶν αἰεὶ τιθῆ. 1510 1525
ἂ δ' ἐξάγιστα μὴδὲ κινεῖται λόγῳ
αὐτὸς μαθήσῃ, κείσ' ὅταν μολῆς μόνος·
ὡς οὔτ' ἂν ἀστῶν τῶνδ' ἂν ἐξείποιμί τῳ,
οὔτ' ἂν τέκνοισι τοῖς ἐμοῖς, στέργων ὅμως.
ἀλλ' αὐτὸς αἰεὶ σῶζε, χῶταν εἰς τέλος 1515 1530
τοῦ ζῆν ἀφικνῆ, τῷ προφερετάτῳ μόνῳ
σῆμαιν', ὁ δ' αἰεὶ τῷπιόντι δεικνύτω.
χοῦτως ἀδῆον τήνδ' ἐνοικήσεις πόλιν

dit, vix hunc locum conciliari posse cum v. 1641, ex quo constet non solum Theseum, verum etiam Oedipi filias et Thesei famulos ad ipsum mortis locum cum Oedipo pervenisse, mihi quidem vere dictum videtur. Nam certo sine tenus Oedipus illos secum abduxisse dicitur; tum solus mansisse cum Theseo, illis abire iussis; qui paullo post, ubi se converterunt, illum nusquam conspiciunt, sed solum relictum vident Theseum. Itaque etsi ubi ipsi eum postremum viderint dicere possunt, tamen quo raptus aut ubi terra haustus sit, nesciunt. HERM.

V. 1509 sq. ὡς σοι — αἰεὶ τιθῆ] Scholiasta: εἰ μὲν βαρύνοντως, γειτόνων, τῶν Θηβαίων· εἰ δὲ περισπωμένως, ἀντὶ τοῦ γειτνιαῖν, ὁ τάφος. Parum apte γειτόνων ita collocatum est, ut Thebani socii potius Atheniensium quam hostes dici videantur. Quamobrem γειτονῶν praetuli, quod in γειτόνων corruptum eodem errore, quo apud Aeschylum Suppl. 787 in codice scriptum est μέλας γενοίμαν κενῶς νέφεσι γειτονῶν Διὸς pro γειτονῶν. DINDORF. Ceterum recte Doederlinus: Opponi mihi videntur ἀσπίδες, quasi 'militis legionarii', δορὶ ἐπακτῶ, 'sociis, auxiliis, mercenariis', ut Trach. 259 στρατὸν λαβῶν ἐπακτὸν ἔρχεται πόλιν τὴν Εὐρυτεῖαν.

V. 1511. ἂ δ' ἐξάγιστα etc.] ἐξάγιστα pariter ut μὴδὲ κινεῖται ad λόγῳ referendum: 'quae piaculum est nec licet dicere'. Di-

cendi enim notionem in mente habens, non posuit, quod debebat, ἂ δ' ἐξάγιστα λέγειν, sed λόγῳ accommodans eam notionem verbis μὴδὲ κινεῖται. HERMANN. Fallitur scholiasta, qui interpretatur καθαρά· σημαίνει γὰρ καὶ τὸ ἄγος τοῦτο. οὕτως· ἐξάγιστα ἀντὶ τοῦ ἀγνά καὶ μὴ οἶά τε δηθῆναι· καὶ ἐπὶ τούτου γὰρ χρώνται πολλαχού. Similiter Hesychius: ἐξάγιστα· πάντα τὰ ἱερὰ καὶ ἀφωσιωμένα, ἃ οὐχ οἶόν τε ἐγκομιζέσθαι τῶν ἱερῶν· ἐνιοὶ δὲ ἀγνά ἀπέδοσαν. DINDORF. Cfr. Doederlin. de brachyl. p. 11.

V. 1514. στέργων ὅμως] De ὅμως cum participio iuncto vide ad v. 665.

V. 1515. σῶζε] 'Memoria serva'. Vide quae ad O. R. 313 adnotata sunt.

V. 1516. τῷ προφερετάτῳ] Nobilissimo, natu maximo, regni heredi. Comparativo utitur Sophocles fragm. 379 ἢ γὰρ φίλη γὰ τῶνδε τοῦ προφερετέρον. Similem de Dirces sepulcro, nonnisi magistratibus quibusdam Thebanorum noto, narrationem Plutarchi Moral. p. 578 B comparavit Schneidewinius. DINDORF. Pro μόνῳ Nauckio γόνῳ scribendum videtur.

V. 1517. ὁ δ' αἰεὶ] De αἰεὶ particulae usu hoc vide ad Philoct. 181 et Valck. ad Herod. IV 162.

V. 1518 sq. ἀδῆον — σπαρτῶν ἀπ' ἀνδρῶν] Hesychius: ἀδῆον· ἀπόρθητον, ἀπολέμητον. De ἀπό praepositione con-

σπαρτῶν ἀπ' ἀνδρῶν· οἱ δὲ μυριοὶ πόλεως,
κἂν εἴ τις οἰκῆ, ἡραδίως καθύβρισαν. 1520 1535
θεοὶ γὰρ εὐ μὲν, ὄψὲ δ' εἰσορῶσ', ὅταν
τὰ θεῖ' ἀφείς τις εἰς τὸ μαινέσθαι τραπῆ·
ὃ μὴ σύ, τέκνον Αἰγέως, βούλου παθεῖν.
τὰ μὲν τοιαῦτ' οὖν εἰδότε' ἐκδιδάσκομεν.
χῶρον δ' ἐπείγει γὰρ με τοῦκ θεοῦ παρόν, 1525 1540
στείχωμεν ἤδη, μὴδ' ἔτ' ἐντροπέμεθα.
ὦ παῖδες, ὧδ' ἔπεσθ'. ἐγὼ γὰρ ἡγεμῶν
σφῶν αὐ πέφασμαι καινός, ὥσπερ σφῶ πατρί.
χωρεῖτε, καὶ μὴ ψαύετ', ἀλλ' ἑατέ με
αὐτὸν τὸν ἱερόν τύμβον ἐξευρεῖν, ἵνα 1530 1545
μοῖρ' ἀνδρὶ τῷδε τῆδε κρυφθῆναι χθονί.
τῆδ', ὧδε, τῆδε βᾶτε· τῆδε γὰρ μ' ἄγει

fer Matth. § 573 et, quem locum apte Doederlinus attulit Eur. Bacch. 98 κρυπτόν ἀφ' Ἥρας. Tum σπαρτῶν ἀνδρῶν idem significat atque Θηβαίων. Cfr. Apollodor. III 4, 1, Eur. Herc. 4 ὃς τάσδε Θήβας ἔσεν, ἐνθ' ὁ γηγενῆς σπαρτῶν στάχυν ἐβλαστεν.

V. 1519. οἱ δὲ μυριοὶ πόλεως scripsi pro αἱ δὲ μυρία πόλεις. Nam vetat Oedipus multitudinem arcanis illis imbui.

V. 1520. εὐ οἰκῆ] I. e. 'bene administratur'. Cfr. Plat. legg. III p. 702 A πῶς ποτ' ἂν πόλις ἀρίστα οἰκοίη. Rep. VI 423 A ἕως ἂν ἡ πόλις σοι οἰκῆ σφροδῶς.

V. 1521. Particula γὰρ maxime ad praecedens ἡραδίως pertinet; nam sensus est: 'homines proclives sunt ad dementia, quia sera est deorum ultio'. Apte comparat Nauckius Theodectem apud Stob. Ecl. I 3, 22 p. 116 εἰ μὲν γὰρ αὐτίκ' ἦσαν αἱ τιμαρῖαι, πολλοὶ διὰ φόβον κοῦ δι' εὐσεβῆ τρόπον θεοῦς ἂν ἠύξον· νῦν δὲ τῆς τιμαρῖας ἀπαθεῖν οὐσης, τῆ φύσει χρώνται βροτοί. De verbo εἰσορᾶν confer v. 1370. Si sensus esset: 'noli committere, ut populus arcanis illis a te imbutus civitati tibi que perniciem pareret; nam di, quamvis sero, ulciscuntur tamen qui res sacras divinasque contem-

nunt ac profanant', v. 1523 ante v. 1521 reponendus foret.

V. 1523. ὃ ad enuntiatum οἱ δὲ μυριοὶ — καθύβρισαν referendum.

V. 1525 sq. χῶρον δ' — στείχωμεν] De locutione χῶρον δ' — στείχωμεν vide ad v. 642. Tum τοῦκ θεοῦ παρόν est signum a deo nunc editum mihi. Cfr. v. 252 et v. 1677. Bene Matthiaeus πτερόν pro παρόν proposuit cl. v. 93.

V. 1526. μὴδ' ἔτ' ἐντροπέμεθα] ἐντροπέσθαι cum proprie sit 'sese convertere', inest ei verbo subsistendi significatio, quae eodem redit quo μέλλειν. Scholiasta: ἀντὶ τοῦ ἐπιστροπέμεθα. Ὀμηρος· ἐντροπαλιζόμενος. Similiter Germani vulgari sermone dicimus: wir wollen uns nicht umsehen. HERM.

V. 1527 sq. Schol. ἐγὼ γὰρ ἡγεμῶν· ἐγὼ γὰρ ἡγεμῶν οὐκ ἠέφηνα, ὥσπερ ὑμεῖς τῷ πατρί.

V. 1529. παῖ μὴ ψαύετ'] 'Ac nolite me tangere ducendi causa'. Cfr. v. 170.

V. 1532. τῆδ' — τῆδε γὰρ] Haec per intervalla recitantur et gradatim quidem: τῆδ' — ὧδε — τῆδε βᾶτε· τῆδε γὰρ etc., ut plane admirabilis sit elatio orationis. Omnis autem loci magni-

Ἐομῆς ὁ ποιμπὸς ἢ τε νερτέρᾳ θεός.
ὦ φῶς ἀφεγγές, πρόσθε πού ποτ' ἦσθ' ἐμὴν,
νῦν δ' ἔσχατόν σου τοῦ μὸν ἄπτεται δέμας. 1535 1550
ἦδη γὰρ ἔρω τὴν τελευταίαν, βίον
κρύψον παρ' Ἄιδην. ἀλλὰ, φίλτατε ξένων,
αὐτὸς τε χώρα θ' ἦδε πρόσπολοι τε σοὶ
εὐδαίμονες γένοισθε, κάπ' εὐπραξία
μείνησθέ μου θανόντος εὐτυχεῖς αἰί. 1540 1555

(στροφή.)

ΧΟΡ. Εἰ θέμις ἐστὶ μοι τὰν ἀφανῆ θεὸν

ficientiam laudat Longinus c. XV
§ 7. REIS.

V. 1533. Ἐομῆς ὁ ποιμπὸς] I. e. ὁ φρυγοποιμπός, satis notus ex Horat. Od. I 10 et interpretum commentariis. REIS. Tum νερτέρᾳ θεός est Proserpina.

V. 1534 sq. ὦ φῶς — δέμας] Solebant moribundi solis lumini valedicere. Cfr. Ai. 856 sq. Oedipus autem, ut caecus, recte appellat lucem φῶς ἀφεγγές, deque ea sic loquitur, quasi sit aliquid, quod olim ante caecitatem possederit, πρόσθε ἦσθ' ἐμὴν. Hinc dixit: τοῦ μὸν δέμας ἄπτεται, i. e. ἐγὼ ἄπτομαι σου ἔσχατος.

V. 1536. τὴν τελευταίαν, βίον ex Musgravii coniectura scripsi pro τὸν τελευταῖον βίον. F. Gu. Schmidtus τὸν ταλαίπωρον βίον proposuit.

V. 1536 sq. βίον — παρ' Ἄιδην] De locutione κρύπτειν τι παρὰ τόπον τινα confer v. 113 καὶ σύ με — κρύψον κατ' ἄλσος. Denique de dictione τὸν βίον κρύπτειν παρ' Ἄιδην vide Eur. Alc. 363 καὶ μ' οὐδ' ὁ Πλούτωνος κῆρα οὐδ' ὁ — Χάρων ἔσχον (ἄν), πρὶν εἰς φῶς σὸν καταστῆσαι βίον, et Bacch. 1336 sq. σὲ δ' Ἄρης Ἀρμονίαν τε ὄνσεται, μακάρων τ' ἐς αἶαν σὸν καθιδρῶσει βίον.

V. 1538. Schol. πρόσπολοι τε σοί· οἱ Ἀθηναῖοι. Reisigius fatuos Thesei intellegendos putat. Sed recte Neuius nomen Homericum θεράπων conferendum monet.

V. 1539. κάπ' εὐπραξία] 'In felicitate et ob eam'. Apté Vauvillersius attulit Aristoph. Eq. 406 πῖνε, πῖν' ἐπὶ συμφοραῖς. Cui loco addit Elmsl. eiusdem fab. 655. HERM.

V. 1540. μείνησθε] Elmsleius μεμνήσθε. Fallitur. Abenentes μεμνήσο dicere usitatus est quam μεμνήσο. Alia est ratio praecedentis optativi εὐδαίμονες γένοισθε. Namque felicem fieri non est in potestate hominis positum, est vero, meminisse amicorum. Apertissime igitur Oedipus alterum optat, iubet alterum. DINDORF.

V. 1541—1560. Chorus Oedipum cum Theseo et liberis suis abeuntem bonis votis omnibusque prosequitur, deos inferos verecunde precans, ut ei post plurimas, quibus vexatus sit, aerumnas placidus lenisque et exitus e vita et accessus ad inferos contingat.

V. 1541 sq. εἰ θέμις — σεβίσειν] Quaerit Musgravius, cur veniam sit praefatus deos inferos precibus adoraturus. Deinde coniecturam facit Plutonem non preces accipere solitum, sed fletus lacrimasque, conferens O. R. 30, Eur. Alc. 431, Suppl. 76, Iph. T. 184 et Aesch. fr. ex Stobaei sermon. CXVII. Ad ulciscendam quidem patris necem Orcum atque Proserpinam exasperare precibus studet Electra 110 ὦ δῶμ' Ἄιδου καὶ Περσεφόνης, at hic placare vult illos chorus. Et eo quidem difficilis videbatur aditus precum veteribus propter summam severi-

καὶ σὲ λιταῖς σεβίσειν,
ἐν νυχτίων ἄναξ,
Ἄιδωνεῦ, Ἄιδωνεῦ, αἰτοῦμαι 1560
ἄπονα μηδ' ἐπὶ βαρυαχεῖ 1545
ξένον ἔξανύσαι
μόρφ τὰν παγκευθῆ κάτω
νεκρῶν πλάκα καὶ Στύγιον δόμον. 1564
πολλῶν γὰρ ἂν καὶ μάταν πημάτων ἰκνουμένων
πάλιν σφε δαίμων δίκαιος αἴξιοι. 1550

(ἀντιστροφή.)

ὦ χθόνια θεαί, σῶμά τ' ἕνικάτον

tatem numinum ac morositatem. Sed ad placandos illos preces item factae narrantur Antig. 1199 sq. in sepeliundo Polynice αἰτήσαντες ἐνοδίαν θεὸν Πλούτωνά τ' ὄργας εὐμενεῖς κατασχεθεῖν. REIS. Schol. τὰν ἀφανῆ θεὸν τὴν Περσεφόνην φησὶν. De locutione λιταῖς σεβίσειν cfr. v. 1007 τιμαῖς σεβίσειν. Metri causa Heimsoethius hic σεβειν et in v. antistr. 1562 πόλαις coniecit.

V. 1543. Schol. ἐν νυχτίων τῶν ἐν νυκτὶ αἰεὶ καὶ σκότῳ διατριβόντων τῶν τεθνηκότων. Confer Musgravius O. R. 178 ἀκτὰν πρὸς ἑσπέρον θεοῦ. Trach. 501 τὸν ἐν νυχτὶ Ἄιδαν, Doederlinus Hom. II. XX 61 ἔδρασαν δ' ὑπένεσθε ἄναξ ἐνέρον Ἄιδωνεῦς.

V. 1544. αἰτοῦμαι ex Doederlini coniectura scripsi. Libri exhibent λίσσομαι et schol. δίδου μοι legebat, quod vel ex Ἄιδωνεῦ vel ex αἰτοῦμαι ortum esse potest.

V. 1545. ἄπονα, ἀπόνως, 'sine dolore'. Cfr. v. 1585 ἀπόνῳ τύχη. Libri exhibent μήτ' ἐπιπόνω (ἐπίπονα) μήτ' contra metrum v. antistr. 1555. — μηδέ pro καὶ μὴ positum ut saepe fit apud poetas. — ἐπὶ βαρυαχεῖ μόρφ significat 'cum gravi singultu inter moriendum'.

V. 1546. ἔξανύσαι ex Vauvillersii coniectura scripsi pro ἔκτανύσαι. Saepe ἀνύειν cum compositis suppresso nomine ὄδον sic

usurpatur, ut 'pervenire' significet, Comparant editores Ai. 607 ἐτι μέ ποτ' ἀνύειν τὸν ἀπότροπον ἀτθελον Ἄιδαν, Ant. 805, Trach. 657, El. 1451.

V. 1547. τὰν παγκευθῆ] Saepe istiusmodi adiectivum Plutoni tribuitur. Ai. 1193 τὸν πολύνκοινον Ἄιδαν, El. 138 ἐξ Ἄιδα παγκόινον λίμνας. Ant. 804 τὸν παγκόινον θάλαμον. Ibid. 810 ὁ παγκόινος Ἄιδας.

V. 1548. καὶ Στύγιον δόμον] I. e., ut El. 110 dixit, δῶμ' Ἄιδου καὶ Περσεφόνης.

V. 1549 sq. πολλῶν — αἴξιοι] Ἄν particula paullo insolentius a verbo αἴξιοι distracta. Μάταν explicat Musgravius: 'nullo suo merito'. Elegantissime Buechelerus coniecit πολλῶν γὰρ ἀνταλλαγὰν πημάτων, in quibus accus. ἀνταλλαγὰν ad enuntiatum πάλιν — αἴξιοι appositus est, ut sensus sit: 'loco multorum laborum in eum incurrentium rursus deus iustus eum erigat'.

V. 1550. σφε ex coniectura Reiskii restitui pro σε.

V. 1551 sq. ὦ χθόνια θεαί etc.] Invocat Furiis et Cerberum; hunc, ut ne teneat animam mortui in limine Ditis; illas, ut propitiae sint, neve puniant quae ille sine mala mente commisit. HERM. Versus strophici metro accommodatius est σῶμά τ' ἀμαιμάκον, quod Meinekius proposuit, Eandem formam Homericum vocabuli ἀμαι-

θηρός, ὃν ἐν πύλαισι
ταῖσι πολυξένοις 1570
εὐνᾶσθαι, κνυξισθαι τ' ἐξ ἄντρων
ἀδάματον φύλακα παρ' Ἄιδου 1575
λόγος αἰὲν ἔχει
τόν, ὃ Γᾶς παῖ καὶ Ταρτάρου,
κατεύχομαι ἐν καθαροῦ βῆναι 1575
ὀρμωμένῳ νεοτέρας τῷ ξένῳ νεκρῶν πλάκας
σέ τοι κικλήσκω τὸν αἰένυπνον. 1580

ΑΙΤΕΛΟΣ.

Ἄνδρες πολῖται, ξυντομοτάτως μὲν ἂν
τύχοιμι λέξας Οἰδίπουν ὀλωλότα. 1580

μάκετος, de quo vide supra ad v. 127, Nauckius in Trach. v. 1098 Ἄιδον τολύρανον σούλακ' ἀπρόσμαχον τέρας, scribens ἀμαλμακον τέρας, reponit.

V. 1553. ταῖσι pro φασί scripsi ex Bergkii, πολυξένοις pro πολυξέστοις ex Musgravii conjectura, qui apte attulit Aeschyl. Suppl. 163 τὸν πολυξενότατον Ζῆνα τῶν κενμηκότων. Tum εὐνᾶσθαι significat 'excurrere'.

V. 1556. Schol. λόγος αἰὲν ἀνέχει· ἀντί τοῦ φασίν. Libri exhibent ἀνέχει, quod Triclinius emendavit.

V. 1557. τὸν ex conjectura Hermannii scripsi pro ὄν.

V. 1557—1560. τὸν — αἰένυπνον] Non Cerberum, sed Mortem dicit Γᾶς παῖδα καὶ Ταρτάρου, unde eam, quod haec ambigua appellatio est, clarius designat verbis σέ τοι κικλήσκω τὸν αἰένυπνον. Hic ergo verborum sensus est: 'quem, o Telluris et Tartari filia, de via cedere precor ad inferas mortuorum oras accedenti hospiti: te ego invocō, quae aeternum sopis'. HERM.

V. 1558. ἐν καθαροῦ βῆναι] Significat recedere debere Cerberum, ut pura sit via hospiti, neu ille aspectu canis aut latratu terreatur. HERM. Reisigius confert Hom. II. θ. 491, v. 199. Ei sensui videtur magis convenire quod Madvigiū coniecit ἐκ καθαροῦ βῆναι.

Pro βῆναι v. strophici causa Hermannus molēν scripsit.

V. 1560. τὸν αἰένυπνον] Scholiasta: τούτέστι τὸν διὰ παντὸς κοιμώμενον, φησὶ δὲ τὸν Θάνατον, ὃσπερ δαίμονά τινα ὄντα· πρὸς πάντας γὰρ σχεδὸν τοὺς ὑποχθονίους τὴν παράκλησιν ἐποιήσαντο, τὸν Πλούτωνα, τὴν Περσεφόνην, τὸν Κέρβερον, καὶ νῦν πρὸς τὸν Θάνατον αὐτόν. Mors invocatur etiam A. 854, Phil. 797. Videtur autem appellata esse αἰένυπνος, quod mortui in aeternam dormiunt.

V. 1561. Schol. ξυντομοτάτως· ἀντί τοῦ συντόμως. Ἔστι δὲ ὁ ἄγγελος εἰς τὼν ἀκολουθησάντων Θεσεί Θεραπόντων καὶ ἀφίεται ἕνια ἀπαγγέλλων τῶνπραχθέντων ἐπὶ τῆς ἐρημίας· οὐ γὰρ πάντα δυνάτων ἦν θεῶν ἀσασθαι. De locutione τυχοίμ' ἂν λέξας vide ad Philoct. 220 sq.; de participio ὀλωλότα ex verbo λέξας apto Matth. § 555 not. 2. Krueg. II § 56, 7, 4. Postremo notandum est, inquit Dindorfius, ξυντομοτάτως metri causa pro ξυντομοτάτα dictum, quae est usitata huiusmodi adverbiorum terminatio superlativi? Fortasse tamā ξυντομοτάτων scribendum est. Elmsleius ξυντομοτάτων coniecit.

V. 1561—1564. ξυντομοτάτως — ἦν ἐκεῖ] Sensus hic est: 'si summa brevitate uti velim, recte dixerim uno verbo, Oedipum mor-

ἂ δ' ἦν τὰ πραχθέντ', οὐθ' ὁ μῦθος ἐν βραχεὶ
φράσαι πάρεστιν, οὔτε τάργ' ὅσ' ἦν ἐκεῖ.

XOR. ὀλωλε γὰρ δύστηνος;

ΑΓΓ. ὡς λελοιπότα

κείνον τὸν αἰὲ βίοντον ἐξεπίστασο.

XOR. πῶς; ἄρα θεῖα κάπονῳ τάλας τύχη; 1585

ΑΓΓ. τοῦτ' ἐστὶν ἤδη κάποθανμάσαι πρόπον.

ὡς μὲν γὰρ ἐνθένδ' εἶπε, καὶ σύ που παρῶν
ἐξοισθ', ὑφηγητήρος οὐδενὸς φίλων, 1570

ἀλλ' αὐτὸς ἡμῖν πᾶσιν ἐξηγούμενος.

ἐπεὶ δ' ἀφίκετο τὸν καταρράκτην ὁδὸν 1590

χαλκοῖς βάρθοισι γῆθεν ἐρριζωμένον,

ἔστη κελεύθων ἐν πολυσχίστων μιᾷ,

κοίλου πέλας κρατήρος, οὐ τὰ Θεσέως 1575

Περίθου τε κείται πίστ' αἰὲ ξυνθήματα.

taum esse; quae vero acciderunt (cum moriebatur), ea nec pauca fuerunt, nec brevi oratione comprehendere possunt?.

V. 1565. ὀλωλε γὰρ δύστηνος;] Vide quae ad Philoct. 331 adnotata sunt.

V. 1566. τὸν αἰὲ βίοντον] Incredibile est ita Sophoclem scripsisse. Meinekius corrigendum putavit ἐκείνον ἄρτι βίοντον.

V. 1567. ἄρα — τύχη] Sc. ὀλωλεν. Est autem θεῖα τύχη 'mortis genus divinitus missum'. Cfr. ad Philoct. 191. — ἄπονος, 'doloribus vacans'. Cfr. supra v. 1561.

V. 1569 sq. Schol. ὡς μὲν γὰρ ἐνθένδ'· ὑπέροβατον· ὡς μὲν γὰρ ἐνθένδε εἶπεν, ὑφηγητήρος οὐδενὸς φίλων, ἀλλ' αὐτὸς ἡμῖν πᾶσιν ἐξηγούμενος, καὶ σύ παρῶν οἶδας. De genetivis absolutis ὑφ. οὐδ. vide O. R. 1260 et Matth. § 563 not.

V. 1571. Schol. ἐξηγούμενος· προηγουμένος. Sic v. 1505 et v. 98 ἐξήγαγε.

V. 1572 sq. τὸν καταρράκτην ὁδὸν — ἐρριζωμένον] De sensu horum verborum vide quae de scena fab. § 5 adnotata sunt. De καταρράκτης adiectivi loco posito confert Reisigius Eur. Bacch. 113 νάρθηκας ὑβριστάς. Postremo

cum verbis γῆθεν ἐρριζωμένον apte comparat Doederl. Hom. Od. XIII 162 ὅς μιν (navem) λίαν ἔθηκε καὶ ἐρριζώσεν ἐνεσθε.

V. 1575 sq. Schol. κοίλου πέλας κρατήρος· τοῦ μυχοῦ· τὰ γὰρ κοίλα οὕτως ἐκάλουν ἐκ μεταφορᾶς· ὅθεν καὶ τὰ ἐν τῇ Αἴτῃ κοιλώματα κρατήρες καλοῦνται. λέγει δέ, δι' οὐ καταβῆναι φασὶ τὴν Κόρην ἀρπαγεῖσαν. Περίθου τε, φησὶ, κείται ξυνθήματα, οἷον υπομνήματα τῆς πίστεως, ἧς ἔθεντο πρὸς ἀλλήλους περὶ τῆς εἰς Ἄιδον καταβάσεως· ἀμάρτυρον δέ, εἰ διὰ τοῦτον τοῦ τόπου κατήλθον (εἰς Ἄιδην Θεσεύς καὶ Περίθους)· πιδανῶς δὲ ὁ Σοφοκλῆς πρὸς χάριν τῆς Αἰτιαῖς φησὶν ἐνταῦθα τὴν εἰς Ἄιδον καταβάσιν Οἰδίποδος γενέσθαι. — De craterē illo, ubi Pirithous atque Theseus amicitiam perpetuam iunxerunt, loquitur sine dubio Pausan. I 18, 4. Illorum autem par amicorum Homericō versu illustratum in Odyss. I 631, quo utitur Pausan. X 29, 10, iique denique in Orcum descenderunt una, de qua re varia fama exstitit. Cfr. Heynii Obs. ad Apollod. p. 177 sq. REIS.

V. 1576. Mira locutio κείται ξυνθήματα de loco qui a foedere

ἀφ' οὗ μέσος στάς τοῦ τε Θορικίου πέτρου, ¹⁵⁹⁵
 κοίλης τ' ἀχέρδου ἀπὸ λαΐνου τάφου,
 καθέξεται· εἴτ' ἔλυσε δυσπινεῖς στολάς.
 κἄπειτ' ἀύσας παῖδας ἠνώγει ὄντων ¹⁵⁸⁰
 ὑδάτων ἐνεργεῖν λουτρὰ καὶ χοάς ποθεν·
 τῷ δ' εὐγλόου Δημήτρος ἐς προσόψιον ¹⁶⁰⁰
 πάγον μολοῦσαι τάσδ' ἐπιστολάς πατρὶ

illo nomen accepit. Consuetudo dicendi hanc commendat mutationem verborum: *Περίθω καλεῖται*. Cfr. O. R. 1451 *ἐνθά κλήζεται οὐμὸς Κιθαιράν*, Trach. 638 *ἐνθ' Ἑλλάνων ἀγοαὶ Πυλάτιδες κλέονται*, Eur. Hipp. 121 *Ὀκεανὸς τις ὕδαρ στάζουσα πέτρα λέγεται*. . ὀδι κτέ., Or. 331 *Ἴνα μεσόμφολοι λέγονται μυχοί*, Hom. II. XI 757 *Ἀλεισίον ἐνθά κολώνη κέκληται*. De verbis τὰ Θησείως *Περίθω ξυνθήματα* cfr. Ant. 865 *κοιμήματα* — ἀμφὶ πατρὶ δυσμόρον ματρός, Trach. 668 *τῶν σῶν Ἡρακλεῖ δωρημάτων*.

V. 1577. ἀφ' οὗ μέσος στάς etc.] Quattuor hic indicantur loca, quorum in medio substitit Oedipus et desederit, κοίλος κρατήρ, πέτρος Θορικός, κοίλη ἀχέρδος, λαΐνος τάφος, BRUNCK, Schol. τοῦ τε Θορικίου πέτρου ταῦτα γνώριμα τοῖς ἔγχωροις. Θορικός δὲ δῆμος τῆς Ἀκαμαντίδος φυλῆς. Recte negat Hermannus Thoricium saxum existimari posse ad pagum Thoricum tribus Acamantidis, qui erat prope Sunium, pertinuisse. Intersit enim inter pagum illum et Colonom Hymettus erat. Schneidewinus coniecit *τρικορῶνον πέτρον* ex vaticinio quod schol. ad v. 57 commemorat: *Βοιωτοὶ δ' Ἰπποῖσι ποτιστείχουσι Κολωνόν, ἐνθά λίθος τοικάρανος ἔχει καὶ χάλκεος οὐδός*. — Pro ἀφ' οὗ in libris legitur ἐφ' οὗ, quod correxit Brunckius.

V. 1578. κοίλης τ' ἀχέρδου etc.] *Ἀχέρδος*, quae est pirus silvestris, antiqua arbor videtur fuisse, sive illa superstes adhuc, cum hanc fabulam scriberet Sophocles, sive

fama celebrata. Et cum pagus fuerit nomine *Ἀχέρδους*, non incredibile est ei a tali aliqua arbore, quae casu quodam memorabilis fuerit, nomen illud esse inditum. HERM. Schol. κοίλης δὲ ἀχέρδου, τῆς τὸν πυθμένα ἐχούσης ὑπόκενον, σαπέρινα.

Ibid. ἀπὸ λαΐνου] Vide an legendum *καὶ το λαΐνου*. Spelunca scilicet nativa, ubi sepultus erat heros aliquis. DOBRAEUS.

V. 1579. εἴτ' ἔλυσε δυσπινεῖς στολάς] Exiit vestes sordidas, aliasque mox induit v. 1585, tanquam sacrum dis facturus. Ita enim veteres sollemniter. Unde et paria tradit de Alcestide Euripides fabulae cognominis v. 160 sq., ubi plura contulimus. MUSGR.

V. 1581. λουτρὰ καὶ χοάς ποθεν] λουτρὰ ad corpus ante sepulturam lavandum. Vide Eur. Hec. 611, χοάς ad manes placandos. Vide Eur. Iph. T. 160 sq. MUSGR. Adde Eur. Alc. 159 sq.

V. 1582. τῷ δ' εὐγλόου Δημήτρος] Locum ipsum, qui hic describitur, aliunde non magis novimus quam qui in praecedentibus verbis designantur. Neque enim de templo longius dissito Cereris *Χλόης*, quod prope arcem Athenarum fuit, cogitari potest; qui scholiastae error est, nominum εὐγλοος et *Χλόη* similitudine decepti. DINDORF.

V. 1583. Pro πάγον L. Stephanus pηγὴν proposuit. Pro μολοῦσαι Dindorfius molόντες, pro πεσοῦσαι κλαίον v. 1590 πεσόντ' ἔκλαον scripsit. Vide ad v. 1658. Schol. ἐπιστολάς· ἐντολάς, πράξεις. Cfr. Stanleius ad Aesch. Prom. 4. Est autem τάσδ' ἐπιστὰ πατρὶ ἐπόρευσαν hoc fere sensu

ταχεὶ ἐπόρευσαν ξὺν χρόνῳ, λουτροῖς τε νιν
 ἐσθῆτι τ' ἐξήσκησαν, ἣ νομίζεται. ¹⁵⁸⁵
 ἐπεὶ δὲ παντὸς εἶχε δρωῶτος ἡδονήν,
 κοῦκ ἦν ἐτ' ἀργὸν οὐδὲν ὧν ἐρίετο, ¹⁶⁰⁵
 κτύπησε μὲν Ζεὺς χθόνιος, αἱ δὲ παρθένου
 ὀργήσαν, ὡς ἤκουσαν· ἐς δὲ γούνατα
 πατρὸς πεσοῦσαι ἐκλαιον, οὐδ' ἀνίσταν ¹⁵⁹⁰
 στέρνων ἀραγμούς, οὐδὲ παμμήκεις γόους.
 ὃ δ' ὡς ἀκούει φθόγγον ἐξαίφνης πικρόν, ¹⁶¹⁰
 πτύξας ἐπ' αὐταῖς χεῖρας εἶπεν· ὦ τέκνα,
 οὐκ ἔστ' ἔθ' ὑμῖν τῆδ' ἐν ἡμέρᾳ πατήρ.

dictum: 'res mandatas patri attulerunt'.

V. 1584. ταχεὶ — ξὺν χρόνῳ] Similiter dictum atque supra v. 1210 *αἱ μακρὰ ἀμέραι*. Cfr. etiam Trach. 395 *σὺν χρόνῳ βραδεὶ μολών*, supra v. 1341 *βραχεὶ σὺν ὄγκῳ καὶ χρόνῳ*.

V. 1585. Schol. ἣ νομίζεται· ὡς νομίζεται ἐπὶ τοῖς νευροῖς. De ἐξήσκησαν confert Neuius El. 452, 1217. Wesseling. ad Herod. II 130, Blomf. ad Aesch. Pers. gloss. 187.

V. 1586. παντὸς εἶχε δρωῶτος] Πᾶν δρωῶν idem est ac πᾶσα ὑπηρέτησις. Vide ad Trach. 193. HERM. Cfr. Krueg. I § 43, 4, 28. Meklerus proposuit ἐπεὶ δὲ πάνθ' ὅσ' εἶπ' ἔδρωον πρὸς ἡδονήν, Tournierius ὡς δ' εἶχε παντὸς τοῦ δέοντος ἡδονήν.

V. 1587. κοῦκ ἦν ἐτ' ἀργόν] *Ἀργόν*, 'infectum'. Theognis 583 *ἀλλὰ τὰ μὲν προβέβηκεν ἀμήχανόν ἐστι γενέσθαι ἀργά*. SCHAEF.

V. 1588. Schol. Ζεὺς χθόνιος· πᾶν σεμνῶς τὸ χθόνιος. Οἶον μύκημα ἐγένετο, καὶ ἐσεισθη ἡ γῆ, προδηλοῦντος τοῦ θεοῦ τὸν καιρὸν, ἐν ᾧ ἔδει ἀποτάττεσθαι τὸν Οἰδίποδα. De fulmine subterraneo vide citata ad Eur. Hipp. 1216. Plutonem nigram Iovem vocat Seneca Herc. Oct. 1703. Hesiod. Op. et D. 465 *εὐχεσθαι δὲ Διὶ χθονίῳ*, ubi vide Graevium. MUSGR. Cfr. C.

Fr. Hermann Quaest. Oedip. p. 80 cum nota. Omissi in initio trimetri augmenti syllabici exempla in hac nuntii narratione praeter hoc κτύπησε haec habemus: *ὀργήσαν* 1607, *θῶόξεν* 1624. Vide Matth. § 160 not.

V. 1589. ὀργήσαν] Dicere potuit *ἔφοξεν* vel potius *ἔδεισαν*, ὡς ἤκουσαν. Sed *Ὀμηρικῶ* *ξήλω* intulit *ὀργήσαν*, quod verbum saepius apud Atticos non legitur. Homericum *ἔρριγα*, 'horreo' cum communi *δριγῶ*, 'frigeo', male confundunt grammatici. Huius arctus est *ἔρριγασα*, unde *ἐνερριγασα* Aristoph. Plut. 847. ELMSL.

V. 1590. Schol. οὐδ' ἀνίσταν· οὐδ' ἀνέπανον.

V. 1591. παμμήκεις γόους] Intellegendi gemitus sunt 'voce elata' editi. Cfr. v. 485 *μηκύνων βοήν*.

V. 1592. ὡς ἀκούει — ἐξαίφνης] Brunckius vertit: 'ut — derepente audit'; recte si graecismum imitari voluit Plautino more. Nam *ἐξαίφνης*, sensum si spectes, ad verba *πτύξας εἶπεν* pertinet; arctius illa iungenda, ut significant 'simulac', velut *ἐπεὶ ταχιστα*, de quo Blomf. ad Aesch. Prom. gloss. 207, Herm. ad Vig. 852. DOED.

V. 1593. Schol. πτύξας· περιπλέξας. Significat 'manibus super eas complicatis', non 'brachiis amplexus'.

ὄλωλε γὰρ δὴ πάντα τὰμὰ, κοῦν ἐτι 1595
 τὴν δυσπόνητον ἔξει' ἀμφ' ἔμοι τροφήν,
 σκληρὰν μὲν, οἶδα, παῖδες· ἀλλ' ἐν γὰρ μόνον 1615
 τὰ πάντα λυεῖ ταυτ' ἔπος μοχθήματα.
 τὸ γὰρ φιλεῖν οὐκ ἔστιν ἐξ ὅτου πλέον
 ἢ τοῦδε τάνδρος ἔσχεθ', οὐ τητώμεναι 1600
 τὸ λοιπὸν ἤδη τὸν βίον διαῖξεται.
 τοιαυτ' ἐπ' ἀλλήλοισιν ἀμφικείμενοι 1620
 λύγδην ἐκλαιον πάντες. ὡς δὲ πρὸς τέλος
 γόων ἀφίκοντ', οὐδ' ἐτ' ὠρώρει βοή,
 ἦν μὲν σιωπῆ· φθέγμα δ' ἐξαίφνης τινὸς 1605
 θώουξεν αὐτόν, ὥστε πάντας ὀρθίας
 στηῖσαι φόβῳ δείσαντας ἐξαίφνης τρίχας. 1625
 καλεῖ γὰρ αὐτὸν πολλὰ πολλαχῆ θεός·
 ὦ οὔτος, οὔτος, Οἰδίπους, τί μέλλομεν

V. 1595 sq. κοῦν ἐτι — τροφήν] Schol. τροφήν γηροκομίαν. Cfr. Electr. 1144 οἶμοι τάλαινα τῆς ἑμῆς πάλαι τροφῆς ἀνοφελήτων, τὴν ἐγὼ θάμ' ἀμφὶ σοὶ πόνῳ γλυκεῖ παρέσχον.

V. 1599. τὸ γὰρ φιλεῖν etc.] Schol. οὐδεὶς πλέον μου ὑμᾶς ἐφίλησεν.

V. 1601. ἤδη τὸν βίον cum Elmsleio scripsi pro ἤδη βίον.

V. 1602 sq. τοιαυτ' — λύγδην ἐκλαιον πάντες] Hoc dicit: 'italia Oedipi verba fuerunt, quae omnes (tres) inter se amplexi lacrimis et singultu prosecuti sunt'.

V. 1606. Schol. θώουξεν· ἐκάλεσεν, ἐβόησεν. Porsonus proposuit θεῶν ἐθώουξ', ὥστε κτὲ. speciose.

V. 1606 sq. ὥστε πάντας — τρίχας] Construe ὥστε πάντας δείσαι καὶ φόβῳ τρίχας ὀρθίας στηῖσαι. Sic v. 1455 ἐξ δ' ἀκραν δειμ' ὑπῆλθε κρατὸς φόβαν. Similiter Verg. Aen. IV 280 arrectaeque horrore comae et vox faucibus haesit. Hinc ab Aeschulo Choeph. 30 vocatur ἐρθόθριξ φόβος. Sed possis etiam φόβῳ δείσαντας coniungere, coll. Trach. v. 176 φόβῳ παροῦσαν, Platon. de Rep. p. 413 ἢ ὄψ' ἠδονῆς κηληθέντες ἢ ὑπὸ φόβου τι

δείσαντες, et eiusd. Ion. p. 535 ὀρθαὶ αἱ τρίχες ἴστανται ὑπὸ φόβου. Addo Philoct. 225 sq. Recte Doederlinus: 'ιστάται τρίχας dicitur is, cuius vel inviti comae eriguntur, sicut moriens Socrates τὰ ὄμματα ἔστησε apud Plat. Phaedon. p. 118 A. Eur. Hel. 632 γέγηθα, κρατὶ δ' ὀρθίους ἐθείρας ἀνεπέτρακα. Dorvill. ad Charit. p. 475. Etiam φῶσαι φρένας 801, κατορθοῦν φρένα 1474 comparare licet, et quod Hom. II. δ 99 enectum dicit πυρῆς ἐπιβάντ' ἀλεγεινῆς. — In verborum ordine nulla potest esse offensio. Cfr. ad v. 1223.

V. 1607. Pro ἐξαίφνης hic quidem Dindorfius potius εὐθέως scriptum fuisse suspicatur.

V. 1608. καλεῖ γὰρ αὐτόν] Eur. Alc. 262 νεύων δὲ πορθμεύς. Χάρων καλεῖ· τί μέλλεις; Hos fere locos respici putes a Socrate moribundo in Platonis Phaedon. p. 155 A. ἐμὲ δὲ νῦν ἤδη καλεῖ, φαίη ἂν ἀνὴρ τραγικός, ἢ Εὐμαμένη. DOED. De dictione πολλὰ πολλαχῆ vide Elmsl. ad Eur. Heracl. 919.

V. 1609. ὦ οὔτος etc.] Cfr. Ai. 89 ὦ οὔτος, Αἴας, δευτερόν σε προσκαλώ.

χωρεῖν; πάλαι δὴ τὰπὸ σοῦ βραδύνεται. 1610
 ὃ δ' ὡς ἐπήσθεται' ἐκ θεοῦ καλούμενος,
 αὐδᾶ μολεῖν οἱ γῆς ἀνακτα Θησεῖα. 1630
 κάπει προσῆλθεν, εἶπεν· ὦ φίλον κάρα,
 δός μοι χερὸς σῆς πίστιν ἀρθμίαν τέκνοις,
 (ὕμεις τε, παῖδες, τῷδε) καὶ καταίνεσον 1615
 μήποτε προδώσειν τάσδ' ἐκὼν, τελεῖν δ' ὅσ' ἂν
 μέλλης φρονῶν εὖ ξυμφέρουτ' αὐταῖς ἀεὶ. 1635
 ὃ δ', ὡς ἀνὴρ γενναῖος, οὐκ ὄκνου μετὰ
 κατήνεσεν τάδ' ὄρκιος δράσειν ξένῳ.
 ὅπως δὲ ταυτ' ἔδρασεν, εὐθύς Οἰδίπους 1620
 ψαῖσας ἀμανραῖς χερσὶν ὧν παίδων λέγει·
 ὦ παῖδε, τλάσας χροῖ τὸ γενναῖον φρενὶ 1640

V. 1609 sq. τί μέλλομεν χωρεῖν] Verba τί μέλλομεν hic ut apud Eurip. El. 757, Med. 1242 idem significant atque τί μέλλεις; Sic ἴδμεν pro ἰδῶθα Od. IV 138, 632. SCHNEID.

V. 1610. πάλαι δὴ τὰπὸ σοῦ etc.] De δὴ particula crebro cum πάλαι vocabulo sociata vide Elmsl. ad Eur. Med. 1086, de τὰπὸ σοῦ, 'quod ad te attinet', confert Doederl. El. 1464 καὶ δὴ τελεῖται τὰπ' ἐμοῦ, coll. 1070, Trach. 479. Elmsl. ad Eur. Heracl. 1054 τὰ γὰρ ἐξ ἡμῶν καθαρῶς ἔσται βασιλεύειν, Troad. 74 ἔτοιμ' ἂ βούλει τὰπ' ἐμοῦ.

V. 1612. Schol. οἱ· ἀντὶ τοῦ πρὸς αὐτόν. Vide ad v. 70.

V. 1614. δός μοι — τέκνοις] De locutione πίστιν χερὸς δοῦναι vide Philoct. 796. Ἀρθμίαν scripsi pro ἀρχαίαν quod interpretabantur 'antiquam, spectatam'. Cfr. Phil. 1132 τὸν Ἡρόκλειον ἀρθμίον, Hesych. ἀρθμίον· φίλοι, παρὰ τὸ ἠμῶσθαι καὶ συμφωνεῖν ἡμῖν, hymn. Hom. III 524 ἐπ' ἀρθμῶ καὶ φιλότητι, Aesch. Prom. 207 εἰς ἀρθμὸν ἐμοὶ καὶ φιλότητα — ἦξει. Itaque πίστις ἀρθμία est 'fides amicitiae confirmatrix'. Lud. Schmidtius ἀρχίαν proposuit, Pappageorgius ὄρκίαν.

V. 1615. ὕμεις τε — τῷδε] Haec verba διὰ μέσον esse ostendunt imperativi δός et καταίνεσον,

quae ad eandem personam spectant. Ita Eurip. Troad. 1016 ὦ θύγατερ, ἔξελεθ', (οἱ δ' ἐμοὶ παῖδες γάμοις ἄλλους γαμοῦσι, σὲ δ' ἐπὶ ναῦς Ἀχαιῶς πέμψω ξυνεκλέψασα) καὶ παῦσον μάχης Ἑλληνας ἡμᾶς τ'. Melius exemplum praebet idem Herc. 624 ἀλλὰ θάρσος ἴσχετε, καὶ νάματ' ὄσων μηκέτ' ἐξανίετε, (σύ τ', ὦ γύναι, μοι ἐξύλλογον φρηγῆς λάβε, τρόμον τε παῦσαι) καὶ μέθεσθ' ἐμῶν πέπλων. ELMSL.

V. 1616 sq. τελεῖν δ' — ἀεὶ] Cfr. v. 1773 sq. δράσω — πάνθ' ὅπόσ' ἂν μέλλω πράσσειν πρόσφορά θ' ὑμῖν etc. Itaque φρονῶν εὖ cum τελεῖν cogitatione iungendum, ad ὅσ' ἂν μέλλης rursus mente repetendum τελεῖν. REIS.

V. 1618. ὄκνου pro οἴκτου Wexius restituit.

V. 1620. ὅπως] 'Ὅ', i. e. postquam. Vide ad O. R. 1217. Pro ἔδρασεν Heimsöethius propter praecedens δράσειν probabiliter ἐπραξεν coniecit.

V. 1621. ἀμανραῖς χερσὶν] Comparat Doederl. Lycophr. Cass. 1104 τυφλαῖς ματεῦσαι χερσὶ κροσσωτοῦς βαφᾶς. Vide ad v. 1015. Verbum ψαῖναι valet 'complecti', ut O. R. 1467.

V. 1622. τλάσας χροῖ τὸ γενναῖον φρενὶ] Plerique interpretes τὸ γενναῖον pro γενναίας dictum

χωρεῖν τόπων ἐκ τῶνδε, μηδ' ἄ μὴ θέμις
 λεύσσειν δικαιοῦν, μηδὲ φρονούντων κλύειν.
 ἀλλ' ἔρπεθ' ὡς τάχιστα· πλὴν ὁ κύριος 1625
 Θεσεὺς παρέστω μανθάνων τὰ δρώμενα.
 τοσαῦτα φωνήσαντος εἰσηκούσαμεν 1645
 ξύμπαντες· ἀστακτὶ δὲ σὺν ταῖς παρθένοις
 στένοντες ὠμαρτοῦμεν. ὡς δ' ἀπῆλθομεν,
 χρόνῳ βραχεὶ στραφέντες ἔξαπείδομεν 1630
 τὸν ἄνδρα τὸν μὲν οὐδαμοῦ παρόντ' ἔτι,
 ἄνακτα δ' αὐτὸν ὁμμάτων ἐπίσιον 1650
 χεῖρ' ἀντέχοντα κρατός, ὡς δεινοῦ τινος
 φόβου φανέντος, οὐδ' ἀνασχετοῦ βλέπειν.
 ἔπειτα μέντοι βαιόν, οὐδὲ σὺν χρόνῳ 1635
 ὀρώμεν αὐτὸν γῆν τε προσκνυοῦνθ' ἅμα
 καὶ τὸν θεῶν Ὀλυμπον ἐν ταύτῳ λόγῳ. 1655
 μῶρῳ δ' ὀποῖω κείνος ὦλετ', οὐδ' ἂν εἰς

contendant. Est haec ratio loquendi Graeca quidem, sed non usitata tragicis. Quidni: 'id quod generosum est animo subeuntes'. Non aliter Eurip. Alc. 624 ἔργον τλάσσα γενναῖον τόδε. HERM. Pro τλάσας Dindorfius τλάντε scribendum putat. Vide ad v. 1583. Tum pro φρονεῖ legitur in La a prima manu φέρειν.

V. 1624. Schol. δικαιοῦν· δίκαιον νομίζειν.

V. 1625. πλὴν ὁ κύριος] Non est ὁ κύριος pro rege dictum, sed significat eum, ad quem haec pertinent, in quibus illius praesentia opus est. HERM.

V. 1627 sq. εἰσηκούσαμεν] Recte Brunckius: 'exaudivimus'. — Schol. ἀστακτὶ· πολυστακτί, πολυδακτύτως. Vide ad v. 1246. Molestum autem est ξύμπαντες cum εἰσηκούσαμεν inutiliter iunctum neque apparet, cur famuli largo fletui indulserint. Atque ἀστακτὶ στένοντες minus placet quam ἀστακτὶ δακρύνοντες vel κλαίοντες. Quas ob causas vide an poeta nihil nisi haec scripserit: τοσαῦτα φωνήσανθ' ὅτ' εἰσηκούσαμεν. ξύμπαντες ὠμαρτοῦμεν. ὡς δ' ἀπῆλθομεν. De φωνήσαντα (αὐτὸν) εἰσηκούσαμεν

cf. Phil. 614 ταῦθ' ὅπως ἤκουσ' — τὸν μάντιν εἰπόντα.

V. 1630. Schol. ἔξαπείδομεν· ἴδιον αὐτοῦ τὸν πολλὰς κερρησθαι προθέσει· παραφλυακτέον δέ, πῶς καὶ τὰ ἄρρητα ὑπ' ὄψιν ἤγαγεν ὁ ἄγγελος, ἐκ τῶν σχημάτων μηνύων. Saepius non legi ἔξαπείδον Elmsleius monuit.

V. 1631. τὸν ἄνδρα τὸν μὲν] Cfr. Hom. Od. α 115 εἰ ποθεν εἰλθὼν μνηστήραν τῶν μὲν σέδασιν κατὰ δώματα θείη, τιμὴν δ' αὐτὸς ἔχοι.

V. 1632 sqq. Schol. ἄνακτα δ' αὐτὸν· τὸν δὲ Θεσέα εἰδόμεν κατὰ τοῦ κρατός ἔχοντα χεῖρα ἐπίσιον ὁμμάτων· ὁ ἔστι, τῇ χεῖρὶ σπένοντα τοὺς ὀφθαλμούς πρὸς τὸ μὴ θεωρῆσαι τὸ δεινὸν τοῦ πάθους, ἢ τὸ σχῆμα τῶν θαναμαζόντων ἐνδεικνυμένων. De genetivo ὁμμάτων ex ἐπίσιον apto cfr. Matth. § 344. Ceterum bene Reisigius: Luculenta imago ad rem designandam horribilem, cuius aspectum ne heros quidem ille ferre potuit, qui nec terrestria pericula, nec maritimos terrores, nec denique inferna monstra reformidavit.

V. 1635. Schol. βαιόν· ἀντὶ τοῦ μετ' ὀλίγον, οὐ μετὰ πολὺ.

θνητῶν φράσειε, πλὴν τὸ Θεσείως κάρα.
 οὐ γάρ τις αὐτὸν οὔτε πυρφόρος θεοῦ 1640
 κεραννὸς ἐξέπραξεν, οὔτε ποντία
 θύελλα κινήθεισα τῷ τότ' ἐν χρόνῳ· 1660
 ἀλλ' ἢ τις ἐκ θεῶν πομπός, ἢ τὸ νεοτέρων
 εὔνον διαστὰν γῆς ἀλύπητον βάδρον.
 ἀνὴρ γὰρ οὐ στενακτός, οὐδὲ σὺν νόσοις 1645
 ἀλγεινὸς ἐξεπέμπετ', ἀλλ', εἴ τις βροτῶν,
 θαναμαστός. εἰ δὲ μὴ δοκῶ φρονῶν λέγειν, 1665
 οὐκ ἂν παρείμην οἴσι μὴ δοκῶ φρονεῖν.

ΧΟΡ. ποῦ δ' αἶ τε παῖδες χοῖ προπέμψαντες φίλων;
 ΑΓΓ. αἶδ' οὐχ' ἐκάς· γόνων γὰρ οὐκ ἀσήμονες 1650

Similiter v. 397 ἤξοντα βαιοῦ κοῦχλ' ὑπὸν χρόνον.

V. 1641. Schol. ἐξέπραξεν· ἀνεῖλεν, 'confecit'. Ad sequentia οὔτε ποντία θύελλα etc. comparat Doederl. Hom. Il. § 345 ὡς μ' ὄφελ' ἤματι τῷ, ὅτε με πρότον τέκε μήτηρ, οἴχεσθαι προφέρονσα κακῇ ἀνέμοιο θύελλα εἰς ὄρος ἢ εἰς κῆμα πολυφλοῖσφοιο θαλάσσης. Confer praeterea Soph. Ai. 1192 sq. Trach. 593 sqq. et Eurip. Suppl. 829 sq.

V. 1643. τις ἐκ θεῶν πομπός] 'Ductor aliquis a dis missus', Cfr. v. 1533.

V. 1643 sq. Schol. ἢ τὸ νεοτέρων· ἢ τὸ νεοτέρων γῆς πέδον εὔνον διαστὰν· ὁ ἔστι, χάσμα αὐτῶ εὔνον ἐγένετο.

V. 1644. Retinui vulgatam scripturam ἀλύπητον, quamvis vix dubitem, quin scripserit Sophocles, quod pro varia lectione a scholiasta allatum est, ἀλάμπετον. Nam ut Antigona, ubi mortem Oedipi ἀλυπον describit, v. 1679 sq., non dubitavit appellare locum, in quem descenderit Oedipus, πλάκας ἀσκόπους, quod nihil aliud est nisi βιάθρον ἀλύπετον, sic idem hic nuntio facere licuit, praesertim cum addidisset εὔνον. Ceterum confer quae in Commentatione de scholiorum in Soph. tragg. auctoritate p. 7 de hoc loco dixi.

V. 1645. στενακτός] Vi activa dictum; versu sq. ἀλγεινός est

'dolore affectus'. Tum σὺν νόσοις ἐξεπέμπετο est 'morbis affectus discessit'. Cfr. O. R. 17 quaeque ad eum locum adnotavi. Scholiasta: ἐξεπέμπετο· ἐξέπνευσεν.

V. 1646. Schol. ἀλλ', εἴ τις· ὡς οὐδὲις ἄλλος. Confer Matth. *§ 617 e.

V. 1647. θαναμαστός] Scilicet quod sic ex his terris excessit, ut non confecto corpore, sed vivus ad beatorum sedes descenderit.

V. 1648. οὐκ ἂν παρείμην] I. e. 'in meas partes adducere non studebo'. De quo usu verbi παρεῖσθαι vide Ruhnkenium ad Timaei Lex. p. 207 et Reisigium ad h. locum p. CCIV. Nihili autem se facere nuntius ostendit, si qui mirabilibus rebus, quas narrarit, fidem denegandam putent: cuius generis non paucos tum Athenienses fuisse credibile est. Simillime Teucer orationem suam in Ai. v. 1038 sq. ita finivit: ὅτω δὲ μὴ τάδ' ἔστιν ἐν γνώμῃ φίλα, κείνός τ' ἐκείνα στερογέτω κάγω τάδε. Addit Dindorfius: 'Scholiasta παρείμην explicat per παραχωρήσαιμι, quo verbo cum παρεῖξαι interpretetur Hesychius, Sophoclem οὐκ ἂν παρεῖξαιμι scripsisse coniecit Hartungius'.

V. 1649. χοῖ προπέμψαντες φίλων] Intellegendus est Theseus cum pedissequis. Cfr. v. 1496.

V. 1650 sq. Schol. αἶ θνηγέρες ἐν μέτρῳ αὐτοῦ ἀπολοφύρονται, ἐφ' οἷς τε νῦν σὺν τῷ

φθόγγοι σφε σημαίνουσι δεῦρ' ὀρμωμένας.

(στροφὴ α')

- ANT. αἰαί, ἔστιν, ἔστι νῶν δὴ 1670
οὐ τὸ μὲν, ἄλλο δὲ μή, πατρὸς ἔμφυτον
ἄλαστον αἷμα δυσμόροιν στενάξιν,
ᾧτινε τὸν πολὺν 1655
ἄλλοτε μὲν πόνον ἔμπεδον εἶχομεν,
ἐν πυμάτῳ δ' ἀλόγιστα παροίσομεν 1675
ιδόντε καὶ παθούσα.
- XOP. τί δ' ἔστιν; 1680
ANT. ἔστιν μὲν εἰκάσαι, φίλοι.

πατρὶ ἔπαθον, καὶ ἄπερ ἐκδέξε-
ται αὐτάς· καὶ ἔστι τὰ ἐφεξῆς
τοῦ δράματος οὐκ ἐγκαταφρο-
νητα.

V. 1653. οὐ τὸ μὲν, ἄλλο δὲ
μή] 'Non in hac quidem, in alia
autem re non, i. e. in rebus om-
nibus'. Conferunt Phocylid. frgm. 1
καὶ τότε Φωκυλίδων· Λέριοι.
κακοί, οὐχ ὁ μὲν, ὅς δ' οὐ πάν-
τες πλὴν Προκλέους· καὶ Προ-
κλῆς Λέριος. Aesch. Pers. 804
συμβαίνει γὰρ οὐ τὰ μὲν, τὰ δ'
οὐ.

V. 1653 sq. πατρὸς ἔμφυτον
ἄλαστον αἷμα] Patris insitum sanguinem,
sive sanguinem a patre insitum
idem est atque 'patris satum';
quem satum ἄλαστον dicit, id
est 'quem malum numen perse-
quitur'. Vide ad v. 1470.

V. 1655. ᾧτινε ex Badhami
conjectura scripsi pro ᾧτινι.

V. 1657 sq. ἐν πυμάτῳ δ' —
παθόντε] Haud credam non cor-
ruptum hunc locum esse. Magna
est enim offensio in verbo παροίσο-
μεν. Quod quidem vix credibile
est significare posse, quod vulgo
significare visum est, 'narrare,
commemorare'. Accedit, quod ne
satis quidem aptum huic loco ver-
bum narrandi foret. Apparet enim
ex iis, quibus Antigona, quae
paucis indicavit his duobus versi-
bus, persequitur pluribus, dico v.
1665—1670 τάλαινα — τροφάν,
hoc fere dici hic ab ea debuisse:
'ad extremum vero (i. e. post obi-

tum Oedipi) peribimus inexputa-
bilia mala conspicatae et perpes-
sae'. Scholiasta haec adnotavit:
πρότερον μὲν τινα ἐπάσχομεν
ἐπὶ τῷ πατρὶ, τὸ δὲ πύματον
τοῦτο καὶ ἔσχατον, τὸ κατὰ τὴν
ἀφάνισιν αὐτοῦ, οὕτω παραδό-
ξον ἔστιν, ὡς μηδὲ λόγον εὐρέ-
σθαι ἐπ' αὐτοῖς δυνατόν εἶναι.
ἀλόγιστα παροίσομεν· ἀδιήγητα
κακὰ βαστάζομεν. Ceterum obser-
vatus hic locus videtur Synesio
Ep. IV p. 160 A ed. Pet.: ὦν τὴν
μὲν ἔχοντες ἀπελίπομεν, τὴν δὲ
εὐρεῖν οὐ δυνάμεθα, ἰδόντες τε
καὶ παθόντες, ἃ μηδὲ ὄναρ ἠλ-
πίσαμεν.

V. 1658. Schol. ἰδόντε· πολλα-
χοῦ τῷ σχήματι χρῆται, ἀντι-
τῶν θηλυκῶν τὰ αρρενικά τι-
θεῖς. Καὶ ἐν Ἠλέκτρῳ (979)
'ὦ τοῖσιν ἐχθροῖς εὐ βεβηκόσιν
ποτὲ ψυχῆς ἀφειδήσαντε πρού-
στήτην φόνον'. Καὶ πάλιν (ib.
1003) 'ὄρα, κακῶς πάσχοντε
μὴ μείζω κακὰ κτησάμεθα'.
Καὶ Ὀμηρῶς (Il. ε 778) 'τῷ δὲ
βάτην τήρῳσι πελειάσιν ἰθὺμαθ'
ὁμοίαι'. Καὶ Ἡρόδοτος (Op. et
D. 197) 'καὶ τότε δὴ πρὸς Ὀλυμ-
πον ἀπὸ χθονὸς εὐρουδείης,
λευκοῖσιν φαρῆεσσι καλυψαμένα
χρῶα καλόν, ἀθανάτων μετὰ
φύλον Ἴσων προλιπόντι ἀνθρώ-
πων Αἰθῶς καὶ Νέμεσις'. [εἰς
τὸ αὐτό.] ἀντι τοῦ ἰδοῦσαι καὶ
παθούσαι. Pro παθούσα Brun-
ckius παθόντες scripsit. Cfr. Din-
dorf. in edit. Lond. ad v. 1113.

V. 1660. ἔστιν μὲν cum Her-

XOP. βέβηκεν;

ANT. ὡς μάλιστα ἂν ἐν πόθῳ λάβοις.

- τί γὰρ, ἔγω μὴτ' Ἄρης 1680
μήτε πόντος ἀντέκρυσεν,
ἄσκοποι δὲ πλάκες ἔμαρσαν
ἐν ἀφανεί τιμι μόρῳ φερόμενον. 1665
τάλαινα, νῶν δ' ὀλεθρία
νύξ ἐπ' ὄμμασιν βέβηκε.
πῶς γὰρ ἢ τιν' ἀπίαν 1685
γᾶν ἢ πόντιον κλύδων' ἀλώμεναι βίον
δύσοιστον ἔξομεν τροφάν; 1670
(στροφὴ β')

ΙΣΜ. οὐ κάτοιδα. κατὰ με φόνιος Ἄιδας

manno scripsi. Libri οὐκ ἔστι
μὲν.

V. 1661. βέβηκεν] 'Obiit?' Cfr.
Philoct. 494 ὄν δὴ παλαιὸν ἐξ
ὅτου δέδοικ' ἐγὼ μὴ μοι βεβήκη.
Ibid. ὡς μάλιστα ἂν ἐν πόθῳ
λάβοις] ἐν pro ei restituit Can-
terus. Scholiasta interpretatur: ὡς
μάλιστα ἂν τις ποθήσαι.

V. 1662. μὴτ' Ἄρης] Mars quo-
modo hic commemorari potuerit,
apparebit ex iis, quae ad v. 1386
adnotata sunt.

V. 1663. μήτε πόντος ἀντέ-
κρυσεν] Respondere hoc videtur
verbis supra v. 1659 sq. positis:
οὔτε ποντία θύελλα κινηθεῖσα
τῷ τότε ἐν χρόνῳ. Sed aliud
est ποντία θύελλα, aliud πόντος.
Fortasse poeta πρῶτος, pro πόν-
τος seipsi. Cfr. schol. ᾧτινι μήτε
πόλεμος μήτε νόσος ἐπήλθεν.

V. 1664 sq. ἀσκοποι πλάκες]
'Loca invisita' sive 'invisibilia', i. e.
γῆς βάρθρον, ut supra dictum est
v. 1662. De ἐν praepositionis
usu vide ad Phil. 60. Scholiasta:
ἀφανῶς διὰ χάματος ἀπολο-
μένο.

V. 1665. φερόμενον ex Kun-
hardt conjectura scripsi pro φαι-
νόμενον.

V. 1666. τάλαινα, νῶν δ' etc.]
Ad Ismenam conversa Antigona
haec dicit, cum antecedentia choro
essent dicta. Cfr. v. 1716.

Soph. Trag. I. 3.

V. 1666 sq. νῶν δ' ὀλεθρία
— βέβηκε] Similia Euripides Al-
cestim dicentem fecit v. 270 μέθετέ
με, μέθετ' ἦδη, κλίνας, οὐ
σθένω ποσὶν· πηλοῖον Ἄιδας,
σκοτία δ' ἐπ' ὄσσοισι νύξ ἐφίρ-
πει, quamquam illie de morte,
hoc loco de desperatione salutis
cogitandum est. De βέβηκε vide
ad v. 52.

V. 1668 sq. Pro πῶς non male
videtur Heimsoethius coniecisse
πόθῳ. Schol. ποῦ γῆς πλανη-
θεῖσαι τροφῆς τύχοιμεν; ἀπίαν
δὲ γᾶν, τὴν μακρὰν καὶ ἀπω-
θεν οὖσαν. — ἀπίαν γᾶν, 'ter-
ram longinquam'. Hom. Od. η
25 τηλόθεν ἐξ ἀπίης γαίης, quod
sic interpretatur Hesychius: ἐξ
ἀπίης γαίης· ἀλλοτρίας, ἢ ξέ-
νης, ἢ μακρὰν οὐσης. Nec aliter
Strabo p. 371 D. MUSGR. De
ἀλλασθῆαι cum accusativo iuncto
cfr. Theoc. XIII 66 ἀλώμενος —
ᾄρσα et quae ad Phil. 144 sq. ad-
notavimus.

V. 1670. Schol. δύσοιστον· τὴν
δυσπόριστον. Est autem hoc ad-
iectivum simili abundantia additum,
qua supra v. 255 μάτην δεούσης.

V. 1671 sq. κατὰ με — φίλοι]
I, e. καθέλοι με. Sic infra v. 1693
ἀνὰ — στένει pro ἀναστένει.
Ante τάλαιναν quae in eodd. le-
guntur verba πατρὶ ξυνοθανεῖν
γρῆραι cum Dindorfio delevi.

ἔλοι τάλαιναν· ὡς ἐμοὶ βίος οἶ βιωτός. 1675
 ΧΟΡ. ὦ διδύμα τέκνων ἀρίστα,
 τὸ φέρον ἐκ θεοῦ καλῶς
 μηδὲν ἄγαν φλέγεσθον· οὔτοι κατάμεμπ'
 ἐβήτην.

(ἀντιστροφή α')

ΑΝΤ. πένθος καὶ κακῶν ἄρ' ἦν τις. 1680
 καὶ γὰρ ἔ' μηδαμὰ δὴ τὸ φίλον φίλον,
 ὁπότε γε καὶ τὸν ἐν χεροῖν κατείχον.
 ὦ πάτερ, ὦ φίλος, 1700
 ὦ τὸν αἰεὶ κατὰ γᾶς σκίτον εἰμένος·

Praeterea cum aliis ἐμοὶ βίος pro
 ἐμοιγ' ὁ μέλλον βίος scripsi.
 V. 1676. ὦ διδύμα τέκνων
 ἀρίστα] Dictum hoc secundum
 Homericum φίλε τέκνον.

V. 1677 sq. τὸ φέρον ἐκ θεοῦ
 — φλέγεσθον] Omisi cum Elms-
 leio verba φέρον χρῆ, in libris
 post καλῶς adiecta et μηδὲν pro
 μηδ' cum Dindorfio, ἄγαν pro
 ἄγαν οὔτω cum Burtono, ἐβήτην
 pro ἔβητον cum Elmsleio scripsi.
 Τὸ φέρον est 'fors, fortuna, fa-
 ladae Epigr. Anth. Pal. X 73 εἰ
 τὸ φέρον σε φέρει, φέρε καὶ
 φέρον, et Terentianum quod fors
 feret feremus aequo animo (Phorm.
 I 2, 88). Adverbium καλῶς, si
 scriptum a Sophocle est, de quo
 nonnihil dubito, iungendum cum
 τὸ φέρον, ut sit τὸ ἐκ θεοῦ κα-
 λῶς πεμφθέν, sive τὸν καλὸν
 θεοῦ πότιμον. De ἐξ praeposi-
 tione confer v. 1525 τοῦκ θεοῦ
 παρόν. Neque in eo quidquam
 offensionis est, quod φλέγεσθον
 cum accusativo τὸ φέρον iunctum.
 Significat enim 'inflammari', hic
 'magno dolore affici', ita ut nihil
 paene a notione verbi ἀχθεσθαι
 differat, cuiusmodi verba frequenter
 a poetis cum accusativo iungi con-
 stat. Apte comparavit Dindorfius
 Aesch. Suppl. 1072 τὰ θεῶν μη-
 δὲν ἀγάθειν. Alii τὸ φέρον ἐκ
 θεοῦ φέρον (qui infinitivus pro
 imperativo positus est) μηδ' ἄγαν
 οὔτω φλέγεσθον et in v. antistr.

1703 cum Hermanno λήγετ' ἦδη
 τοῦδ' ἄχους scribunt.

V. 1678. οὔτοι κατάμεμπ'
 ἐβήτην] Schol. οὐκ ἐν τοιοῦτοις
 ἔσται, ὥστε κατάμεμπ' εἶναι, ἦτοι
 ὡς ἂν ἐπικουφίζοντος αὐταῖς
 τὴν συμφορὰν τοῦ βασιλέως,
 ἢ οἷον, οὐκ ἐν χεροῖν νῦν ὑμῶν
 ἔσται τὰ πράγματα. Confert
 Elmsl. El. 979 εὐ βεβηκόσιν.
 Adde quae ad O. R. 856 adnotata
 sunt. M. Schmidtius coniecit κα-
 τάμεμπ' ἀπέσβη cl. gl. in Bekk.
 Anecd. p. 422 ἀπέσβη· ἐσβέσθη
 ἢ ἐπάνσατο, τὲδνηκεν.

V. 1680. ἄρ' ἦν] De imper-
 fecto cfr. Krueg. I § 53, 2, 6.

V. 1681. Brunekius scribi vo-
 luit δὴ φίλον ἦν φίλον.

V. 1681 sq. καὶ γὰρ — κα-
 εἶχον] I. e. iucundi mihi erant
 quos perferbam labores, qui alias
 minime iucundi esse solent, cum
 (sive quamdiu — adiuvabam) pa-
 trem laboribus illis adiuvarem. De
 sententia cfr. v. 508 τὸς τεκούσι
 γὰρ οὐδ' εἰ πονῆ τειεῖ πόνου
 μνημῆν ἔχειν. In verbis καὶ τὸν
 vitium latere vix dubium est. Arnd-
 tius coniecit ὁπότε γ' ἔτ' αὐτόν
 vel ὁπότε γε καὶ αὐτόν, Kunhardtus
 ὁπότε γ' ἐκείνον, Heimssoethius
 ἕως γ' ἔτ' αὐτόν.

V. 1684. ὦ τὸν αἰεὶ — εἰμέ-
 νος] Iungenda verba sunt τὸν αἰεὶ
 κατὰ γᾶς σκίτον, ita ut Oedipus
 sempiterna, quae sub terra sit, i. e.
 Orci caligine tamquam veste indu-
 tus dicatur. Doederlinus: 'Locu-

οὐδέ γ' ἐνεροθ' ἀφίλητος ἐμοὶ ποτε 1685
 καὶ τῷδε μὴ κρηήσης.

ΧΟΡ. ἐπραξεν

ΑΝΤ. ἐπραξεν οἶον ἦθελεν.

ΧΟΡ. τὸ ποῖον;

ΑΝΤ. ἄς ἐχορῆζε γᾶς ἐπὶ ξένας

ἔθανε· κοίταν δ' ἔχει 1690

νέροθεν εὐσκίαστον αἰέν,

οὐδὲ πένθος εἰπ' ἄκλαυτον.

ἀνὰ γὰρ ὄμμα σε τόδ', ὦ πάτερ, ἐμὸν

στένει θακροῦν, οὐδ' ἔχω, 1710

πῶς με χορῆ τὸ σὸν τάλαιναν

ἀφανίσαι τόσον ἄχος.

ὦμοι, γᾶς ἐπὶ ξένας θανεῖν ἐχορῆζες, ἀλλ'

ἐρημος ἔθανες ὧδέ μοι.

(ἀντιστροφή β')

ΙΣΜ. ὦ τάλαινα, τίς ἄρα με πότιμος αὐθις 1715

ἐπαμμένει σέ τ', ὦ φίλα, τὰς πατρὸς ὧδ'

ἐρήμιας; 1700

ΧΟΡ. ἀλλ' ἐπεὶ ὀλβίως γ' ἔλυσεν 1720

tionem γαῖαν ἐφένυσθαι Chae-
 remoni restituit Ruhnken. Ep. crit.
 p. 119'.

V. 1685 sq. οὐδέ γ' ἐνεροθ'
 cum Bergkio scripsi pro οὐδὲ γέ-
 ρων. De collocatione particulae
 γέ cfr. El. 1347 οὐδέ γ' ἐς θυ-
 μὸν φέρω et infra v. 1743 μηδέ
 γε μάτερες, de οὐ μὴ κρηήσης
 vide ad v. 404.

V. 1687. ἐπραξεν οἶον ἦθε-
 λεν] Confert Brunek. Ai. 967 ὦν
 γὰρ ἠράσθη τυχεῖν, ἐκτῆσαθ'
 αὐτῷ, θάνατον ὄνπερ ἦθελεν.

V. 1689. Schol. ἄς ἐχορῆζε· ἐφ'
 ἧς ἦθελε ξένης γῆς ἀπέθανεν.

V. 1692. πένθος — ἄκλαυ-
 τον] In felicitate mortui numeran-
 tur secundum Solonis sententiam,
 quam attingit Tullius de Senectute
 XX 73, dolor atque lamenta ami-
 corum: μηδέ μοι ἄκλαυτος θάνα-
 τος μόλοι, ἀλλὰ φίλοισι καλλι-
 ποιμι θανῶν ἄλγεα καὶ στονα-
 χάς. REIS.

V. 1693. ἀνὰ ex Hermanni
 coniectura scripsi pro αἰεὶ.

V. 1693 sq. ἀνὰ γὰρ — στέ-
 νει θακροῦν] Plures huiusmodi
 locutiones Schwenk. ad Aesch.
 Sept. c. Th. 528 collegisse Heller.
 adnotavit. De tmesi ἀνὰ — στέ-
 νει vide ad v. 1671.

V. 1695 sq. τὸ σὸν — τόσον
 ἄχος] De locutione τὸ σὸν ἄχος
 monitum ad v. 328.

V. 1696. τόσον pro τοσόνδ'
 Arndtius restituit.

V. 1697. ὦμοι scripsi pro
 ἰῶ μὴ.

V. 1698 sqq. Advertenda hic
 est diversa sororum natura. An-
 tigena dolet quod patri non bene
 sit, Ismena quod sibi, filiabus
 eius, non iam bene sit patre or-
 batis.

V. 1699. τίς ἄρα με πότιμος]
 Cfr. Antig. 1296 τίς ἄρα, τίς με
 πότιμος ἐτι περιμένει;

V. 1702. Eieci cum Reisingio
 verba ὧδ' ἐρημος ἄπορος post
 αὐθις e v. 1735 huc illata.

V. 1703 sq. ἔλυσεν τὸ τέλος
 — βίον] Cfr. O. R. 1529 πρὶν αὐ

τὸ τέλος, ὦ φίλοι, βίου,
λήγεται τοῦδ' ἄχους· κακῶν γὰρ δυσάλωτος
οὐδεὶς.

(στροφὴ γ')

ANT. πάλιν, φίλα, συνῶμεν. 1705

ISM. ὡς τί ῥέξομεν; 1725

ANT. ἕμερος ἔχει με

ISM. τίς;

ANT. τὰν χθόνιον ἐστίαν ἰδεῖν

ISM. τίνος; 1710

ANT. πατρός, τάλαυ' ἐγώ.

ISM. θέμις δὲ πῶς τάδ' ἐστί; μῶν
οὐχ ὀρᾶς;

ANT. τί τόδ' ἐπέπληξας; 1730

ISM. καὶ τόδ', ὡς

ANT. τί τόδε μάλ' αὐθις;

ISM. ἄταφος ἐπιτνε, δίχα τε παντός.

τέμα τοῦ βίου περᾶση. Trach. 79 ὡς ἡ τελευταία τοῦ βίου μέλει τελείν. Vide etiam ad v. 1395 sq. Schol. ἐπεὶ ὁ Οἰδίπους εὐδαιμόνως ἀπέθανεν, μὴ λίαν θρηνητε.

V. 1705. Schol. δυσάλωτος· δύσληπτος, ἀλλ' εὐάλωτος. De genetivo vide Matth. § 345. Krueg. II § 47, 26, 9.

V. 1707. Schol. ὡς τί ῥέξομεν· κατὰ κῶλον ἀλλήλαις διαλέγονται πάνν παθητικῶς· καὶ μὴ τινι ἀπίθανον δόξῃ καὶ ἀνοικονόμητον τὸ ἐπιθυμεῖν τὴν Ἀντιγόνην ὀπίσω ἀπιέναι ἐπὶ τὸν τοῦ πατρὸς τάφον, μὴ ἐπισταμένην τὰ κατ' αὐτὸν ὅπως ἀπέθανεν. ἀλλὰ τὸ ἥθος ἐστὶ παθητικόν, καὶ ὁ μάλιστα πρώτου αἱ γυναῖκες ἐν τοῖς τοιοῦτοις συμπτώμασιν, αἰεὶ ἐπιφοιτᾶν θέλονσαι τοῖς τῶν θανόντων τάφοις.

V. 1707—1731. Tractavi hoc carmen in Advers. in Soph. Phil. p. 67 sqq., ubi quam et versuum describendorum et personarum distinguendarum rationem proposui

qui postea hanc fabulam ediderunt secuti sunt omnes.

V. 1709. τὰν χθόνιον ἐστίαν] Postea v. 1763 θήκην ἱερᾶν, et antea aperte τύμβον v. 1756. Sepulcrum enim ara dicitur humo exstructa. REIS.

V. 1711—1714. θέμις δὲ — παντός] Hoc dicit Ismena: 'quomodo vero hoc fas est? num id non vides?' scilicet non fas esse. Ad hoc respondet Antigona: 'quid hoc obiecasti?' Nam ipsum illud verbum ἐπέπληξας monstrat non eam quaerere, quid velit soror, sed exclamare, quod ei in mentem revocet id, quo quod cupit irritum esse intellegat. Tum Ismena reliqua addit: 'et illud, quod insepultus et seorsim a quovis alio e medio sublatus est'. Quae interpellat Antigona, quaerens, quid hoc alterum sit, quod priori illi admonitioni addat. Nam moderatior animi Ismena duobus argumentis retinet sororem visendi sepulcri cupidam, uno, quod accedi illuc nefas sit, altero, quod neque exstet sepulcrum patris nec locus omnibus ignotus inveniri possit. Est igitur Ismenae

oratio ita explicanda: μῶν οὐ τοῦτο, τὸ μὴ θέμις εἶναι, ὀρᾶς; καὶ τόδε, ὡς ἄταφος ἐπιτνε, δίχα τε παντός; HERM.

ANT. ἄγε με, καὶ τότ' ἐπενάριξον. 1715

ISM. αἰαῖ, δυστάλαινα, ποῖ δήτ' αὐθις ὠδ' ἔρημος, ἄπορος 1735
αἰῶνα τλάμον' ἔξω;

(ἀντιστροφὴ γ')

XOP. φίλοι, τρέσητε μηδέν.

ANT. ἀλλὰ ποῖ φύγω;

XOP. καὶ πάρος ἀπέφυγε 1720

ANT. τί;

XOP. τὰ σφῶν τὸ μὴ πίτνειν κακῶς. 1740

ANT. φρονῶ.

XOP. τί δήθ' ὅπερ νοεῖς;

ANT. ἔπως μολοῦμεθ' ἐς δόμους,
οὐκ ἔχω.

XOP. μηδέ γε μάτενε.

ANT. μόγος ἔχει. 1725

XOP. καὶ πάρος ἐπέιχε.

ANT. τοτὲ μὲν ἄπορα, τοτὲ δ' ὑπερθεν. 1745

XOP. μέγ' ἄρα πέλαγος ἐλάχεται ἄτας.

cordari iubet chorus puellas, paullo ante se Creonti esse ereptas.

V. 1721. τὸ μὴ πίτνειν] Cfr. Eur. Heracl. 506 φενξόμεσθα μὴ θανεῖν, Krueg. I § 67, 12, 3.

V. 1722. ὅπερ νοεῖς ex coniectura Graseri scripsi pro ὅπερ νοεῖς.

V. 1725. μόγος ἔχει] So. ἡμᾶς. Pariter ad ἐπέιχε, quod ex mea coniectura pro ἐπεῖτ scripsi, intellegendum ὑμᾶς. De ἐπέχειν 'urgendi' sensu usurpato exposuit Musgrav. ad Eur. Bacch. 1129. Adsciscit autem eo significato positum et dativum et accusativum.

V. 1726. ἄπορα scripsi pro πέρα.

V. 1727. μέγ' ἄρα πέλαγος — ἄτας] ἐλάχεται ἄτας cum Gleditschio ex Blaydesii ἐλαχες ἄτας proponentis coniectura pro ἐλάχεται τὴν τὴν scripsi. Cfr. Aesch. Pers. 436 αἰαῖ, κακῶν δὲ πέλαγος ἐρωσων μέγα Πέρσας, Prom. 772 δυσχεμῆρόν γε πέλαγος ἀτρός δύης, Suppl. 479 ἄτης ἄβυσσον πέλαγος.

ANT. αἰαί, ποὶ μὴ λώμεν, ὦ Ζεῦ;
ἐλπίδων γὰρ ἐς τίν' ἔτι με
δαίμων τὰ νῦν γ' ἐλαύνει; 1730
1750

ΘΗΣΕΥΣ.

παύετε θρηῆνον, παῖδες. ἐν οἷς γὰρ
χάρις ἢ χθονία νύξ ἀπόκειται,
πενθεῖν οὐ χροί' νέμεσις γάρ.

ANT. ὦ τέκνον Αἰγέως, προσπίτνομέν σοι. 1735

ΘΗΣ. τίνοσ, ὦ παῖδες, χρείας ἀνύσαι; 1755

ANT. τύμβον θέλωμεν προσιδεῖν αὐταὶ
πατρὸς ἡμετέρου.

ΘΗΣ. ἄλλ' οὐ θεμιτόν.

ANT. πῶσ εἶπας, ἀναξ, κοίραν' Ἀθηναίων; 1740

ΘΗΣ. ὦ παῖδες, ἀπέπειν ἐμοὶ κείνος 1760

μήτε πελάζειν ἐς τούσδε τόπους
μήτ' ἐπιφωνεῖν μηδένα θνητῶν
θήκην ἱερῶν, ἣν κείνος ἔχει.

καὶ ταῦτά μ' ἔφη πράσσοντα καλῶσ 1745

V. 1729. Ante hunc versum additus in codicibus hic reperitur: AN. ναί, καί. XO. ἔμφημι καὶ τός. Quem ab interprete adiectum esse verissime Dindorfius iudicavit. Ceterum αἰαί scripsi cum Dindorfio pro φεῦ φεῦ.

V. 1730. ἐς τίν' ἔτι με ex Hermannii con. scripsi pro ἐς τί με.

V. 1732 sqq. ἐν οἷς γὰρ — νέμεσις γάρ] Schol. τῇ μὲν ἐρμηνείᾳ ἐπιστήσαι ἄξιον· τὸ δὲ τῆς διανοίας σαφέσ' φησὶ γὰρ ὁ χορός· μὴ θρηνητε, ὦ παῖδες· νέμεσις γὰρ ἐστὶ τούτου θρηνηεῖν, ὃ τὰ τῆς τελευτῆς κατὰ χάριν ἀπέβη· οὐ χροί οὖν τούτους πενθεῖν, οἷς κεχαρισμένον ἐστὶ τὸ ἀποθανεῖν. Libri exhibent ξυναπόκειται, quod Reisigius corrigebat in ξύν (i. e. ξυνὰ vel κοινὰ) ἀπόκειται. Sed locutio ἢ χθονία χάρις parum liquet. Itaque quod Martinus coniecit νύξ ἀπόκειται, recte se habere videtur, nisi ἐπίκειται scribendum, ut est Aesch. Cho. 720 ὦ πότνια

χθῶν καὶ πότνι' ἀκτὴ χόματος, ἢ νῦν ἐπὶ ναυάρχῳ σώματι κείσαι.

V. 1736. τίνοσ — χρείας ἀνύσαι] Genetivus τίνοσ χρείας aptus est ex notione, quae latet verbis praegressis προσπίτνομέν σοι, ita ut plena oratio haec sit: τίνοσ χρείας τυχεῖν μου χρῆζετε, ὥστε ἀνύσαι; Apte confert Reisigius O. R. 1435 καὶ τοῦ με χρείας ὥδε λιπαρεῖσ τυχεῖν; Cfr. etiam quae supra ad v. 1206 sq. adnotavimus.

V. 1739. Ex Bothii coniectura verba κείσε μολεῖν in libris post θεμιτόν addita eieci. In hiatus nulla offensio propter personae mutationem. Vide ad v. 137 sq.

V. 1742 sqq. μήτε πελάζειν — θήκην ἱερῶν] Constructio est: μηδένα θνητῶν μήτε πελάζειν ἐς τούσδε τόπους μήτε ἐπιφωνεῖν θήκην ἱερῶν. Manes circa sepulcra praecipue invocatos esse docebunt Aesch. Choeph. 4, 108, Pers. 639 sqq., Eur. Helen. 969, Verg. Aen. III 68. MUSGR.

χώραν ἔξειν αἰὲν ἄλυπον. 1765
ταῦτ' οὖν ἐκλυεν δαίμων ἡμῶν,
χῶ πάντ' ἄτων Διὸσ Ὀρκος.

ANT. ἄλλ' εἰ τὰδ' ἔχει κατὰ νοῦν κείνω,
ταῦτ' ἂν ἀπαρκοῖ· Θήβασ δ' ἡμᾶσ 1750
τὰσ ἀγνυγίους πέμψον, ἐάν πως
διακωλύσωμεν ἰόντα φόνον 1770
τοῖσιν ὁμαίμοισ.

ΘΗΣ. δράσω καὶ τάθε καὶ πάνθ' ὀπόσ' ἂν
μέλλω πράσσειν πρόσφορά θ' ὑμῖν 1755
καὶ τῶ κατὰ γῆσ, ὃσ νέον ἔρρει,
πρὸσ χάριν, οὐ δεῖ μ' ἀποκάμνειν. 1775

V. 1746. Parum probatur ἄλυπον. Hermannus coniecit antea πράσσειν κακῶν, ut κακῶν ἄλυπον similiter dicatur atque supra v. 1519 γῆρας ἄλυπα. Sed cum kalos bene se habeat, pro ἄλυπον scribendum videtur ἄστυλον, ut est v. 1533 ἀδῆον.

V. 1748. Διὸσ Ὀρκος] Est is Iovis Ὀρκίου minister, et secundum Hesiodum quidem in Theogonia 804 Eridis filius: Ὀρκον — τὸν Ἔρις τέκε πῆμ' ἐπιόρκιοις, cui Ruhnken. in Epist. crit. I p. 90 praeter Menandrum rhetorem adnotavit Herod. VI 86 § 3 Wessel. REIS.

V. 1749 sq. Schol. εἰ ἀρέσκει τούτω ταῦτα τὸ μὴ λεχθῆναι ἡμῖν, καὶ ἡμῖν ἀρεῖ τὸ μὴ ἀκούσαι. Recte Brunckius: 'haec si illi placent, iis nos acquiescere par est'. De locutione poetica τὰθε κατὰ νοῦν ἔχει ἐκείνω confer Herodot. VI 130 οὐ γὰρ οἰά τε ἐστὶ μῆσ περί παρθένου βουλευόντα πᾶσι κατὰ νόον ποιέειν.

V. 1751. τὰσ ἀγνυγίους] 'Antiquas'. Vide Stanleium ad Aesch. Sept. c. Th. 327 et interpretes Hesychnii voce Ὠγύγια. MUSGR. Vide etiam ad Philoct. 142.

V. 1751 sq. ἐάν πως διακωλύσωμεν etc.] Eustath. p. 799, 3 (716, 30) Σοφοκλῆσ δὲ τὸ εἶπον εἰς τὸ ἐάν που [immo ἐάν πως]

μεταλαβὼν καθ' ὅμοίαν ἔννοιαν φράζει τὸ [Trach. 584] φίλτροισ ἐάν που [ἐάν πως] τηνδ' ὑπερβαλώμεθα, μεμηχάνηται τούργον, ἦγον ἐμηχανήσαμεθα τὸδε, ὅπως τὸδε τι ἀνύσωμεν. Confer Reisigius Aristoph. Vesp. 399 ταῖσιν φυλλάσι παῖε, ἦν πως πρῦμαν ἀναρροῦσθαι πληγείσ ταῖσ εἰρεσιώναισ. Platon. Alcibiad. I § 38 μηδὲ τούτω ἡμῖν ἄρρητον ἐστω, ἐάν πως ἀσέθη, οὐ εἰ. De participii ἰόντα significatu vide ad v. 617.

V. 1753. Schol. τοῖσιν ὁμαίμοισ· Ἐτσολεῖ καὶ Πολυνεῖκει. Meinekius scribendum putat τοῖσ ἡμετέροισιν ὁμαίμοισ.

V. 1754 sqq. καὶ πάνθ' ὀπόσ' ἂν — ἀποκάμνειν] Incepta est oratio sic, ut καὶ πάντα pendere debeat e verbo δράσω, sed, de quo genere saepe monitum est, iterat deinde apodosin, construens καὶ πάντα οὐ δεῖ μ' ἀποκάμνειν, scilicet δράν, quod latet in δράσω. HERM. ὀπόσ' ex Porsoni coniectura posui pro ὄσ'.

V. 1755. Schol. πρόσφορα· ἀντι τοῦ χρήσιμα. Antea v. 1635 ξυμφέροντα, quod usitatius est prosae orationis scriptoribus, quam iidem non abhorrent ab illo. Est autem prorsus nostrum: zuträglich. REIS.

V. 1757. Vulgo οὐ γὰρ δεῖ etc. Correxerit primus Hermannus.

ΧΟΡ. ἀλλ' ἀποπαύετε μηδ' ἐπὶ πλείω
 θρηῆνον ἐγείρετε
 πάντως γὰρ ἔχει τάδε κῦρος.

1760

V. 1758. μηδ' ex Elmsleii coniectura restitui pro μητ'. Cfr. ad v. 1545.

V. 1758 sq. ἐπὶ πλείω — ἐγείρετε] Id est ἐπεγείρετε πλείω. DINDORF. θρηῆνον etiam ad ἀποπαύετε referendum.

V. 1760. πάντως — κῦρος] Haec (utpote Theseo spondente)

omnino rata et firma sunt, MUSGR. Eodem sensu dixisset τάδε κύρια ἔστιν. Aesch. Suppl. 396 ὡς οὐκ ἔχουσι κῦρος οὐδὲν ἀμφὶ σοῦ. Saepius non legitur κῦρος apud tragicos. ELMSL. El. 919 ἢ δὲ νῦν ἴσως πολλῶν ὑπάρξει κῦρος ἡμέρα καλῶν.

APPENDIX.

Argum. Salust. l. 9 βέβηλος pro βεβήλω We. (i. e. alter editor).

V. 63. Wu. (i. e. prior editor) πλέον in θεῶν mutat, quod et vocabulum πλέον ab hoc loco alienum et necessarius sit substantivi generis ex nomine τῆ ξυνοσίᾳ aptus. 92. ἀρκέσαντα We. 104 sq. ἔχειν κακῶν . . ὑπερτάτοις αἰεί We. μόχθους . . τοὺς ὑπερτάτους Wu. 177. ἔτ' οὐν We. 201. τίς σε We. 208. τόδ' ; αἰνὰ Wu. 225. ἄν Wu. 238. τοῦδ' ἐμοῦ We. 274. ἐν οὐδαμαῖς We. 277. Wu. cum Dindorfio ἀνοσίῳ. τάδ' οὐν ξυνοσίᾳ σὺ scribebat. 295—303 uncis inclusit We. 324—326 ordinem invertit We. 328. προθυμία We. 411. Θήβας πάλιν We. 416. φέρουσα We. 420. κάπαναρονται We. 443. καίτης τ' We. 450. ἤνευσεν Wu. 455. προθέσθαι We. 463. καταστήψων in Commentatione de schol. in Soph. trag. auctor. p. 7—12 defensum receperat Wu. 476. φθῶ We. 485. in schol. διὰ τινα We. 499. τῶν ποτῶν δ' ἕνα scribebat Wu. (Sched. critic. Grimae 1856 p. 1—6). 521. ἤνεγκα δοκῶν We. 524 sq. ποινῆ et ἐνέδησέ μ' We. 537. ὄχειν We. 551. debebat et in v. 553 ταῖσδε λεύσσαν scribebat cum Nauckio Wu. 654. ὄκνεῖν γ' We. 657—59 spurios indicat We. 756. ἐκεῖ We. 760. καί με We. 768. μέλον We. 794. οἶσθα γὰρ με cum Blaydesio Wu. 810 sq. οὐς σὺ προουσελεῖς . . ἀνταμείψῃ We. 827 sq. delet We. 830. Oedipo verba ἰὼ πόλις tribuit Wu. 854. τοῖνδ'ε We. 859. γ' We. 1033. ὦν We. 1040. προθυμίας We. 1051. παῖδας We. 1064. στομίων We. 1077. ἀντῶν ἀνωθεν We. (τῶνδ' ἀγώνων Wu.). 1078. αἰωρήσασα Wu. 1089. ἀργούς We. 1105 sq. θνήσκων vel πανάθλια παθῶν We. 1132. Αἰγίως γόνον We. 1166. τοῖνδ' We. 1175 delet We. 1185 delet We. 1194 sq. delet Wu. 1203 λέγειν et 1205 σὺ σῶς ὦν We. 1268. σὺ δ' ἀνταμείψῃ We. Post 1293 lacunam statuit We. 1308—1322, 1349—1356, 1372—1374, 1379—1387 suspectos habet Wu. 1353 sq. ἐν κακῶν — κλυδωνίῳ We. 1393. σου We. 1414. ἀγέροισι' ἀλλ' ἄν We. 1446. ἐπέχων We. 1457. ἀργία We. 1470. ἀλάστορ' We. 1475. ξένῳ Wu. 1478. ἔτ' εἰ τυγχάνεις We. 1519. οἱ δὲ μυριοὶ πόλεως We. 1545. ἀπονα μηδ' We. 1561. ξυνοτωατῶν We. 1576. Περὶθω καλεῖται We. 1614. ἀρθυμῖαν We. 1627 sqq. φωνήσανθ' ὅτ' deletis verbis ἀστακτι — στένοντες We. 1663. πυρετός We. 1697. ὅμοι We. 1725. ἐπέιχε Wu. 1726. ἀπορα Wu. 1746. ἄσυλον We.

M E T R A
 QUIBUS
 SOPHOCLES
 IN HAC FABULA USUS VIDETUR.

Vss. 1—116 trimetri iambici.

Vss. 117—136.

⏑, ⏑⏑, ⏑⏑⏑ iambus, anapaestus et creticus, cuius syllaba
 media hic anceps est.

⏑⏑⏑⏑⏑⏑ duo dact., et cret.

120 ⏑⏑⏑⏑⏑, ⏑⏑⏑⏑⏑, dimet. dochm.

—⏑—, ⏑⏑— molossus et creticus.
 idem.

124 ⏑⏑⏑⏑, —⏑⏑⏑⏑ qualis 120.

125 ⏑—, ⏑⏑⏑—, ⏑⏑ glyconeus.

⏑⏑, ⏑⏑⏑—, ⏑⏑ idem.
 idem.

⏑⏑⏑—, ⏑⏑ choriamb. et iamb. (Elem. p. 599. Ep. p. 196.)

⏑⏑⏑⏑⏑⏑ dactylus et troch. (logaoed.)

130 ⏑⏑, ⏑⏑⏑—, ⏑⏑ glyconeus.

⏑—, ⏑⏑⏑—, ⏑⏑ idem.

⏑⏑, ⏑⏑⏑—, ⏑⏑⏑ glyconeus hyperc.

monom. anap.

dimet. anap.

136 monom. anap.

dim. anap. catal.

Vss. 137—146 et 167—174 duo systemata anapaestica, quae constant dimetris uno interposito monometro.

Vss. 175—183.

175sq. ⏑⏑⏑⏑—, ⏑⏑— glyconicus (idem sunt 508. 511. 512. 513.
 679. Ant. 777. 778. 836 ed. meae).

177sq. ⏑⏑⏑⏑—, ⏑⏑, ⏑—, ⏑⏑⏑—, ⏑⏑ glyconicus et glyconeus.

179 ⏑⏑⏑, ⏑⏑⏑—, ⏑⏑, ⏑⏑, ⏑⏑⏑—, ⏑⏑ duo glyconei.

180 ⏑—, ⏑⏑⏑—, ⏑⏑ glyconeus.

idem.

⏑⏑⏑⏑⏑⏑⏑ dim. troch. cat. cum anacrusi.

⏑⏑⏑⏑—⏑ dactylus et troch. (logaoed.).

Vss. 184—189 duo systemata anapaestica, quae constant dimetris uno praeposito monometro.

Vss. 203—249.

⏑⏑⏑ creticus.

⏑⏑⏑—, ⏑⏑ glyconeus.

205 ⏑⏑⏑⏑—, ⏑⏑— dim. troch. cat.

⏑—, ⏑⏑⏑—, ⏑⏑⏑ glyconeus hyperc.

—⏑⏑, —⏑⏑⏑— logaoedicus cum anacr.

⏑⏑⏑—, ⏑⏑⏑— dim. ionie. a minor.

idem.

210 ⏑⏑⏑—, ⏑⏑⏑ dim. ion. a min. cat.

idem.

⏑⏑⏑⏑⏑—, ⏑⏑⏑⏑ trimet. dact. catal. et paeon quartus.

⏑⏑⏑⏑⏑—, ⏑⏑⏑⏑ dim. anap. cat.

qualis 212.

215 qualis 213.

qualis 212.

qualis 213.

qualis 212.

qualis 213.

220 —⏑—, —⏑⏑— dim. anap.

⏑⏑⏑⏑—, ⏑⏑⏑— dim. anap. cat.

qualis 220.

qualis 221.

Vss. 224—231 systema dactylicum, quod etsi ita est a me dispositum, ut sex tetrametris, uno dimetro et dimetro iambico catalectico constare videatur, tamen animadverti volo singulos illos tetrametros non pro integris versibus habendos esse, sed cunctos unum veluti versum, vel periodum dactylicam efficere.

Differt eo nomine systema dactylicum, quod continetur versibus 236—249, ab Antigona recitatum. Hoc enim constat decem tetrametris dactylicis, uno dimetro iambico hypercat. et duobus (237 et 244) versibus, quorum hoc est metrum:

⏑⏑⏑—, ⏑⏑⏑.

Vss. 232—235.

⏑⏑⏑ creticus.

—⏑⏑—, ⏑⏑ glyconicus.

233^b metrum dubium.

⏑⏑⏑—, ⏑— chor. et troch.

235 ⏑—, ⏑⏑⏑—, ⏑⏑— glyconeus hyperc.

Vss. 250—505 trimetri iambici.

Vss. 506—519.

506 $\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ } tetram. (trim.) chori. hyperc. cum basi.
 $[\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}], \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$
 $\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ qualis 175. (Cfr. Herm. El. p. 532, Epit. 192).
 $\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ amphibrach.

510 $\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ similis versui 175.

$\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$
 $\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ } qualis 175.

$\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ dim. chori, hyp. cum anacr.

515 $\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ qualis 510.

$\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ trochaeus.

$\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ cret. solutus et troch.

$\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ trochaeus.

$\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ similis 510, nisi quod hic in antispastum exit.

Vss. 534—540.

$\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ dim. iamb.

535 idem.

$\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ iamb., dochm., dim. iamb.

$\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ dim. iamb.

trim. iamb.

$\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ tetram. dact.

540 $\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ trim. iamb. cat.

Vss. 548—666 trimetri iambici.

Vss. 667—679.

667 $\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ } glyconeus et phalaec. hendec., de quo
 $\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ Herm. El. p. 562.

$\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ glyconeus.

670 $\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ idem.

$\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$

$\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ } glyconeus et glyconeus cat. sive pherecrateus.

$\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ } duo glyconei.

675 $\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ tetram. dact.

$\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ dim. iamb. cat.

$\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ } qualis 667 sq.

$\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ } qualis 175.

Vss. 693—704.

$\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ trim. chori. cum basi.

695 $\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ } tetram. (dim.) chori, hyperc. cum basi.

$\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ duae penth. iamb.

$\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ dim. iamb.

$\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ qualis 696.

$\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ dim. chori. hyperc. cum basi.

700 $\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ qualis 696.

$\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ } dim. chori. cum basi et logaoed.

$\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$
 $\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ glyconeus.

$\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ glyc. cat. sive pherecrateus.

Vss. 717—829 trimetri iambici.

Vss. 830—840.

830 $\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ monom. iamb.

$\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ dim. dochm.

$\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ dochmius.

$\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ dim. dochm.

834—837 trimetri iambici.

838 $\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ dim. dochm.

$\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ idem.

$\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ dochmius.

Vss. 841—872 trimetri iambici.

Vss. 884—887 tetrametri trochaici catalectici.

Vss. 888—1040 trimetri iambici.

Vss. 1041—1054.

$\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ glyconicus.

$\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ idem.

$\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ idem.

$\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ dim. iamb.

1045 $\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ glyconicus catal.

$\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ dip. iamb., chor., dip. iamb.

$\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ dim. iamb.

$\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ tetram. epitr. catal.

1050 $\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ glycon.

$\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ chori. et dipod. iamb.

$\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ qualis 1045.

$\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ dochm. et dip. iamb.

$\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ adonius.

Vss. 1069—1079.

$\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ antisp. et creticus.

1070 $\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ iamb. et creticus.

$\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ ischiorrhogicus.

$\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ tetram. epitr. catal. cum anaerusi.

$\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ dipod. iamb. et adonius.

1075 $\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ } pentam. epitr.

$\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$

$\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ penthem. dact., antisp., dipod.

iamb. cat.

$\bar{\text{—}}\bar{\text{—}}, \bar{\text{—}}\bar{\text{—}}$ antisp. et penth. iamb.

Vss. 1091—1205 trimetri iambici.

Vss. 1206—1219.

- $\begin{matrix} \text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \cup \text{—}, \cup \text{—} \\ \text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \cup \text{—}, \cup \text{—} \end{matrix} \left. \vphantom{\begin{matrix} \text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \cup \text{—}, \cup \text{—} \\ \text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \cup \text{—}, \cup \text{—} \end{matrix}} \right\} \text{duo glyconeï.}$
 $\begin{matrix} \text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \cup \text{—}, \cup \text{—} \\ \text{—} \cup \cup \cup \text{—}, \text{—} \cup \cup \cup \text{—} \end{matrix} \left. \vphantom{\begin{matrix} \text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \cup \text{—}, \cup \text{—} \\ \text{—} \cup \cup \cup \text{—}, \text{—} \cup \cup \cup \text{—} \end{matrix}} \right\} \text{glyconeus et logaoedicus.}$
 1210 $\begin{matrix} \text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \cup \text{—}, \cup \text{—} \\ \text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \cup \text{—}, \cup \text{—} \end{matrix} \left. \vphantom{\begin{matrix} \text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \cup \text{—}, \cup \text{—} \\ \text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \cup \text{—}, \cup \text{—} \end{matrix}} \right\} \text{glyconeus.}$
 $\text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \cup \text{—}, \cup \text{—}$ idem.
 $\begin{matrix} \text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \cup \text{—}, \cup \text{—} \\ \text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \cup \text{—}, \cup \text{—} \end{matrix} \left. \vphantom{\begin{matrix} \text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \cup \text{—}, \cup \text{—} \\ \text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \cup \text{—}, \cup \text{—} \end{matrix}} \right\} \text{duo glyconeï.}$
 $\text{—} \cup \cup \text{—}, \cup \text{—} \cup \text{—}$ dim. iamb.
 1215 $\text{—} \cup \cup \text{—}, \text{—} \cup \cup \text{—}$ dim. troch.
 $\text{—} \cup \cup \text{—}$ mon. troch.
 $\text{—} \cup \cup \cup \text{—}, \text{—} \cup \cup \cup \text{—}$ dim. troch.
 $\text{—} \cup \cup \cup \text{—}, \text{—} \cup \cup \cup \text{—}$ idem.
 $\text{—} \cup \cup \cup \text{—} \cup \text{—}$ dim. troch. brachyc. (ithyphall.).

Vss. 1234—1243.

- $\text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \cup \text{—}$ antisp. et dim. iamb. brachyc.
 1235 $\text{—} \cup \cup \text{—}, \text{—} \cup \cup \text{—}, \text{—}$ trim. troch. brachyc.
 $\text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \cup \cup \text{—}$ epitr. et logaoed.
 $\text{—}, \text{—} \cup \cup \text{—}$ pherecrateus.
 $\text{—}, \text{—} \cup \cup \text{—}$ idem.
 $\text{—}, \text{—} \cup \cup \cup \text{—} \cup \text{—}$ logaoed. cum anacr.
 1240 $\text{—} \cup \cup \cup \text{—}$ hephthem. dact.
 $\text{—} \cup \cup \text{—}, \text{—} \cup$ chori. et troch.
 $\text{—} \cup \cup \text{—}, \text{—}$ chori. et moloss.
 $\text{—} \cup \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}$ dipod. iamb. et antisp.
 Vss. 1244—1441 trimetri iambici.

Vss. 1442—1448.

- $\text{—} \cup \cup \cup \text{—}, \text{—} \cup \cup \cup \text{—}$ proceleusm. et dochmius.
 idem, ut videtur; sed dubia scriptura.
 $\text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—} \cup \text{—}$ creticus et dochmius.
 1445 $\text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}$ tetram. iamb.
 $\text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}$ dipod. iamb., cret., dipod.
 iamb., procel.
 $\text{—} \cup \cup \cup \text{—}, \text{—} \cup \cup \cup \text{—}$ dim. dochm.
 $\text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—} \cup \text{—}$ iamb. et antisp.
 Vss. 1449—1458 trimetri iambici.

Vss. 1466—1472.

- $\text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—} \cup \text{—}$ dim. iamb. et dochm.
 $\text{—} \cup \text{—} \cup \text{—} \cup \text{—}$ dochmius.
 $\text{—} \cup \text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—} \cup \text{—}$ dim. dochm.
 $\text{—} \cup \text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—} \cup \text{—}$ idem.
 1470 $\text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}$ tetram. iamb.
 $\text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}$ dim. dochm.
 $\text{—} \cup \text{—} \cup \text{—}$ dochm.
 Vss. 1473—1477 et 1485—1540 trimetri iambici,

Vss. 1541—1550.

- $\text{—} \cup \cup \text{—}, \text{—} \cup \cup \text{—}$ dim. dochm.
 $\text{—} \cup \cup \text{—} \cup \text{—}$ logaoedicus.
 $\text{—} \cup \cup \text{—} \cup \text{—}$ dochmius.
 $\text{—}, \text{—}, \text{—}$ tres molossi.
 1545 $\text{—} \cup \cup \text{—}, \text{—} \cup \cup \text{—}$ dim. troch.
 $\text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}$ duo anapaesti.
 $\text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}$ bacch. et dochm.
 $\text{—} \cup \cup \text{—}, \text{—} \cup \cup \text{—}$ idem.
 $\text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—} \cup \text{—}$ dip. iamb., cret. et dim. troch. cat.
 1550 $\text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—} \cup \text{—}$ duae penth. iamb.
 Vss. 1561—1651 trimetri iambici.

Vss. 1652—1670.

- $\text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}$ antisp. et dip. troch.
 $\text{—} \cup \cup \text{—} \cup \text{—}$ tetram. dact.
 $\text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}$ trim. iamb. cat.
 1655 $\text{—} \cup \cup \text{—} \cup \text{—}$ dim. dactyl.
 $\text{—} \cup \cup \text{—} \cup \text{—} \cup \text{—}$ tetram. dact.
 $\text{—} \cup \cup \text{—} \cup \text{—} \cup \text{—}$ idem.
 $\text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}$ dim. iamb. cat.
 $\text{—} \cup \cup$ amphibr.
 1660 $\text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}$ dim. iamb.
 $\text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}$ trim. iamb.
 $\text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}$ paeon quartus et cret.
 $\text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}$ dim. troch.
 $\text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}$ idem.
 1665 $\text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}$ trim. paeon. quart.
 $\text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}$ dim. iamb.
 $\text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}$ dim. troch.
 $\text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}$ dim. paeon. quart.
 $\text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}$ antisp. et dim. troch. hyperc.
 1670 $\text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}$ dim. iamb.

Vss. 1671—1679.

- 1671 $\text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \cup \cup \text{—}, \text{—}$ trim. troch. brachyc.
 1675 $\text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—} \cup \text{—}$ dim. iamb. cat. et logaoed.
 $\text{—} \cup \cup \text{—} \cup \text{—}$ logaoed.
 $\text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}$ dim. troch. cat.
 $\text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}$ priapeus (confer Trach. 120sq. Herm. El. p. 574).

Vss. 1706—1718.

- 1706 $\text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}$ trim. iamb.
 $\text{—} \cup \text{—} \cup \text{—}$ dim. iamb. brachyc.
 $\text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}$ dim. iamb.
 1710 $\text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}$ idem.
 $\text{—} \cup \text{—}, \text{—} \cup \text{—}$ idem.

160 METRA QUIBUS SOPH. IN HAC FAB. USUS VIDETUR.

— — — — —, — — — — — dim. troch.

— — — — —, — — — — — dim. troch.

— — — — —, — — — — — idem.

1715 — — — — —, — — — — — idem.

— — — — —, — — — — — antisp. et dip. troch.

— — — — —, — — — — — dim. troch.

— — — — —, — — — — — dim. iamb. cat.

Vss. 1732—1760 quattuor systemata anapaestica, quae constant dimetris, duobus interpositis monometris.
